

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ὁ κόσμος γεννήθηκε ἀπ' τὴν ἀγάπη	Ραμπιντρανθ Ταχρόρ	13
Ἰταλικά Σονέτα τοῦ Σολωμοῦ.....	Μετφρ. Ι. Παμπούκη	15
Εἶναι δυνατὴ ἡ μεταμόσχευσις ;	J. J. Fournières	20
Ποτὲ πιά κουρασμένος.....	Διασκ. Ἡλιοπούλου	24
Τετρασέλιδο τοῦ χιούμωρ.....		29
Οἱ ἐσωτερικὲς ὀρθοκρίεις τῆς Ἀνατολῆς.....	R. Loir	33
Οἱ μυστικὲς συναγᾶς χαρίζουν περιουσίαις.....	O. Murphy	37
Ἡ « Κοιμένηντα ντελ Ἄρτε ».....	K. Ἀσημακοπούλου	40
Ὁ Πλατέρο κι' ἐγώ.....	X. P. Χιμένεθ	57
Τὰ πλωτὰ νησιά τῆς Ἀρκτικῆς.....	N. Romans	49
Μουσικὲς στιγμὲς.....	Z. Φραντζή	52
Πυρομανία.....	M. Portal	57
Τὸ Ὑστερόγραφο τοῦ μηνός.....	N. M.	61
Ἡ ἀπροσδόκητη καλλονὴ (διήγημα).....	G. Bariège	64
Ἔχετε χιούμωρ ;		70
Ἀστέρια πὺ μ'esouranoun.....	R. Gibson	72
Τὸ βαρὺ ὕδωρ.....	Yves Watremez	80
Ἡ Χρυσὴ Βερενίκη τῶν Πτολεμαίων.....	John Doody	85
Τί λένε τ' ἄστρα.....	A. Ray	88
Ἡ καταστροφὴ τοῦ συνεκτικοῦ ἴστου φέρνει τὰ γε- ρατειὰ.....	Monique Becque	94
Ἀφγανιστάν.....	James Mitchener	96
Μήπως εἶμαι ἄφορος ;	Corey Ford	103
Τυχρὰ παιχνίδια . . (διήγημα).....	C. Patrick	105
Τὸ σαποῦνι ποὺ σκοτώνει τὰ μικρόβια.....	J. Ratcliff	111
Ἐνα ἀγόρι, ἕνα κορίτσι, ἕνα λουλούδι.....	J. P. Freyss	115
Ἐγκλημα καὶ τιμωρία.....	Φ. Ντοστογιέφσκι	117

« Βικτωρία » : 16 σελίδες μετὰ τὴν β'
συνέχεια τοῦ ἀριστοτεργήματος τοῦ Κνουτ Χάμσου

Σταυρόλεξο σελ. 7. Ποιὸς θὰ βρῇ τὰ περισσότερα σελ. 36. Τί ἐννοεῖτε ὅταν
λέτε σελ. 60. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ σελ. 69.

Τὸ ἐξώφυλλό μας : Μυκονιάτισσες, ἔγχρωμη φωτογραφία Δ. Χοριαδάκη.
Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τῆς « Ἐκλογῆς »
χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

"Ἐκλογὴ"

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Διευτὴς Τυπογραφείου : ΝΙΚ. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Παπαδιαμαντοπούλου 44

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57-081

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :

Ἐσῶτ. Ἐτησ. 96

Ἐξῶτ. Ἐτησ. \$ 4.50

Ἐσῶτ. Ἐξάμ. 48

Ἐξῶτ. Ἐτησ. £ 1.60

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Πανεπιστημίου 48

Τηλ. : 614.594

«Κόσμος και Κοσμάκης»

Αποκρημάτικη κοινωνική σάτιρα
των Κώστα ΄Ασημακόπουλου και
Νέστορα Μάτσα

ἀπὸ Ναπολιτάνικη ἡθογραφία
τοῦ ΄Εντ. Σκαρπέτα

Σκηνοθεσία : Δημ. Μυράτ.

Παίζουν : Ντίνος ΄Ηλιόπουλος,
Βούλα Ζουμπουλάκη, Τζ. Γαρμπή,
Κυβέλη Θεοχάρη, Γκ. Μαυροπούλου,
΄Αντ. Κουκούλη, Χρ. Τσαγανέας,
Γιάννης ΄Αργύρης, Γ. Νέζος, Στέφ.
Ληναῖος, ΄Ανδρ. Μπάρκουλης καὶ ὁ
Δημήτρης Μυράτ.

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ

Πατησίων καὶ Καποδιστρίου

Τηλ. : 55.262

«Ὁ καλὸς στρατιώτης Σβεΐκ»

Χάκετ

Θεατρικὴ Διασκευὴ : Σωτ. Πατα-
τζῆ.

Σκηνοθεσία : Π. Κατσέλη.

Σκηνογραφίες : Γ. ΄Ανεμογιάννη.

Παίζουν : ΄Ελένη Χατζηαργύρη,
Μαρίκα Κρεβατᾶ, Νίτσα Τσαγανέα,
΄Ελλη Βαλικιάδου, Μπέμπα ΄Ασημα-
κόπουλου, Μίμης Φωτόπουλος, Γιώρ-
γος Γαβριηλίδης, Λαυρέντης Διαννέ-
λος, Π. Χριστοφορίδης, Ρόης.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλατ. ΄Αγ. Γεωργίου Καρύτση

Τηλ. : 36.064

«Τὸ ἡμερολόγιο τῆς ΄Αννας Φράνκ»

Γκούντριτς καὶ Χάκετ

Μετάφρασις : Μάριου Πλωρίτη.

Σκηνοθεσία : Κώστα Μουσούρη.

Σκηνογραφίες : Μάριου ΄Αγγελό-
πουλου.

Παίζουν : ΄Αντ. Βαλάκου, Βάσω
Μεταξᾶ, Τζέννη Ρουσσέα, Μαργαρίτα
Λαμπρινού, Σούλα ΄Αθανασίου, Κώ-
στας Μουσούρης, Διονύσιος Παπα-
γιαννόπουλος, Γιώργος Λευτεριώτης,
Σταῦρος Ξενίδης, Δημήτρης Χατζη-
μάρκος.

ΑΘΗΝΩΝ

Γιάν Σμάτς 10

Τηλ. : 35.524

«Εὐτυχῶς ἑλληδόθηκα»

Κωμωδία

Γ. Ρούσσου

Σκηνοθεσία : Β. Λογοθετίδου.

Σκηνογραφίες : Μαρ. ΄Αραβαντινοῦ.

Παίζουν : ΄Ιλια Λυβικοῦ, Σμάρω Στε-
φανίδου, Νάντια Χωραφᾶ, Βασίλης
Λογοθετίδης, Εὐάγγ. Πρωτοπαππᾶς,
Θ. Τζενεράλης, Β. ΄Ανδρεόπουλος, Μ.
Παπαδάκης.

"ΑΛΕΚΤΩΡ"

Τὰ βαρεῖα ρούχα...

κρατοῦν ζεστό καὶ προστατεύουν τὸ σῶμα.
Τὴν ἐπίδερμίδα ὅμως τὴν προστατεύει μόνον
ἡ Λανολίνη Μελπάν.

• "Ὅταν τὸ δέρμα ἐκτίθεται ἀπροστάτευτο στὴν
παγωνιά, γίνεται στεγνὸ, ἀχρῖωπό, γεμίζει ἀπὸ
λειχήνες, ποὺ προμηνοῦν τὶς ρυτίδες. Γι' αὐτό, πρὶν
βγῆτε ἐξω, περιποιηθῆτε τὸ μὲ Λανολίνη Μελπάν.
Ἡ Λανολίνη Μελπάν οὐδέποτε θὰ σᾶς ἀπο-
γοητεύσῃ.

• Ἡ Λανολίνη Μελπάν περιέχει τὸ **extrait**
purifié à la lanoline, ποὺ θὰ κρατήσῃ τὸ
πρόσωπό σας ἀπαλὸ, τρυφερό, φωτεινὸ, λεῖο,
ὅσο κρῦο κι' ἂν κάνει.

ΜΕΛΠΑΝ

ΟΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

ΚΥΒΕΛΗΣ

Πλατ. Συντάγματος

Τηλ.: 34.491

«Αλα, Νάσερ»

Επιθεώρησις

των Τραϊφόρου - Βασιλειάδη
Μουσική: Μ. Σουγιούλ - Μ. Θεοφανίδη.

Σκηνογραφίες: Στ. Δόξα.

Χορογραφίες: Γιάννη Φλερύ - Αλίκης Βέμπο.

Παίζουν: Σοφία Βέμπο, Ρένα Ντόρ, Ζωζώ Σαπουντζάκη, Αλίκη Βέμπο, Μπέττυ Μοσχονά, Αλέκα Στρατηγού, Γκόλφω Μπίνη, Μίμης Τραϊφόρος, Κώστας Χατζηχρήστος, Αλέκος Λειβαδίτης, Στ. Ιατρίδης, Φραγκ. Μανέλλης, Γιάν. Ιωαννίδης, Λάζ. Ιακωβίδης, Θ. Δημητρίου, Φώτης Δήμας, Λ. Φισούν, Μ. Τσίρκας, τὸ διεθνούς φήμης χορευτικό ζευγάρι Λίντα Αλμα - Γιάννης Φλερύ καὶ τὸ μπαλέτο τους.

ΑΚΡΟΠΟΛ

Ἱπποκράτους 9

Τηλ.: 614.530

«Σιγὰ καὶ μὲ τὸ μαλακὸν»

Γιαλαμά - Θισβίου - Πρετεντέρη -
Οικονομίδη

Σκηνοθεσία: Π. Κατσέλη.

Σκηνογραφίες - Κοστούμια: Γ. Ἀνεμογιάννη.

Μουσική: Βέλλα - Ιακωβίδη.

Χορογραφίες: Μ. Καστρινοῦ.

Παίζουν: Μπελίντα, Ρένα Βλαχοπούλου, Σπεράντζα Βρανά, Γεωργία Βασιλειάδου, Ζωή Φυτούση, Ρένα Στρατηγού, Ἐλση Ρίζου, Ο. Μακρής, Β. Αὐλωνίτης, Γ. Γκιωνάκης, Ν. Ρίζος, Ι. Σύλβας, Γ. Θέρμης καὶ τὸ χορευτικὸ ζευγάρι Ζώκα - Καστρινοῦ.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ

Ἀγ. Κωνσταντίνου

Τηλ.: 58.241

«Ὁ Γλάρος»

τοῦ Τσέχωφ

Μετάφρασις: Ἀθηνᾶς Σαραντίδη.

Σκηνοθεσία: Ἀλέξη Σολομοῦ.

Σκηνογραφίες: Κλ. Κλώνη.

Κοστούμια: Ἀντ. Φωκά.

Παίζουν: Κυβέλη, Βάσω Μανωλίδου, Ἐλσα Βεργή, Δέσπω Διαμαντίδου, Ν. Παρασκευᾶς, Θάνος Κωτσόπουλος, Π. Ζερβός, Λ. Καλέργης, Τ. Γαλανός.

INTEAL

Πανεπιστημίου 46

Τηλ.: 614.596

«Ἡ Θεατρίνα»

τοῦ Σώμερσετ Μώμ

Μετάφρασις - Σκηνοθεσία: Μάριου Πλωρίτη.

Σκηνογραφίες: Γ. Ἀνεμογιάννη.

Παίζουν: Κατερίνα, Θ. Ἰωαννίδου, Α. Βουγιουκλάκη, Π. Σαντοριναίου, Λ. Κωνσταντάρης, Τ. Φαρμάκης, Η. Σταματίου, Γ. Βρασιβανόπουλος, Δ. Κουκίς, Χ. Κατσούλης, Σπ. Ὀλύμπιος.

KENTPIKON

Πλατ. Κολοκοτρώνη

Τηλ.: 21.559

Ζιζή

Θεατρικὴ διασκευὴ Ἀνίτας Λοῦς ἀπὸ
τὸ ἔργο τῆς Κολέτ

Σκηνοθεσία: Μ. Κακογιάννη.

Σκηνογραφίες - Κοστούμια: Γ. Στεφανέλλη.

Παίζουν: Ἐλλη Λαμπέτη, Μιράντα, Μαίρη Λαλοπούλου, Ἀννα Παϊταζή, Δημήτρης Χόρν, Ζ. Τσάπελης, Δ. Ζέζας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ Α.Ε.

παρουσιάζει

τὴν ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Velvet**ΕΒΓΑ**

Διὰ πρώτην φοράν Ἑλληνικὸν προϊόν προσφέρεται σὲ τόσοσιν ἐξαιρετικῇ ποιότητι καὶ ὥραιες συσκευασίες.

3 δοσιόντα...

**Απαραίτητα
για την εξα-
σφάλισι της
υγείας του
παιδιού σας.**

**ΑΝΘΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ
ΑΝΘΟΣ ΟΡΥΖΗΣ
ΤΑΠΙΟΚΑ**

Ι. ΓΙΩΤΗ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Παγκοσμίου φήμης Τσεχοσλοβακικά εργοστάσια πολεμοφοδίων. — Συνηθεστάτη κατάληξις τοπωνυμίων εν Κεφαλληνία.
2. Έπικίνδυνα αλλουροειδή της Αμερικής. — Χειλεόφωνον.
3. Πρόθεσις. — Ξενικόν μέτρον επίφανειών. — Έφθασε εις τὰ ύπατα αξιώματα της ξενοδοχειακής ιεραρχίας, αντιστρόφως (ξεν.).
4. Είχε τὸ κηρύκειον ὡς ἔμβλημα (αἰτ.). — Τοῦ λοιποῦ (δημ.). *Αρθρον.
5. Χωρίον της ἐπαρχίας Ὀλυμπίας τοῦ νομοῦ Ἡλείας. — Ἀρχαιοτάτη φαραωνική πόλις, ἡ Λωτόπολις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.
6. Χωρίς, ἀλλὰ με... γνώσεις της Γερμανικῆς. — Εὐφορος περιοχὴ της Γαλλίας, νῦν τμήμα τοῦ νομοῦ Πά- ντε - Καλαί, θέατρον σφοδρῶν μαχῶν κατὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον.
7. Τροπικὸν ἀλλὰ καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα, ἀντιστρόφως. — Πήγαινε... γαλλιστί.
8. Χαριτόλογα (κυριολ.). — Ἀντίστροφος νότα.
9. Ἐχει πάντοτε τὸ « διάβολο » κοντὰ του... μελοδραματικῶς. — Ἀποσώρομαι ἀλλὰ καὶ παραιτούμαι.
10. Παλαιὸν μέτρον μήκους της Ἀνατολῆς. — Ἡ φυγὴ τοῦ Μωάμεθ ἐκ Μέκκας εἰς Μεδίναν (αἰτ.).
11. Νότα. — Με τὴν λ. εὐοίωνος συνώνυμος, ἀντιστρόφως (ἐνάρθρως).
12. Σύγχρονα πολεμικὰ ὅπλα (αἰτ.). — Χαρτί της τράπουλας.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Ἡ αἰτιατικὴ μιᾶς λέξεως ποὺ εἶναι καὶ εὐχὴ εἰς ἄρτι μνηστευθέντα, νεόνυμφο καὶ... ἀναρρώσαντα (δημ.).
2. Πόλις της Αἰγύπτου. — Τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ ἡθοποιῦ τοῦ κινημα-
- τογράφου Πάρκς, συζύγου της Μπέττυ Γκάρρετ, ἀντιστρόφως.
3. Γάλλος πολιτικὸς καὶ ἑλληνικὸς... καφενὲς (ἐνάρθρως).
4. Μισὴ νότα... — Τὸ 18 ἀντιστρόφως. — « Τὸ κάθε... δὲν βαρεῖ » (παροιμ.).
5. Πατὴρ τοῦ φιλοσόφου Ἀπολλωνίου. — Κτητικόν. — « Οἶνος κάτοπτρον... » λέγει μία ἀρχαία παροιμία.
6. Ποταμὸς της Ἑλβετίας. — Ἀρχαῖον ὄνομα της Πελοποννήσου,

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Σ	Κ	Ο	Ν	Τ	Α		Α	Τ	Α		Μ	
2	Ι	Α	Γ	Θ	Υ	Α	Ρ	Ο	Ι		Π	Ι	
3	Δ	Ι	Α		Α	Ρ		Ρ	Τ	Ι	Α	Μ	
4	Ε	Ρ	Μ	Η	Ε			Π	Ι	Α		Τ	Η
5	Ρ	Ο	Β	Ι				Ξ	Ν			Ξ	
6	Θ	Ν	Ε			Α		Τ	Ο				
7	Κ		Τ		Σ	Ι	Λ	Ο	Μ		Β	Α	
8	Ε	Υ	Τ	Ρ	Α	Π	Ε	Λ	Α		Α	Φ	
9	Φ	Ρ	Α			Α	Π	Ο	Χ	Ο	Ρ	Ε	
10	Α	Ρ	Σ	Ι	Ν			Γ	Ι			Ν	
11	Λ	Α		Σ	Ο	Ι	Σ	Ι	Α	Ο		Ο	
12	Ο	Λ	Μ	Ο	Υ	Σ		Α	Ξ	Ξ	Ο	Σ	

δφειλόμενον εις ένα βασιλέα τοῦ Ἀργους, υἱόν τοῦ Φωρωνέως (ἀντιστρ.). — Νημάτιον.

7. Γνωστὴ ἀπὸ τὸν Α' Βαλκανικὸν πόλεμον καὶ Α' Παγκόσμιον Πόλεμον Νοτιοσλαβικὴ πόλις, ἡ ἀρχαία Πρίλαπος.

8. Με αὐτὴν ὑπονοούμεν... τὰ μασημένα λόγια.

9. Με τὴν Θεογονίαν ἀρχίζουν καὶ τὴν Τηλεγονίαν τελειῶνουν παλαιὸν ἔπος (γεν.).

10. Δίφθογγος. — Ἀρχαῖος Αἰγύπτιος θεὸς ταυτιζόμενος πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα.

11. Ὅρος τοῦ σκακιοῦ. — Με τὴν ἀπώσιν λέμβου γνωστὴ δημοτ. λέξις.

12. Χαϊδεύτ. κκοινωτάτου ἀνδρικοῦ ὀνόματος. — Ἀνάυδος.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΕΧΝΗΣ

Κάτωθι κινηματογράφου

«ΟΡΦΕΥΣ»

«Ο κύκλος με την νιμωλία»

Μπέρτολτ Μπρέχτ

Μετάφρασις : 'Οδ. 'Ελύτη.

Σκηνοθεσία : Κ. Κούν.

Σκηνογραφίες - Κοστούμια : Γ. Βα-
καλό.

Μουσική : Μ. Χατζιδάκι.

Παίζουν : 'Αναστ. Πανταζοπούλου,
Νέλλη 'Αγγελίδου, Τάνια Σαββοπού-
λου, Βέρα Ζαβιτσάνου, Μαρία Κω-
σταντάρου, Ρίτα Μουσούρη, Τασσώ
Καβαδία, Κώστας Μπάκας, Γιώργος
Λαζάνης, Νίκος Μπιρμπίλης, Μηνάς
Χριστίδης, Δημ. Μπάλλας, Σπύρος
Κωνσταντόπουλος, Θεόδωρος Κατσα-
δράμης και άλλοι.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ΘΕΑΤΡΟ «ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ»

ώρα 6,30 μ.μ.

11/2. Ρεσιτάλ πιάνου της Κας
Πάρου Δερέμπεη.13/2. 7η Συναυλία των Συνδρομη-
τών. Ρεσιτάλ πιάνου του Γαλλοαρμε-
νίου Ράφι Πετροσιάν.18/2. Ρεσιτάλ του διασήμευ 'Ιτα-
λου βιολονταερίστα 'Ερρίκου Μαϊ-
νάρντι.27/2. 'Εκτακτη 8η Συναυλία των
Συνδρομητών. Ρεσιτάλ βιολιού της
'Ινδης 'Ολιβιέ Καϊλασάμ.1/3. 9η Συναυλία Συνδρομητών.
Ρεσιτάλ πιάνου του διασήμευ Γερμα-
νού Βίλχελμ Κέμπερ.

ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΥΤΟΠΟΥΛΗ (ΡΕΞ)

15/2. Ρεσιτάλ του διασήμευ 'Ιτα-
λου βιολονταερίστα 'Ερρίκου Μαϊ-
νάρντι.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Μεγάλη Αΐθουσα.

1/2 - 25/2. 'Εκθεσις έργων ζωγρα-
φικής του κ. Κ. Ρωμανίδη.26/2. 'Εκθεσις έργων ζωγραφικής
του Δ. Βιτωρόρη.

Μεσαία Αΐθουσα.

1/2 - 20/2. 'Εκθεσις έργων ζωγρα-
φικής του κ. Γ. 'Ησαία.21/2. 'Εκθεσις έργων ζωγραφικής
του κ. 'Ερνέστου Κάρτερ.

Μικρή Αΐθουσα.

17/1 - 5/2. 'Εκθεσις έργων ζωγρα-
φικής του κ. Λ. Βασιλείου.6/2 - 25/2. 'Εκθεσις έργων ζωγρα-
φικής του κ. Παύλου Βαλαμάκη.26/2. 'Εκθεσις έργων ζωγραφικής
της κ. Εύγενίας Τσακίρη.

ΓΚΑΛΕΡΙ ΗΛΙΑΔΗ

'Ακαδημίας 29

'Εκθεσις έργων ζωγραφικής του κ.
Μίκη Ματσάκη.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΕΗΝ

Κριεζώτου 1

'Εκθεσις έργων ζωγραφικής του
Ζεύγους Περίσση.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΚΝΩΣΣΟΣ»

'Ομήρου 12

2 - 22 Φεβρουαρίου. 'Εκθεσις έργων
χαρακτητικής και ζωγραφικής της καλ-
λιτέχνιδος Σταυρούλας Βουτσαδάκη.

ΔΙΑΔΕΞΕΙΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

'Από την 1 Φεβρουαρίου, η Χρι-
στιανική 'Ενωσις Νεανίδων Θεσσα-
λονίκης οργανώνει στην αίθουσα 'Εμ-
πορικού και Βιομηχανικού 'Επιμελη-
τηρίου Θεσσαλονίκης σειράν διαλέ-
ξεων με θέματα από την ιστορία της
τέχνης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πανεπιστημίου 39, τηλ. 29.316

Παρασκευή 1 Φεβρουαρίου 1957.

'Ομιλία του κ. Σ. Μελετιζή με θέμα
«'Η άσπρόμαυρη φωτογραφία στο
σκοτεινό θάλαμο».

Τετάρτη 6 Φεβρουαρίου. Τακτικό
μάθημα από τον κ. Μπρούσαλη με
θέμα «Περί της συνθέσεως στην φω-
τογραφία».

Παρασκευή 8 Φεβρουαρίου. 'Ομιλία
του κ. Κ. Ρουκάνη με θέμα «Οι δυνα-
τότητες μιάς συγχρονισμένης φωτο-
γραφικής μηχανής, μικρού, μεσαίου
και μεγάλου φορμά».

Τετάρτη 13 Φεβρουαρίου. Τακτικό
μάθημα από τον κ. Μπρούσαλη με
θέμα «'Η σύνθεσις στη φωτογραφία».

Παρασκευή 15 Φεβρουαρίου. 'Ομι-
λία του κ. Δ. Πατριδίου με θέμα «'Η
φωτογραφία του κλειστού χώρου».

Τετάρτη 20 Φεβρουαρίου. Τακτικό
μάθημα από τον κ. Μπρούσαλη με
θέμα «'Η έγχρωμη φωτογραφία».

Πέμπτη 21 Φεβρουαρίου. Προβολή
έγχρωμων Slides ανηκόντων σε
διάφορα μέλη, στις αίθουσες του
'Εθνικού 'Ιδρύματος, οδός Φιλελλήνων,
ώρα 8 μ.μ.

Παρασκευή 22 Φεβρουαρίου. Κρι-
τική φωτογραφιών 'Ασπρο-Μαύρο
από έμπειρα στελέχη. 'Η συζήτησις
έπι της κριτικής θα γενικευθή.

Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου. Προβολή
έγχρωμων Slides ανηκόντων σε
διάφορα μέλη.

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Χαριλάου Τρικούπη 4, Τηλ. 614.510

'Αναβάσεις.

Κυριακή 3/2. Πεντέλη.

Σαββατοκύριακο 9 - 10/2. 'Ελικών.

Σαββατοκύριακο 16 - 17/2. Παλιο-
βούνα.

Κυριακή 24/2. Πάρνηθα.

Πληροφορίες στα γραφεία του Συν-
δέσμου.ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ

Λεωφ. 'Αμαλίας 28, 'Αθήναι

Σάββατο 2/2 : 1) Λουτράκι, άπο-
γευματινή με λεωφ. Πούλμαν.

Σαββατοκύριακο 2 - 3/2 : 1) Λει-
βαδιά - Δελφοί με λεωφ. Πούλμαν.
'Ομιληται ο καθηγητής του Πανεπι-
στημίου κ. Λ. Καραπιτέρης και ή Δίς
Τ. Καρυώτου.

Κυριακή 3/2 : 1) Ξυλόκαστρο - Κιά-
το - Σικυών - Λ. Στυμφαλίας, με λεωφ.
Πούλμαν. 'Ομιλητής ο Σύμβουλος της
Λέσχης κ. Ν. Κούρσης.

2) 'Αγ. Θωμάς - Λίμνη 'Υλίκης -
Θήβα. 'Ομιλητής ο ύδρολόγος - γεω-
λόγος κ. Δ. Παπαδάκης.

3) 'Ιερό Πτώου 'Απόλλωνος (Κω-
παίς) - Βοιωτικός 'Ορχομενός - Λειβα-
διά. 'Ομιλήτρια ή Κα Ντενίζ Βασδέκη.

4) Χαλάνδρι - Παιανία - Κορωπί -
Πόρτο Ράφτη, επίσκεψι του έργου στα-
σιου «Κεράμιος» στο Χαλάνδρι.

5) Λίμνη Στυμφαλίας - Καστανιά.

6) 'Υμηττός - Σούνιο, με λεωφορ.

Πούλμαν.

7) Πόρτο Γερμενό, με λεωφ. Πούλ-
μαν.

8) Χασιά - Φρούριο Φυλής - Μονή

Κλειστών, πεζοπορική - πορεία 4 ώρες.

9) Πόρος με ά/π της γραμμής.

10) Πέραμα Μεγάρων - Μονή Φα-
νερωμένης - 'Αγ. Νικόλαος, πεζοπορι-
κή πορεία 2,30' ώρες.

11) Κάλαιος - 'Αγ. 'Απόστολοι.

12) Μούλκι - 'Αγ. Νικόλαος (έκ-
δρομή μόνο για νέους).13) 'Υμηττός - Σούνιο (έκδρομή χω-
ρίς δηλώσεις, με λεωφ. Πούλμαν).14) Πόρτο Γερμενό (έκδρομή χωρίς
δηλώσεις).15) Πόρτο Ράφτη (πρωινή, με
λεωφ. Πούλμαν).

Σαββατοκύριακο 9 - 10/2 : 1) Πύρ-
γος - 'Ολυμπία, με λεωφ. Πούλμαν.
'Ομιλήτρια ή αρχαιολόγος Κα 'Αγγ.
'Αγγελιοπούλου.

2) Χαλκίδα - 'Αχμέτ 'Αγά, με λεωφ.
Πούλμαν.

Κυριακή 10/2 : 1) Παλ. Κόρινθος -
Ξυλόκαστρο, με λεωφ. Πούλμαν. 'Ομι-
λητής ο κ. Ζ. Παπαλαζάρου. 2) 'Οσιος
Λουκάς, με λεωφ. Πούλμαν. 'Ομιλή-
τρια ή Κα Ντενίζ Βασδέκη. 3) 'Ελευ-
τρια ή Κα Ντενίζ Βασδέκη. 3) 'Οσιος
σίνα - Μεγάλο Πεύκο. 'Ο ομιλητής ο
γεωλόγος κ. Δ. Κισκύρας. 4) 'Οσιος

Λουκάς, με λεωφ. Πούλμαν. 5) Τρίκαλα Κορινθίας, με λεωφ. Πούλμαν. 6) Σκάλα Ώρωπού - Δαφνί, με λεωφ. Πούλμαν. 7) 'Ανάβυσσος, με λεωφ. Πούλμαν. 8) Πάρνηθα. 9) Μάζι - Όσιος Μελέτιος (πεζοπορική πορεία 3 ώρες). 10) Νταού Πεντέλη (πορεία 1.30'). 11) Μάνδρα - Αγ. Τριάδα Μυρίνη (έκδρομή μόνο για νέους). 12) Σκάλα Ώρωπού - Δαφνί (έκδρομή χωρίς δηλώσεις, με λεωφ. Πούλμαν). 13) 'Ανάβυσσος (έκδρομή χωρίς δηλώσεις, με λεωφ. Πούλμαν). 14) Ύμηττος - Βάρκιζα (πρωινή).

Σαββατοκύριακο 16 - 17/2: 1) Τρίπολη - Σπάρτη - Μυστράς, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητής ο επιμελητής αρχαιοτήτων κ. Ν. Δρανδάκης.

2) Δελφοί - Γύρος Παρνασσού, με λεωφ. Πούλμαν.

Κυριακή 17/2: 1) 'Επίδαυρος - Ναύπλιο - Τίρυνθα, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητρια ή αρχαιολόγος Κα Έλλη Βασιλικιώτη. 2) Κάλαμος - 'Αμφιάρειο - Αγ. Απόστολοι, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητρια ή Κα Ντενίζ Βασδέκη. 3) Όμορφη Έκκλησιὰ - Διυλιστήρια Ούλεν - Τατόι - Αγ. Μερκούριος - Σκάλα Ώρωπού, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητής ο κ. Ι. Χαρίτος. 4) Ναύπλιο Παλαμήδι, με λεωφ. Πούλμαν. 5) 'Αγ. 'Ιερόθεος, με λεωφ. Πούλμαν. 6) Σούνιο, με λεωφ. Πούλμαν. 7) Κιούρκια - Μπελέτσι (πεζοπορική - πορεία 3.30' ώρ.). 8) Κάλαμος - Μαρκόπουλο (πεζοπορική - πορεία 3 ώρες). 9) Πατέρας (όρειβατική - σύν. πορείας 5.30' ώρες). 10) Κάλαμος - Αγ. Απόστολοι. 11) Νταού Πεντέλης (έκδρομή μόνο για νέους). 12) Σούνιο (έκδρομή χωρίς δηλώσεις, με λεωφ. Πούλμαν). 13) Κάλαμος - Αγ. Απόστολοι (έκδρομή χωρίς δηλώσεις). 14) Ύμηττος - Λίμνη Μαραθώνος (πρωινή).

Σαββατοκύριακο 23 - 24/2: 1) Καλάβρυτα - Μέγα Σπήλαιο, με λεωφ. Πούλμαν και όδοντωτό. Όμιλητής ο κ. Ζ. Παπαλαζάρου.

2) Χαλκίδα - Βάθια - 'Αλιβέρι, με λεωφ. Πούλμαν.

Κυριακή 24/2: 1) Νεμέα - Παλ. Κόρινθος - Λουτράκι, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητρια ή Κα. Α. Καπαγιαννίδου. 2) Θήβα (Καδμεία) - Χαλκίς - Ναός 'Αρτέμιδος - Αρχ. 'Ερέτρια, με λεωφ.

Πούλμαν. Όμιλητρια ή Δις Τούλα Καρυώτου. 3) Χαλκίδα - Χωριό Χάλια, με λεωφ. Πούλμαν. 4) Βίλλια - Πόρτο Γερμενό, με λεωφ. Πούλμαν. 5) Κάλαμος - Αγ. Απόστολοι. 6) Πάρνηθα. 7) Μπάφι - Λιοσάτι - Κιούρκια (πεζοπορική - πορεία 2.30' ώρες). 8) Γεράνεα (όρειβατική - ύπαορ. πορεία 4.30' ώρες). 9) Νέα Μάκρη - Ξυλοκέριζα (έκδρομή μόνο για νέους). 10) Βίλλια - Πόρτο Γερμενό (έκδρομή χωρίς δηλώσεις, με λεωφ. Πούλμαν). 11) Κάλαμος - Αγ. Απόστολοι (έκδρομή χωρίς δηλώσεις). 12) Πόρτο Ράφτη (πρωινή). 13) Χάνι Καραούλι (πρωινή, με λεωφ. Πούλμαν).

Κυριακή απόγευμα 24/2: 1) Στοά 'Αττάλου - 'Αγορά - Θησεϊόν - Κεραμεικός - Δαφνί, με λεωφ. Πούλμαν. Όμιλητρια ή αρχαιολόγος Κα 'Αγγ. 'Αγγελοπούλου. Κατά την επιστροφή παραμονή στο τουριστικό περίπτερο Δαφνιού (όρχήστρα - χορός).

Η Περιγητική Λέσχη επίσης προγραμματίζει από τώρα εκατό (100) ωραιότατες τουριστικές έκδρομες για τις εορτές του Πάσχα.

Οι διαδρομές των έκδρομών αυτών αγκαλιάζουν ολόκληρη την ελληνική ύπαιθρο και εκτελούνται με τα πλέον σύγχρονα μεταφορικά μέσα. Πληροφορίες στα γραφεία της Λέσχης, Λεωφ. 'Αμαλίας 28. — Οι δηλώσεις συμμετοχής άρχισαν ήδη. — Εξασφαλίσατε εγκαίρως θέσεις.

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

'Ακαδημίας 58, Τηλ. 614.330

Κυριακή 3/2/57. Πάρνηθα. 'Αναχώρησις από τα γραφεία του Συνδέσμου, 8 π.μ.

Κυριακή 10/2/57. Κάλαμος - 'Αμφιάρειο - Αγ. Απόστολοι. 'Αναχώρησις από τα γραφεία του Συνδέσμου, 8 π.μ.

Κυριακή 17/2/57. Βίλλια - Κιθαιρών. Η όρειβατική ομάδα θ' άνεβη στον Κιθαιρώνα. 'Αναχώρησις από τα γραφεία του Συνδέσμου, 8 π.μ.

Κυριακή 24/2/57. Πόρτο Ράφτη - Μονή 'Ιερουσαλήμ - Τσουρκελί. 'Αναχώρησις από τα γραφεία του Συνδέσμου, 8 π.μ.

"Όσοι έχουν έγγραφη συνδρομηταί τον

'Απρίλιο του 1956

Μπορούν να φέρουν στα γραφεία της «'Εκλογής»

(Σωκράτους 57)

τα τεύχη της

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ

Για βιβλιοδεσία.

Η προσφορά ισχύει μόνον για όσους

έκαμαν την συνδρομή τους

τον 'Απρίλιο του 1956.

"Όσοι ασχολείσθε με την ναυτιλίαν, ενημερώνεσθε αντικειμενικώς στα ζητήματά της, όταν διαβάσετε τα

“ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΝΕΑ”

'Ανεξάρτητος ναυτιλιακή εφημερίς, εκδιδόμενη εις 'Αθήνας από του 1950, ανά 150ήμερον. — Γραφεία: Ευριπίδου 4

In memoriam aeternam

(*Απόσπασμα)

Ἔχουν τὸν ἥλιο βασιλιά τὰ οὐράνια — κ' ἡ ψυχὴ μου
τῇ φλογερῇ σου ἀνάμνηση. Σὰν ἥλιος ἀνεβαίνει,
σὰν ἥλιος πέφτει καὶ τῇ γῇ μου δογώνει καὶ καρπίζει.

Μὰ τοὺς χαρούμενους καρποὺς ἀπόψε δὲν ἀγγίζω,
λίγη δροσούλα μοναχά, φουχτιά μαργαριτάρι,
τοῦ τραγουδιοῦ μου τῇ χροσῇ κλωνιά νὰ βελονιάσω.

Τὰ μάτια σου ἦταν ὀρθρινὰ βαθίσκιωτα λουλούδια,
ποὺ ἀπὸ δροσιὰ τρεμουλιαστή συχνότατα ἐλαμπίζαν,
ὥς κοιτάες κι ἄκουες τῇ ζωὴν ἀπ' τὸ παρὰθυρό σου.

Κι ἀπὸ τὰ δάκρυα ὀλόφεγγη τὴν ὄψη σου ὅποιος εἶδε
γνώρισε τὴν ἀνίκητη δύναμη τῆς ἀγάπης,
ποὺ σ' ὅ,τι θέλει δὲν ἀργεῖ τῇ μοίρᾳ νὰ λυγίσει.

Σ' ὅποιες πληγὲς τὸ βλέμμα σου βρογμένο ἀργοποροῦσε,
ξυπνοῦσε ἡ αὔρα τῆς ὕγιᾶς, γιατί τὰ δυό σου μάτια
στάζαν ἀθάνατο νερό, ποὺ ἀπόδιωχνε τοὺς πόνοους.

Προπάταες ὅλη τὴ ζωὴ σ' ἐνὸς γκρεμοῦ τὴν ἄκρη,
μὰ ἡ μοίρα δὲν σέ ξένιζε, καὶ τῆς γλυκομιλοῦσες
ὥς νάταν φιλενάδα σου — τῇ δάμαζε ἡ ματιά σου

καὶ παραμέριζε. Καὶ σὺ τὸ δρόμο σου ἀκλουθοῦσες
ὀλόχαρη πὼς ἐνωθεῖς ἐλεύθερα τὰ χέρια,
γιὰ νὰ τ' ἀπλώνεις ἀπ' ἀνθοὺς γεμάτα κι' ἀπὸ χάρδια.

Καὶ δὲν πιστεύω στὴ χαρὰ ποὺ ἐπέρασε. Δὲν ξέρω
καθόλου ἂν δώθε διάβηκες κι' ἂν ἀγγίξεις στὸ χῶμα,
ποὺ ὅσο ἀλαφρὰ τὸ ἐπάτησες, τόσο βαριά σέ σκέπει.

*Απὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα τοῦ κόσμου

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Τοῦ

ΡΑΜΠΙΝΤΡΑΝΑΘ ΤΑΓΚΟΡ

Πότε μας δὲν θὰ κατορθώσουμε
νὰ σχηματίσουμε ἀληθινὴ ἀντί-
ληψι γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ἂν δὲν αἰσθα-
νόμαστε γι' αὐτὸν ἀγάπη. Τὸν πολι-
τισμὸ πρέπει νὰ τὸν κρίνουμε καὶ νὰ τὸν
ἐκτιμᾶμε ὄχι ἀπὸ τὸν βαθμὸ δυνάμεως
στὸν ὁποῖο μπόρεσε νὰ φθάσῃ, ἀλλὰ
κατὰ τὸ μέτρο τῆς ἀναπτύξεως καὶ
ἐκφράσεως μὲ τοὺς νόμους τοῦ καὶ
τῶν θεσμῶν τοῦ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν
ἄνθρωπο. Τὸ πρῶτο καὶ τελευταῖο κρι-
τήριο, στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ τὸν ὑπο-
βάλλουμε, εἶναι : « Ἀναγνωρίζει καὶ
ἴσαμε ποῖο βαθμὸ πὼς ὁ ἄνθρωπος
εἶναι περισσότερο πνεῦμα παρά μηχανή ; »
Κάθε φορά ποὺ ἕνας ἀρχαῖος
πολιτισμὸς ἀποσυνετέθη καὶ ἐξαφα-
νίσθηκε, τοῦτο ὀφείλεται σὲ αἰτίες ποὺ
προεκάλεσαν σκληρύνει τῆς καρδιάς
καὶ ὠδήγησαν στὴν ὑποτίμησι τοῦ ἄν-
θρώπου· ὀφείλεται στὸ γεγονός ὅτι τὸ
κράτος ἢ κάποια ομάδα ἰσχυρῶν ἀρχι-
σαν νὰ θεωροῦν τοὺς ἀνθρώπους ἁπλὰ
ὄργανα τῆς δυνάμεώς τους· ὀφείλεται
στὸ γεγονός ὅτι, ρίχνοντας σὲ δουλεία
φυλὲς ἀσθενέστερες καὶ ἐμποδίζοντας
μας με ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα νὰ ἀνιψω-
θοῦν, ὁ ἄνθρωπος ὑπέσκαπτε τὰ θεμέ-
λια τοῦ ἴδιου τοῦ μεγαλείου του, τῆς
ἰδίας τῆς ἀγάπης τοῦ πρὸς τὴν ἐλευ-
θερίᾳ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ. Ὁ πολιτισμὸς
δὲν θὰ μπόρῃ ποτε νὰ ὑπάρξῃ βα-
σιμμένος ἐπάνω σ' ἕναν ὁποιοδήποτε
καννιβαλισμὸ. Μόνον ἡ ἀγάπη καὶ ἡ
δικαιοσύνη μποροῦν νὰ θρέψουν μέσ'

στὸν ἄνθρωπο ὅ,τι εἶναι ἀπαραίτητο
γιὰ νὰ εἶναι ἄνθρωπος ἀληθινά.

Καὶ ὁ,τι συμβαίνει μὲ τὸν ἄνθρωπο,
συμβαίνει καὶ μὲ τὸ σύμπαν. Ὅταν
θιωροῦμε τὸν κόσμον ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν
πέπλο τῶν ἐπιθυμιῶν μας, τὸν βλέ-
πουμε στενὸ καὶ μηδαμινό, καὶ δὲν
διακρίνουμε τὴν πλήρη ἀλήθεια του.
Εἶναι ὀλοφάνερο πὼς ὁ κόσμος εἶναι
χρήσιμος γιὰ μᾶς καὶ μᾶς προμηθεύει
τ' ἀπαιτούμενα, ἀλλὰ οἱ σχέσεις μας
πρὸς αὐτὸν δὲν σταματοῦν στὸ σημεῖο
αὐτό. Εἴμαστε ἐνωμένοι μαζί του
μ' ἕνα δεσμὸ πλατύτερο καὶ ἀληθινώ-
τερο ἀπὸ τὴν ἀνάγκη. Ἡ ψυχὴ μας
ἐλκεται πρὸς αὐτὸν, ἡ ἀγάπη μας γιὰ
τὴ ζωὴ εἶναι στὴν πραγματικότητα ὁ
πόθος ποὺ ἔχουμε μέσα μας νὰ ἐξακο-
λουθήσουμε τὴς σχέσεις μας μὲ τὸ
σύμπαν αὐτό. Καὶ πρόκειται περὶ σχέ-
σεων ἀγάπης. Εἴμαστε εὐτυχισμένοι,
ποὺ βρισκόμαστε σ' αὐτὸν τὸν κόσμον,
ἀναρίθμητα νήματα μᾶς συνδέουν μαζί
του, ποὺ πηγαινοῦν ἀπὸ τὴ γῆ στὰ
ἄστρα. Θὰ ἦταν βλακεία νὰ θέλῃ ὁ ἄν-
θρωπος νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπεροχὴ του
μὲ τὸ νὰ φαντάζεται πὼς εἶναι ἐντελὲς
χωρισμένος ἀπ' αὐτὸ ποὺ ὀνομάζει
φυσικὸν κόσμον, καὶ τὸ ὁποῖο, μέσα
στὸν τυφλὸ φανατισμὸ του, φθάνει
κάποτε ὥς τὸ σημεῖο νὰ θέλῃ νὰ τὸ
ἀγνοῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἢ νὰ τὸ θεωρῇ
ἐχθρό του.

Καὶ ἐν τούτοις, ὅσο περισσότερο
ἀναπτύσσονται οἱ γνώσεις μας, τόσο

γίνεται δυσκολώτερο στον άνθρωπο ν' αποδείξει αυτόν τον χωρισμό· οι φανταστικοί φραγμοί που είχαμε εγείρει γύρω μας εξανεμίζονται ό ένας μετά τον άλλον. Κάθε φορά που αναγκαζόμαστε ν' άπαρηγοούμε ένα άπό τά κριτήρια αυτά της απομονώσεως, που μάς είχαν επιτρέψει νά παραχωρήσωμε στην ανθρώπινη φυλή τό δικαίωμα νά θεωρηται ανεξάρτητη άπό τό περιβάλλον της, αισθανόμαστε ζωηρή ταπείνωσι. Άλλά πρέπει νά τό πάρωμε άπόφασι. Άν όρθώσωμε την άλαζονεία μας στην όδό της πραγματώσεώς του έγώ, γιά νά προκαλέσωμε διχόνοιες και διαίρεσεις, άργά ή γρήγορα οι τροχοί της αλήθειας θά περάσουν επάνω της και θά την μεταβάλουν σέ σκόνη. "Όχι. Δέν κατατρυχάστε άπό μία τερατώδη ύπεροψία. Θά ήταν άπολύτως ταπεινωτικό γιά μάς νά ζούμε σ' ένα κόσμο άπροσμέτρητα κατώτερό μας ός πρός την ποιότητα της ψυχής, όπως θά ήταν άπεχθές και έξευτελιστικό νά μάς περιστοιχίζη και νά μάς ύπηρετή, άπό τη γέννησί μας ός τό θάνατο, μία όλόκληρη άγέλη δούλων. Έντελώς αντίθετα, ό κόσμος αυτός είναι σύντροφός μας.

Οί πρόοδοι της επιστήμης καθιστούν όλο και προφανέστερη την όλότητα του κόσμου και την ένότητα που άποτελούμε μαζί του. "Όταν ή αντίληψι γιά την έντέλεια της ένότητος αυτής δέν είναι

πιά μόνο διανοητική, όταν όλόκληρο τό είναι μας άνοίγη σέ μία φωτερή γνώσι του όλου, τότε γίνεται άχτιδόβολη χαρά που ξεχειλίζει άγάπη. Τό πνεύμα μας ανακαλύπτει τό ευρύτερο έγώ του μέσα σέ όλο τόν κόσμο, και γεμίζει άπόλυτη βεβαιότητα γιά την ίδια την άθανασία του. "Όταν περικλείνεται μέσα στό έγώ, δέν μπορεί παρά νά πεθαίνη χίλιες φορές, γιαντί ό άποχωρισμός είναι καταδικασμένος σέ έξαφανισμό. Άλλά δέν μπορεί νά πεθάνη όταν άποτελή ένα με τό πάλν, γιαντί σέ τούτο βρίσκεται ή αλήθεια του και ή χαρά του. "Όταν ένας άνθρωπος αισθάνεται νά σφύζη μέσα στην ψυχή του ή ζωή της ψυχής όλόκληρου του κόσμου, είναι έλεύθερος. Έρχεται τότε νά λάβη μέρος στις μυστικές έρωτοτροπίες της ώραιάς άρραβωνιαστικής, της γής μας, που την καλύπτει τό πολύχρωμο πέπλο των περιορισμών της και του « παραμάτμαν », του άρραβωνιαστικού με την άσπιλη λευκότητα. Ξέρει τότε ότι συμμετέχει στις μεγαλοπρεπείς εκεινες έορτές της άγάπης, πώς είναι ένας σεβαστός καλεσμένος στον έορτασμό της άθανασίας. Και τότε καταλαβαίνει τό τραγούδι αυτό του βάρδου - προφήτη : «'Ο κόσμος γεννήθηκε άπό την άγάπη, άπό την άγάπη διατηρείται, προς την άγάπη πορεύεται και στην άγάπη εισχωρεί.»

Άπό τό Περιοδικό « Ροδάμιανθος ».

ΤΙ ΘΑ ΚΑΝΑΤΕ ΣΤΗ ΘΕΣΙ ΤΟΥ ;

Μία φορά σέ μία βασιλική αύλή της Εύρώπης του Μεσαίωνα, ύπηρετούσε ένας γελωτοποιός που ή μεγάλη του ειδικότητα ήταν νά λήη τη μοίρα. Καθώς τά χρόνια περνούσαν ή φήμη του μεγάλωνε και ό κόσμος έτρεχε σ' αυτόν ν' άκούση τί του ήταν γραφό : Τό πράγμα έφθασε και σ' αυτήν του βασιληά που ζήλεψε γιά την τόση άγάπη που του είχε ό λαός. και θέλησε νά τόν ξεφορτωθή μία γιά πάντα.

Διέταξε λοιπόν τούς ανθρώπους του νά του τόν πάλνε στό παλάτι, τάχα πώς ήθελε κι' αυτός νά μάθω τό γραφό του.

— Λοιπόν, νάνε, του είπε όταν τόν πήγαν μπροστά του, μαθαίνω πώς ξέρεις νά λές τη μοίρα. Πές μου ξέρεις πότε θά πεθάνης ;

«'Ο κλάουν σκέφτηκε με σβελτώσυνη. Άμέσως έκατάλαβε πώς ό βασιλιάς είχε σκοπό νά τόν θανατώση και πώς ή τύχη του κρεμόταν άπό μίαν έξυπνη άπάντησι.

Τί είπε λοιπόν στό Βασιληά ;

«'Ο Κλάουν έπεστράτευσε όλη του την έξυπνάδα και με θάρρος άπάντησε στό βασιληά. « Έγώ πολυχρονέμενο μου, θά πεθάνω μαζί με τη μεγαλειότητά σου. » Έπηρεασμένος άπό τη φήμη του κλάουν, που ό,τι κι' άν είχε πη βγήκε αληθινό, ό βασιληάς του χάρισε τη ζωή γιά νά ζήση κι' ό ίδιος.

1857 - 1957, έκατό χρόνια άπό τό θάνατο του Έθνικού Βάρδου.

ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΟΝΕΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

Μετάφραση : Ι. Τ. ΠΑΜΠΟΥΚΗ

[Τό μυσό σχεδόν Έργο του Ποιητή είναι γραμμένο ιταλικά, σέ στίχο και σέ πεζό. Άπό τά ιταλικά ποιήματα ένενήντα είναι σονέτα. Τριάντα σονέτα βγήκανε σ' ένα μικρό φυλλάδιο, με τόν τίτλο « Rime improvvisate » (Αύτοσχέδιες ρίμες), που τυπώθηκε στην Κέρκυρα σέ πρώτη έκδοση τό 1822 και σέ δεύτερη τό 1823. Τά δέκα πρώτα του φυλλαδίου μεταφρασμένα προσφέρονται στον έρωστή της Παράδοσης — μνημόσυνο του Μεγάλου στα έκατόχρονα του θανάτου του.]

I

Έν νυξίν έξήτησα όν ήγάπησεν ή ψυχή μου,
έξήτησα αυτόν και ούχ εύρον αυτόν.

Άσμα άσμάτων, Γ', 1.

Βραδιάζει. Σκοτεινιάζει. Βασιλεύει
γαλήνη. Σηκωμένη άπό τό στρώμα,
βγαίνω νά ιδώ γιά τόν άγαπημένο
και τονε κραάζω. Δέ μιλεί κανένας.

Στό φόσημα, στό σάλεμα του φύλλον,
χτυπά ή καρδιά μ' έλπίδα μέσ' στό στήθος.
Άλλά γελιέμαι. Τρέμω άπό τό φόβο,
γιατ' ή έρημιά της νύχτας με κυκλώνει.

Τρεχάτη παίρνω τίς πλατείες, τούς δρόμους.
«'Ω, τόν άγαπημένο μου ποιός είδε,
της δόλιας μου ψυχής την παρηγόρια ;
Ρωτάω, φωνάζω πάλλι. Μά τριγύρω
τά στόματα βουβά και δέ μου λένε.
Κανένας δέ μου δείχνει νά τόν εύρω.

II

Άπάγγειλόν μοι όν ήγάπησεν ή ψυχή μου.

Άσμα άσμάτων, Α', 7.

Πού νά 'σαι ; Πού νά βοήσες ; Φλογίζει
τό μεσημέρι κι άχνοτρέμει ή πλάση.
Σύννεφα συναχτήκαν όργισμένα
στον ούρανό. Βουνό και κάμπος έρμα.

Ποῦ νά 'σαι ; Ποῦ νά βρίσκεσαι ; Ἡ καρδιά μου
σὲ λαχταράει καὶ κλαίει ποῦ δὲ σὲ βλέπει.
Παντοῦ ἐρημιά. Τὸ φόβο μου νά διώξεις.
Ἔλα, νά μὴν ὀδύρεται ἡ ψυχὴ μου.

Ποῦ νά 'σαι ; Ποῦ νά βρίσκεσαι ; Τὸ κῦμα
στά ρυάκια εἶναι βουβὸ καὶ λησιμονήσαν
τὰ φύλλα καὶ τ' ἀγέρι τὸ σκοπὸ του.

Καὶ νά ποῦ σ' ἀντικρύζω. Εἶμαι δική σου.
Παντοτινὴ θά σοῦ χαρίσω ἀγάπη.
Σὲ βρήκα πιά καὶ δὲ σὲ ξαναφίνω.

III

Ἐάν μὴ γνῶς σεαυτὴν, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν.

Ἄσμα ἄσμάτων, Α', 8.

Πεντάμορφη γυναῖκα, σὰ δὲν ξέρεις
ἢ πάγκαλη πὼς εἶσαι μέσ' στὶς ἄλλες,
ἔβγα ν' ἀκολουθήσεις τὰ κοπάδια
μὲ τὴν ἀγῆ τὴν πρώτη ποῦ χαράζει.

Βελάζοντας μ' ἀγάπη θε νά τρέχουν
τὰ προβατάκια πίσωθὲ σου, ὥσότου
νά βγεί ὁ ἀποσπερίτης, νά τὰ κλείσει
καὶ πάλι στὸ μαντρὶ ποῦ γεννηθήκαν.

Θὲ νά 'ρθουνε οἱ βοσκοὶ καὶ ἀθῶοι κοντά σου
χοροὶ θὰ χορευτοῦνε καὶ θε νά 'ναι
γλυκύτερ' ἢ ἁρμονία τῆς φλογέρας.

Χαρά γεμάτα φαίνονται τὰ μάτια
καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιο πὺλ λαμπρὰ φωτίζουν.
Ἐβγα καὶ θὰ τὸ ἰδεῖς ἐκεῖνο πού 'σαι.

IV

Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, Σιών· ἐνδύσαι τὴν ἰσχύν σου, Σιών.

Ἡσαΐας, NB', 1.

Σήκω, Σιών, σήκω, μιὰ φωνὴ ἀλαλάζει,
ποῦ σ' ὀδηγεῖ στῶν μαχητῶν τὴ φλόγα.
Ρίξε καὶ πάλι ἀπάνω στὸ κορμὶ σου
τῆς χαμένης σου δόξας τὴν πορφύρα.

Βάλε ξανά στὴν κεφαλὴ τὸ στέμμα,
ποῦ τοῦ 'σβησε τὴ λάμψη του ὁ ἐχτρός σου.
Σήκω σὰν τὴ βασίλισσα καὶ κράξε
νά 'ρθοῦν ὅλοι οἱ πιστοὶ λαοὶ κοντά σου.

Καὶ μαζεμένοι γύρω σου ἄς βοηθοῦνε

μὲ τραγούδια χαρᾶς, μὲ τὴν καρδιά τους
στῆς προσταγῆς τῆς θείας τὸ μέγα νεῦμα.
Κ' ἐκεῖ, στημένη στὸν πανάρχαιο θρόνο,
ὁ ἐχτρός ὁ δολερός ποῦ σὲ μισοῦσε
θε ν' ἀσπαστεῖ τὰ πόδια σου ἢ θά φύγει.

V

ΓΙΑ ΜΙΑ ΒΡΥΣΗ ΠΑΝ' ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΣΤΟ ΝΤΑΒΙΑ

Μὰ εἰν' ὁμορφο νά τὴν ἀκοῦς τὴ βρύση,
τῆς θάλασσας τὸ κῦμα σὰν κοιμάται
καὶ στ' οὐρανοῦ τὴ γαλανὴ τὴν ἄκρη
τὸ πρῶτο φῶς χαράζει τῆς αὐγούλας.

Δὲ νοιώθεις τότε ἀνθρώπινη ὁμιλία
καὶ τ' ἀχόρταγο αὐτί σου τὸ μαγεῖν
τὸ θεῖο τ' ἀγέρι ποῦ φυσάει στοὺς κλώνους
ἢ ὁ θοῆρος τοῦ κορυδαλλοῦ ἀπὸ πέρα.

Γεῖα καὶ χαρά σου, κόρη εὐτυχισμένη
τοῦ βουνοῦ, τοῦ νεροῦ ποῦ τρεμουλιάζει,
ποῦ 'χεις κ' ἐσὺ τοῦ πλαστοουργοῦ τὴ γνώση.

Θὲ νά 'ρχομαι στὸν ὄχτο σου νά γέρω
μὲ τῆς ἀγῆς τὸ χάραμα τὸ πρῶτο
καὶ ὀλόγλυκα τραγούδια θά σοῦ ψάλλω.

VI

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΤΟΠΟ ΤΕΡΙΝΟ, ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΝΤΑΒΙΑ,
ΟΠΟΥ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΣΥΝΗΘΙΖΕ ΝΑ ΠΗΓΑΙΝΕΙ ΠΑΙΔΙ

Ἐδῶ εἰν' ὁ τόπος, ὅπου μὲ τραβοῦσε
παῖδι μὲ γέλια ὁ πόθος γιὰ παιγνίδια·
ἐδῶ τ' ἀρώματα ἔκλεβε τ' ἀγέρι
καὶ ἀπ' τὴν πορτοκαλλιά καὶ ἀπὸ τὸν κέδρο.

Παίρνεις ἐδῶ τὴ μωρομένη ἀράδα
ποῦ τὰ φτωχὰ δροσίζει φυλλοκάρδια·
βλέπεις ἐδῶ τὴν ἰδία ἐκείνη γλῶσση,
νά χαίρεται, νά τρέμει καὶ νά λάμπει.

Ποῦ νά 'σαι, λατρεμένη ἀνθὲ τῆς νιότης ;
Πόσο ἀλλαγμένος ἔρχομαι ἀπὸ τότε,
μέσ' στὸν Ἀπρίλη τώρα τὸ σπαρμένο.

Μὰ τί μπορεῖ κι ὅλα τ' ἀλλάζει τόσο ;
Τὸ ξέρω καὶ τὸ ξαναλέω μὲ κλάμα :
τὰ χρόνια τὴν ἀθάνα ψυχὴ σκοτώσαν.

VII

Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου καὶ ἀδελφιδῷ μου ἐμοί,
ὁ ποιμένων ἐν τοῖς κρίνοις.

Ἄσμα ἁσμάτων, Γ', 2.

Μέσ' στὰ στενά, ὅπου τρέμει ἡ δυστυχία
καὶ κανεὶς στὸ σκοτάδι τοὺς δὲ βλέπει,
μόν' ὁ καλὸς μου ὑπάρχει στὴν καρδιά μου
καὶ δὲν ἀκούω, δὲ βλέπω ἄλλον κανένα.

Κράτησε, ὦ κόσμε, κράτησε γιὰ σένα
τις ἡδονές. Γιατ' εἶν' αὐτὸς ποὺ δίνει
πανάκριβη χαρὰ μέσ' στὴν ψυχὴ μου,
σὰν τοῦ μιλῶ καὶ μοῦ μιλεῖ κ' ἐκεῖνος.

Ἡ ἀγνότητα ἡ παρθενικὴ μονάχα
τοῦ κατάσπρον τοῦ κρίνου τονε θρέφει,
ποὺ μιὰ θνητὴ δὲν ἔχει ἀγγίσει ἀνάσα.

Τὸ ξέρω πόσο μ' ἀγαπᾷ. Σὰν ἐρθεῖ
τὰ δύο μου μάτια ὁ χάρος νὰ μοῦ κλείσει,
τότε μονάχα ἐγὼ θὰ τὸν ξεχάσω.

VIII

Ἀνάστα, ἐλθε ἡ πλησίον μου... ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρῆλθεν.

Ἄσμα ἁσμάτων, Β', 10-11.

Εὐπνα, κυρά μου, ὥραϊο μου περιστέρι,
εὐπνα, πεντάμορφή μου, κ' ἔλ' ἀμέσως.

Ἐπαψε πιά ἡ μανία τῆς τρικυμίας
καὶ τὸ καθάριο ἀγέρι μόνο πνέει.

Ὁ ἄνεμος τοῦ χειμῶνα δὲν οὐρλιάζει,
λάμπει ντυμένος ὁ οὐρανὸς γαλάζια.

Εὐπνα, πεντάμορφή μου, κ' ἔλ' ἀμέσως,
εὐπνα, κυρά μου, ὥραϊο μου περιστέρι.

Κοίτα νὰ ἰδεῖς τὴ γῆ μας πῶς γελάει,
ποὺ τρέμουνε γλυκὰ χίλια λουλούδια,
χίλια νερά καὶ χίλια φυλλαράκια.

Εὐπνα, περιστέρακι μου, ν' ἀκούσεις
πῶς φτερουγᾷ στὸ μυρωμένο ἀγέρι
καὶ τραγουδεῖ τὸ ἐρημικὸ τρυγόνι.

IX

ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΘΕΜΑ

Γρήγορα, περιστέρι μου, ἔλ' ἀμέσως.
Κοίταξε πῶς ἀπλώνει τὰ φτερά του
στ' ἀγέρι ποὺ σκορπίζει ἀγνωστα μύρα
καὶ τραγουδεῖ τὸ ἐρημικὸ τρυγόνι.

Κοίταξε πῶς μεθοῦνε τὰ ματάκια
μὲ τὰ νερά, τὴ χλόη τὴν πλουμισμένη.
Γρήγορα, περιστέρι μου, ἔλ' ἀμέσως,
ὁ ἄνεμος τοῦ χειμῶνα ἔχει σιωπάσει.

Δὲς πῶς γελοῦν τὰ οὐράνια τὰ γαλάζια.
Γλυκοφυσάει τ' ἀγέρι καὶ σαλεύουν
τὰ φύλλα καὶ τὰ ροδιά μουρμουρίζουν.

Εὐπνα, γλυκεῖά μου, ἐπέρασε ὁ χειμῶνας,
ἔπαψε πιά ἡ μανία τῆς τρικυμίας.
Εὐπνα, κυρά μου, ὥραϊο μου περιστέρι.

X

Ἄνοιξόν μοι... ἀδελφὴ μου... ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου.

Ἄσμα ἁσμάτων, Ε', 2.

Ἄνοιξε, λατρεμένη μου ἀδερφοῦλα.
Χάθηκα ὁ δόλιος. Ἄνοιξε. Ἄνοιξέ μου,
γλυκεῖά ψυχή. Ὁ ἀγὴρ νὰ χαράξει.
Βαθὸ σκοτάδι κι ἄστρο δὲ φωτίζει.

Τὸ πόδι μου, δειλὸ καὶ πλαγεμένο,
παραπατάει στὴν ἐρημιὰ μονάχο.

Ἄκου τὸ βούισμα πέρα. Καὶ τοῦ σκόλου
τὸ γάβγισμα. Νεκρὰ τὰ πάντα γύρω.

Μὲ τὴ δροσιά ποὺ ἡ μαύρη νύχτα οἶχνει
βραχήκαν τὰ μαλλάρια μου. Φοβάμαι
κι ἀπὸ τὸν τόμο σταματᾷ ἡ καρδιά μου.

Ἄκου. Τ' ἀγέρι ἀπὸ μίαν ἄκρη σ' ἄλλη
θεριεύει τὸ πολὺ. Καὶ τί θὰ γίνω,
τ' ἄγριο λιοντάρι, ἀλίμονο, ἂν μουγκρίσει;

Ἀπάντησι σ' ἓνα ἀγωνιώδες ἐρώτημα.

ΟΙ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Τοῦ

J. J. FOURNIÈRES

Πλήθος ἄνθρωποι, μὲ μάτια ἄρρωστα, μὲ νεφρά πὺν δὲν μποροῦν νὰ δουλέψουν, περιμένουν τὸ θαῦμα πὺν θὰ τοὺς δώσῃ τὸ φῶς καὶ τὴ ζωὴ.

Στὸ τεῦχος αὐτὸ ἡ «Ἐκλογὴ» δημοσιεύει δύο ἄρθρα ἐξαιρετικῶν ἐνδιαφερόντων, σχετικὰ μὲ τὸ ἐπίμαχο θέμα τῶν μεταμοσχεύσεων. Μὲ τὴν πρόοδο τῆς χειρουργικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρρώστειας, ἡ μεταμόσχευσι εἶναι ἡ μόνη ἐλπίδα πολλῶν ἀρρώστων. Τὸ θέμα τῆς ἰδρύσεως μιᾶς Τράπεζας ὁργάνων ἀπασχολεῖ τοὺς ἐπιστήμονες πὺν γιὰ τὴν ὥρα μελετοῦν τὶς δυσκολίες πὺν ὁρθώνονται στὴν προσπάθειά τοὺς χωρὶς νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσουν τὴν λύσι.

Δύο διάσημοι εἰδικοί, ὁ περίφημος χειρουργὸς Leriche, πὺν δὲν ξῆ πιά, καὶ ὁ διαπρεπὴς βιολόγος Rostand ἀπαντοῦν στὰ φερόντα ἐρωτήματα, στὰ ἐρωτήματα πὺν γίνονται γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἀρρώστων πὺν δὲν μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη.

Βρισκόμαστε σὲ ἐποχὴ θαυμάτων. Δὲν ξέρομε πιά πὺν μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἡ ἱατρικὴ. Ἡ παθολογικὴ φυσιολογία ἔχει ξεπεραστῇ. Πῶς νὰ προβλέψῃ κανεὶς πῶς θὰ ἐξελιχθῇ ἡ χειρουργικὴ;

Τὰ λόγια αὐτά, πὺν τὰ πρόφερε ὁ ἴδιος ὁ καθηγητὴς Λερὶς λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, δείχνουν καθαρά τὴν στάσι τοῦ ἱατρικοῦ κόσμου μπροστὰ στὶς τελευταῖες ἐπιτυχίες χειρουργικῆς γενικὰ καὶ τῆς μεταμοσχεύσεως ὁργάνων εἰδικώτερα.

Ἡ μεταμόσχευσι δημιουργεῖ ὀρισμένα μεγάλα προβλήματα. Τὸ τεχνικὸ πρόβλημα ἔχει λυθῇ, ἀλλὰ τὸ βιολογικὸ ὄχι. Πῶς θὰ κάνουμε τὸν ὁργανισμό νὰ δεχθῇ τὸ μόσχευμα; Σὲ ποιά μπροτοιμασία θὰ πρέπει νὰ τὸν ὑποβάλουμε; Τὰ προβλήματα αὐτά δὲν λύθηκαν ἀκόμη. Βέβαια ἡ πρότασι νὰ δημιουργηθῇ μιὰ «Τράπεζα ὁργά-

νων τοῦ σώματος» προκάλεσε τὴν προσοχὴ τῶν χειρουργῶν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν μπόρεσε γιὰ τὴν ὥρα νὰ μειώσῃ τὰ ἐμπόδια πὺν ὑψώνονται ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ὅσο καὶ τὴν τεχνικὴ πλευρά.

Ἐνας βιολόγος καθηγητὴς δήλωσε πῶς ἡ πραγματοποίησι μιᾶς τέτοιας ὁργανώσεως θὰ ἦταν κάτι πολὺ δύσκολο. Θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε πολὺ προσεκτικοὶ μπροστὰ σὲ ἓνα τόσο τολμηρὸ σχέδιο, κυρίως γιὰ νὰ μὴ δημιουργήσουμε ἐλπίδες στοὺς ἀσθενεὶς καὶ ὕστερα τοὺς ἀπογοητεύσουμε.

Ἐτοίς ὅπως γίνεται τώρα ἡ μεταμόσχευσι ἀπαιτεῖ ὄχι μόνον τὸν δωρητὴ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ μπορούμε νὰ πάρουμε ἓνα ὄργανο ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατό του, ἀλλὰ καὶ ἓναν ἀσθενῆ ἀπὸ τὴν ἴδια ὁμάδα αἱματος μὲ ὅμοιο παράγοντα Ρέζους, ἴδιο βαθμὸ ὀξύ-

τητος τοῦ αἵματος καὶ πὺν νὰ βρισκεται σὲ τέτοια κατάστασι, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ τοῦ γίνῃ ἀμέσως ἡ μεταμόσχευσι. Ὅλες αὐτὲς οἱ συμπτώσεις, καθὼς καὶ ὁ συγχρονισμὸς τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ μοσχεύματος καὶ ἡ τοποθέτησι τοῦ ἐγγίζουν τὰ ὅρια τοῦ θαύματος.

Μὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ εἶναι πραγματικότης, λείπει ἓνας ἄλλος χειρουργός. Τὸ πρόβλημα πὺν ἀντιμετωπίζουμε τώρα εἶναι ἡ διατήρησι τῶν ὁργάνων. Στὶς πρόσφατες προσπάθειες μεταμοσχεύσεως νεφρῶν, οἱ γιατροὶ χρησιμοποίησαν τὸ ὕγρὸ τοῦ Ringier. Θὰ εἶναι ὅμως προτιμότερο νὰ χρησιμοποιοῦν αἷμα, γιὰ τὴν τὰ ὄργανα πὺν μεταμοσχεύονται παρουσιάζουν μεγάλη εὐαισθησία στὰ ἀγγεῖα τοὺς καὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ προκληθοῦν τραύματα.

Πόσο μπορεῖ νὰ ζήσῃ ἓνα ὄργανο ἔξω ἀπὸ τὸν ὁργανισμό;

Στὴν ἐρώτησι πόσο καιρὸ μπορεῖ νὰ διατηρηθῇ στὴ ζωὴ ἓνα ἀπομονωμένο νεφρὸ, ὁ μεγάλος χειρουργὸς Λερὶς ἀπάντησε ὅτι δὲν μπορούσε νὰ ξέρῃ ἂν ἡ περίοδος αὐτὴ ἦταν δυνατό νὰ ὑπερβαῖν τὸ ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας.

— Στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ συγκεντρώσουμε τὶς προσπάθειές μας, εἶχε πει ὁ Λερὶς. Πρῶτοῦ ἱδρυθῇ μιὰ ἀληθινὴ «Τράπεζα ὁργάνων», θὰ πρέπει νὰ ἱδρυθῇ ἓνα πειραματικὸ ἐργαστήριον μεταμοσχεύσεων σὲ ἀνθρώπους. Στὸ ἐργαστήριον αὐτὸ, πὺν θὰ εἶναι πλούσια ἐφοδιασμένο μὲ «φρέσκα ὄργανα» (ἴσως μὲ τὸ σύστημα τῶν «δωρητῶν»), θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε ἐπὶ ἀρκετὰ χρόνια τὶς ἀπαραίτητες δοκιμὲς, ὥστε νὰ συσταθῇ ὀριστικὰ μιὰ «ἐμβρυονικὴ ἐπιστήμη».

Ἐνα ἄλλο μεγάλο πρόβλημα πὺν ἀντιμετωπίζουν αὐτὴ τὴ στιγμή οἱ εἰδικοί εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς «αὐτοχῆς». Ὁ ὁργανισμὸς τὶς περισσότερες φορές ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ ἓνα μόσχευμα καὶ στὸ τέλος τὸ διώχνει. Τὸ ἐμπόδιο αὐτὸ εἶναι σοβαρὸ. Τρεῖς πρόσφατες προσπάθειες μεταμοσχεύσεως νεφροῦ ἀπέτυχαν. Ἀλλὰ γιὰ τοὺς γιατροὺς οἱ προσπάθειες αὐτὲς δὲν ἦταν ὅλοκληρωτικὲς ἀποτυχίες, γιὰ τὴν πλού-

σαν τὶς γνώσεις τοὺς σὲ ἓναν τομέα ὅπου ἡ ἐπιστὴμη προχωρεῖ ψηλάφητὰ.

Τὰ ἀποτελέσματα αὐτά, ἀντὶ νὰ ἀποθαρρύνουν τοὺς πρωτοπόρους τῆς μεταμοσχεύσεως ὁργάνων, κέντρισαν τὸ ἐνδιαφέρον τοὺς γιὰ νὰ συνεχίσουν τὴν ἐρευνα. Εἶναι βέβαιοι ὅτι στὸ τέλος θὰ ἐπιτύχουν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τοὺς, ὡς τώρα, ἐπιτρέπουν τὶς καλύτερες ἐλπίδες.

Σὲ μιὰ πρόσφατη συνεδρίασι τῆς Ἱατρικῆς Ἑταιρίας τῶν Νοσοκομειῶν τοῦ Παρισιοῦ, ὁ καθηγητὴς Μιλλιέξ ὑπογράμμισε τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἐγχειρήσεις μεταμοσχεύσεων φαίνεται πῶς δὲν θὰ ἐπιτύχουν παρά στὸ 80 % τῶν περιπτώσεων. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι ἐνθαρρυντικός, ἂν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι οἱ πειραματικὲς ἐργασίες ἀρχισαν μόλις πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια. Πάντως δὲν πρέπει νὰ δίνονται πολλὲς ἐλπίδες στοὺς ἀσθενεὶς μὲ διάδοσι αἰσιοδοξῶν πληροφοριῶν. Γενικὰ οἱ γιατροὶ ἀντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στὴν ἀποκατάστασι τῆς ἰσορροπίας τῶν ὕγρων τοῦ ὁργανισμοῦ μετὰ τὴν ἐπέμβασιν.

Φαίνεται πῶς ἡ εἰσαγωγὴ ξένου ὁργάνου στὸν ὁργανισμό προκαλεῖ βίαιη ἀντίδρασι τῶν ὕγρων, πὺν εἶναι ἴσως καὶ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν ἀποβολὴ τοῦ μοσχεύματος. Ἀν ληφθῇ μάλιστα ὑπ' ὄψιν ἡ ἀβέβαιη κατάστασι τοῦ ἀσθενοῦς, τὸ «σὸκ» αὐτὸ τῶν πνεύστων συστατικῶν τοῦ ὁργανισμοῦ τοῦ μπορεῖ νὰ ἀποβῇ πολὺ βλαβερὸ.

Εἶναι λοιπὸν φανερὸ πῶς ὁ δρόμος γιὰ τὴν δημιουργία μιᾶς Τράπεζας ὁργάνων εἶναι ἀκόμη γεμάτος ἐμπόδια. Δὲν ἀποκλείεται ἓνα τέτοιο ἱδρυμα στὴν πρώτη του μορφή νὰ περιλάβῃ τὸν πειραματικὸ ἐργαστήριον πὺν ζήτοῦν οἱ ἐρευνηταί. Ὁρισμένα προβλήματα θὰ πρέπει νὰ βροῦν μιὰ ἐπίσημη καὶ νομοθετικὴ λύσι. Ἀλλὰ προβλήματα, οικονομικῆς φύσεως, θὰ πρέπει νὰ λυθοῦν εἴτε με πιστώσεις εἴτε με ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Ὅσο γιὰ τὰ τεχνικὰ προβλήματα, θὰ πρέπει νὰ ἔχουμε ἐμπιστοσύνη σ' αὐτοὺς πὺν ἐργάζονται γιὰ νὰ τὰ λύσουν. Ἡ ἐποχὴ τῶν θαυμάτων τῆς ἱατρικῆς εἶναι ἀσφαλῶς μπροστὰ μας.

« ΖΩΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΔΡΑΣΙ »

*Τίποτε δὲν ἔχουμε παραμελήσει τόσο,
ὅσο τὸ χρέος μας νὰ εὔμαστε εὐτυχισμένοι.*

Robert Louis Stevenson

« ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ »

Τῆς

M. B. RAY

Διασκευή Τασίας Γιατρά - Ἡλιοπούλου

Ἡ « Ἐκλογή » συνεχίζει τὴν δημοσίευσιν κατὰ κεφάλαια τοῦ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέροντος βιβλίου, ποὺ κυκλοφόρησε μὲ μεγάλη ἐπιτυχίαν στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὸν τίτλο « Ζωὴ σημαίνει δράσι ». Εἶναι ἓνα βιβλίο ποὺ θὰ βοηθήσῃ ὅλους ὅσοι τὸ διαβάσουν νὰ ξεπεράσουν τὶς τρομερὲς δυσκολίες ποὺ παρεμβάλλει στὴ ζωὴ μας καὶ στὴ δράσιν μας τὸ ὑποσυνειδητό μας.

Γνώρισε βαθιά τὸν ἑαυτό σου

Συνειδητὲς αἰτίες ποὺ φέρνουν κούρασι ὑπάρχουν πάρα πολλές. Μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς εἶναι :

Ἡ μονότονη δουλειά.

Οἱ κακοὶ ὁροὶ ἐργασίας.

Οἱ ἀσυνεννόητοι συνάδελφοι.

Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀνικανότητα.

Οἱ οἰκονομικὲς δυσκολίες.

Οἱ καυγάδες στὸ σπίτι καὶ ἡ λιγοστή ἀνάπαυσι.

Ὁ κίνδυνος γιὰ ἀπόλυσι, καὶ ἄλλοι. Αὐτὰ ὅλα, ἀπὸ λίγο ὡς πολὺ, κλείνουν μέσα τους φόβο, δηλαδὴ ἑλλειψὶ ἀσφάλειας καὶ ἱκανοποιήσεως.

Ἐπίσης, ὑποσυνειδητὲς αἰτίες ποὺ φέρνουν κούρασι εἶναι πάρα πολλές, ὅπως :

Ἡ ὑποσυνειδήτη τεμπελιά, ποὺ εἶναι πρὸς συχνὴ ἀπὸ τὴ συνειδητή.

Ἡ ἐπιδίωξις νὰ νιώθῃ κανεὶς κουρασμένος, γιὰ νὰ μπορῇ ἔτσι νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀποτυχία του ποὺ ὀφείλεται σὲ ἀνικανότητά του.

Ὁ πόθος νὰ ἀποκτήσῃ τὴ συμπάθεια καὶ τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων.

Ἡ περιφρόνησι στὴ δουλειά ποὺ κάνει.

Ἡ ἰδέα πὼς ὁ κόσμος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὸν κάνῃ εὐτυχισμένο.

Ἐνα πλέγμα κατωτερότητας.

Ἀντιπάθεια καὶ ἀνοχή στὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιὰ της, κ.ἄ.

Ὅλα αὐτὰ ἀνάγονται σὲ ἓνα βασικὸ κίνητρο : σὲ ἓνα ἐσωτερικὸ πόλεμο, δηλαδὴ σὲ ἀντιφάσεις καὶ ἀντιδράσεις τοῦ ὑποσυνειδήτου γιὰ τὶς ἐνέργειες τῆς συνειδήσεως.

Ἄν ἔχουμε δυνατό χαρακτήρα, ἀντιδρούμε στὶς καταστάσεις αὐτὲς καὶ τὶς νικάμε. Ἄν ἔχουμε ἀδύνατον, προσπαθοῦμε μὲ κάθε τρόπο νὰ ξεγλιστρήσουμε. Καὶ ὅταν πρὸς φθᾶσούμε σὲ σημεῖο νὰ μᾶς λείπῃ τὸ θάρρος ἀκόμα καὶ στὸν ἴδιον τὸν ἑαυτό μας νὰ ὁμολογήσουμε τὴν ἀδυναμία μας, τότε καταφεύγουμε στὸ ὑποσυνειδητό, ποὺ ξέρει πολὺ καλὰ μὲ ἓναν ἀγιάτρευτο πόνον, ἓνα νευρικὸ κλο-

νισμό ἢ μὲ κούρασι νὰ δίνη διέξοδο.

Ἄς δοῦμε πὼς δουλεύει τὸ ὑποσυνειδητό μέσα μας καὶ τί ὑπολογισμοὺς κάνει γιὰ νὰ πετυχαίνει τὴν κούρασί μας.

« Ὅσο καὶ ἂν πολεμῶ, σκέπτεται ὑποσυνειδητὰ τὸ ἄτομο, ποτὲ δὲν μπορῶ νὰ κερδίσω τόσα ὅσα χρειάζονται γιὰ νὰ συντηρήσω καλὰ τὴν οἰκογένειά μου. Πάντα περιμένει πρὸς πολλὰ ἀπὸ ὅσα μπορῶ νὰ τῆς προσφέρω. Ἄν ἀρχίσω νὰ δουλεύω ὅσο πρὸς πολλὴ γίνεται, χωρὶς συγχρόνως νὰ καταφέρω νὰ κερδίσω παραπάνω, τότε ὅλοι θὰ καταλάβουν, καὶ ὁ ἑαυτός μου μαζί, ὅτι μόνη αἰτία τῆς ἀποτυχίας μου εἶναι ἡ ἀνικανότητά μου. Τοῦτο θὰ ἦταν πολὺ ἐξευτελιστικὸ καὶ ἀνυπόφορο γιὰ τὸ ἐγὼ μου. Πὼς θὰ μπορέσω νὰ τὸ ἀποφύγω ; Μιὰ λύσις μόνο ὑπάρχει : Νὰ παραστήσω τὸν κουρασμένο. Ἐτσι θὰ πιστέψουν ὅλοι ὅτι μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσω νὰ δουλεύω τόσο σκληρὰ. Τί μοῦ κοστίζει νὰ παραδεχθῶ ὅτι εἶμαι κουρασμένος ; Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δὲν θίγεται καθόλου ἡ ἀξιοπρέπεια μου, προστατεύω τὴν ὑπόληψί μου καὶ κανεὶς δὲν παίρνει εἰδήσι ὅτι ἡ ἀποτυχία μου ὀφείλεται σὲ ἀνικανότητά μου. »

Τὸ ὑποσυνειδητό μπαίνει στὸ ἔργο καὶ ἀρχίζει νὰ προκαλῇ τὴν ἐπιθυμητὴ κούρασι. Γιὰ νὰ μὴ δημιουργηθοῦν ἀμφιβολίες σχετικὰ μὲ τὴν ὑπάρξιν της, ὑποδεικνύει στὸ θῆμα του ὅτι κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ ἀρνήται ὅσα κατ' εὐχарιστοῦν. Πάνει λοιπὸν νὰ τὸ εὐχαριστοῦν. Πάνει νὰ πρῶτα ἀσχολῇ μὲ ἓνα σπῆρ ποὺ πρῶτα τοῦ ἔδινε μεγάλη χαρὰ. Ὅλοι τότε βέβαια πείθονται ὅτι πρέπει νὰ εἶναι κουρασμένος. Τὸ πιστεύει. Ὁ καθένας τὸ πιστεύει. Στὴν ἀρχὴ εἶναι λίγο κουρασμένος. Τὰ πόδια εἶναι λίγο κουρασμένα καὶ τὸ σέρνονται, οἱ ὦμοι κρέμονται καὶ τὸ κεφάλι πέφτει βαρὺ. Πάχυνει νὰ βρῇ τὴν κούρασι καὶ βέβαια ἐκεῖνη δίνει τὸ παρόν. Μόλις σχολάσῃ, πρὸς πολλὰ εἶναι βαρὺ καὶ τὰ μάτια κομμένα καὶ θολὰ. Ἐτσι καὶ γίνεται. Τὰ συμπτώματα ποὺ τόσο ἐπιθυμοῦμε νὰ παρουσιαστοῦν, ὅλο καὶ χειροτερεύουν καὶ γίνονται πρὸς συχνά. Ἐτσι τὴν ἀνάπαυσι πρέπει νὰ εἶναι πρὸς μεγάλη. Ὅπου νὰ ἔναι περιμένει — ἢ μάλλον εὐχεται, μπορεῖ νὰ

πῇ κανεὶς — ὅλο του τὸ σῶμα νὰ τσακίσῃ ἀπὸ κούρασι. Ἄργα ἡ γρήγορα, δὲν ἔχει σημασία, θὰ εἶναι κατὰ γενικὴ ὁμολογία κουρασμένος.

Κατ' ὁρθωσιν νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ νὰ παραδεχθῇ ὅτι αἰτία τῆς ἀποτυχίας του ἦταν ἡ ἀνικανότητά του.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ ὑποσυνειδητό παρουσιάζει κρυφά, ὑπουλά, χωρὶς ἐμεῖς νὰ καταλαβαίνουμε τὸ σκοπὸ ποὺ ἐπιδιώκει ἢ τὴ μέθοδο ποὺ ἐφαρμόζει, ἓνα ὁποιοδήποτε πρῶτο σχημα, ποὺ πολλὲς φορὲς παρουσιάζεται σὰν κούρασι.

Ὁ μεγάλος ψυχίατρος Οὐίλλιαμ Τζέιμς λέει :

« Οἱ πρὸς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κουρασμένους δὲν θὰ ἦσαν καθόλου ἔτσι, ἂν δὲν ἄφηναν τὸν ἑαυτό τους νὰ κυριαρχηθῇ λίγο-λίγο ἀπὸ τὴν καταστροφικὴ παγίδα τῆς κούρασης ποὺ τοὺς στήνει τὸ ὑποσυνειδητό. Λίγο-πολύ, ὅλοι γινώμαστε θύματα μιᾶς νευρωτικῆς κούρασης ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἀποτέλεσμα τῶν συνηθειῶν μας. »

Ὅταν ἡ κούρασι προέρχεται ἀπὸ κάποια ἐσωτερικὴ σύγκρουσι, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐκόλο βέβαια νὰ τὴν ἀνακαλύπτῃ κανεὶς. Ἵσως μερικὲς φορὲς χρειάζεται νὰ καταφεύγῃ σὲ ψυχίατρο. Ὅσο πρὸς καλὰ ὅμως κανεὶς μπορεῖ νὰ διαβάσῃ μέσα του, τόσο πρὸς εὐκόλο θὰ μπορῇ νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ πραγματικὰ κίνητρα τῶν ἐνεργειῶν του, νὰ διορθώσῃ τὰ λάθη του, νὰ προλαβαίνῃ πολλὰ ἀπὸ τὶς ἀπογοητεύσεις του καὶ ἔτσι νὰ κατευθύνῃ ἐξυπνα καὶ ὠφέλιμα τὴ ζωὴ του.

Κατὰ κανόνα πιστεύουμε ὅτι κάθε μας σκέψι καὶ κάθε ἐνέργειά μας στηρίζεται σὲ ἀρκετὰ δικαιολογημένους βάσεις. Μόλις ὅμως θελήσουμε ἀνεπιπρόσδεκτα καὶ μὲ εἰλικρίνεια νὰ ἐξετάσουμε τὶς βάσεις αὐτὲς, ἀμέσως διαπιστώνουμε ὅτι δὲν εἶναι παρὰ καθαρὲς ἐπινοήσεις καὶ προσχήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πιανώμαστε γιὰ νὰ δικαιολογήσουμε ἓνα παράλογο συναισθημά μας, μιὰ ἀστοχὴ ἐπιθυμίαν. Γιὰ τὴν ἀκατάσχετη ὁρμή. Γιὰ τοῦτο καταλήγουμε νὰ κάνουμε πολλὰ ποὺ δὲν καταλαβαίνουμε καὶ ἄλλα ποὺ θὲ λ ο υ μ ε νὰ μὴ καταλαβαίνουμε.

Αιτίες που φέρνουν κούρασι

Για να εξακριβώσουν οι ψυχίατροι ως ποιο βαθμό οι ψυχικές αιτίες μπορούν να προκαλέσουν κούρασι, έκαναν για πολλά χρόνια και σε διάφορες χώρες άμετρητα πειράματα και άπειρες παρατηρήσεις.

Το συμπέρασμα τους, χωρίς καμιά εξαίρεση, ήταν ότι σε κάθε γερό οργανισμό που ασχολείται με καθιστική δουλειά, έστω και πνευματική, ή κούρασι δεν μπορεί παρά να είναι νευρική.

Σε ένα πείραμα του καθηγητή Θόρνταϊκ, ένας νεαρός έκανε μέσα σ' ώρισμένο χρονικό διάστημα 20.000 προσθήσεις. Ωμολόγησε ότι δεν χρειάστηκε να καταβάλει μεγάλη προσπάθεια και ούτε κουράστηκε. Μια άλλη μέρα πρόσθεσε μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα τους μισούς αριθμούς — και κείνη την ημέρα είπε ότι ποτέ στη ζωή του δεν είχε δουλέψει τόσο πολύ και ότι κουράστηκε.

Αν η κούρασι του νέου προερχόταν από την πνευματική εργασία, σίγουρα θα έπρεπε την πρώτη φορά να είχε κουραστεί δυο φορές παραπάνω. Δεν έγινε όμως έτσι.

Γιατί;

Επειδή την ημέρα που έβγαλε πιο λίγη δουλειά ήταν στενοχωρημένος και γι' αυτό εργάστηκε με αντίδρασι και χρειάστηκε να καταβάλει πιο μεγάλη προσπάθεια.

Επειδή λοιπόν, εξ αιτίας της στενοχωρίας του, δεν επιθυμούσε να δουλέψει, αισθανόταν κουρασμένος.

Όταν ένας εργάζεται και αντιδρά στη δουλειά του, αποδίδει λίγο και αισθάνεται κουρασμένος. Όταν εργάζεται χωρίς να χρειασθεί να πιέση τον εαυτό του, αποδίδει πολύ — και δε νιώθει καθόλου κουρασμένος.

Μηπως και σύ, λίγες φορές έχεις επαναλάβει αυτό το πείραμα στη ζωή σου; Ξέρεις πώς είναι σωστό.

Επομένως την κούρασι δεν τη φέρνει η πολλή δουλειά, αλλά η κακή διάθεση για δουλειά. Αυτό το ξέρει και ο λαός μας που λέει: «Δεν μάς κουράζει η δουλειά όταν το θέλη ή καρδιά», δηλαδή ο ψυχικός μας κόσμος. Και λέει επίσης ο λαός:

«Πόσο βαριά 'ναι η δουλειά, σαν δεν τη θέλη ή καρδιά!»

Συνήθως, όσο περνούν οι ώρες, νιώθουμε πώς αρχίζει να μάς κουράζει η δουλειά. Αν όμως θέλουμε αληθινά να δουλέψουμε, ή θέλησί μας ξεπερνάει αυτό το κύμα της κούρασης και, χωρίς να έχουμε σταματήσει καθόλου τη δουλειά, αισθανόμαστε σε λίγο τον εαυτό μας να είναι τόσο ελαφρός και όρεξάτος, όσο τη στιγμή που πρωτοάρχισε να δουλεύει. Αν όμως δουλεύουμε με συνειδητή ή υποσυνειδητή αντίδρασι, τότε και η πιο ελαφριά δουλειά μάς φέρνει γρήγορα μεγάλη κούρασι.

Για να διαλύσουμε τη σύγχυση που κάνουν όλοι σχετικά με το τί είναι αληθινή κούρασι και τί αίσθημα κούρασης, διευκρινίζουμε:

Αληθινή κούρασι είναι το λιγότεμα της ικανότητας για απόδοσι στη δουλειά, έφ' όσον δεν υπάρχει συνειδητή ή υποσυνειδητή αντίθετη διάθεσι μέσα μας.

Όταν λοιπόν νιώθουμε μόνιμα κουρασμένοι χωρίς να πάσχουμε από κάτι το οργανικό, χωρίς να κάνουμε καταχρήσεις κ.λ.π., τότε η κατάστασί μας αυτή δεν ερμηνεύεται σε αληθινή κούρασι, αλλά μόνο σε αίσθημα κούρασης, που προέρχεται από κάθε λογής συνειδητή ή υποσυνειδητή διάθεσι μας, μασκαρεμένη με τόση επιτυχία, ώστε να μοιάζει ολότελα με κούρασι.

Είναι καθημερινές και άμετρες οι περιπτώσεις που η κούρασι προέρχεται από πλήρη ή αντιπάθεια στη δουλειά, όπως επίσης και έννευρισμό που κάποτε προκαλεί αυτή. Η έννευριστική μάλιστα εργασία είναι πιο κουραστική από κάθε άλλη.

Αν σās βάλουν τη μια μέρα να αντιγράφετε και να ξαναντιγράφετε την ίδια σελίδα και αν την άλλη σās δώσουν να λύσετε πολυμπερδεμένους κόμπους σε φιλούς σπάγγους, τη δεύτερη θα κουραστήτε πολύ περισσότερο και το αδιάκοπο λύσιμο των κόμπων θα σās έννευριση τρομερά.

Χαριτωμένο είναι το πείραμα που έκανε ο καθηγητής της Ψυχιατρικής Χάουαρτ Λίντελλ σε ένα γουρούνι, προκειμένου να αποδείξει τον τεράστιο

ρόλο που παίζει ο έννευρισμός και γενικά ο ψυχικός παράγων στην κούρασι.

Όλοι ξέρουμε πώς το γουρούνι είναι ένα ζώο που δεν έχει ψυχικό κόσμο. Και όμως, ο καθηγητής Λίντελλ επέτυχε να το κάνει να πάθη υπερκόπωσι και να κατακουρευιασθή το γουρουνίσιο νευρικό του σύστημα.

Με ποιο τρόπο;

Βάζοντάς του ολόένα πιο ψηλά ένα μήλο, ώστε κάθε φορά να του είναι πιο δύσκολο να το φάει. Στο τέλος κατάφερε να εξαντλήσει τόσο το νευρικό του σύστημα, ώστε να του βάζουν το μήλο μπροστά στη μουσούδα του και κείνο να μην έχει κουράγιο να ανοίξει το στόμα του να το φάει.

Αφού λοιπόν ακόμα και στο γουρούνι μπορεί η κούρασι να προέρχεται από έννευρισμό, πόσο μάλλον στον άνθρωπο;

Οι έννευριστικές δουλειές εύτυχως είναι σπάνιες και συνήθως διαρκούν λίγο, ενώ οι μονότονες αποτελούν το 95% και κρατούν πολλόν καιρό. Γι' αυτό και το φαινόμενο που άλλοτε χαρακτηρίζαμε για κούρασι, είναι σχεδόν πάντα σκέτη πλήξη ή πλήξη ανάμικτη με άλλες καταστάσεις (αντιπάθεια, απογοήτευσι, έννευρισμό και τ.τ.), που φέρνουν ελάττωσι της απόδοσης επειδή κόβουν τη διάθεσι για πολλή και καλή δουλειά.

Όσο στη βιομηχανία γίνονται πιο τέλειες οι μηχανές, τόσο λιγοστεύει η σωματική και πνευματική προσπάθεια των εργατών. Θα έπρεπε λοιπόν, όταν οι εργάτες σχολάζει, να είναι πιο ξεκούραστοι από άλλοτε που δούλευαν χωρίς μηχανές ή με μηχανές ατελειοποίητες. Και όμως συμβαίνει το αντίθετο.

Ακόμη, μια κούρασι, που προέρχεται από πλήρη, μπορεί να εξελιχθή πολύ άσχημα. Επειδή οι πιο πολλές γυναικες συνήθως σε όλη τους τη ζωή τρώγονται με το νεροχύτη, τη σκάφη και γενικά τη μονότονη δουλειά, συχνά πάσχουν από ανυπόφορη πλήξη και μαραίνονται πριν την ώρα τους. Όταν μάλιστα έχουν ή νομίζουν πως έχουν προσωπικότητα και ικανότητες πιο μεγάλες από τη δητό τους δεν άνεχεται μια τέτοια

ζωή και αντιδρά με χίλιους τρόπους — προκαλεί ύστερισμούς, νευρικές καταπτώσεις και διάφορες άλλες αρρώστειες, τυφλώσεις, αναπηρίες και τ.τ., προτιμώντας όλα αυτά από μια πληκτική χαμοζωή, αταίριαστη στον τύπο τους.

Όχι μόνο η Ψυχιατρική, αλλά και γενικά η Ιατρική έχουν αποδείξει πως οι μισές τουλάχιστον αρρώστειες του σώματος προέρχονται από το νευρικό σύστημα. Και οι πιο αγράμματοι ξέρουν τους πονοκεφάλους, τα τρεμούλιασμα, τις παραλύσεις των άκρων, τις νευρώσεις του στομάχου και άμετρες άλλες αρρώστειες, που, ενώ έχουν νευρική αιτία, παρουσιάζονται σαν αρρώστειες του σώματος τάχα και όχι του νευρικού συστήματος.

Ο Δρ Ντυμπούα, ένας από τους πιο διάσημους Γάλλους ψυχιάτρους, υποστηρίζει: «Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι πιο πολλές νευρικές παθήσεις εκδηλώνονται σαν οργανικές.»

Ο Δρ Μπρίλλ γράφει: «Το 80% από την πελατεία των γιατρών πάσχει μάλλον νευρικά παρά οργανικά. Το ίδιο συμβαίνει και στα νοσοκομεία και τις κλινικές.»

Η κούρασι δεν παρουσιάζει τα ίδια συμπτώματα σε όλους. Ο ένας νιώθει ατονία σωματική και πνευματική, ο άλλος πιο πολύ σωματική και ως εργάστηκε πνευματικά. Ένας τρίτος παθαίνει πονοκεφάλους, άλλος άβουλεια, κάποιος γίνεται απαισιόδοξος, έννευριζεται με το παραμικρό, ξεσπάει χωρίς αφορμή σε κλάματα.

Η Δρ Ήρα Ουάιλ λέει: «Πολλές φορές η κούρασι φανερώνεται με την αδιάκοπη συνειδητή του χρόνου, δηλαδή με το αίσθημα πως άργει πολύ να περάσει η ώρα. Άλλοτε με την έλλειψι προσοχής και την ανικανότητα για συγκέντρωσι. Το αυτό συνήθως συμβαίνει όταν δεν υπάρχει ένδιαφέρον στη δουλειά. Επίσης υπάρχει και ένα είδος κούρασης που προέρχεται από εσωτερική πάλη και από έλλειψι εσωτερικής αρμονίας. Όλες αυτές οι εκδηλώσεις αποτελούν τις διάφορες μορφές της νευρικής ατονίας.

Σε φυσιολογική κατάσταση βρίσκε-

ται εκείνος που δεν ασχολείται καθόλου με τις λειτουργίες του σώματος και του μυαλού του. Εύκολα αποκτά κανείς τη συνήθεια της αυτοαπασχόλησης. Άμέσως μόλις δώσουμε προσοχή στα διάφορα όργανα του σώματός μας, πάντα κάτι θα ανακαλύψουμε να μας ενοχλή - υπάρχει όμως τίποτα πιο κουραστικό απ' αυτό; Για να λυτρωθούμε από κάθε κούραση, πρέπει να ξεπεράσουμε τη συνείδηση της απασχόλησης γενικά με τον έαυτό μας, χωρίς φυσικά να αμελούμε την καλή μας συντήρηση και τη μετρημένη ανάπαυση και προ παντός αποφεύγοντας κάθε κατάχρηση. »

Η Έπιστήμη έχει αποδείξει ότι επιδρούν στη δραστηριότητα οι ενδοκρινείς αδένες, όπως ο θυρεοειδής, το πάγκρεας κ.λ.π.

Όταν οι αδένες αυτοί δεν παράγουν όση πρέπει θυροξίνη, αδρεναλίνη κ.λ.π., είναι βέβαιο πως το κορμί νιώθει κούραση και χωρίς να δουλέψει ακόμα. Μια τέτοια κούραση νιώθει και ο φυματικός, γιατί τα πνεμόνια του είναι άρρωστημένα και δεν μπορούν ν' απορροφήσουν καλά όσο πρέπει οξυγόνο. Οι ενδοκρινείς αδένες λοιπόν έχουν σπουδαία επίδραση στην κατάσταση του οργανισμού και τη δραστηριότητά του, όχι όμως

και όση τους αποδίδουν πολλοί ειδικοί, που η ειδικότητά τους τους κάνει να βλέπουν αποκλειστικά σχεδόν τα όργανα που τους ενδιαφέρουν και να παραβλέπουν τη σημασία των άλλων. Έξ' άλλου, η Έπιστήμη έχει σήμερα τα μέσα να ρυθμίζει όπως πρέπει τη λειτουργία των αδένων αυτών, αλλά ενώ τους τακτοποιεί, πολλές φορές ο άνθρωπος δεν γίνεται δραστήριος. Επίσης, σε χιλιάδες κουρασμένα άτομα που εξετάστηκαν, βρέθηκε να λειτουργούν περίφημα οι αδένες τους, ενώ χιλιάδες άλλα, που οι αδένες τους δεν λειτουργούσαν τόσο καλά, ήσαν πολύ καλύτερα.

Επομένως, η λειτουργία των αδένων επιδρά, μα δεν είναι και η μόνη πηγή δραστηριότητας, όπως νομίζουν πολλοί. Άλλωστε πρέπει να ξέρουμε ότι οι αδένες σπάνια φθάνουν στο ανώτατο όριο της αποδόσεώς τους. Μόνον όταν ο ψυχικός κόσμος συγκινηθεί πάρα πολύ, αυτοί παράγουν μονομιάς μεγάλη ποσότητα από τις ορμόνες τους. Για τουτό, οι κατάλληλοι για κάθε περίπτωση συγκινησιακοί ερεθισμοί, όπως η καλλιέργεια του ενδιαφέροντος και γενικά κάθε ωφέλιμου αίσθήματος, βοηθούν πολύ στην αύξησι της δραστηριότητας.

Κάποιος, ανάλογα με το χιούμορ, μετράει την εξυπνάδα. Και ένας άλλος λέει πως το γέλιο είναι ζωή. Οι τέσσερες σελίδες που η «Εκλογή» αφιερώνει κάθε μήνα στο χιούμορ, είναι κάτι που το ζήτησαν πολλοί φίλοι της.

ΤΟ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

— Μπορείς να μου πεις γιατί καταπλέεις στο σπίτι στις 6 το πρωί;
— Για το καφεδάκι μου, γυναίκα!

Εχω ξει ασύγκριτους υπηρέτες που τους χρωστώ όλα όσα ξέρω. Τους λένε: Πώς και Πότε και Γιατί, Τί και Ποιος και Πού.

Λέει ο Cotey Ford

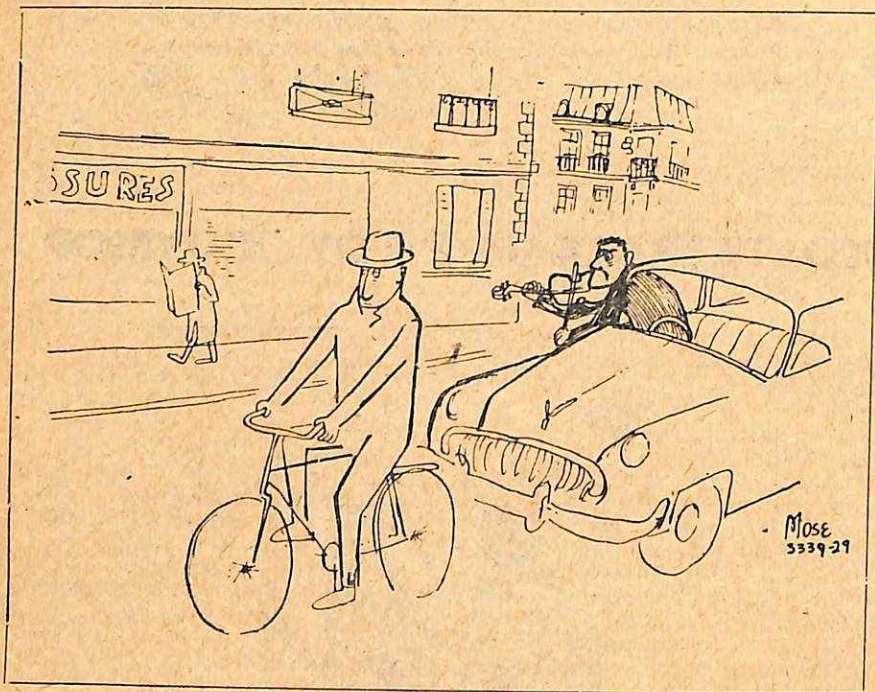
Ενας χωρικός συνάντησε ένα στρατιώτη ξαπλωμένο φαρδύ - πλατύ σ' ένα χωράφι, κάτω από τη σκιά ενός δένδρου, δίπλα σ' ένα ρυάκι.
— Έ, εσύ στρατιώτη! του φώναξε. Δεν παίρνεις μέρος στα γυμνάσια;
— Πώς δεν παίρνω, γέροντα. Είμαι οι απώλειες που προξένησε στο σύνταγμα μου ο έχθρος.

Up.

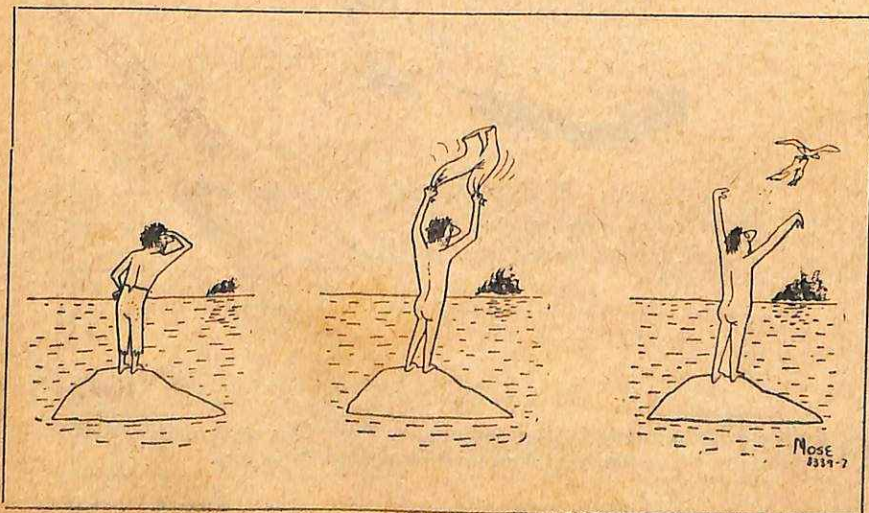
Οι στατιστικές είναι σαν τα μαγιά μπικίνι. Αυτό που αποκαλύπτουν είναι ενδιαφέρον. Αυτό όμως που συγκαλύπτουν είναι ζωτικό.

Pourquoi pas?

ΜΕΤΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ...

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΛΠΙΔΑ

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

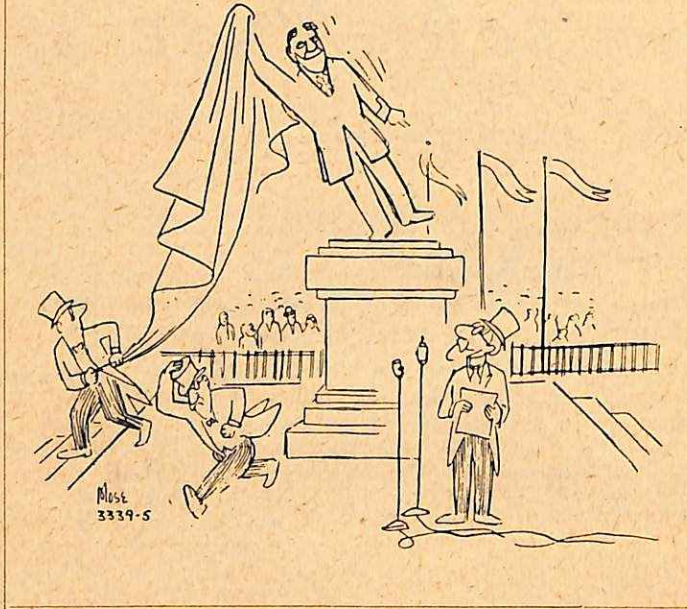
του Mose

Πικρό, τραγικό, θά το έλεγε κανείς το χιούμορ του Mose. Τα σκίτσα του έχουν συχνά μια απόγνωση που σε κάνει και να γελάς με τους ανθρώπους και τις περιπέτειές τους, που κάποτε τις δημιουργεί ο ίδιος ο πολιτισμός τους.

Η ΜΟΙΡΑΙΑ ΣΤΙΓΜΗ!

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ...

ΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Τοῦ

RAYMOND LOIR

Η 'Εγγύς 'Ανατολή θεωρείται πάντοτε σαν ένα μωσαϊκό θρησκειών. Πραγματικά ένα πλήθος από πίστεις και δοξασίες συνθέτουν ένα σημαντικό σύνολο από θρησκείες « έσωτερικού » χαρακτήρος μέσα σέ ένα κόσμο που γνώρισε την ειδωλολατρία και που έδωσε τον μονοθεϊσμό. Από την άπεραντως των ερήμων γεννήθηκε, λένε, ή πίστι σέ ένα και μόνο θεό.

Οι Δροῦσοι

Στήν περιοχή του Μπαακλίν, στον Λίβανο, ζουν οι Δροῦσοι. 'Η αίρεσί τους είναι από τις πιο έσωτερικές της 'Εγγύς 'Ανατολής. Οι Δροῦσοι, που είναι σήμερα κοινωνικοί, που καπνίζουν και πίνουν και που οι γυναίκες τους κυκλοφορούν με άκάλυπτο πρόσωπο, δεν είναι πια φαίνεται όπαδοί του Χακίμ. Οι αληθινοί Δροῦσοι είναι οι μνημένοι, οι « Ακά », που ακολουθούν κατά γράμμα τον « Νόμο ». 'Η θρησκεία των Δροῦσων διδάσκεται στα « Κάλουα », τους τόπους της λατρείας. Εκεί μόνο στους Δροῦσους επιτρέπεται ή είσοδος. Το Κάλουα είναι ένα κτήριο έρημο και διακριτικό, όπου βρίσκονται κρυμμένα τα χειρόγραφα βιβλία των Δροῦσων. Πουθενά δεν μπορεί κανείς νά βρή κανένα βιβλίο της θρησκείας του Χακίμ τυπωμένο. 'Ακόμη και αν προσηλυτιστή σέ μια άλλη θρησκεία ο Δροῦσος δεν θά αποκαλύψη ποτέ τίποτα από την πίστι των προγόνων του. Και αν αλλάξη θρησκεία, ο Δροῦσος παραμένει στα μάτια των ομοθρήσκων του ένας Δροῦσος. 'Ο αριθμός των όπαδών του Χακίμ δεν αυξάνεται ούτε ελατ-

τώνεται. Αυτή είναι ή πεποίθησι των Δροῦσων που πιστεύουν στην μετεμψύχωση. 'Η ψυχή του Δροῦσου που πεθαίνει περνά στο σώμα ενός Δροῦσου που γεννιέται την ίδια στιγμή.

Οι Δροῦσοι ζουν κυρίως στο Χαουράν της Συρίας. Είναι πολεμιστές τολμηροί και άτρόμητοι. 'Υπερήφανοι και ανεξάρτητοι επί τέσσαρις αιώνες αντίστέκονταν στην 'Οθωμανική αυτοκρατορία. Οι Δροῦσοι είχαν πάντοτε κάποια άυτονομία. 'Όταν ήταν οι Γάλλοι εκεί, είχαν ξεσηκώσει, το 1925, τη Συρία εναντίον του γαλλικού στρατού που είχε νικήσει στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. 'Η εξέγερσι των Δροῦσων έχει μείνει περίφημη στα πολεμικά χρονικά της 'Εγγύς 'Ανατολής, γιατί είχε θέσει σέ κίνδυνο την Έντολή της Γαλλίας. Στο Χαουράν είχε ζήσει ο Δαραζί, στρατηγός του χαλίφη Χακίμ, που είχε δώσει το όνομά του στην έσωτερική θρησκεία των Δροῦσων. 'Ενας όρος της μνήσεως είναι πώς ο πιστός δεν πρέπει νά δεχθ ή ποτέ νά προσηλυτιστή σέ άλλη θρησκεία. Αυτός που θά γεννηθ ή Δροῦσος πρέπει νά πεθαίν η Δροῦσος. Οι Δροῦσοι λατρεύουν τον Χακίμ όπως οι 'Ισλαμλίτες τον 'Ιμάν 'Αλί, γαμπρό του Προφήτη. 'Ο χαλίφης Φατιμίν Χακίμ που εξαφανίστηκε υπό μυστηριώδεις συνθήκες αναμένεται από τους Δροῦσους την ήμέρα της Τελικής Κρίσεως. Τότε θά γίνει κυρίαρχος του Κόσμου. Και πίσω από το τείχος της Κίνας θά γεννηθ ή καινούργια εποχή. Για τον λόγο αυτό στις ανατολικές

Η σύζυγος : 'Αρκετά πιά ! Προχθές το βράδι ήρθες στο σπίτι χθές το πρωί. Χθές βράδι ήρθες σήμερα. "Αν άπόψε έρθης αύριο, νά το ξέρης πώς δεν πρόκειται νά μέ βρής στο έδω !

News Week

Σ 'Ένα πολύ κοσμοπολιτικό δείπνο, ένας 'Αμερικάνος κάθεται ανάμεσα σέ μιάν 'Αγγλίδα και μιά Γαλλίδα.

— Ξέρετε, του λέει ή 'Αγγλίδα, ότι ή χθεσινή μέρα ήταν ή μεγαλύτερη του χρόνου ;

— Ξέρετε, έπεμβαίνει ή Γαλλίδα, πώς ή χθεσινή νύχτα ήταν ή πιο μικρή όλης της χρονιάς ;

— 'Ιδού ή διαφορά ! μονολογεί ο 'Αμερικάνος.

Boston Star

Μια κυρία πηγαίνει στον ψυχίατρο. Στα χέρια της κρατά έναν κόκορα. — Γιατρέ μου, του λέει άπελπισμένη, σάς φέρνω τον άνδρα μου. Πιστεύει πώς είναι κόκορας !

Constellation

παραδόσεις λέγεται συχνά πώς οι Δρούσοι που πεθαίνουν θα γυρίσουν μία μέρα από την Κίνα.

Οι ταξιδιώτες που πέρασαν από την Ανατολή έγραψαν πολλά για τους Δρούσους. Ο Ζεράρ ντε Νερβάλ, διψασμένος για μυστήριο και για αλήθεια, ήθελε να παντρευτεί μία Δρούσα. Ποτέ όμως μία οικογένεια Δρούσων δεν θα δεχόταν έναν άπιστο μέσα στην κοινότητα. Είναι αλήθεια πώς στην εποχή μας έχουν γίνει γάμοι ανάμεσα σε Δρούσους και σε άλλόθρησκους, που ο Νόμος τους καταδικάζει. Η δοξασία των Δρούσων περιλαμβάνει επτά εντολές. Και ο αριθμός επτά είναι ιερός. Σύμφωνα με τις εντολές αυτές ο Δρούσος πρέπει: 1) να είναι ειλικρινής με τους άλλους Δρούσους, 2) να υποστηρίζεται άμοιβαίως με τους όμοθρήσκους του, 3) να αποκηρύσσει κάθε άλλη θρησκεία, 4) να μην έρχεται σε καμμία επαφή με τους άμαρτωλούς των άλλων θρησκειών, 5) να αναγνωρίζει μόνο ένα θεό, 6) να υποτάσσεται στη θέλησή του και 7) να υπακούει στις διαταγές του. Η προσευχή απαγορεύεται, γιατί θεωρείται άτοπη ανάμιξις στα του Θεού.

Οι μυημένοι φορούν άσπρο σαρίκι, άσπρο χιτώنيο και μαύρο χιτώνα. Οι «τζάχαλ», οι άνιδεοι, δεν φορούν σαρίκι. Οι γυναίκες καλύπτουν τα πρόσωπά τους με άσπρη μουσελίνα. Αυτοί είναι οι Δρούσοι των χωριών και της υπαίθρου. Οι κάτοικοι των πόλεων ντύνονται όπως όλος ο κόσμος και ζουν πολύ ανεξάρτητα, με το πνεύμα τους έτοιμο να δεχθεί κάθε τι που έχει σχέση με την πρόοδο και τον συγχρονισμό. Οι Δρούσοι των πόλεων έχουν παύσει από καιρό να έχουν σχέσι με την αυστηρότητα που τους επέβαλλαν οι θρησκευτικοί τους ήγέτες. Μόνον όταν βρίσκονται στα χωριά προσπαθούν να συμμορφωθούν όσο μπορούν με τις παραδόσεις. Και οι νέες που συγχάζουν στις πλαζ βάζουν ένα λευκό πέπλο στα μαλλιά τους.

Οι Άνσαρίτες και οι Ίσμαηλίτες.

Η τελευταία αίρεσι που γεννήθηκε στα βουνά που δεσπόζουν πάνω από

τις άκτες της Συρίας είναι η αίρεσι του Σουλεϊμάν Μουρσέντ. Αυτός ήταν ένας βοσκός που κατώρθωσε να κάνει τους ανθρώπους να πιστέψουν πώς ήταν θεός. Και χάρι στην ευπιστία τους έγινε ένας θρησκευτικός αρχηγός που τον σέβονταν και τον φοβούνταν όλοι. Έγινε βουλευτής στη συριακή Βουλή. Αλλά ο δικτάτωρ Μουσι Ζαΐμ τον συνέλαβε μέσα στην πιο κεντρική πλατεία, για να δείξει στο λαό πώς η εποχή των θεών δεν είχε πια τη θέσι της στην προοδευτική Συρία. Με τον Σουλεϊμάν Μουρσέντ εξαφανίστηκε μία παράξενη αίρεσι, για την οποία τίποτα σχεδόν δεν ήταν γνωστό, εκτός από το ότι ο Σουλεϊμάν Μουρσέντ, σαν θεός, είχε το δικαίωμα να παντρεύεται όσες γυναίκες ήθελε. Τον γνώρισαν αυτόν τον θεό στην Δαμασκό. Ήταν ένας άνθρωπος παχύς πάνω από 100 κιλά με ένα κεκριμπαρένιο κομπολόι πάντα στο χέρι. Φορούσε ρούχα ευρωπαϊκά και δεν λάβαινε ποτέ το λόγο στη Βουλή, όπου έφθανε πάντα πρώτος και έφευγε τελευταίος.

Η πιο παράξενη αίρεσι στα όρεινά της Συρίας είναι των Άνσαριτών, που λέγεται και Νοσαριτών. Λένε πως οι Άνσαρίτες είναι απόγονοι Χριστιανών, που είχαν δια της βίας ξεαναγκαστή να άσπαστούν τον Ίσλαμισμό τον καιρό της άραβικής κατακτήσεως. Οι Άνσαρίτες κάνουν το σημείο του σταυρού και προσεύχονται με τον μουσουλμανικό τρόπο. Δεν έχουν τζαμιά και γιορτάζουν ώρισμένες χριστιανικές εορτές. Είναι καλοί γεωργοί και δεν κάνουν κακό σε κανένα. Οι φεουδάρχες της όρεινης Συρίας τους εκμεταλλεύονται σαν σκλάβους. Για τους Άνσαρίτες ο Ίμάν Άλί είναι μία θεότητα. «Ο Άλί, λένε, είναι αιώνιος στην θεία του φύσι». Πιστεύουν σε μία τριάδα που την αποτελούν ο Άλί, ο Μωάμεθ και ο Σελμάν, πρόδρομος του Άλί. Οι ορθόδοξοι Μουσουλμάνοι δεν παύανε στα νεκροταφεία τους, γιατί πιστεύουν πως είναι τόπος καταραμένος που ένας πιστός έχει καθήκον να τον λιθοβολή.

Οι Ίσμαηλίτες σχετίζονται με τον «Γέρο του Βουνού» και τους δολοφόνους του. Στα βουνά των Άλαουϊτών οι όπαδοί του Ρασίντ έλ Ντίν

Σινάν έκαναν τις μακάβριες ιεροτελεστίες τους κάτω από την επίδρασι του χασίς που τους προκαλούσε παραδεισιακές παραισθήσεις. «Πάρε αυτό το μαχαίρι και σκότωσε», διέταζε ο Γέρος του Βουνού, «και θα πäs στον παράδεισο!» Και οι πιστοί του Ρασίντ έλ Ντίν Σινάν δολοφονούσαν όσους ήταν αντίθετοι με τον Κύριο. Για τους Ίσμαηλίτες ο θεός φανερώνεται στα όντα του με τη μορφή του Παγκόσμιου Λόγου. Και το κυριώτερο παρπετόμενο του Λόγου είναι η Έπιστήμη. Ο Λόγος δημιουργεί την Ψυχή και η Ψυχή τη Ζωή και η Ζωή την πρώτη ύλη. Η επίδρασι του Χώρου και του Χρόνου φαίνεται στην παγκόσμια ύλη.

Οι Ίσμαηλίτες είναι υπήκοοι του Άγα Χάν. Κάθε χρόνο του δίνουν το ένα δέκατο των εσόδων τους. Γι' αυτούς ο Άγα Χάν, απόγονος του Άλνι, είναι θεός. Όπως οι Άνσαρίτες, έτσι και οι Ίσμαηλίτες περιμένουν τον Μαχντί, τον κρυμμένο Ίμάμ, που θα οδηγήσει τον έλεκτο λαό στην κατάκτησι του κόσμου.

Οι Ίσμαηλίτες, μερικά εκατομμύρια άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο, είναι φιλήσυχoi, αλλά δεν δέχονται να ασχολούνται οι άλλοι μαζί τους. «Η πίστι μας μάς ανήκει», λένε στους περιέργους ξένους.

Οι Γεζίτες

Η πιο παράξενη ίσως αίρεσι είναι

των Γεζιτών, των ζηλωτών του Σατανά. Οι Γεζίτες κατοικούν στο Άνω Ντζεζιρέχ και οι περισσότεροι έρχονται από την Μεσοποταμία. Ανήκουν στη φυλή των Κούρδων. Οι Γεζίτες λατρεύουν τον Διάβολο με την μορφή του «Μαλέκ Ταούζ», του Βασιλιά Παγωνιού. Δεν προφέρουν ποτέ το όνομά του. Έπειδή αντιπροσωπεύει το κακό, τον φοβούνται και τον λατρεύουν κάθε στιγμή. Οι Γεζίτες δεν απευθύνονται ποτέ στο θεό. Ξέρουν πως είναι καλός και γι' αυτό το λόγο τον άγνοούν, γιατί δεν θα τους κάνει ποτέ κακό.

Στη γιορτή του Μαλέκ Ταούζ οι Γεζίτες κάνουν λιτανείες στα χωριά τους. Στην κεφαλή της πομπής, ένας άντρας κρατά τον θεό - παγώνι, φτιαγμένο από πολύτιμο μέταλλο. Και ο λαός υποκλίνεται βαθιά στο πέρασμά του. Οι Γεζίτες το βράδυ της γιορτής κλείνονται σε μία μεγάλη αίθουσα και σβήνουν το φώς. Και τότε επιδίδονται σε αληθινά όργια.

Οι Γεζίτες που συναντήσαμε δεν θέλησαν να μάς εμπιστευθούν τίποτε από τις πεποιθήσεις τους. Είχαμε πάντως προειδοποιηθί να μην αναφέρουμε ποτέ μπροστά τους το ιερό όνομα του Διαβόλου. Η αίρεσι των Γεζιτών δεν είναι πολύ γνωστή στην Εύρωπη. Είναι αληθινά παράξενη, μά δεν υπάρχει και πιο φιλόποπτος άνθρωπος από ένα Γεζίτη.

Μία βεντέττα γνωστή για την περιπαθή αισθηματική της ζωή έμπιστευόταν σε μία φίλη της τα μυστικά της:

— Υποφέρω τρομερά από τα νεφρά μου και δεν τολμώ να πάω στον γιατρό. Μου φαίνεται τόσο δύσκολο να σταθώ μπροστά του γυμνή!

— Άνοησίες! είπε η φίλη της. Ο γιατρός είναι κι' αυτός ένας άνδρας όπως όλοι οι άλλοι!

Pourquoi Pas?

Ποιὸς δὰ ἔρῃ τὰ περισσότερα;

Ὅπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν οἱ ἀστε-
ρίσκοι τῶν ἐξὶ λέξεων μὲ γράμματα, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματισθοῦν
ἐξὶ ἄρτιες λέξεις.

Οι πιθανότητες σχηματισμού είναι, σε κάθε σχεδόν λέξι, πολλές. Εκείνο που επιδιώκει ή άσκησις αυτή, που είναι συνάμα μιὰ διδασκτική διασκέδασι καὶ γιὰ πολλὰ άτομα, είναι ὁ σχηματισμὸς λέξεων που δίνουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι για τη βαθμολογία θά χρησιμοποιήσετε το αλφάβητό μας, όπως το βλέπετε παρακάτω. Σε κάθε γράμμα αντιστοιχούν όσοι βαθμοί αναγράφονται στον πίνακα.

Βαθμολογούνται φυσικά μόνο τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις. Έπιτρέπεται ή χρησιμοποίησις μόνον ὀρίτων λέξεων, οὐσιαστικῶν, κυρίων ὀνομάτων, γεωγραφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὄρων κλπ. Έπιτρέπονται ἐπίσης πασίγνωστες λέξεις ξενικῶν ὄρων.

Μετοχές, ρήματα, ἐπιρρήματα, ἀντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικές κλπ. δὲν ἐπιτρέπονται.

Ἐάν τώρα βρῆτε γιὰ σύνολο παραπάνω ἀπὸ 230 βαθμούς, θὰ ἔχετε ἐπιτύχει μιὰ πολὺ καλὴ βαθμολογία.

Στη σελίδα τῶν λύσεών μας θὰ βρῆτε ἕνα παράδειγμα, μὲ μιὰ ἐπίσης ἀξιόλογη βαθμολογία, τὴν ὁποία . . . εὐχόμεθα νὰ ἔχετε ὑπερβῆ.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
1	7	6	5	2	10	8	10	7	2	6	4
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
8	9	4	3	9	3	5	8	8	9	10	10

Βαθμολογία :

1)	K	*	*	*	*	E	I	O	*	=	
2)	T	A	*	*	*	*	*	O	Σ	=	
3)	*	A	*	*	*	A	*	O	Σ	=	
4)	Σ	*	*	*	*	*	T	O	Σ	=	
5)	Π	O	$\wedge$	Υ	*	*	*	*	*	=	
6)	T	*	*	*	*	*	I	O	Σ	=	

Σύνολον βαθμολογίας

l. x.

(Λύσις στή σελίδα 127)

Ποτά, κολώνιες, κέϊκ καὶ ρουμπίνια!

ΟΙ ΜΥΣΤΙΚΕΣ
ΣΥΝΤΑΓΕΣ

ΧΑΡΙΖΟΥΝ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ

Toð W. O. MURPHY

Οι μυστικές συνταγές κρύβουν και χαρίζουν ολόκληρες περιουσίες. Πριν από μερικά χρόνια, μια συνταγή για κάτι πασίγνωστα σήμερα χάπια πουλήθηκε σε ένα δημόσιο πλειστηριασμό 5.000 λίρες. Το γεγονός όμως αυτό δεν αποτελεί ρεκόρ. Στην Αγγλία μια γνωστή φάρμακα που δίνει μπείκον στην αγορά πλήρωσε 10.000 λίρες για το μυστικό μιας παλιάς μεθόδου του Βραδεμβούργου για την παρασκευή του μπείκον.

Μερικές μυστικές συνταγές
ώστοςο αγοράστηκαν για τὸ τί-
ποτα. Μερικές ρουπίες ἔλυσαν τὴ
γλῶσσα ἐνὸς Ἰνδοῦ ποὺ ἔφτιαχνε
καλὸ « τσούντι », ἕνα ποτὸ ἀπὸ
χυμὸς φρούτων, καὶ ἀποκάλυψε
τὴν μυστικὴ του συνταγὴ πρὶν
ἀπὸ καιρὸ πούληθηκε στὴν
Ἀγγλία 7.000 λίρες.

Μία εταιρία τοῦ Γουόστερ φυλάει μὲ μεγάλη προσοχὴ ἓνα ξεθωριασμένο κομματάκι χαρτί. Στὸ χαρτί αὐτὸ εἶναι γραμμένη ἡ μυστικὴ συνταγὴ γιὰ τὴν κατασκευὴ μιᾶς σάλτσας μὲ διεθνὴ φήμη. Ἡ συνταγὴ αὐτὴ εἶναι ἑκατοντάδων χρόνων ἀπὸ ἀγορὰ πτόκε ἓνα ἔνα κομμάτι ψωμί ἀπὸ τὴν ὑπὲρ πτόκε μιᾶς παλιᾶς ἀγγλικῆς οἰκογενείας.

Τὸν καιρὸ τοῦ Ἐμφυλίου Πολέμου στὴν Ἀγγλία μιὰ ἡλικιωμένη κυρία ζοῦσε φτωχικὰ που λώντας κέϊν ποὺ ἔφτιαχνε μόνη της. Ὅταν πέθανε ἄφησε τὴν μυστικὴ της συνταγὴ στὴν κόρη της. Ὁ γαμπρὸς της ποὺ εἶχε ἐπιχειρηματικὸ πνεῦμα ἄρχισε νὰ φτιάχνη πολλὰ τέτοια κέϊν καὶ σήμερα τὰ κέϊν Μπάνμπερυ εἶναι γνωστὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ μυστικὴ συνταγὴ τῆς γριᾶς κυ-

ρίας έκανε τούς απογόνους της πλούσιους.

Η έκτόπισι του ήγουμένου της Μεγάλης Μονής (Γκραντ Σαρτρέζ) από την Γαλλία ήταν μια τυχερή στιγμή της ζωής του. Μαζύ του είχε πάρει ένα μικρό κουτάκι σιδερένιο που δέν το άφηνε στιγμή από κοντά του. Μέσα στο κουτάκι βρίσκονταν οι μυστικές συνταγές για τὰ παγκοσμίου φήμης δίδυμα λικέρ — τὸ πράσινο «σαρτρέζ» και τὸ κίτρινο «σαρτρέζ». Ἀργότερα ἡ συνταγή αὐτὴ στὴν ἐλεύθερη ἀγορὰ ἔφθασε νὰ πληρώνεται μὲ τὸ καταπληκτικὸ ποσὸ τῶν 330.000 λιρῶν!

Μιὰ ἄλλη σχετικὴ ἱστορία μᾶς ἔρχεται ἀπὸ τὴν Ζάρα τῆς Δαλματίας. Ἐκεῖ συνήθιζαν νὰ φτιάχνουν ἕνα ποτὸ ἀπὸ τὴν ἀπὸσταξι ἀγριοκερασίων, πού τὸ ἔλεγαν «μαρασκίνο». Τὸ μυστικὸ τοῦ περιφημοῦ λικέρ δόθηκε πρὸ χρόνων σὲ ἕνα ἐμπορικὸ συνδικάτο γιὰ μιὰ ὀλόκληρη περιουσία σὲ χρῆμα και πολλές χιλιάδες στρέμματα γῆς.

Ἡ μυστικὴ παρασκευὴ ἀρωμάτων ἀπεδείχθη ἀληθινὸ χρυσορυχεῖο. Ὁ Τζιοβάνι Φαρίνα ἐφεύρε τὴν περίφημη και γνωστὴ κολώνια Φαρίνα. Κάποτε προσφέρθηκε νὰ πουλήσῃ τὴ συνταγὴ γιὰ 750 λίρες μόνον. Ἀπὸ τότε ἡ πώλησι τῆς κολώνιας ἀπέδωσε ἑκατοντάδες ἑκατομύρια λίρες.

Οἱ συνταγές γιὰ τὴν παρασκευὴ λεβάντας ἦταν ἀγνωστες στὸ κοινὸ γιὰ πολὺ καιρό. Ὅταν ὅμως ἔγιναν γνωστές, ἡ φήμη αὐτοῦ τοῦ ἀρώματος ἔφθασε στὸ ζενιθ και μιὰ ἐταιρία ἔκανε τὴν τύχη τῆς πουλώντας λεβάντα σὲ βασιλικούς πρίγκιπες.

Εἴκοσι χιλιάδες λίρες ἔχουν ξοδευτῇ γιὰ τὴν ἀνακάλυψι και τὴν τελειοποίησι τοῦ λεπτοῦ, στερεοῦ χαρτιοῦ, στὸ ὁποῖο τυπώνεται ἡ Βίβλος στὶς ἐκδόσεις τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης. Ἡ μυστικὴ αὐτὴ συνταγὴ ἀξίζει σήμερα περισσότερο ἀπὸ 250.000 λίρες. Ἡ πολυτιμότερη ἴσως συνταγὴ τοῦ κόσμου εἶναι τοῦ χαρτιοῦ μὲ τὸ ὁποῖο ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἐκδίδει τὰ χαρτονομίσματά της.

Ἡ μυστικὴ συνταγὴ γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς περίφημης δαντέλλας «Βασίλισσα Μαργκὸ» εἶναι συνδεδεμένη μὲ μιὰ τραγωδία. Ἡ περίπλοκη αὐτὴ δαντέλλα ἦταν ἐπινόησι τῆς βασίλισσας τῆς Ναβάρρας, πού ἔδωσε τὸ μυστικὸ τῆς στὴν ὑπηρέτριά της Μαρί Κουρταλάντ. Ἡ Μαρί δολοφονήθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὸν ἄνδρα της πού πλούτισε ἀπὸ τὴν μυστικὴ συνταγὴ. Τὴν περίφημη αὐτὴ δαντέλλα τὴν τελειοποίησε ἡ Μπάρμπαρα Οὐλμαν περιμένοντας τὰ βράδια τὸν μέθυσο ἄνδρα της. Κι' αὐτὴ ἔζησε γιὰ νὰ δῇ τὸ γιό της νὰ πουλᾷ τὸ προϊόν τῆς ἐπινοητικότητάς της γιὰ 12.500 λίρες.

Ἡ πιὸ παράξενη και πιὸ πολὺτιμη ἴσως ἀπὸ ὅλες τὶς μυστικές συνταγές βρίσκεται — κατὰ ἕνα μέρος τουλάχιστον — κάτω ἀπὸ τούς δρόμους τοῦ Λονδίνου. Εἶναι μιὰ συνταγὴ γιὰ τὴν κατασκευὴ τεχνητῶν ρουμπινιῶν. Ὅταν τελειοποιήθηκε ἡ συνταγὴ, ὁ ἐφευρέτης της, ἕνας Γάλλος χημικός, ἀρνήθηκε μιὰ προσφορὰ 4.500.000 λιρῶν. Ὁ τύπος τῆς συνταγῆς εἶναι γραμμένος σὲ κώδικα και ἕνα ἀντίγραφο βρίσκεται στὸ θησαυροφυλάκιο μιᾶς τρά-

πεζας τοῦ Παρισιοῦ. Ἐνα ἄλλο βρίσκεται στὰ ὑπόγεια τῆς Ἐταιρίας Ἀσφαλοῦς Ἀποθηκεύσεως στὸ Λονδίνο και ἕνα τρίτο σὲ μιὰ κρυψώνα πού συνεχῶς ἀλλάζει.

Ὅταν ἕνας φαρμακοποιὸς τῆς Βόρειας Ἰρλανδίας πέθανε πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια, ἄφησε μιὰ μυστικὴ συνταγὴ πού τοῦ εἶχε δώσει περιουσία 85.000 λιρῶν. Τὴν εἶχε πάρει ἀπὸ ἕνα γέρο χωρικὸ πού εἶχε πονοκεφάλους. Ἡ συνταγὴ εἶχε διαβιβαστῇ ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ και ἦταν πολὺ

ἀπλή. Θεράπευε τὸν πονοκέφαλο γρήγορα και ἀποτελεσματικά, ἀλλὰ χρειάστηκε ἕνας φαρμακοποιὸς γιὰ νὰ δῇ τὶς δυνατότητες πού ἔκρυβε γιὰ νὰ πλουτίσῃ τὸν κάτοχό της.

Ἄν ἔχετε λοιπὸν καμμιά μυστικὴ συνταγὴ γιὰ κανένα ὠραῖο γλυκὸ ἢ μιὰ νόστιμη σάλτσα ἢ ἕνα ἄρωμα ἀπὸ βότανα πού εὐφραίνει τὴν ψυχὴ, μπορείτε νὰ κάνετε τὴν τύχη σας ἂν τὴν πουλήσετε, μιὰ και οἱ παλιές συνταγές πληρώνονται τόσο ἀκριβά.

Α γαπῶ τὶς γυναῖκες, εἶπε ὁ ὁμιλητής, εἴτε ὁμορφες εἶναι εἴτε χαριτωμένες.

— Ποιὰ εἶναι ἡ διαφορὰ; ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ σαγηνευμένο ἀκροατήριον.

— Ὑπάρχει μιὰ σημαντικὴ διαφορὰ, ἀγαπητὴ μου κυρία, ἐξήγησε ὁ ὁμιλητής. Τὴν ὁμορφὴ γυναῖκα τὴν προσέχεις ἐσὺ. Ἡ χαριτωμένη σὲ προσέχει ἐκείνη!

G. Benson

Μ ερικοὶ ἄνθρωποι, ἔλεγε ἕνας ἡλικιωμένος πού τοῦ ἄρεσε νὰ φιλοσοφῇ, εἶναι πολὺ περίεργοι. Μιὰ φορὰ γνώρισα κάποιον πού ἐπὶ δέκα χρόνια δὲ φίλησε τὴ γυναῖκα του. Τὸν δέκατο χρόνο βγήκε μιὰ μέρα μὲ ἕνα πιστόλι και σκότωσε αὐτὸν πού τὴν φίλησε.

Pourquoi Pas?

Σ τὸ σπίτι μας εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ τρῶμε στὸ ἡμίφως, παραπονιόταν ἕνας σύζυγος στὸ φίλο του, γιατί ἡ γυναῖκα μου, ὅπως ὅλες οἱ γυναῖκες, πιστεύει πὼς τίποτα δὲν εἶναι τόσο κολακευτικὸ ὡς τὸ φῶς τῶν κεριῶν.

— Νὰ σοῦ πῶ, και ἡ δική μου τὸ πιστεύει αὐτό, ἐξομολογήθηκε ὁ ἄλλος, ἐκτός ὅταν πρόκειται γιὰ τὰ κεριὰ τῆς τούρτας τῶν γενεθλίων της.

F. Forrey

Αὐτοὶ ὁμῶς ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς
βασικούς λόγους πὺν ἡ Παπικὴ Ἐκ-
κλησία θεωρεῖ τὰ θεάτρα τῆς Κομμεν-
τία ντελ ἄρτε «ἐστὶς ἠθικῆς νόσου»
καὶ τὰ καυτηρίασε ἐντονα. Μονάχα
ἓνας ἀνώτατος κληρικός τοῦ Καθολι-
κισμοῦ, ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Μιλάνου
Ἅγιος Κάρολος Μπορρόμο, ὑποστή-
ριξε μὲ προσευτικώτατο πνεῦμα, χω-
ρὶς νὰ βορβάται τὰ σχόλια τῶν φανα-
τικῶν θρησκόληπτων, τὴν αἴσθησι
τῆς ὁμορφίαις καὶ τῆς χάρις πὺν καλ-
λιεργούσε στὸν κόσμῳ ἡ Κομμεντία
ντελ ἄρτε. Αὐτὸ ἄλλωστε φαίνεται καὶ
ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὁ κόσμος, πὺν
μαζεύονταν γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ
τὴν παραστάσεις τους, δὲν ἐνδιαφερό-
ταν τόσο πολὺ γιὰ τὶς ὑποθέσεις τῶν
ἔργων, ἀλλὰ ἔβινε ἰδιαίτερη προσοχὴ
στὸ ἀνέβασμά τους, στὴ φινέτα τους,
στὴν εὐκινῆσιᾳ ἡ τὴν κομικότητα τῶν
ἡθοποιῶν. Βέβαια, αὐτὸ ὀφειλόταν

καί στ' ότι τις υποθέσεις τών κωμωδιών τὸ κοινὸν τις ἤφερε σχεδὸν ἀπ' ἔξω, ὅπως παλαιότερα οἱ Ἀθηναῖοι γνώριζαν τὰ ἔργα τοῦ Καραγκιόζη καὶ πήγαιναν νὰ τ' ἀκούσουν στὴ μάντρα τοῦ Μόλλα ἢ κάποιον ἄλλον καραγκιοζοπαίκτη γιὰ νὰ χαροῦν τὸ σόλisma καὶ τ' αὐθόρμητα δικά του ἀστεῖα ποὺ ἔβαζε στὴ βασικὴ ὑπόθεσι. Κι' ὅπως ἀκριβῶς γινόταν ὡς πρὶν ἀπὸ λίγο στὴν Ἑλλάδα μετὰ τοὺς ἥρωες τοῦ Θεάτρου Σκιῶν, ἔτσι καὶ στὴν Ἰταλία τὰ πρόσωπα τῆς Κομμέντια ντὲλ ἄρτε ἦταν πασίγνωστα, ἀγαπητὰ στὸ λαὸ καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀποτελοῦσαν γιὰ τὴ σκηνὴ ἐνσάρκωσι διαφόρων τύπων τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Στὰ ἔργα ποὺ ἀνέβαιναν, οἱ θεατὲς ἔβλεπαν μὲ ἱκανοποίησι νὰ πρωταγωνιστοῦν χαρακτήρες σὰν κι' αὐτοὺς ποὺ ὑπῆρχαν τριγύρω τους στὴν πλατεῖα ἢ σὰν αὐτοὺς τοὺς ἰδίους: Αὐστηροὶ ἠθικολόγοι πατέρες ποὺ δὲν ἐπιτρέπουν στὴν κόρη τους νὰ πάρῃ ὅποιον-ὅποιον, πρόθυμοι προσηνητάδες ποῦ... πᾶνε γιὰ μαλλὶ καὶ βγαίνουν κουρεμένοι, κουτοπόνηροὶ χωριάτες, καταφερτζῆδες ὑπηρετές, ἀπίθανοι γιαιτροὶ ποὺ δουλεύουν γιὰ τοὺς νεκροθάφτες, τολμηρὰ ὁμορφόπαιδα ποὺ παίζουν μετὰ τὰς καρδιὰς τῶν κοριτσιῶν, ἀλλὰ μπελῶνουν στὸ τέλος στὰ δίχτυα κάποιας λεβεντοχήρας ἢ μιᾶς ἐξυπνῆς νέας, τσαχπίνες ἀστατες κοπέλλες, ποὺ κι' αὐτὲς δὲν ἀργοῦν νὰ βροῦν τὸ μᾶστορή τους, τετραπέρατοι ἔμποροι, θεόκουτοι ὑπάλληλοι, ἀμέριμοι γλεντζέδες, τραγουδιστές.

Γιὰ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἥρωες αὐτοὺς θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ἦταν σύμβολα ἢ ἀνθρώπινα σχήματα κάποιας ἰδέας. Ὁ Ἀρλεκίνος τῆς λαιμαργίας καὶ τῆς ζήλειας, ἡ Κολομπίνα τῆς ἐρωτικῆς ἐπιπολαιότητος, ὁ Πιερρότες τοῦ χαριτωμένου γοητευτικοῦ νέου, ὁ Παλιάτσος τῆς ἀμειλικτῆς ἐπαγγελματικῆς ὑποκρισίας, αὐτῆς ποὺ ἐπιβάλλει στὸν καλλιτέχνη τῆς σκηνῆς νὰ πνίγῃ τὸ λυγμὸ του καὶ νὰ γελᾷ, ἀφοῦ αὐτὸ γυρεύει ὁ κόσμος.

Ἐχῶρα ὅμως ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς βασικούς ἥρωες, ποὺ τοὺς ἀνασταίνει γιὰ χάρι μας κάθε χρονιά τὸ κέφι τῆς Ἀποκριᾶς, ἡ Κομμέντια ντὲλ ἄρτε πλουτι-

ζόταν σὲ κάθε περιφέρεια τῆς Ἰταλίας μετὰ νέους γραφικοὺς τύπους, ποὺ καθέννας τοὺς μιλοῦσε μετὰ τοὺς ἰδιωματισμοὺς τοῦ τόπου του. Ἀπὸ τὴ Βενετία, πόλι πλουσιῶν ἐμπόρων, ἀνέβαινε στὴ σκηνὴ ὁ ἄσωτος καὶ φιλάργυρος Πάνταλος. Ἀπὸ τὴν ἀμέριμνη καὶ πολυτραγουδιμένη Νεάπολι ὁ φαμφαρόνος Καπετὰν Σπάβεντο. Ἀπὸ τὸ Μιλάνο ὁ ἀγαθούλης Μπολντόνε... Ἔτσι, τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ εἶδος ἰταλικῆς κωμωδίας ἐγίνε μετὰ τὴν τοπολαλίαν τῶν ἥρώων τοῦ κατὰ ἀνάλογο μετὰ τὴ δική μας τῆ « Βαβυλωνία » τοῦ Βυζαντίου.

Τὰ πρόσωπα αὐτὰ μετὰ τὰ παρδαλὰ κοστουμῖα τους καὶ τὸ χτυπητὰ κωμικὸ βᾶσιμό τους δὲ γύρευαν νὰ φέρουν στὴ σκηνὴ ἀλήθεια ἢ ἀληθοφάνεια. Ἐκεῖνο ποὺ προσπαθοῦσαν μετὰ κάθε τρόπο ἦταν νὰ προσφέρουν στὸ κοινὸ τὴ θεατρικὴ ψευδαίσθησι καὶ μία εὐθυμία ποὺ ἴδια δὲ θὰ μπορούσε νὰ τὴ βρῇ πουθενά ἄλλου.

Ἐνα τέτοιο ἔργο μάλιστα ὑπάρχει ὁλόκληρο στὴ βιβλιοθήκη τῆς Σκόλας τοῦ Μιλάνου μετὰ ἄφθονες σκηνοθετικὲς παρατηρήσεις στὰ περιθώρια, γραμμένες ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποιὸν σπουδαῖο καλλιτέχνη τῆς Κομμέντια ντὲλ ἄρτε.

Μετὰ τὸν καιρὸ, ὅσο στὸ ἀποκρηάτικο αὐτὸ θέατρο μεγάλωνε τὸ γραπτὸ κείμενο τῶν ἔργων, τόσο καὶ τὰ θέματά του ἔπαιρναν περισσότερὴ ποικιλία. Σιγὰ-σιγὰ λοιπὸν βασικοὶ ἥρωες δὲν ἦταν μόνον ὁ Πιερρότες καὶ ἡ Κολομπίνα, ὁ Φλορίντο καὶ ἡ Βαλερία ἢ κάποιο ἄλλο ἐρωτικὸ ζευγάρι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τύποι τοῦ θεάτρου αὐτοῦ, ὅπως ὁ Πανταλόνε, ὁ γιαιτρός, ὁ Σκαραμούς, ὁ Παλιάτσος...

Ἀλλωστε καὶ καθέννας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἥρωες, πρὶν ὁλοκληρωθῇ καὶ πάρῃ θεατρικὴ φόρμα ἐπάνω στὴ σκηνή, εἶχε κιόλας μιὰ προσωπικὴ ἱστορία γεμάτη συγκίνησι καὶ ἀλήθεια ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ ἀπ' ὅπου βγήκε. Ἀς θυμηθοῦμε τὴν ἱστορία τοῦ καϊμένου τοῦ Ἀρλεκίνου, ποὺ μᾶς ἐξηγεῖ γιὰτὶ ἡ φορεσιά του ἦταν καυμένη ἀπὸ μικρὰ πολύχρωμα κομμάτια.

Κάποτε ὁ Ἀρλεκίνος ἄκουσε σὲ κάποια γειτονιά κάμποσα παιδιὰ νὰ λένε τί ρούχα τοὺς χάρισαν οἱ γονεῖς τους, ὅπως συνηθίζεται στὸ Μπέργκαμο κάθε Ἀποκρῆ. Γεμάτος παράπνοο

λοιπὸν, ἐτοιμαζόταν νὰ φύγῃ. Μὰ ξαφνικὰ ἓνα κοριτσάκι τὸν ρώτησε:

— Ἐσὺ δὲ μᾶς εἶπες, Ἀρλεκίνε. Τί ρούχα σοῦ ἔκαναν δῶρο οἱ γονεῖς σου;

— Ὡ, ἐμένα δὲ μοῦ ἔκαναν τίποτα γιὰτ' εἶναι φτωχοί, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Τότε ὅμως ἐν' ἀγοράκι τὸν ἀγκάλιασε μὲ συμπόνια καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐσὺ εἶσαι φίλος μας καὶ δὲν πρέπει νὰ μείνης μ' αὐτὴ τὴν παλιά ποδιά σου. Σὲ ἀγαποῦμε καὶ κάτι πρέπει νὰ κάνουμε.

Σώπασε λίγο κι' ἀναρωτήθηκε ὑστερα θλιμμένα:

— Τί ὅμως;...

Ἀλλὰ πιά τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀρλεκίνου ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ.

— Τὸ βρήκα, τοὺς φώναξε. Φέρτε μου καθέννας σας ἀπὸ ἓνα κομμάτι ποὺ θᾶχῃ μείνει ἀπὸ τὴν καινούργια σας φορεσιά.

Τὸ βράδυ ὅλα τὰ παιδιὰ ἄφησαν στὴν πόρτα τοῦ Ἀρλεκίνου ἓνα κομμάτι πανὶ ἀπὸ τὰ καινούργια τους ρούχα. Τὰ μάζεψε ἡ μητέρα του κι' ὅλη νύχτα, ράβοντάς τα, τοῦ ἔκανε μιὰ παρδαλὴ φορεσιά. Τοῦ κρέμασε καὶ κάμποσα κουνουνάκια κι' ἦτανε σίγουρη πιά πὼς, καθὼς θὰ χτυποῦσαν, ὅταν θὰ ἔτρεχε ὁ Ἀρλεκίνος, θὰ προκαλοῦσε στὶς συντροφίες τὴ μεγαλύτερη ἐντύπωσι.

* * *

Θᾶπρεπε νὰ τοῖσουμε πὼς ἡ Κομ-

μέντια ντὲλ ἄρτε στάθηκε μιὰ σχολὴ θεάτρου ἀνυπότακτῃ τοὺς κανόνες τῆς δραματικῆς τέχνης, ἓνα κεφάλαιον αὐθόρμητο παιχνίδι μετὰ τὸ ἀπρόοπτο, ποὺ ὠδηγοῦσε πολλοὺς καλλιτέχνες σὲ νέες ἀναζητήσεις. Σ' αὐτὴν ἐξ ἄλλου, ὁ μεγάλος μάγος τῆς ἐποχῆς μας, ὁ Σαρλῶ, χρωστά τὸ σπὸρ τοῦ ἰδιότυπου ταλέντου του. Κι' ἀκόμη, ὁ θεατὲς τῶν τσίρκων γελοῦν σήμερὰ μὲ κλάουν καὶ παλιάτσους παράδοξα βαμμένους, ἀπομεινάρια ἐνὸς τρελλοῦ πανηγυριοῦ τῆς σκηνῆς. Ὡστόσο τὸν ἀποκρηάτικο αὐτὸ κόσμος τοῦ θεάτρου τὸν ἀνάστησε στὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνα καὶ στὶς ἀρχὲς τοῦ δικοῦ μας ἑνὸς μεγάλου συγγραφέως τῆς σκηνῆς, ὁ Σκαρπέτα. Ὁ διάσημος αὐτὸς Ναπολιτάνος ἔφερε στὶς κωμωδίες του τοὺς τύπους τῆς Κομμέντια ντὲλ ἄρτε.

Τώρα, τὸ καλύτερο ἔργο τοῦ Σκαρπέτα, τὴ σπαρταριστὴ κοινωνικὴ σάτιρα « Κόσμος καὶ κοσμικός », ποὺ ξεχειλίζει ἀπὸ γέλιο, σπιρτάδα καὶ συγκίνησι, τὴν παρουσιάζει στὸ θέατρο Κοτοπούλη τοῦ Δημήτρη Μυράτ. Τὸ βασικὸ ρόλο τοῦ Φελίτσε, ποὺ στὴ Νεάπολι τὸν ἔπαιξε ὁ ἴδιος ὁ Σκαρπέτα, τὸν ἐρμηνεύει ὁ Ντίνος Ἡλιόπουλος.

Οἱ φίλοι τοῦ θεάτρου στὴν Ἀθῆνα ἔχουν ἔτσι τὴν εὐκαιρίαν νὰ πλησιάσουν τὸν κόσμον τῆς Κομμέντια ντὲλ ἄρτε καὶ νὰ χαροῦν τὸ ἀποκρηάτικο κέφι του...

Καϊμένο Τέξας!

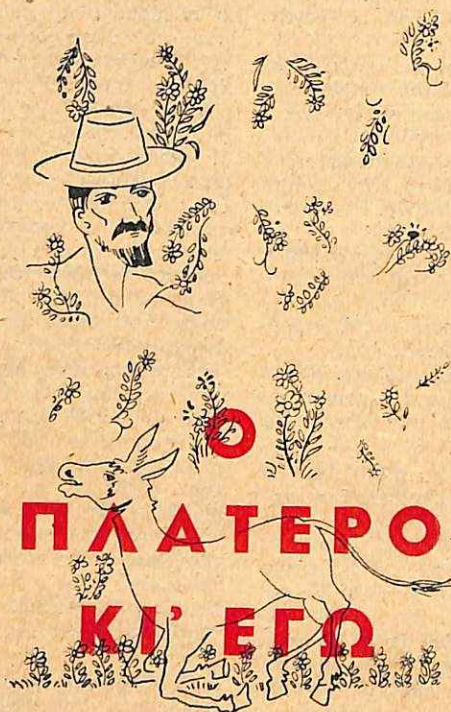
Εἶναι γνωστὸ πόσο περὶ πολλοῦ ἔχουν τὸν τόπον τοὺς οἱ Τεξανοί.

Κάποτε ἓνας φτωχὸς Τεξανὸς πέθανε καὶ ὁ παπᾶς ἐψέληνε τὴν εὐχὴν παρακαλώντας νὰ πάῃ στὸν Παράδεισον. Ἐνῶς συμπατριώτης του τότε διέκοψε τὸν παπᾶ.

— Πάψ' τα αὐτὰ, παπᾶ μου. Πὼς ζητᾶς νὰ στείλῃς στὸν Παράδεισον ἓναν ἄνθρωπον ποὺ οὔτε στὸ Τέξας δὲν ἦταν εὐτυχισμένος;

Coronet

X. P. XIMENEΘ

Πριν από λίγο εκκυκλοφόρησε σε μία άριστη μετάφραση της πεζογράφου Γουλίας Γατοΐδη το περίφημο βιβλίο του Χουάν Ραμόν Χιμένεθ «Ο Πλατέρο κι' εγώ», για το οποίο ο μεγάλος αυτός Ισπανός ποιητής πήρε πριν από λίγους μήνες το βραβείο Νομπέλ της Λογοτεχνίας.

Μ' αυτήν την ευκαιρία ή «Εκλογή» παρουσιάζει μερικά σύντομα, ανεξάρτητα κεφάλαια από το βιβλίο αυτό που θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι μία τρυφερή συνομιλία του Χιμένεθ με τον αγαπημένο του γαϊδουράκο, τον Πλατέρο, γύρω από διάφορα απλά κι' αληθινά θέματα.

Λίγα λόγια για τον κορυφαίο Ισπανό λορικό που όλο το έργο του είναι μία προσφορά συμπόνιας κι' αγάπης για τα κουρασμένα πλάσματα της γης.

Ο Χιμένεθ γεννήθηκε το 1881 από

πατέρα Καστιλιάνο και μητέρα Ανταλονσιάνα σε μία γραφική πόλη της Ισπανίας, στο Νογκέρ της επαρχίας Χονέλβα. Την πρώτη του γνωριμία με την ποίηση την έκανε στη Σχολή Ίησουϊτών όπου πήγαινε, στο Πονέρο ντε Σάντα Μάρτα. Εκεί ήθερμη ανταλονσιάνικη καρδιά τον γέμισε από τον επιβλητικό αντίλαλο των Λατίνων κλασικών και των μεγάλων ποιητών της πατρίδας του και της Γαλλίας.

Απ' τα εφηβικά χρόνια του κιόλας αρχίζει να γράφει ποιήματα γεμάτα εδαισθησία, ευγένεια και μουσικότητα.

Όταν το 1900 φθάνει στη Μαδρίτη, παρουσιάζει τις δύο πρώτες συλλογές του με τους χαρακτηριστικούς τίτλους «Νούφαρα» και «Νύχτες τών Ίων», που προκαλούν ζωηρή εντύπωση.

Βέβαια είναι φανερό σ' αυτά τα

ποιήματα κάποια έντονη επίδραση του γαλλικού συμβολισμού και των περιφημών ισπανικών «Ρομανθέρους».

Γρήγορα όμως ο Χιμένεθ κατορθώνει ν' αντισταθίσει στη γοητεία των ποιητικών φωνών που τον συγκινούν και δημιουργεί ένα εντελώς δικό του ύφος που δεν ανήκει σε καμία Σχολή. Έτσι παρουσιάζει σειρά λυρικών συλλογών.

Από αυτές αναφέρουμε τους «Ανπιτερούς σκοπούς», τους «Μακρινούς κήπους», τις «Αγνές ελεγείες», τα «Πράσινα φύλλα», τις «Ανοιξιάντικες μπαλλάντες», την «Πολύροη μοναξιά» και τα «Ποιμενικά».

Το 1916, ύστερα από μία πλούσια λογοτεχνική δραστηριότητα στην Ισπανία, βρίσκεται στη Νέα Υόρκη. Εκεί κάνει γνωαίκα τον τη Ζηροβία Καμπρούμι Αϊμάο, που είχε μεταφράσει στα Ισπανικά τον κορυφαίο Ινδό ποιητή Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ.

Ο ΠΛΑΤΕΡΟ

Ο Πλατέρο είναι μικρός, μαλιαρούλης, τρυφερός. Και μαλακός πολύ, που θα 'λεγες από μπαμπάκι, δίχως κόκκαλα. Μουάχα, τών ματιών του οι άχρτινοι καθρέφτες είναι σκληροί, σάμπως κατάμαυροι, γυαλένιοι σκαρβαΐοι.

Τόν αφήνω λυτό να σεργιανάζει στο λιβάδι, να χαϊδεύει απαλά με το ζεστούλο μουσούδι του τα γαλάζια, τα τριανταφυλλιά, τα μαβιά χαμολούλουδα.

Τόνη φωνάζω γλυκά: Πλατέρο; Κι' έρχεται μ' ανάλαφρο, χαρούμενο τρεχαλητό που φαίνεται να γελάει, δε θα 'ξερα καλά να πώ, σαν τί λογής ιδανικό καμπάνισμα.

Τρώει ό,τι του δίνω. Πορτοκάλλια, μανταρίνια, μοςχάτα

Κάτι που πρέπει ακόμη ν' αναφέρουμε από τη ζωή του είναι πως, όταν ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος στην πατρίδα του, ο Χιμένεθ, βαθύτατα ανθρωπιστής, σπάρταζε από λύπη για τα μικρά παιδιά που έβλεπε να πλανιούνται στους δρόμους με τον τρόμο ζωγραφισμένο στ' άθωα τους πρόσωπα. Συχνά λοιπόν μάζευε συντροφικές παιδιών στο σπίτι του και εκεί με κατάλληλους στίχους του και με παραμύθια κατώρθωνε να τους ξεναδώσει το χαμένο τους χαμόγελο.

— Αυτή ή χαρά που μπόρεσα τότε να δώσω σε κείνα τα πληγωμένα σπονογίτια των ισπανικών δρόμων είναι ίσως τ' ωραιότερο έργο που δημιουργήσα στη ζωή μου, έλεγε τελευταία ο σεβαστός ποιητής στους δημοσιογράφους που τον επισκέφθηκαν στο σπίτι του στη Νότια Αμερική για να του πάρουν συνεντεύξεις εξ άφορης του βραβείου Νομπέλ που του δόθηκε.

σταφύλια, ίδιο φίλντισι, μαύρα σύκα με το κρυσταλλένιο κομπολάκι τους το μέλι, όλα του άρεσουν...

Είναι τρυφερός και χαδιάρης, σαν παιδί, σαν κοριτσάκι... Σκληρός όμως και δυνατός, ίδια πέτρα. Σαν περνάμε τις Κυριακές από τα στενοδρόμια του χωριού, οι άνθρωποι, ντυμένοι τα γιορτινά τους, σιγανοπερπάτητοι, σταματούν, τότε κοιτάζουν:

— Ατσάλι έχει μέσα του... Ατσάλι λένε. Ατσάλι βέβαια. Κι' από το φως του φεγγαριού πολύ άσημι.

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

Ντυμένος στα μαύρα, με το ναζαρινό γένι μου και με το μαύρο μου καπέλλο, θα φαίνομαι αλήθεια παράξενος καθώς καβα-

λικεύω τὴ σταχτιά τρυφεράδα τοῦ Πλατέρο.

“Οταν, τραβώντας γιὰ τὰ περιβόλια, διαβαίνω ἀπ’ τὰ στενὰ σοκάκια, τ’ ἀσπρισμένα μὲ ἀσβέστη καὶ ἥλιο, τὰ παιδιὰ τῶν τσιγγάνων, λαδωμένα, μαλλιαρά, μὲ τὰ κορμιά τους νὰ ξεπροβάλλουν μέσα ἀπὸ τὰ πράσινα, τὰ κόκκινα, τὰ κίτρινα κουρέλια μὲ τίς χοντρές λιόμαβρες κοιλίες τους, τρέχουν πίσω μου καὶ φωνάζουν μακρόσυρτα :

— ‘Ο τρελλός... ‘Ο τρελλός... ‘Ο τρελλός...

Μπροστά μας φαίνεται κιόλας ὁ κάμπος ὁλοπράσινος. Κατάντικρυ, στὸν ἀπέραντο καθάριο πρασινογάλαζο οὐρανό, τὰ μάτια μου — πού βρίσκονται τόσο μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀκοή μου—ανοίγουν μὲ δέος, γιὰ νὰ δεχτοῦν τὴν ἀνομολόγητη τούτη γαλήνη, τὴν ἁρμονική, τὴν ἅγια ἡρεμία, πού ἀπλώνεται στὴν ἀπεραντωσύνη τοῦ ὀρίζοντα.

Καὶ ἐκεῖ μακριὰ, στ’ ἀλώνια τ’ ἀψηλά, ἀπομένουν οἱ διαπεραστικές φωνές, μισοσβυσμένες ἀπ’ τὴν ἀπόσταση, κομμένες, σὰ λαχανιασμένα παραμιλητά.

— ‘Ο τρελ... λός. ‘Ο τρελ... λός.

ΦΙΛΙΑ

Τὰ πᾶμε καλά. Τὸν ἀφήνω νὰ τραβαίει ὅπου τοῦ καπνίσει κι’ αὐτὸς πάλι μὲ πηγαίνει πάντα ἐκεῖ πού ἐγὼ θέλω.

Ξέρει ὁ Πλατέρο πὼς ὅταν φτάσουμε στὸ πεῦκο τῆς Κορόνας, μ’ ἄρσει νὰ ζυγώνω στὸν κορμό του, νὰ τόνε χαϊδεύω, νὰ βλέπω τὸν οὐρανὸ μέσα ἀπὸ τὸν πελώριο φωτεινὸ του θόλο. Ξέρει

ἀκόμα πὼς τρελλαίνομαι γιὰ τὸ μονοπάτι πού περνάει ἀπ’ τὰ χωράφια καὶ τραβάει στὴν πηγή. Καὶ πὼς εἶναι γιὰ μένα μεγάλη χαρὰ νὰ βλέπω τὸ ποτάμι ἀπὸ τὸν πευκόλοφο, πού μοῦ θυμίζει τοπίο κλασικό. Καθὼς τὸν ἀλαφροπαίρνω, σίγουρος ἀπάνω του, τὸ ξύπνημά μου πάντα γίνεται σ’ ἓνα ἀπὸ τοῦτα τ’ ἀγαπημένα μέρη.

Ὡστόσο, τὸν προσέχω τὸν Πλατέρο, σὰν νὰ ’τανε παιδί. “Οταν ὁ δρόμος γίνεται κακὸς καὶ τὸν βαραίνω, ξεπεζεύω γιὰ νὰ τὸν ἀλαφρώσω. Τόνε φιλάω, τόνε κοροϊδεύω, τόνε τσιγκλώ... Αὐτὸς ὅμως καταλαβαίνει ὅτι τὸν ἀγαπῶ καὶ δὲ μοῦ βαστάει κάκια. Εἶναι τόσο ὅμοιος μὲ μένα, ὥστε ἔφτασα νὰ πιστεύω πὼς ὄνειρεύεται μὲ τὰ ἴδια τὰ δικά μου ὄνειρα.

‘Ο Πλατέρο μοῦ παραδόθηκε σὰν τὴν ἐρωτόπαθη νιά. Γιὰ τίποτα δὲ διαμαρτύρεται. Καὶ τὸ ξέρω καλά πὼς εἶμαι ἢ εὐτυχία του· αὐτὸς πάλι, γιὰ χάρη μου, ἀποφεύγει τὰ γαϊδούρια... καὶ τοὺς ἀνθρώπους...

Η ΦΘΙΣΙΚΗ

“Ήτανε καθισμένη, στητή, σὲ μιὰ θλιβερὴ καρέκλα, μὲ ἄσπρο καὶ θαμπὸ τὸ πρόσωπο, μέσα σ’ ἀσβεστωμένη κάμαρα. Τῆς εἶχε πεῖ ὁ γιατρὸς νὰ βγεῖ στὸν κάμπο, νὰ τήνε δεῖ ὁ ἥλιος τοῦ Μάρτη. Μὰ ἡ δύστυχη δὲν μπορούσε.

— Βλέπετε, κύριε, ὡς τὸ γεφύρι νὰ πάω, μοῦ εἶπε, κι’ ἄς εἶν’ ἐδῶ κοντά, πνίγομαι...

‘Η παιδιαστική, ἀδύναμη, σπασμένη φωνή, χαμῆλωνε ἀποκαμωμένη, ὅπως σβύνει πολλές φο-

ρὲς τ’ ἀγέρι τοῦ καλοκαιριοῦ.

Τῆς ἐπρόσφερα τὸν Πλατέρο νὰ τῆς κάνει μιὰ βόλτα. ‘Ανεβασμένη ἀπάνω του, πὼς ἐγέλαγε μὲ τὸ σουβλερό, ξέφυγο πρόσωπό της, πού ἦταν ὅλο μάτια κατάμαυρα καὶ δόντια ἄσπρα !

... Οἱ γυναῖκες πρόβελναν στὶς πόρτες νὰ μᾶς δοῦνε πού περνούσαμε. Κι’ ὁ Πλατέρο πῆγαινε σιγά, σὰ νὰ ’ξερε ὅτι σήκωνε ἓνα λεπτότατο κρυσταλλένιο κρίνο. Τὸ κορίτσι, μὲ τὸ φτωχικὸ ρουχαλάκι, ξαναμμένο ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ τὴν εὐχαρίστηση, ἦταν ἴδιος ἄγγελος πού θά ’μπαινε στὸ χωριὸ ἀπὸ τὸν οὐράνιο δρόμο τοῦ νοτιᾶ.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Τί ὥραϊα πού σεργιανᾶμε στ’ ἄδεια μονοπάτια, τὰ στολισμένα μὲ τὸ τρυφερὸ ἀγιόκλημα. ‘Εγὼ διαβάζω, τραγουδάω, λέω στίχους στὸν οὐρανό. ‘Ο Πλατέρο φιλοδαγκώνει τὸ λιγοστὸ χορτάρι ἀπὸ τοὺς ἰσκιεροὺς φράχτες, τὸ σκονισμένο λουλούδι τῆς μολόχας, τὰ κίτρινα ἀμάραντα. Πιὸ πολὺ στέκεται παρὰ πού περπατάει... Τὸν ἀφήνω.

‘Ο οὐρανὸς γαλάζιος, γαλάζιος, γαλάζιος, πού τόνε σατεύουνε ἐστατικά τὰ μάτια μου, ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τίς ἀμυγδαλιές, τίς ὀλόφορτες μὲ τὴν τελευταία δόξα τους. ‘Ο κάμπος ὅλος ἀστράφτει, ἡρεμος, φλογισμένος. Στὸ ποτάμι ἓνα ἄσπρο πανάκι ἀπομένει ξέπνοο. ‘Εκεῖ, κατὰ τὰ βουνά, ὁ πηχτὸς καπνὸς μιᾶς φωτιᾶς σηκώνει χοντρά μαύρα σύννεφα.

‘Ο περίπατός μας, ὥστόσο, εἶναι πολὺ σύντομος. Εἶναι σὰ

μέρα γλυκεῖα κι’ ἀνυπεράσπιστη μέσα στὴν ἀτέλειωτη ζωὴ πού δὲν ἔχει τ’ οὐρανοῦ τὴν ἀποθέωση, οὔτε τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα πού πορεύεται γιὰ νὰ βρεῖ ὁ ποταμός, οὔτε ἀκόμα τὴν τραγωδία ἐτούτῃ τῆς φωτιᾶς.

“Οταν ἀνάμεσα στὴν εὐωδιὰ πού ἀναδίνουν οἱ πορτοκαλλιές, ἀκούγεται ζωηρὸ καὶ δροσερὸ τὸ σιδηροχτύπημα τοῦ μαγγανιοῦ, ὁ Πλατέρο γκαρτίζει καὶ σαλτέρει χαρούμενος. Τί ταπεινὴ, καθημερινὴ εὐχαρίστηση ! Καὶ τῶρα πιά, στὴ δεξαμενὴ, γεμίζω τὸ κουπάκι μου καὶ πίνω ἀπὸ τοῦτο τὸ ἀναλυμένο χιόνι. ‘Ο Πλατέρο βουτάει τὸ στόμα του στὸ βρόχινο νεράκι καὶ πίνει τσιγκούνικα πότε δῶ, πότε κεῖ, ὅπου εἶναι πιὸ καθαρά...

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

‘Ο Θεὸς βρίσκεται στὸ κρυσταλλένιο παλάτι του. Θέλω νὰ πῶ, Πλατέρο μου, πὼς βρέχει. Βρέχει. Καὶ τὰ στερεὰ λουλούδια πού ἄφησε τὸ Φθινόπωρο νὰ κρέμονται στὰ μαδημένα κλαριά τους, φορτώνονται διαμάντια. Σὲ κάθε διαμάντι ἀπὸ ἓνα οὐρανός, ἓνα γυάλινο παλάτι, ἓνας Θεός. Κοίταζε τοῦτο τὸ τριαντάφυλλο. Μέσα του ἔχει ἄλλο νερένιο τριαντάφυλλο. Καὶ σὰν τὸ τινάξω, βλέπεις ; Πέφτει στὸ καινούργιο λουλούδι πού ἀστράφτει σὰν τὴν ψυχὴ του, γιὰ νὰ τὸ ἀφήσει μαρμαμένο καὶ θλιβερό, σὰν τὴ δική μου ψυχὴ.

Τὸ νερὸ πρέπει νὰ εἶναι τόσο χαρούμενο ὅσο κι’ ὁ ἥλιος. Γιατί, δὲς, πὼς ἄλλιῶς θὰ ἔτρεχαν εὐτυχισμένα τὰ παιδιὰ μέσα στὴ βροχή, ἄγρια, κι’ ἀναφοκοκι-

νισμένα, με τὰ ξυπόλυτα ποδά-
ρια τους ; Κοίτα τὰ σπουργίτια
πὼς χώνουνται ὅλα, μέσα στὴν
περικονλάδα τοῦ σχολείου, « φουρ
φουλίστὸ σμάρι », ὅπως λέει,
Πλατέρο, κι' ὁ Νταρμπόν, ὁ
γιατρός σου.

Βρέχει. Σήμερα δὲ θὰ πᾶμε στὰ
χωράφια. Θὰ κάτσουμε νὰ θου-
μάσουμε τὴ μέρα. Δὲς πὼς τρέ-
χει τὸ λούκι τῆς στέγης. Κοίτα
πὼς ξεπλένουνται τὰ πράσινα
φύλλα, πὼς ἀρμενίζει πάλι στὸ
νερὸ τὸ καραβάκι τῶν παιδιῶν,
αὐτὸ πού χτὲς εἶχε ἀπομείνει στα-
ματημένο μέσα στὰ χόρτα. Πρό-
σεξε τώρα, στὸ χλωμὸν ἥλιο πού
βγῆκε πάλι, τί θαυμάσιο οὐρανο-
δόξαρο πιάνει ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ
καί, μ' ἄλαφριά τρεμολαμπή,
σβύνει ἐδῶ κοντὰ μας !...

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΛΑΤΕΡΟ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΤΟΥ ΜΟΓΕΡ

Γλυκὲ Πλατέρο, γαῖδουράκι
μου γοργοπόδαρο, πού τόσες φο-
ρὲς σεργιάνισες τὴν ψυχὴ μου
— μονάχα τὴν ψυχὴ μου — στὰ

βαθειὰ μονοπάτια μετὰ τὴν φραγκο-
συκιές, τὴν βιόλες, τὴν μολόχες !
Δικό σου τὸ βιβλίο ἐτοῦτο πού
λέει γιὰ σένα, τώρα πού μπορεῖς
νὰ τὸ καταλάβεις.

Τὸ ἀφιερώνω στὴν ψυχὴ σου
πού ἀναπαύεται πιά στὸν Παρά-
δεισο, στὴν ψυχὴ τῶν κάμπων
τοῦ Μογέρ, πού μαζὶ μετὰ τὴν δική
σου ὑψώθηκαν κι' αὐτοὶ στὸν οὐ-
ρανό. Στὶς σελίδες του ταξιδεύει
κι' ἡ δική μου ψυχὴ, πού σερ-
γιανώντας ἀνάμεσα στὴν ὁλάν-
θιστες βατομουριές, ὅλο ἀψηλώνει,
ὅλο γίνεται πιὸ καλὴ, πιὸ γαλήνια,
πιὸ ἄδολη. . .

Ἐννοια σου, τὸ ξέρω πὼς σὰν
πέφτει τὸ σούρουπο, ὅταν ἀνά-
μεσα σὲ πουλιὰ καὶ ἄνθια ἔρ-
χομαι συλλογισμένος στὴν βου-
βὲς πορτοκαλλιές, στὸ πεῦκο πού
σκέπει τὸ θάνατό σου, ἐσύ, Πλα-
τέρο, εὐτυχισμένος στὸ δικό σου
περιβόλι ἀπὸ αἰώνια τριαντάφυλ-
λα, θὰ με βλέπεις νὰ στέκω μπρο-
στὰ στοὺς ἀσφοδελοὺς πού βλά-
στησαν ἀπὸ τῆς καρδιάς σου τὴ
φθορά.

Η δασκάλα ἀνέλυε ἕναν γραμματικὸ κανόνα, ὅταν ὁ ταραχοποιὸς τῆς τάξης
ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται. Ἀπελπισμένη διέκοψε τὴ διδασκαλία καὶ
εἶπε :

— Δέκα χρόνια διδάσκω γραμματικὴ καὶ νομίζω ὅτι ἔχω κάθε λόγο νὰ
ξέρω καλὰ τί λέω.

— Ἐχετε βέβαια τοὺς λόγους σας, δεσποινίς, ὅμως καὶ γὰρ βρίσκομαι ἐδῶ
γιὰ τρίτο χρόνο καὶ καταλαβαίνω τὰ πράγματα ἄρκετὰ καλὰ !

Ἔνα ἀπὸ τὰ ἄπειρα αἰνίγματα τοῦ Βορείου Πόλου

ΤΑ ΠΛΩΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΡΚΤΙΚΟΥ

Τοῦ

NIC ROMANS

Ο Ἀρκτικός, ὠκεανὸς ἀκόμη
καὶ σήμερα μᾶς ἐπιφυλάσσει
ἐκπλήξεις. Ἀνάμεσα στὰ αἰνί-
γματα πού διαφωτίστηκαν προσ-
φάτως ἦταν καὶ τῶν « πλωτῶν
νησιῶν ». Ἡ παράξενη αὐτὴ
ἱστορία τῶν πλωτῶν νησιῶν ἔρ-
χισε ἀμέσως μετὰ τὸν τελευταῖο
παγκόσμιον πόλεμο, τὸ 1946.
Στὴν 14 Αὐγούστου, ἕνα ἀμερι-
κανικὸ στρατιωτικὸ ἀεροπλάνο
ἔκανε περιπολία μέσα στὴν οὐ-
χλη σὲ ἀπόστασι 500 χλμ. βο-
ρείως τοῦ σημείου Μπάρροου στὴ
μεσημβρινὴ ἀκτὴ τῆς Ἀλάσκας.

Ἐπάνω στὴν ὁθόνη τοῦ ραν-
τάρ ὁ πιλότος εἶδε νὰ παρουσιά-
ζεται ξαφνικὰ ἡ γαλαζωπὴ σι-
λουέττα ἑνὸς νησιοῦ μετὰ μακρὸς
30 χλμ. καὶ πλάτος 25 χλμ. Κα-
νένας γεωγραφικὸς χάρτης δὲν
σημείωνε νησί σὲ κείνη τὴν πε-
ριοχή. Ἡ φωτογραφία τοῦ φαι-
νομένου αὐτοῦ, ὅταν πῆγε στὸ
Πεντάγωνο, δημιούργησε πρω-
τοφανὴ ἐκπλήξι. Ἀποφάσισαν
νὰ κάνουν μιὰ σχετικὴ ἔρευνα
νὰ μὴν ἐλπίδα ὅτι
μετὰ τὴν μυστικὴ ἐκπλήξι
μιὰ μέρα θὰ χρησιμοποιοῦσαν τὸ
μυστηριώδες νησί γιὰ στρατιω-
τικούς σκοπούς.

Ἦταν ἀδύνατον νὰ πρόκειται
γιὰ παγόβουνο, γιατί οἱ διαστά-

σεις τοῦ ἦταν πολὺ μεγάλες.
Σὲ ἕνα χρόνο, καινούρια ἐκπλήξι,
Παρατηρήθηκε πὼς τὸ νησί εἶχε
ἀλλάξει θέσι. Τὸ 1950 εἶχε ἔτσι
87 μοῖρες ἀνατολικῶς. Ἦταν ἕνα
τεράστιο μπλόκ ἀπὸ πάγο μετὰ
ἐπιφάνεια 960 τετραγωνικῶν χλμ.
Ἡ μορφή του ἦταν ἐντελῶς δια-
φορετικὴ ἀπὸ τοὺς ἐπιπλέοντες
πάγους πού τὸ περιβάλλανε. Οἱ
ἀκτὲς τοῦ ὑψώνονταν πάνω ἀπὸ
τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας 25-
70 μέτρα. Ἐνῶ οἱ ἐπιπλέοντες
πάγοι βυθίζονται μερικὰ μόνο
μέτρα στὴ θάλασσα, τὸ βυθισμέ-
νο τμήμα τοῦ νησιοῦ θὰ ἦταν
κάπου 200-300 μέτρα. Τὸ χρῶμα
τοῦ ἦταν γαλαζωπὸ καὶ ἡ ὕψος του
τοῦλάχιστον καταπληκτικὴ. Θὰ
ἔπρεπε νὰ ἦταν νησί ἀπὸ πάγο
γλυκοῦ νεροῦ καὶ ὄχι ἀλμυροῦ.
Καὶ αὐτὸ ἦταν κατὰ ἀσυνήθιστο.

Τὸ Πεντάγωνο βάφτισε τὸ τό-
σο ἀσυνήθιστο αὐτὸ νησί « T.1 »
καὶ ἡ 58η μοῖρα στρατιωτικῶν
ἀναγνωρίσεων πῆρε τὴν διαταγὴ
νὰ παρακολουθήσῃ ὅλες τὶς κι-
νήσεις του. Ἐπὶ τρία χρόνια
τὸ « T.1 », νησί ἀπὸ πάγο γλυ-
κοῦ νεροῦ, διέσχισε ἔτσι 2.400
χλμ. στὸν Ἀρκτικὸ ὠκεανό. Γιὰ
τὴ διαδρομὴ αὐτὴ ἀρκέστηκε ν'

ἀκολουθήση τὸ ρεύμα Μπωφόρ, πὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ γιγάντιες δίνες παγωμένων νερῶν καὶ μετακινεῖται ἀργὰ πρὸς ἀνατολάς, περὶ κόντὰ ἀπὸ τὸν Βόρειο Πόλο καὶ ξαναγυρίζει πρὸς τὴν Ἀλάσκα παρακολουθώντας τὸν μεγάλο βόρειο καναδικὸ παράλληλο κύκλο.

Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ τυχοδιωκτικὸ αὐτὸ νησί «Τ.1» δὲν ἦταν φτιαγμένο ἀπὸ ἄλμυρὸ νερό, ἀπὸ τοῦ προερχόταν; Ὁ ἀντισυνταγματάρχης Τζόζεφ Φλέτσερ, διοικητὴς τῆς 58ης μοίρας, ἀποφάσισε νὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ μυστήριον. Μελέτησε σοβαρὰ ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὰ πολικὰ ἐδάφη καὶ ἀνακάλυψε πὺς στὶς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας ὁ ναύαρχος Ρόμπερτ Πήρυ εἶχε παρατηρήσει τὴν παρουσία τεράστιων παγετώνων στὴν ἀκτὴ τῆς νήσου Ἑλλεσμηρ κόντὰ στὸν Πόλο.

Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Φλέτσερ προσγειώθηκε μὲ τὸ ἀεροπλάνο του στὴν νῆσο Ἑλλεσμηρ. Ἐκεῖ βρῆκε τεράστιους παγετώνες. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα εἰσχωροῦσε στὴ θάλασσα. Τὸ γαλαζωπὸ του χρῶμα καὶ ἡ ὕψη του ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ μὲ τοῦ νησιοῦ «Τ.1». Ἡ πρώτη πιθανὴ ἐξήγησι ἦταν πλέον πὺς τὸ «Τ.1» προερχόταν ἀπὸ τοὺς παράκτιους παγετώνες τοῦ νησιοῦ Ἑλλεσμηρ. Ἀλλὰ ὁ παγετώνας αὐτὸς μετατοπίζεται τόσο ἀργὰ, ὥστε, ἂν ἡ ὑπόθεσι αὐτὴ εἶναι ἀκριβής, τὸ νησί «Τ.1» θὰ πρέπει νὰ ἀποσχίσθηκε ἀπὸ τὸ ἡπειρωτικὸ ἔδαφος πρὶν ἀπὸ 200 ἢ 250 χρόνια.

Ἀργότερα οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνακάλυψαν καὶ ἄλλα πλωτὰ νησιά

ἀπὸ πάγο γλυκοῦ νεροῦ. Τὸ νησί «Τ.2», σὲ σχῆμα σχεδὸν τετράγωνο, μὲ πλευρὰ 30 χλμ. περίπου, ἀνακαλύφθηκε ἀπὸ μιὰ περίπολο στὴν περιοχὴ τοῦ Πόλου.

Ἐνα ἄλλο νησί, τὸ «Τ.3», πὺ μικρό, μὲ μῆκος 14 μ., ἐπιστημάνθηκε τὸ 1947 ἀκριβῶς βορείως τῆς Σιβηρίας. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀνακαλύψεώς τους τὰ νησιά αὐτὰ βρίσκονται στὴν κατοχὴ ἀμερικανικῶν δυνάμεων. Ὁ ὄγκος τους δὲν μειώθηκε καθόλου. Τὸ καλοκαίρι ὑφίστανται μιὰ μικρὴ τῆξι, ἀλλὰ στοὺς μεγάλους χειμερινοὺς μῆνες ἀνακτοῦν γρήγορα ὅ,τι ἔχασαν.

Μετατοπίζονται πάντα ἀκολουθώντας τὸ ρεύμα Μπωφόρ πὺ διαγράφει μιὰ μεγάλη ἑλλειψι στὸν Ἀρκτικὸ ὠκεανό. Ὑπολογίζεται πὺς τὰ νησιά αὐτὰ θὰ ὑπάρχουν πολλοὺς αἰῶνες ἀκόμη.

Ἀπὸ τὴ δική τους τὴν πλευρὰ οἱ Ρῶσοι ἔχουν καταλάβει πέντε πλωτὰ νησιά πὺ τὰ βάπτισαν «Σταθμὸς Βορείου Πόλου» ἀρ. 1,2,3,4,5. . .

Εἶναι παράξενο ὅτι οἱ ἄνδρες πὺ μένουν στὸ νησί «Τ.3» ἀνακάλυψαν ἐκπληκτοὶ κάτω ἀπὸ τὸν πάγο πολλὰ φυτικὰ καὶ ὀρυκτὰ στρώματα πάχους 53 ποδῶν (17 μ.). Τὸ γεγονός αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ ἀποδείξῃ πὺς τὰ νησιά ἀποκόπηκαν πραγματικὰ ἀπὸ ἓνα ἡπειρωτικὸ παγετώνα σὲ μιὰ ὀρισμένη ἐποχὴ. Σκάβοντας μάλιστα στὸν πάγο ἓνας ἐκσκαφέας ἔκανε νὰ ξεπηδήσῃ ἓνα ὀρυκτικὸ ἀρτεσιανὸ φρέαρ πὺς στάματῃσε σὲ λίγα λεπτά. Σὲ βάθος τριῶν μέτρων ὑπῆρχε μιὰ ὑπόγεια λίμνη μὲ γλυκὸ νερό.

Τὰ πλωτὰ νησιά τοῦ Ἀρκτι-

κοῦ δὲν χρησιμεύουν μόνο γιὰ προχωρημένες στρατιωτικὲς βάσεις. Παρουσιάζουν σημαντικὸ ἐπιστημονικὸ ἐνδιαφέρον. Χάρις' αὐτὰ οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν στὴ διάθεσί τους σταθερὲς βάσεις γιὰ νὰ μελετήσουν τὴ θερμοκρασία, τὰ ρεύματα, τὰ μαγνητικὰ πεδία, τὴν ἰσχύ τῆς βαρύτητος καὶ τὴν τοπογραφία τοῦ βυθοῦ τῶν ὠκεανῶν.

Τὰ νησιά αὐτὰ λοιπὸν συμβάλλουν ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα στὸν πλουτισμὸ τῶν γνώσεών μας γιὰ τὸν κόσμον. Ἐδῶσαν ἤδη τὴν εὐκαιρία νὰ γίνουν σημαντικὲς ἀνακαλύψεις. Ἐέρουμε ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ πὺς μιὰ ὑποβρύχια πολικὴ ὁροσειρὰ μὲ κορυφές 3.000 μ. διασχίζει ὅλο τὸν Ἀρκτικὸ ὠκεανὸ ἀπὸ τὸν παλαιὸ ὡς τὸν νέον κόσμον. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἔφθασαν σ' αὐτὰ τὰ συμπεράσματα ὕστερα ἀπὸ πολλὰς βυθομετρήσεις. Οἱ Ρῶσοι πάλι κατέβηκαν νὰ δοῦν τὴν ὁροσειρὰ αὐτὴ, κάνοντας περίπατο μὲ τὸ ὑποβρύχιο κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους. Τὸ σοβιετικὸ ἐλαφρὸ ὑποβρύχιο ρυμουλκοῦσε πίσω του ἓνα βαθυσκάφος νέου τύπου μέσα στὸ ὅποιο βρίσκονταν μηχανήματα καταγραφῆς.

Ἡ ὑποβρύχια πολικὴ ὁροσειρὰ ὀνομάστηκε «Ὁροσειρὰ

Λομονόσοφ». Εἶναι μιὰ ὀρεινὴ περιοχὴ, ψηλότερη ἀπὸ τίς Ἀλπεις. Οἱ εἰδικοί ὑποθέτουν πὺς σὲ ὀρισμένα σημεῖα τοῦ Ἀρκτικοῦ κύκλου ἡ ὁροσειρὰ αὐτὴ θὰ πρέπει νὰ ἀναδύεται. Ἀντίθετα λοιπὸν μὲ ὅ,τι πιστεύαμε ὡς σήμερα, θὰ ὑπάρχουν τμήματα ἡπειροῦ κάτω ἀπὸ τοὺς σωρούς τῶν ἐπιπλεόντων πάγων. Καὶ ἂν μιὰ μέρα οἱ πάγοι αὐτοὶ ἐξαφανίζονταν, θὰ βλέπαμε νὰ φανερώωνται μεγάλα νησιά — ὅχι πιά πλωτὰ — στὸν Παγωμένο ὠκεανό.

Μιὰ ἄλλη πρόσφατη ἀνακάλυψι τῶν Ρώσων εἶναι οἱ ἀερίζόμενες θάλασσες κάτω ἀπὸ τοὺς πάγους. Καὶ ἐκεῖ τὸ πειραματικὸ ὑποβρύχιο μπόρεσε νὰ καταφύγῃ πολλὰς φορές. Φαντάζεται κανεὶς τὸν μαγευτικὸν διάκοσμον τῶν ἀγνώστων αὐτῶν θαλασσῶν μὲ τοὺς τεράστιους θόλους ἀπὸ γαλάζιο πάγο ἀπὸ πάνω τους γιὰ οὐρανό!

Φαίνεται λοιπὸν πὺς στὸ κοντινὸ μέλλον θὰ μπορούμε νὰ διασχίζουμε εὐκόλα τὸν Ἀρκτικὸν περνώντας μὲ ὑποβρύχιο κάτω ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῶν ἐπιπλεόντων πάγων, πρᾶγμα πὺς θὰ μπορῇ νὰ ἔχῃ καὶ σημαντικὲς στρατηγικὲς συνέπειες.

Ενας γέρος καθόταν μπρὸς στὸ ταχυδρομεῖο μιᾶς μικρῆς πόλης καὶ κρατοῦσε ἓνα σκοινί. Ἐνας περαστικὸς ἀπὸ κεῖ, πὺς τὸ θέαμα τοῦ γέροντος μὲ τὸ σκοινί τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι, τὸν ρώτησε σὲ τί τοῦ χρησίμευε.
— Μ' αὐτὸ καταλαβαίνω τὸν καιρὸ, τοῦ εἶπε ὁ γέρος. Ὅταν τὸ κρατῶ κι' αὐτὸ πηγαίνει πέρα-δῶθε, θὰ πῇ πὺς φυσάει. Ὅταν μουσκεῖ, βρέχει!

Με τὰ φτερά τοῦ ἔρωτα

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

Ἡ ἔρωτικὴ συγκίνησι στάθηκε ἡ ἀφορμὴ τῆς δημιουργίας
μερικῶν ἀπὸ τὰ καλύτερα μουσικὰ ἔργα.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΣΟΠΕΝ

Συχνὰ ἓνα ἐπεισόδιο ἀπὸ τὴ ζωὴ ἑνὸς καλλιτέχνη μᾶς φανερώνει τὴ βαθύτερη οὐσία ἑνὸς ἔργου του, τὴν ἀληθινὴ ψυχὴ ἑνὸς μουσικοῦ κομματιοῦ. Δὲ συμβαίνει βέβαια ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα νὰ εἶναι πάντα δεμένα μ' ἓνα σημαντικό περιστατικό, εἶναι ὅμως ἀλήθεια ὅτι ὅλα σχεδὸν συνδέονται μὲ μιὰ μεγάλη ἐσωτερικὴ κρίσι τοῦ δημιουργοῦ των. Καὶ ἀναμφισβήτητα ἐκεῖνο πού δίνει ἀφορμὴ στὶς σημαντικώτερες ψυχικὲς ἐκδηλώσεις, στὴν τέχνη ὅπως καὶ στὴ ζωὴ (τῶν καλλιτεχνῶν τουλάχιστον), εἶναι ὁ ἔρωτας.

Στὰ εἴκοσι περίπου χρόνια τοῦ ὀ Φρειδερίκος Σοπὲν κυριεύθηκε ἀπὸ ρομαντικὸ παραλήρημα γιὰ τὴ νεαρὴ τραγουδίστρια Κωνσταντῆ Γκλανσκόφσκα, συμμαθήτριά του στὸ Ὡδεῖο τῆς Βαρσοβίας. Ἦταν μερικὸς μῆνες μεγαλύτερη του καὶ τὸ αἶσθημα πού τοῦ ἐνέπνευσε τὸν ἔκανε νὰ χάσει κάθε αἴσθησι τῆς πραγματικότητος. Δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ τῆς γράψῃ, μόνο στὸ φίλο του Τίτο Βοϊτσεχόφσκι ἐκμυστηρεῖται: «Γιὰ τὴ δυστυχία μου, ὑπηρετῶ πιστὰ τώρα καὶ ἔξι μῆνες ἓνα ἰδανικὸ χωρὶς νὰ τολμῶ νὰ τοῦ μιλήσω. Τὴν ὀνειρεύομαι ἀδιάκοπα καὶ στὴν ἀνάμνησί της εἶναι ἀφιερωμένο τὸ Ἀντὰτζιο τοῦ πρώτου Κοντσερτου μου. Γιατί, προσθέτει πρὸ κάτω, διηγούμεαι στὸ πιάνο μου ὅ,τι μόνο σὲ σένα θὰ μπορούσα νὰ ἐμπιστευθῶ.» Στὸ ἴδιο γράμμα ἀναφέρει ὅτι ἀπὸ τὴν Κωνσταντῆ ἐμπνεύστηκε καὶ τὸ Βᾶλς σὲ ρέ ὕφεσις πού δημοσιεύτηκε μετὰ τὸ θάνατό του. Στέλνοντας στὸ

φίλο του τὸ χειρόγραφο, τοῦ γράφει: «Πρόσεξε τὸ μέρος ὅπου ἔχω σημειώσῃ ἓνα σταυρό. Τὴ σημασία του (τὴν πιὸ ὠραία στιγμὴ τῆς ζωῆς μου) κανεὶς δὲν θὰ τὴν μάθῃ ἐκτὸς ἀπὸ σένα.»

Μόλις ὁ Σοπὲν ἔφυγε γιὰ τὴ Βιέννη, ἡ ἐκλεκτὴ τῆς καρδιάς του παντρεύτηκε ἓναν Πολωνὸ εὐπατρίδη. Κι' ὅταν, λίγο πρὶν πεθάνῃ γιὰ καὶ τυφλή, τῆς διάβασαν τὴν πρώτη βιογραφία τοῦ Σοπὲν ὅπου κάπως σκεπασμένα γίνονται λόγοι γιὰ τὸν ἔρωτα πού ἐκείνη τοῦ εἶχε ἐμπνεύσει, ἡ Κωνσταντῆ ἀρκέστηκε νὰ πῇ, χωρὶς νὰ ὑποπτεύεται ὅτι κι' ἡ ἴδια εἶχε μπῆ λίγο στὴν ἀθανασία ἐξ αἰτίας τοῦ περιφρονημένου αὐτοῦ ἔρωτα: «Στὸ κάτω-κάτω, ποτὲ δὲ θὰ μπορούσε ὁ Σοπὲν νὰ γίνῃ ἓνας τόσο τέλειος σύζυγος ὅσῃ τὸν καλὸ μου τὸν Ζοζέφ.»

Μετὰ ἀπὸ πέντε χρόνια συνάντησε ὁ Σοπὲν στὸ Κάρλσμπαττ τὴ Μαρία, κόρη τοῦ κόμητος Βοτζίנסκι. Ἦταν πέντε χρόνια μικρότερή του καὶ εἶχε νὰ τὴν δῇ ἀπὸ μικρὸ κοριτσάκι, ὅταν περνοῦσε τὶς διακοπὲς μαζί τους καὶ μετὰ ἀδελφία τῆς στὸν πύργο τοῦ πατέρα της. Τώρα ἦταν μιὰ ὁμορφὴ ζωερὴ κοπέλλα, λάτρις τῆς μουσικῆς. Ἡ σχεδὸν μητρικὴ ὑποδοχὴ πού τοῦ ἔκανε ἡ κόμισσα Βοτζίנסκα, ἡ χαρὰ πού ἐδειξαν οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μαρίας ξαναβλέποντάς τον καὶ πρὸ πολλοῦ τὸ ζῶντ' ἑνδιαφέρον ἐκείνης γιὰ τὸ πρόσωπό του καὶ γιὰ τὸ τάλαντό του, ὅλα αὐτὰ συνθέσανε τὸν ἰδανικὸ διάκοσμο ὅπου ἄφησε ὁ μουσικὸς ν' ἀντίσῃ τὸ ὄνειρό του. Στὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ ὁ Σοπὲν ἀποχαιρέτησε τὴν οἰκογένεια Βοτζίנסκι

καὶ ξαναγύρισε στὸ Παρίσι. Τὸ χεῖμ' ὤνα ἐκεῖνο τὸν πέρασε μὲ τὴ θύμησι τῆς «μακρυνῆς ἀγαπημένης» καὶ συνέθεσε τὴ Μπαλλάντα του σὲ σὺλ ὕφεσις, ὅπου καθρεφτίζεται τὸ παθητικὸ ἔσπασμα τῆς ἐρωτικῆς του ἀνυπομονησίας. Τὸ ἐπόμενο καλοκαίρι τὴν συνάντησε στὸ Μάριενμπαντ καὶ τόλμησε ἐπὶ τέλους νὰ τὴ ρωτήσῃ ἂν κι' ἐκείνη ἀνταποκρινόταν στὸ αἶσθημά του. Τὸ «ναί» πού ἄκουσε ἀπὸ τὸ στόμα της τὸν ἔκανε νὰ ζήσει μιὰ ἀπὸ τὶς λίγες ἀνόθευτες χαρὲς τῆς πολυπαθῆς ζωῆς του.

Ἡ κόμισσα Βοτζίנסκα ὅμως, ἂν καὶ δέχτηκε συγκινημένη τὶς ἐκμυστηρεύσεις τῆς μοναχοκόρης της, δήλωσε ὅτι ἔπρεπε νὰ πάρουν καὶ τὴ συγκατάθεσι τοῦ συζύγου της πρὶν κοινολογήσουν τὸ εὐχάριστο νέο. Καὶ νὰ πάλι ἀβέβαιος ὁ μουσικὸς ξαναπαίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὴ μοναξιά πού τὸν περιέμενε στὸ Παρίσι. Ἀπὸ κεῖ στέλνει στὴν ἐπιδοχὴ μνηστῆ του ἓνα «Λάργκο πολὺ ἐκφραστικό», γιὰτὶ εἶναι γι' αὐτὸν ὁ καλλίτερος τρόπος νὰ τῆς δείξῃ τὴν ἀνήσυχη στοργή του. Κι' ἐκείνη γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γιὰ τὸ ἰδανικὸ αὐτὸ δῶρο τοῦ στέλνει: ἓνα ζευγάρι παντοῦφλες κεντημένες! Ὡστόσο ἡ ἀπάντησι τοῦ πατέρα δὲν τοὺς φέρνει τὴν εὐτυχία. Ὁ κόμης Βοτζίנסκι βρίσκει ὅτι ἡ κακὴ ὑγεία τοῦ μουσικοῦ καὶ ἡ ἀβέβαιη οἰκονομικὴ του κατάστασι κάνουν ἀδύνατο τὸ γάμο του μὲ τὴν κληρονόμο τῆς μεγάλης πριγκιπικῆς του οἰκογένειας. Καὶ ἡ ἴδια ἡ Μαρία μεγαλώνει ἀκόμα πρὸ πολλοῦ τὴν ἀπογοήτευσί του μὲ τὸν ἐπίσημο ἀποχαιρετισμὸ πού τοῦ στέλνει: «Δεχθῆτε, ὅς παρακαλῶ, τὴν βεβαίωσι τῶν αἰσθημάτων ἐν γνωμοσύνης πού τρέφω γιὰ σὲς.»

Σὰν τὴν Κωνσταντῆ, θὰ παντρευτῇ κι' αὐτὴ σὲ λίγους μῆνες ἓναν πλούσιο κόμητα ἰδιοκτήτη τῆς Ζελάζοβα-Βόλα ὅπου πρὶν ἀπὸ 27 χρόνια εἶχε γεννηθῇ καὶ περάσει τὴν παιδικὴν τοῦ ζωὴ ὁ Σοπὲν.

ΦΡΑΝΤΣ ΛΙΣΤ

Δεκαεπτὰ χρόνων, στὶς ἀρχὲς τῆς ἐνδοξῆς σταδιοδρομίας του στὸ Παρίσι, ὁ Λιστ εἶχε πολλὰς μαθήτριες

ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατία. Μιὰ ἀπ' αὐτὰς ἦταν καὶ ἡ Καρολίνα ντὲ Σαῖν-Κρίκ, κόρη τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου. Ἦταν 16 χρόνων, πολὺ ὠραία καὶ μορφωμένη. Ἐκεῖνος ἦταν 17. Ἡ μητέρα της ἔβλεπε μὲ καλὸ μάτι τὴ συμπάθεια πού γεννιόταν ἀνάμεσα στοὺς δύο νέους. Ὁ ἐξοχώτατος ὅμως, μαθαίνοντας ὅτι ἓνα βράδυ τὸ μάθημα τοῦ πιάνου κράτησε ὥς τὰ μεσάνυχτα, εἰδοποίησε εὐγενέστατα τὸν μουσικὸ ὅτι δὲ θὰ εἶχαν πιά τὴν εὐχαρίστησι νὰ τὸν βλέπουν στὸ ἀρχοντικό τους. Ἡ δεσποινὶς ἀρρώστησε καὶ ὅταν ἔγινε καλὰ θέλησε νὰ γίνῃ καλογριά, ἀντὶ γι' αὐτὸ ὅμως παντρεύτηκε στὸ τέλος ἓνα ἐπαρχιώτη ἀριστοκράτη. Δεκαεῖς χρόνια ἀργότερα ὁ Λιστ τὴν συνάντησε καὶ συνύψωσε γι' αὐτὴν τὴν παθητικὴ μελωδία του «Θὰ ἦθελα νὰ φύγω» πού στὸ χειρόγραφό της σημείωσε: «Αὐτὸ τὸ τραγούδι εἶναι ἡ διαθήκη τῆς νιότης μου.» Καὶ στὴ διαθήκη του πού σύνταξε στὴ Βαϊμάρη τὸ 1860 ἄφησε γιὰ τὴν παλαιὰ του μαθήτριά του ἓνα δαχτυλίδι μὲ πολὺτιμα πετράδια.

Κάθε φορὰ πού ἦταν ἐρωτευμένος ὁ μεγάλος βιρτουόζος, ἄφηνε τὴ μουσικὴ ἐκτέλεσι γιὰ ν' ἀφοσιωθῇ πρὸς τὸν ἑαυτὸν. Αὐτὸ ἔγινε κι' ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ τὴ Γενεύη παίρνοντας μαζί του τὴν κόμισσα Μαρία ντ'. Ἀγκοῦ πού ἄφησε τὰ παιδιά της στὶς φροντίδες τοῦ πατέρα τους. Ἡ μητέρα τοῦ Λιστ τοὺς εἶχε συνοδεύσει στὴ Γενεύη γιὰ νὰ σώσῃ τὰ προσχήματα, ἀλλὰ δὲν ἄργησε νὰ τοὺς ἀφήσῃ μόνους. Ἀπὸ τὴ συμβίωσι αὐτῇ, πού κράτησε ἐννιά χρόνια, γεννήθηκαν τρία παιδιά, ὁ Δανιὴλ καὶ ἡ Μπλαντίν, πού πέθαναν νέοι καὶ ἡ περὶφημη Κοζίμα, πού σὰν γνήσια κόρη τοῦ φλογεροῦ Λιστ ἄφησε τὸν ἀντρα της γιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ μὲ τὶς τρεῖς κόρες της τὸ Ριχάρδο Βάγκνερ.

Ὅταν γνώρισε τὴν κόμισσα ντ' Ἀγκοῦ ὁ Λιστ ἦταν 24 χρόνων κι' ἐκείνη 30. Ἦταν ὠραία, εὐγενική, πολὺ μορφωμένη καὶ συγγραφεὺς μὲ τὸ ψευδώνυμο Δανιὴλ Στέρν. Ὁ Λιστ διάβαζε μαζί της Ντάντε, Πετράρχη, Μπαύρην, καὶ ἔπηρεα-σμένος ἀπὸ τοὺς ἡρωικοὺς ἀντιλα-λους τῶν ἀριστοκρατῶν τοὺς

Πετρούπολι ήταν απαραίτητη. Μόλις έφθασε εκεί, καταλήφθηκε από δυνατή νευρική κρίση. Ο γιατρός σύστησε όριστικό χωρισμό από τη γυναίκα του και ένα ταξίδι στο εξωτερικό. Με τον αδελφό του Μόδεστο ξεκίνησαν για την Ιταλία και έπειτα για τη Βιέννη, όπου σιγά-σιγά άρχισε ο άρρωστος να συνέρχεται, αλλά χωρίς να μπορέσει ούτε νότα να γράψει. Όμως πώς να ζήσει χωρίς να εργάζεται;

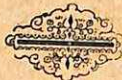
Ευτυχώς μία από τις παλιές του θαυμάστριες, η πλούσια χήρα Ναυτέζντα φόν Μέκ, έμαθε τη δύσκολη κατάσταση του Τσαϊκόφσκι και του έδωσε έτήσια επιχορήγηση από 6.000 ρούβλια. Η γυναίκα αυτή, που επί 14 χρόνια βρισκόταν ο μουσικός σε αλληλογραφία μαζί της, δε θέλησε ποτέ να συναντηθεί μαζί του, αν και τον είχε φιλοξενήσει πολύ καιρό στα κτήματά της.

Σιγά-σιγά ο Πέτρος Ίλιτς ξαναβρήκε την ψυχική του ισορροπία και μπόρεσε να συνεχίσει τη σύνθεσή του

«Ευγένιου Όνιέγκιν». Η χαριτωμένη όμως κυρία Άντωνίνα Τσαϊκόφσκι δεν έπαυσε και μετά το χωρισμό τους να τον βομβαρδίζει με γράμματα ατέλειωτα και άσυνάρτητα, που ευτυχώς δεν είχαν πιά τη δύναμη να ταραξουν το μουσικό. Στο τέλος η δύστυχη κατέληξε σε φρενολογική κλινική.

Τον Μάρτη του 1880 δόθηκε η πρώτη του «Ευγένιου Όνιέγκιν» στην Όπερα της Μόσχας. Το έργο, παρά τη ρομαντική του διάθεση, καθρεφτίζει πιστά ένα περιστατικό που το έζησε ο δημιουργός του. Τα πρόσωπα δεν είναι νεκρά. Η Τατιάνα είναι η Άντωνίνα και ο Όνιέγκιν είναι ο ίδιος ο Τσαϊκόφσκι που κατεχόταν από τον ρωσικό πεσσιμισμό της εποχής του. Σ' αυτό το έργο έβαλε όλη του την ψυχή κι' αυτός ίσως να είναι ο λόγος που αγαπήθηκε τόσο και μέχρι σήμερα προκαλεί το ενδιαφέρον, αντίθετα με τα άλλα του λυρικά έργα που έχουν σχεδόν ξεχαστεί.

ΖΩΗ ΦΡΑΝΤΖΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ

Πάνω από 100.000 πεσέτες, δηλαδή 1.000 λίρες, ξοδεύτηκαν στο τρίήμερο πανηγύρι που έγινε για τους γάμους της Σενορίτας Μαρίας Γκαρρίντο, κόρης του «Βασιλιά των Τσιγγάνων», του πρώτου τσιγγάνου του Αλικάντε.

Ο πατέρας προίκισε την κόρη του με 60.000 πεσέτες, δηλαδή 600 λίρες, για να παντρευτεί τον Σενór Μανουέλ Γκαρρίντο — με το ίδιο όνομα, αλλά όχι συγγενή.

Κουμπάρος ήταν ο Σενór Πασκουάλ Έρεντιά Φερνάντεθ, ένας ατσίγγανος πασίγνωστος στο Παρίσι, που κατέφθασε για το γάμο μαζί με την γυναίκα του. Έξακόσιοι καλεσμένοι από όλα τα μέρη της Ισπανίας έφθασαν στην εκκλησία με ένα στόλο από ταξί.

Τον τρίήμερο έορτασμό τον άρχισε ο γαμπρός κόβοντας δώδεκα πελώρια κέικ.

Η τρέλλα της φωτιάς

Τού

MICHEL PORTAL

Οι τεράστιες πυρκαϊές που έγιναν τελευταία στην Κουανή Άκτη και προκάλεσαν ζημιές πολλών εκατομμυρίων φράγκων καθώς και την σύλληψη των σαμποτέρ που ένας τους επικαλείται, για να υπερασπίσει τον εαυτό του, αποσπάσματα από τη Βίβλο, προσείλκυσαν την προσοχή των ειδικών στους έμπρησμούς που ποτέ δεν ήταν τόσο συχνοί όσο μετά τον πόλεμο.

Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που η επιθυμία της καταστροφής μ' αυτό τον τρομερό τρόπο είναι φανερό ποιά αίτια έχει. Μάλλον συχνά — και γι' αυτό το λόγο ή εξάλειψι του κακού είναι δυσκολότερη — ο έμπρησμος είναι μια μανία, μια ψυχική αρρώστεια για την οποία οι ψυχίατροι βρήκαν ένα όνομα: πυρομανία. Η αρρώστεια αυτή συνδέθηκε και με γνωστά και τρομερά ονόματα στην ιστορία: Ο Νέρων, ο μεγαλομανής αυτός άνθρωπος, ζήτησε να βρή ποιητική έμπνευση στο θέαμα της καίόμενης Ρώμης. Και ο Ίψεν, στον τομέα της φιλολογίας, παρουσιάζει στην «Άγριόπατνια» μια κοπέλλα 14

ετών που ή μοίρα την σπρώχνει να ανάβει φωτιές και που τελειώνει τη ζωή της με αυτοκτονία.

Ούτε έκδικησι, ούτε συμφέρον, αλλά μια ακατανίκητη ανάγκη.

Οι πυρομανείς είναι τρελλοί που η τρέλλα τους ξεσπάει ξαφνικά, ενώ για πολύ καιρό δεν την υποψιάζοταν κανείς. Ο έμπρηστος που δικάζεται στο κακούρο δικαστήριο γιατί έβαλε φωτιά για να εκδικηθεί ή για να εισπράξει την ασφάλεια, δεν είναι «πυρομανής». Θεωρείται υπεύθυνος για την πράξη του και γι' αυτό πρέπει να δώσει λόγο για το έγκλημά του στη δικαιοσύνη. Στη Γερμανία μόνο, στους έμπρησμούς υπερτερούν οι γυναίκες. Σ' όλες τις άλλες χώρες υπερτερούν οι άνδρες και μετά τον πόλεμο ο αριθμός των εφήβων που κατηγορούνται για έμπρησμό ολοένα μεγαλώνει. Φαίνεται πραγματικά πως υπάρχει μια σχέση ανάμεσα στην εφηβεία και στην απόλαυσι που προκαλεί σε ώριμους ψυχικά ανώμαλους αν-

θρώπους ή θέα τής φωτιάς.

Ο γιατρός Λερού, πού ασχολείται πάντα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον μ' αυτό το είδος τής τρέλλας, αναφέρει μιὰ περίπτωση και χαρακτηριστική. Μιὰ κυρία από την Νορμανδία είχε μιὰ νεαρή υπηρέτρια 15 ετών πού όλο την επαινούσε. Η μικρή ήταν εργατική, τίμια και σοβαρή. Όταν πέρασαν μερικοί μήνες από τότε πού την πήρε στο σπίτι της, άρχισαν να παρουσιάζονται συχνά φωτιές πότε στην αποθήκη, πότε στο στάβλο, πότε στη βιβλιοθήκη. Στην αρχή ή κυρία δέν υποπτευόθηκε την υπηρέτρια, αλλά ή άστυνομία δέν ήταν τόσο άφελής. Συλλάβανε τη μικρή, την ανακρίνανε και εκείνη στο τέλος άμολόγησε. Ο δικηγόρος της ζήτησε να την εξέταση ψυχίατρος, γιατί ή μικρή δέν φαινόταν φυσιολογική. Στις έρωτήσεις του γιατρού άπάντησε τά ακόλουθα :

« Είχα πάει σε μιὰ κηδεία. Όταν γύρισα στο σπίτι με έπιασε μιὰ μανία ν' ανάψω φωτιά... δέν μπορούσα να άντισταθώ. Πήγα στην κουζίνα, πήρα τά σπίρτα, ανέβηκα στη σοφίτα και έβαλα φωτιά σε κάτι ροκανίδια. Ύστερα, όταν είδα το σπίτι γεμάτο καπνό, έτρεξα να φωνάξω την κυρία. » Την άλλη μέρα πήρε πάλι ένα σπίρτο, μπήκε σ' ένα δωμάτιο, πήρε μιὰ έφημερίδα και την άναψε. Ύστερα κατέβηκε άτάραχη να σκουπίση. Το βράδυ ανέβηκε στη σοφίτα κι έβαλε φωτιά στη σκούπα. « Όταν άναψε για καλά, έκλεισα την πόρτα και πήγα να τελειώσω τη δουλειά μου. »

Μιὰ ισχυρή συγκίνησι μπορεί να προκαλέσει πυρομανία.

Η κοπέλλα πού αναφέραμε παραπάνω ήταν αυτό πού άποκαλούνε οι ψυχίατροι « καθαρά πυρομανής ». Δέν την ώθοўσε ή επίθυμία τής εκδικήσεως, γιατί άμολόγησε πώς ή κυρία της ήταν καλή και την άγαπούσε. Ήταν ένα κορίτσι στοργικό και χωρίς κακία. Η ιδέα όμως τής φωτιάς, ή θέα της, γινόταν γι' αυτήν μιὰ άκαταμάχητη μανία πού την συνώδευαν άγωνία και τύψεις. Όταν άναβε τη φωτιά, ένιωθε μιὰ άπελευθέρωσι, μιὰ ήρεμία και γαλήνη.

Όταν ό γιατρός τη ρωτούσε : γιατί το έκανε αυτό, εκείνη έλεγε : « Κάτι υπεράνθρωπο με έσπρώχνε δέν μπορούσα να κάνω διαφορετικά ! »

Η σοβαρή αυτή περίπτωση προκαλέσε το ενδιαφέρον του ψυχίατρου. Το κληρονομικό τής κοπέλλας ήταν άρκετά βεβαρυμένο. Η γιαγιά είχε αυτοκτονήσει, ή μητέρα ήταν τύπος νευρασθενικός. Η ίδια στο σχολείο πάθαινε κρίσεις τρελλού γέλιου χωρίς αίτία. Στα 14 χρόνια της είχε κρίσεις ύπνοβασίας.

Τελικά ό γιατρός βρήκε το κλειδί του αίνιγματος. Η κοπέλλα περνούσε καθυστερημένα την περίοδο τής ήβης. Υπέφερε από άυπνίες και νόμιζε πώς έβλεπε γύρω της φλόγες. Εαφνικά την κυρίεψε ή ανάγκη να βάζη φωτιά. Την έπιασε όμως και άγωνία. Προσπάθησε να καταπολεμήσει με όλη της τη

δύναμι την παράξενη αυτή μανία. Τ' αυτήιά της βούτζανε, ή καρδιά της χτυπούσε δυνατά ως πού υποχώρησε στη μανία πού την είχε καταλάβει. « Ήταν κάτι πιο δυνατό από μένα. Περπατούσα χωρίς να θέλω. »

Οι γιατροί έδωσαν την εξήγησι πώς με την εμφάνισι τής ήβης οι κυκλοφορικές διαταραχές προκαλούσαν αυτό τον ψυχικό κλονισμό. Για τον γιατρό Χέγερ, πού μελέτησε πολύ τά παιδιά - θύματα πολέμου, τά αίτια των ψυχικών αυτών διαταραχών βρίσκονται στις συγκινήσεις πού προκαλούν έντυπωσιακά θεάματα : βομβαρδισμοί, σφαγές, βιαιότητες, φωτιές, διωγμοί, ή ζωή σε στρατόπεδα. Αναφέρει την περίπτωση ενός άγοριού 13 ετών πού βρέθηκε τον καιρό τής αποβάσεως στη Νορμανδία, μακριά από τους δασκάλους και τους συμμαθητάς του και πού δυο μήνες έζησε άνάμεσα στην άμερικανική και τη γερμανική γραμμή του πυρός ζητώντας καταφύγιο μέσα σε χαντάκια.

Κατά τη γνώμη του ψυχίατρου το παιδί αυτό θα μπορούσε να είχε πεθάνει από το φόβο του.

Ακούοντας το ταμπουρλο του χωριού.

Ένας νεαρός έμπρηστής έβαλε τελευταία φωτιά σε μιὰ σιταποθήκη για να χαρή καλύτερα το ταμπουρλο του άγροφύλακα τής περιοχής. Ο μικρός ήταν μελομανής, διανοητικά καθυστερημένος, γιους ενός πατέρα άλκοολικού και μιās μητέρας

νευρικής. Ένοιωθε ικανοποίησι μόνον όταν οι φλόγες χοροπηδούσαν και συγχρόνως άκουε μιὰ δυνατή μουσική. Ίσως μερικές έντυπωσιακές ταινίες, όπου ή δράσι συνοδεύεται από δυνατή μουσική, να είχαν ταραξει ως ένα σημείο την ίσορροπία του παιδικού του μυαλού πού ήταν ήδη άσταθές.

Όστόσο, όλοι οι πυρομανείς δέν είναι νέοι και πολλοί άπ' αυτούς είναι άλκοολικοί.

Ο γιατρός Τουράν σε μιὰ μελέτη για την διανοητική κατάσταση των έμπρηστών αναφέρει πώς ένας άλκοολικός πού από ζήλεια είχε βάλει φωτιά σε μιὰ φάρμα, παρ' όλο πού δέν είχε κανένα λόγο να ζηλεύη, έπεσε κατόπι σε τέτοια κατάσταση, ώστε δέν θυμόταν ούτε πόσο καιρό βρισκόταν στη φυλακή. Τη νύχτα νόμιζε πώς τον κυνηγούσαν δολοφόνοι και ούρλιαζε στο κελλί του. Μιὰ γυναίκα, έμπρηστής από διανοητική καθυστέρηση και με άλκοολική κληρονομικότητα, άρνιόταν να πιστέψη στην πράξη της, αλλά ζητούσε συγγνώμη γιατί είχε άπειλήσει τά θύματά της προτού βάλη τη φωτιά. Είχε μιὰ νοσηρή θρησκευτικότητα, έλεγε συνεχώς προσευχές και σταυροκοπιόταν.

Τά τελευταία χρόνια έγιναν μεγάλες πυρκαγιές στη νότιο Γαλλία. Στην αρχή όλοι νόμισαν πώς αίτία ήταν τίποτα άπρόσμετοι ή πολιτικοί έγκληματίες. Δέν ήθελαν να σκεφθούν τους πυρομανείς, γιατί οι άνακριται σπάνια δέχονται την παράδοξη αυτή τρέλλα. Τελευταία όμως οι συγκεκριμένες όλοφάνερές περιπτώ-

σεις έδειξαν πόσο επικίνδυνoi είναι αυτοί οι άνθρωποι.

Δυστυχώς γι' αυτούς και για την κοινωνία, ανήκουν στην κατηγορία εκείνη των ψυχικώς ασθενών με την αφύσικη εύαι-

σθησία, που πληρώνουν τα λάθη των άλλοκοιων γονέων τους ή τα δικά τους ή που είναι θύματα του τρομερού κατακλυσμού που εξαπολύουν οι άνθρωποι στον κόσμο.

Τί ακριβώς έννοεΐτε όταν λέτε:

Για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις διαλέξετε άνάσεμα στους 3 όρισμούς έκείνον που νομίζετε ότι άποδίδει την άκριβή σημασία της.

1) ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙ. Α : Μετασχηματισμός. Β : Τέλεια μόρφωσι. Γ : Παραμόρφωσι.

2) ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΙ. Α : Άπιστία. Β : Σκουντούφλα. Γ : Έπανάληψι δίκης.

3) ΑΠΕΓΝΩΣΜΕΝΟΣ. Α : Θανατηφόρος. Β : Συνεχής. Γ : Άπελπισμένος.

4) ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΟΣ. Α : Στομαχικός. Β : Λαίμαργος. Γ : άγειρας.

5) ΔΙΟΣΗΜΙΑ. Α : Θείο σημείο. Β : Άστραπή. Γ : Κακοσημαδιά.

6) ΕΞΟΝΥΧΙΩ. Α : Πεταλώνω. Β : Έξετάζω με προσοχή. Γ : Ξευχτώ.

7) ΕΠΙΓΟΝΟΣ. Α : Άπόγονος. Β : Παιδί. Γ : Διάδοχος.

8) ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ. Α : Πονηρία. Β : Έπάγγελμα. Γ : Σκοπός.

9) ΕΧΕΦΡΩΝ. Α : Τρελλός. Β : Φιλάργυρος. Γ : Γνωστικός.

ΜΠΟΕΜ. Α : Άφρόντιστος. Β : Ζωγράφος. Γ : Τσιγγάνος.

11) ΞΕΝΑΓΟΣ. Α : Καθοδηγητής. Β : Έπίσημος ξένος. Γ : Ξενοδόχος.

12) ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΣ. Α : Ψωμί. Β : Άγαπητός. Γ : Πλούσιος.

13) ΤΑΡΤΑΡΙΝΟΣ. Α : Θεός του Άδην. Β : Ψευτοπαλληκαράς. Γ : Ψεύτης.

14) ΤΟΥΡΝΟΥΑ. Α : Περιήγηση. Β : Πρωτάθλημα. Γ : Συναγωνισμός.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ...

Στις γραμμές αυτές, σκόρπια και με λίγια λόγια κλείνεται ή πνευματική και καλλιτεχνική κίνησης του μηνός και λίγο... φιλολογικό κουτσομπολιό.

Ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ κλείνει με μία «άπουσία» στα παγκόσμια Γράμματα. Πέθανε ή Γαβριέλλα Μιστράλ, μία από τις μεγαλύτερες ποιήτριες του αιώνα μας.

Λέγεται ότι άρχισε την ποιητική της σταδιοδρομία ύστερα από μία έρωτική τραγωδία... Ένας ώραίος νέος, ούτε 20 έτών, αυτοκτόνησε στη Χιλή. Στις τσέπες του και στο σπίτι του δέ βρέθηκε τίποτα που να δίνει μία λογική έρμηνεία αυτού του άπονευομένου διαβήματος. Μόνο στο γιλέκο του, ύστερ' από ένα προσεκτικώτερο κοιτάγμα, βρέθηκε ένα χαρτί μ' ένα όνομα: Λουτσιλά Μποντόϊ. Λουτσιλά Μποντόϊ ήταν το πραγματικό όνομα της Γαβριέλλας Μιστράλ...

Λίγο καιρό άργότερα, ή νέα τότε ποιήτρια έκανε την πρώτη της ύσσιαστική ένφάνισι στα παγκόσμια σογράμματα, με τα συγκλονιστικά «Σογράμματα, με τα συγκλονιστικά «Σογράμματα, με τα συγκλονιστικά...» Η ποιήτρια έδινε τη λύτρωσι σ' αυτή την τραγωδία για την οποία ή ίδια δέ μίλησε ποτέ...

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ πολύν εύχαριστημένοι από την προβολή των Γραμμάτων μας που γίνεται τον τελευταίον καιρό στο Έξωτερικό: Τα βιβλία του Καζαντζάκη κυκλοφορούν εύρύτατα και μεταφράζονται διαρκώς σε νέες γλώσσες, οι «Τάιμς» της Νέας Υόρκης κατατάσσουν την «Αισλική» του Βενέζη ανάμεσα στα 12 καλύτερα βιβλία του 1956 και τα ποιήματα του Καβάφη κερδίζουν άδιάκοπα νέους άναγνώστες στην Εύρώπη και στην Άμερική.

ΜΙΑ ΠΟΙΗΤΡΙΑ από την άλλη άκρη της γής, ή Ζάν Άριστεγκουέττα από τη Βενεζουέλα, θέλοντας να έκφραση τη βαθύτερη αγάπη της στη χώρα μας και την πίστι της στο αιώνιο πνεύμα που έκφράζει τούτος ό μικρός τόπος, άφιερώνει όλα τα ποιήματά της στην Έλλάδα.

Η Άριστεγκουέττα είναι άγνωστη έδω, στη Λατινική Άμερική όμως και στην Ισπανία θεωρείται σά μία από τις μεγαλύτερες ποιήτριες του καιρού μας. Είναι συγκινητικό ότι ή έκλεκτή αυτή των Μουσών, που γνωρίζει τη χώρα μας μόνο σά θρύλο και σάν παράδοσι, κρούει στη λύρα της τους περιπαθέστερους ύμνους γι' αυτήν...

ΗΤΑΝ ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ δύσκολα γραμμένο, σέ χαρτί κρέμ πολυτελείας, με ξεθωριασμένο μελάνι και με λέξεις που... κυνηγούσαν ή μία την άλλη για να μείνουν προφανώς στην ίδια σειρά. Ήρθε σά σχόλιο σέ ένα σημείωμα του «Υστερόγραφου» του περασμένου μηνός... Το σημείωμα αυτό αναφερόταν στα «Παρισινά Γράμματα» του Παπαντωνίου κι' έλεγε πόσον ό έξοχος αυτός στυλίστας των Γραμμάτων μας αγάπησε το Παρίσι... Και το γράμμα πρόσθετε:

«Δέν ήταν μόνον ό Παπαντωνίου από τους παλιότερους λογοτέχνες μας που αγάπησε το Παρίσι... Οι περισσότεροι άπ' αυτούς δέθηκαν μαζί του κι' έκλεισαν την όμορφη και τη μεγαχολία του σέ πολλά κείμενά τους... Δέ σάς άναφέρω τον Ζάν Μωρεάς που ήταν περισσότερο

...Παρισινός από τους Παρισινούς, αλλά στέκομαι στὸν Ψυχάρη, στὸν Σκίπη, στὸν Οὐράνη, καὶ τόσους ἄλλους πού τὸ ἐξησαν στὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης του ἀκτινοβολίας καὶ τὸ τραγούδησαν—σὲ πρόζα ἢ σὲ στίχο—σὲ πολλὰ κείμενά τους... Ἦταν, βλέπετε, τότε τὸ Παρίσι τὸ κέντρο τοῦ κόσμου κι' οἱ λογοτέχνες μας ζητοῦσαν σ' αὐτὸ νὰ ὀλοκληρῶσουν τίς συγκινήσεις τους.»

Ἐπογραφή: «Μία κυρία τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας.»

* * *

ΓΝΩΣΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ καὶ μελετητῆς τοῦ... μυστηρίου πού λέγεται ἀνθρώπος, ἔκανε μιὰ πρωτότυπη διαπίστωση:

—Ἄν θέλετε νὰ καταλάβετε τὸν χαρακτήρα τῶν φίλων σας, εἶπε, δέστε προσεκτικὰ τίς κάρτ-ποστάλ πού σὰς ἐστειλαν στίς γιορτές. Δὲν ὑπάρχει τίποτα πιὸ ἀποκαλυπτικὸ ἀπ' αὐτές...

Συμφωνεῖτε;

* * *

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ τελευταῖα πού διηγεῖται ὁ ἀγέραςτος Μωρίς Σεβαλιέ, ὁ «πρῶτος καὶ μεγάλος ἔρωτας τῆς Μιστεγκέ».

Ἐνας Ἀγγλος πᾶστωρ ταξιδεύει μὲ τὸ τραῖνο στὸ ἐξωτερικόν. Ὅταν τὸ τραῖνο περνᾷ τὰ σύνορα καὶ μπαίνει σὲ ξένο ἔδαφος, πλησιάζει τὸν πᾶστορα ἓνας τελωνειακὸς καὶ τὸν ρωτᾷ:

—Μήπως ἔχετε νὰ δηλώσετε τίποτα;

—Τίποτα ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα μπουκάλι μὲ ἁγίασμό, ἀπαντᾷ ἀτάραχος ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου.

Καὶ δείχνει ψύχραιμα στὸν τελωνειακὸ τὸ μπουκάλι. Αὐτὸς ὅμως, μὲ τὴ δυσπιστία τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἀνοίγει τὸ μπουκάλι καὶ διαπιστώνει ὅτι ὁ ἁγιασμός ἦταν... θαυμάσιο οὔσκον. Γυρίζει τότε μ' ἐκπληξὴ καὶ λέει στὸν πᾶστορα:

—Μὰ αὐτό, πατερ μου, εἶναι οὔσκον καὶ μάλιστα σκωτσέζικο.

Ὁ πᾶστωρ δὲν τὰ χάνει. Σηκώνει μόνον τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν οὐρανόν,

σταυρώνει εὐλαβικά τὰ χέρια του καὶ λέει:

—Σ' εὐχαριστῶ, Μεγαλοδύναμη! Τὸ ἔκανες πάλι τὸ θαῦμα σου!

* * *

ΥΣΤΕΡΑ ἀπὸ τὸ «Μουλὲν Ρουζ» καὶ τὸ «Φολί Μπερζέρ», ἓνα τρίτο ἱστορικὸ Παρισινὸ κέντρο θὰ γνωρίσῃ τὴν κινηματογραφικὴ δόξα: Τὸ «Καζινὸ Ντὲ Παρί». Ἡ ἱστορία του, ἡ γεμάτη τὴν νوستαλγία καὶ συγκίνησι γιὰ τοὺς παλιότερους, θὰ δώσῃ τὴν βάσι γιὰ μιὰ ἐνδιαφέρουσα—καθὼς λέγεται—γερμανικὴ ταινία μὲ πρωταγωνίστρια τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 1 τραγουδίστρια τῆς Εὐρώπης (ἀπὸ ἀπομνημονεύματος) Κατερίνα Βαλέντε...

Στὸ φιλμ αὐτὸ θὰ ξαναζήσῃ ὅλη ἡ «χρυσή ἐποχὴ» τοῦ τέλους τοῦ 19ου καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 20ου αἰῶνα καὶ μαζὺ τῆς οἱ μελωδίες καὶ τὰ τραγούδια πού τὴν πλημμύριζαν.

Τί τὰ θέλετε... Ἀκόμη καὶ στὴν ἐποχὴ μας ἡ νوستαλγία, αὐτὴ ἡ συνήθεια νὰ βλέπουμε χρυσὸ καὶ τὸν πιὸ ἄθλιο τσίγκο φτάνει νὰ εἶναι παλιός», καθὼς λέει ὁ Ἀντρέ Μωρουά, εἶναι τὸ πιὸ ἐμπνευσμένο εἶδος!

* * *

ΚΑΙ ΑΦΟΥ βρισκόμαστε στὴν περιοχὴ τοῦ κινηματογράφου, σημειώω ὅτι οἱ σκηνοθέτες, ἀφοῦ εἶδαν κι' ἀπό-εἶδαν ὅτι οἱ νεώτεροι συγγραφεῖς δὲν τοὺς προσφέρουν ἐνδιαφέροντα θέματα γιὰ κινηματογραφικὴ ἐκμετάλλευσιν, τ' ἀνεζήτησαν στοὺς παλιούς. Ἐτσι ὀλόκληρη σειρά ταινιῶν ἐγυρίστηκαν ἢ γυρίζονται πού ὁ μῦθος τους εἶναι δανεισμένος ἀπὸ κλασσικὰ μυθιστορήματα: Ἀναφέρω χαρακτηριστικὰ μερικοὺς τίτλους βιβλίων πού ἔδωσαν τὸ πρῶτο ὕλικό γιὰ ταινίες: Ὁ «Πόλεμος καὶ εἰρήνη» τοῦ Τολστόϊ, ὁ «Ταχυδρομικὸς σταθμάρχης» τοῦ Πούσκιν—πού παίχθηκε ἐδῶ μὲ τὸν τίτλο «Ντούνια»—, ἡ «Ταβέρνα» τοῦ Ζολά, οἱ «Ἀδελφοὶ Καραμαζώφ» τοῦ Ντοστογιέφσκι—πού θὰ τοὺς σκηνοθετήσῃ ὁ Ζὺλ Ντασσέν—, ὁ «Ζὰν Κριστόφ» τοῦ Ρομαίν Ρολλάν, ἡ «Μανὸν Λεσκώ» τοῦ Ἀββᾶ

Πρεβό, ἡ «Μαντὰμ Μποβαρύ» τοῦ Φλωμπέρ καὶ τόσα ἄλλα...

Εἶναι αὐτὸ πού τόσο χαρακτηριστικὰ λέει ὁ μεγάλος σκηνοθέτης Ζὰν Ρενουάρ:

—Οἱ κινηματογραφικώτεροι συγγραφεῖς εἶναι ἐκεῖνοι πού δὲν ἔγραψαν ποτὲ γιὰ κινηματογράφο!

* * *

ΔΙΑΒΑΖΩ στὰ γαλλικὰ περιοδικὰ ὅτι παίζεται στὸ Παρισινὸ θέατρο «Ἀντουὰν» τὸ ρεαλιστικὸ δρᾶμα τοῦ Τένεση Γουίλλιαμς «Λυσσασμένη γάτα» πού μᾶς εἶχε παρουσιάσει πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ὁ Δημήτρης Μυράτ στὸ θέατρο Κοτοπούλη... Τοὺς βασικοὺς ρόλους τοῦ ἔργου αὐτοῦ—πού ἡ κριτικὴ τὸ ἐχαρκτήρισε σὰ μιὰ σύγχρονη τραγωδία—τοὺς παίρνουν ἡ Ζὰν Μορώ, ὁ Πῶλ Γκέρ, ἡ Ζὰν Μαρκὲν καὶ ὁ Μπαλπετρέ.

Κοιτώντας τίς φωτογραφίες τῆς Παρισινῆς παραστάσεως καὶ συγκρίνοντας τες μὲ αὐτὲς τῆς δικῆς μας, νομίζω ὅτι ἡ ἐδῶ παρουσίασι τοῦ ἔργου τοῦ Γουίλλιαμς δὲν εἶχε τίποτα νὰ ζηλέψῃ ἀπὸ τὴ γαλλικὴ. Ἰσως

μάλιστα ὁ Πήτερ Μπρουκ πού τὸ ἐσκηνοθέτησε νὰ ὑπογράμμει γιὰ ἐμπορικοὺς λόγους τὸ ρεαλιστικὸ στοιχεῖο περισσότερο ἀπ' ὅσο ἔπρεπε.

Τὴ διαπίστωση αὐτὴ μπορεῖ εὐκολὰ νὰ τὴν κάνῃ κανεὶς συγκρίνοντας πολλὰ δικές μας παραστάσεις μὲ ἀνάλογες ξένες τοῦ ἴδιου ἔργου. Τὸ θεατρὸ μας—κι' αὐτὸ εἶναι ἓνα στοιχεῖο γιὰ τὸ ὁποῖο μπορούμε νὰ εἴμαστε ἰδιαίτερα ὑπερήφανοι—ἔχει φθάσει τὰ τελευταῖα χρόνια σὲ ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ στάθμη...

* * *

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ τῆς εὐτυχίας στὸ γάμο, κατὰ τὸν Σασά Γκιτρύ, εἶναι ἡ ἄθροισις τῆς ἡλικίας τοῦ συζύγου καὶ τῆς συζύγου νὰ διεντὸν ἀριθμὸ 70...

—Δηλαδή, μαίτρ; τὸν ρώτησε ἓνας φίλος του.

—Ὁ ἄνδρας νὰ εἶναι πενήντα ἐτῶν καὶ ἡ γυναίκα εἴκοσι ἢ ἀντίστροφα. Ἐτσι ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ ἔχῃ τὴ γοητεία τῆς ἐμπειρίας κι' ὁ ἄλλος τὸ θέλητρο τῆς ἀγνοίας. Τὰ δυὸ αὐτὰ συνθέτουν ἓνα ἐνδιαφέρον κοκτέιλ!

N. M.

Η σύζυγος ἔλειψε τὸ Σαββατοκύριακο γιὰ νὰ δῇ κάτι συγγενεῖς της καὶ ἄφησε τὰ παιδιὰ μὲ τὸν ἄνδρα της. Τὴν Κυριακὴν τὸ βράδυ, ὅταν γύρισε στὸ σπίτι, βρῆκε τὴν ἐξῆς ἀναφορά:

Τὴν Κυριακὴν τὸ βράδυ, ὅταν γύρισε στὸ σπίτι, βρῆκε τὴν ἐξῆς ἀναφορά:	3 γιὰ κάθε παιδί
Ἀγορασθέντα μπαλλόνια.....	10.4 λεπτά
Μέσος ὁρος ζωῆς κάθε μπαλλονισί.....	9 φορές
Σταμάτημα δακρύων.....	14 φορές
Ἐπισκέψεις στὸ μπάνιο.....	12 φορές
Δέσιμο λυμένων κορδονίων.....	0 φορές
Ὑπνος.....	17 φορές
Ἀπογορεύσεις στὰ παιδιὰ νὰ διασχίσουν τὸν δρόμο.....	19 φορές
Διάβασις τοῦ δρόμου ἀπὸ τὰ παιδιὰ.....	3 φορές
Σταμάτημα ἀνοιγμένης μύτης.....	31 φορές
Ἐκτροχιάσις νεύρων.....	31 φορές
Ἀνάγκη γιὰ ξεφωνητὸ.....	0 φορές
Ἐπανάληψις τοῦ ἀνωτέρω ἀθλου.....	

Ἡ ἀπροσδόκητη καλλονή

Ο Οὐμπέρ με τις βαλίτσες στο χέρι κοίταξε τή μικρή πλατεῖα πού ἀπλωνόταν μπροστά στον σιδηροδρομικό σταθμό. Καλύτερα ἦταν νά τὸ πάρη ἀπόφασι. Κανένας δὲν εἶχε ἔρθει νά τὸν προὔπαντήσῃ. Πῆρε τις βαλίτσες του καὶ πῆγε νά καθίσῃ στὴν τaráτσα τοῦ καφενεῖου πού ἦταν στὴν ἀπέναντι πλευρὰ τῆς πλατείας. Εἶχαν περάσει κάπου δέκα λεπτά καὶ ὁ Οὐμπέρ προσπαθοῦσε νά βρῇ κάποιο ἐνδιαφέρον στὰ νέα τῆς τοπικῆς ἐφημερίδας, ὅταν ξαφνικὰ σήκωσε τὸ κεφάλι του. Μέσα σ' ἓνα τρομακτικὸ θόρυβο τῶν φρένων, ἓνα μικρὸ ἀνοικτὸ αὐτοκίνητο στάθηκε ἀκριβῶς μπροστά στο καφενεῖο. Χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα, με ἓνα πήδημα, μιὰ κοπέλλα πετάχτηκε ἔξω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο καὶ μπῆκε στο καφενεῖο. Ὁ Οὐμπέρ πρόφθασε νά δῇ δυὸ μακρυνὲς λεπτὲς γάμπες, ἓνα ζευγάρι σπὸρ παπούτσια καὶ ἓνα χαριτωμένο πικάντικο προφίλ πλαισιωμένο ἀπὸ σγουρὰ ξανθὰ μαλλιά.

«Τί ἀέρας!» σκέφθηκε ὁ Οὐμπέρ. Καὶ πρὶν προφθάσῃ νά συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐκπληξί του ἡ κοπέλλα βγῆκε με ἓνα πακέτο τσιγάρα στο χέρι, λεπτὴ, εὐκίνητη, γεμάτη ἀπὸ τὰ θριαμβευτικὰ της νιάτα.

Κάθισε στὸ βολάν τοῦ αὐτοκινήτου της καὶ ἀναψε με σοβαρότητα ἓνα τσιγάρο. Ὑστερα ἔβαλε μπροστὰ τὴ μηχανὴ ἀπότομα καὶ ἦταν ἑτοιμὴ νά ξεκινήσῃ, ὅταν ὁ Οὐμπέρ ἔτρεξε κοντὰ της ρίχνοντας κάτω τὸ ποτήρι του.

— Δεσποινίς! φώναξε.

Γύρισε καὶ τὸν κοίταξε με τὴν ἐκπληξί ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό της πού τὸ φωτίσανε κάτι θαυμάσια πράσινα μάτια. Ἡ μηχανὴ μούγκριζε σὰν ἐξημερωμένο ἀγρίμι.

— Δεσποινίς, με συγχωρεῖτε, ἀλλὰ μήπως πηγαίνετε πρὸς τὸ Σαιν - Ζιμιέ; Θὰ περάσῃ ἓνα λεωφορεῖο σὲ δυὸ ὥρες καί...

Ἐκείνη τὸν διέκοψε καὶ τοῦ ἀνοίξε τὴν πόρτα.

— Ἐλάτε.

— Ἐκεῖ πηγαίνετε καὶ σεῖς;

Τοῦ ἔκανε «ὄχι» με τὸ κεφάλι.

— Τότε με συγχωρεῖτε...

— Μὰ ὄχι, περάστε. Φαίνεστε πραγματικὰ ἀπελπισμένος καὶ γὰρ δὲν ἔχω τίποτα νά κάνω. Πᾶω περίπατο. Καλύτερα νά κάνω μιὰ ἐξυπηρέτησι, δὲν εἶναι ἔτσι;

Μουρμουρίζοντας συγγνώμες κατὰ ἀπὸ τὸ γελαστὸ βλέμμα τῆς κοπέλλας ὁ Οὐμπέρ ἐγκαταστάθηκε στὸ αὐτοκίνητο.

— Ἐτοιμος;

— Ἐτοιμος.

Ἡ ἀπότομη ἐκκίνησι τὸν ἔκανε νά χτυπήσῃ στὴν πλάτη τοῦ κα-

θίσματός του καὶ τοῦ ἔκοψε τὴν ἀναπνοή.

— Σᾶς ἀρέσει ἡ ταχύτητα; τοῦ φώναξε ἡ κοπέλλα.

— Τραβάτε ἐμπρός! φώναξε ἐκεῖνος θαρραλέα.

Εἶχανε τρέξει κάπου δέκα χιλιόμετρα καί ὁ Οὐμπέρ ἦταν ἀπελπισμένος. «Πῶς νά πιάσῃ κανεὶς κουβέντα τρέχοντας σὰν βολίδα;» Σὲ λίγο τοῦ ἤρθε μιὰ ἐμπνευσι.

— Θέλετε νά πάρουμε κάτι στὸ μαγαζάκι πού εἶναι στὴ δευτέρῃ στροφῇ;

Ἦδη ὅμως εἶχαν περάσει τις δύο στροφές ὅσο νά πῇ τὴν κουβέντα του καὶ ἡ ἀπάντησι τοῦ ἤρθε με ἓνα ἀπότομο φρενάρισμα.

— Νόμιζα πῶς εἶστε βιαστικός.

— Τώρα δὲν βιάζομαι τόσο...

— Τί κάνω ἐδῶ; Λοιπόν, λέγομαι Ζακελὶν Μπολὲ καὶ βρίσκομαι γιὰ λίγες μέρες σὲ ἓνα φιλικὸ σπίτι ἐδῶ κοντὰ. Βαριέμαι λιγάκι καὶ πότε - πότε καταβροχθίζω τὰ χιλιόμετρα γιὰ νά περνᾶ ἡ ὥρα. Καὶ σεῖς;

— Ἐγώ; εἶπε ὁ Οὐμπέρ με κάποια ἀμηχανία. Ἄν σᾶς διηγόμουν τὴν ἱστορία μου καὶ τοὺς λόγους πού με φέρανε ἐδῶ δὲν θὰ με πιστεύατε.

— Πιστεύω πάντα αὐτὰ πού μοῦ λένε, εἶπε ἡ Ζακελὶν παίρνοντας ὕφος σοβαρὸ. Πέστε μου. Εἶμαι τόσο περίεργη!

Σταύρωσε τὰ μακριὰ της πόδια, ἔβαλε τοὺς ἀγκῶνες ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ τὸ σαγόνι στίς παλάμες της καὶ πῆρε ὕφος προσεκτικῆς μαθήτριας. Ἀλλὰ ἡ

μαθήτρια είχε το ωραιότερο βλέμμα του κόσμου και το πιο σκανδαλιστικό στόμα.

— Να σ'α πω την αλήθεια ; Γιατί όχι ; Μου υπόσχεστε όμως να ξεχάσετε αμέσως τις εξομολογήσεις μου ;

— Το υπόσχομαι, το όρκίζομαι ! είπε η Ζακελίν που διασκέδαζε με το παιχνίδι.

— Για περισσότερη σαφήνεια επιτρέψτε μου να κάνω μια στροφή στο παρελθόν. Λέγομαι Ουμπέρ ντε Μορσώ και είμαι γιουδός του κόμητος Μαρτέν ντε Μορσώ. Μεγάλο όνομα ! είπε χαμογελώντας ειρωνικά. « Ο « οίκος » μας δεν περιλαμβάνει πια σταυροφόρους, καρδινάλιους, στρατάρχες και αυλικούς, τόσο γνωστούς στα παλιά χρόνια. Ο πατέρας μου δυστυχώς κληρονόμησε το όνομα και τον πύργο των προγόνων μας, όχι όμως και τις αρετές τους. Έτσι προτίμησε να αφοσιωθεί στη βελτίωση της ράτσας των αλόγων και στην αναζήτησή τους, όχι της λυδίας λίθου αλλά των τυχερών αριθμών της ρουλέττας και του μπακαρά. Όταν η μητέρα μου πέθανε πριν από επτά χρόνια — και εγώ ήμουν 18 χρονών τότε — ο πατέρας μου μ' έστειλε στο Παρίσι όπου ζούσα με μια γριά θεία μου που αγαπούσε το μπριζ και την παλιά μουσική. Ο πατέρας μου από κείνη τη στιγμή ξέχασε πώς είχε γιού, απασχολημένος καθώς ήταν να τρέχει σ' όλη την Ευρώπη και να χάνει στις κουρσές και στα χαρτιά όσα μ'α είχαν κληροδοτήσει οι δώδεκα προηγούμενοι αιώνες. Οι κρουπιέρηδες των καζίνων, αγαπητή μου δεσποινίς, μ'α έκαναν περισσότερο κακό από τρεις επαναστάσεις.

Ο Ουμπέρ ξερόβηξε και σταμάτησε λίγο για να δώσει τον καιρό στην ακροατριά του να εκτιμήσει τα όσα έλεγε.

— Λοιπόν, συνέχισε στον ίδιο ειρωνικό και γελαστό τόνο, μαντέψτε, αν μπορείτε, ποιός ήταν μέσα σε όλα αυτά τα τρελλά χρόνια ο κυριώτερος και μοναδικός αγοραστής των κτημάτων μας... Ο γέρος και πιστός διαχειριστής μας, που τον λέγαμε στην οικογένεια « ο μπάρμπα - Ρολέν ». Ο καλός αυτός άνθρωπος περνούσε τον καιρό του προσπαθώντας να βάλει μυαλό στον πατέρα μου. Χαμένος κόπος ! Έτσι με θλιμμένη ψυχή σε κάθε πώληση ήταν πρώτος αγοραστής και ο πατέρας μου από φιλία του έκανε καλές τιμές. Και, μέσα σε λίγα χρόνια, όλη μας η περιουσία πέρασε από τα χέρια του κυρίου στα χέρια του γέρου και πίσω του υπηρέτη. Σ'α φαίνεται διδακτική ή ιστορία μου δεν είναι έτσι ;

— Και λίγο θλιβερό, είπε σιγαλά ή κοπέλλα.

— Ακούστε το τέλος της. Πριν από έξι μήνες περίπου ο μπάρμπα - Ρολέν, βασανισμένος από τύψεις, πήγε να βρή τον πατέρα μου και του είπε τα εξής : « Κύριε κόμη, αισθάνομαι μεγάλη φιλία και στοργή για σ'α και την οικογένειά σας και θλίβομαι που σ'α βλέπω έτσι κατεστραμμένο. Λυπάμαι ακόμη πιο πολύ γιατί εγώ έπωφελήθηκα από την απερισκεψία και την γενναιοδωρία σας. Σ'α προτείνω μια συναλλαγή. Έχω μια κόρη είκοσι χρονών και ο κύριος Ουμπέρ είναι 25. Με συγχωρείτε αν η πρότασή μου σ'α φανεί άναιδής, αλλά αν η Έλιζα παντρευόταν τον κύριο

Ουμπέρ όλα θα πήγαιναν θαύματα. Θα δώσω προίκα στην κόρη μου τα κτήματα και τον πύργο και έτσι η περιουσία σας θα εξαγαυρίσει στην οικογένειά σας και συγχρόνως θα παραμείνει στη δική μου ». Ακούγοντας τα λόγια αυτά ο πατέρας μου ξέχασε αμέσως το γενεαλογικό του δέντρο, θυμήθηκε πώς είχε γιού και πώς αγαπούσε τη ζωή. Αγκάλιασε και φίλησε νομίζω τον μπάρμπα - Ρολέν και άρχισε να μου στέλνει το ένα γράμμα πάνω στο άλλο στο Παρίσι για να με πείσει να δεχθώ την υπέροχη αυτή λύση. Σαν παμπόνηρος γέρος που είναι, μου έγραφε στο ύστερόγραφο ένα σωρό ύμνους για την μέλλουσα σύζυγό μου. Το κακό είναι πώς εγώ την γνωρίζω την μικρή Έλιζα. Έχω να τη δώ βέβαια επτά χρόνια, αλλά την θυμάμαι πολύ καλά, εκείνην και τους βατράχους που πιάναμε μαζί.

— Και πώς είναι ; ρώτησε η κοπέλλα.

— Ένα είδος αγριόγατας. Ήταν τότε 13 ή 14 ετών, σκαρφάλωνε στα δέντρα, έμπλεκε τα μαλλιά της, έγδερνε τα γόνατά της και τότε τότε μου έδινε και καμμιά δαγκωματιά. Την σιχαινόμουν, την εύρισκε προμερά σσηχημ, αλλά όπως δεν είχα άλλους φίλους, είμαστε συνεχώς μαζί.

— Και δεν την είδατε από τότε ;

— Όχι, μ'α φαντάζομαι πώς θα είναι : μια χωριάτισσα με βλοσυρό ύφος και χοντρά πόδια. Καταλαβαίνετε βέβαια πώς αρνούμαι ένα τέτοιο γάμο και, παρόλο που αγαπώ πολύ τον πατέρα

μου, ήρθα να του το πω μια για πάντα.

— Και η μικρή Έλιζα, τί λέει για όλα αυτά ;

— Ο πατέρας μου ισχυριζόταν με τους λυρισμούς του πως εκείνη θυμάται την παιδική μας φιλία και τους βατράχους που πιάναμε μαζί. Πρόσθεσε μάλιστα — χωρίς να υποχωρή μπροστά σε κανένα φέμα — πως η Έλιζα έκανε συλλογή από φωτογραφίες του ταπεινού σας δούλου.

— Δεν θα την παντρευτήτε λοιπόν ;

— Αποκλείεται.

— Και τα κτήματά σας ;

— Ακούστε, Ζακελίν... Μου επιτρέπετε να σ'α λέω Ζακελίν ;

— Σ'α το επιτρέπω, του είπε μ' ένα χαμόγελο.

— Λοιπόν, Ζακελίν, θέλω να παντρευτώ μια γυναίκα που να την αγαπώ και όχι χωράφια και αγελάδες.

— Μ'α είστε κατεστραμμένος !

— Θα δουλέψω. Και προτιμώ τη φτώχεια κοντά σε μια γυναίκα όμορφη και αξιογάπητη παρά τα πλούτη και την Έλιζα. Έπειτα δεν έχω καμμιά ματαιοδοξία για το όνομά μου και είμαι ευχαριστημένος που ο καλός μου πατέρας φρόντισε να τα φάει όλα και ν' αφήσει το γιού του να τα βγάλει πέρα μόνος του στη ζωή. Αλήθεια, αν και σ'α ξέρω εδώ και μια ώρα μόνο, τί θα σκεπτόσασταν για μένα αν δεχόμουν αυτό το καταπληκτικό παζάρεμα ;

— Όταν θα ξαναδείτε την Έλιζα μπορεί ν' αλλάξετε γνώμη. Ίσως να έγινε, αν όχι όμορφη, τουλάχιστον χαριτωμένη και όταν ζωντανέψουν οι παιδικές ανα-

μνήσεις... όλα γίνονται. Μά κατ' ἀρχὴν σὰς καταλαβαίνω.

Ἐμείνε γιὰ μιὰ στιγμή σκεπτική καὶ ὕστερα ρώτησε :

— Τί λέτε, πηγαίνουμε ; Ποῦ νὰ σὰς ἀφήσω ;

Ἄντρε, Οὐμπέρ ἀνέβαινε τὸ λόφο πού ὤδηγοῦσε στὸν πύργο. Στάθηκε μιὰ στιγμή καὶ κοίταξε μακριὰ πού φαινόταν τὸ αὐτοκινητάκι τῆς Ζακελίν νὰ τρέχει δαιμονισμένα. Τὴν εἶχε παρακαλέσει, εἶχε ἐπιμείνει :

— Σὰς παρακαλῶ, Ζακελίν, δώσε μου τὴ διεύθυνσί σας, θὰ ἤθελα τόσο πολὺ νὰ σὰς ξαναδῶ.

— Δὲν χρειάζεται, Οὐμπέρ. Εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ ἐρωτευθῇτε πάλι τὴν Ἑλίζα.

— Μὲ κοροϊδεύετε ;

— Δὲν κοροϊδεύω. Ὅλα γίνονται, Οὐμπέρ, όλα γίνονται.

Ἄντρε, Οὐμπέρ συνέχισε τὸ δρόμο του. Ἦταν θυμωμένος καὶ μελαγχολικός. « Τὴν ἔχασα. Δὲν θὰ τὴν ξαναδῶ. Εἶναι ἀνόητο καὶ ἄδικο. »

Ἄντρε, Οὐμπέρ τοῦ τὸν περίμενε στὴν πόρτα. Προχώρησε στὸ γυιό του μὲ τὴν εἰλικρίνεια τῶν γέροντων πού θυμοῦνται πὼς δὲν ἀγάπησαν ὅπως θάπρεπε τὰ παιδιὰ τους.

— Παιδί μου, εἶμαι τόσο εὐτυχισμένος !

Καὶ οἱ δύο τοὺς ἦταν συγκινημένοι.

— Πέστε μου, ἀλήθεια, μπαμπά, γιατί δὲν ἦρθατε στὸ στα-

θμό ; Σὰς ξέρω ἀφηρημένο, ἀλλὰ...

Ἄντρε, Οὐμπέρ τοῦ τὸν διέκοψε :
— Νὰ σὲ περιμένω στὸ σταθμό ; Γιατί ; Ἡ Ἑλίζα ἤθελε νὰ ἔρθῃ μόνη της. Θὰ τοῦ κάνω μιὰ ἐκπληξί, μοῦ εἶπε.

— Δὲν εἶδα κανένα.

— Μὰ εἶναι ἀδύνατο. Ἐφυγε πρὶν ἀπὸ μιὰ ὥρα σχεδὸν μὲ τὸ διαβολικὸ τῆς αὐτοκινητάκι πού τρέχει σὰν ἀστραπή. Ἄν τὴν ἔβλεπες... Οὔτε ἀνοίγει τὴν πόρτα γιὰ νὰ βγῇ... Χόπ ! Δίνει μιὰ καὶ πηδᾷ...

Ἄντρε, Οὐμπέρ ξεροκατάπιε καὶ ρώτησε :

— Πέστε μου, μπαμπά, ἡ Ἑλίζα ἔχει μεγάλα πράσινα μάτια καὶ σγουρὰ μαλλιά ;

Ἄντρε, Οὐμπέρ τοῦ τὸν κοίταξε ἐκπληκτός.

— Ναί, ἔχει πράσινα μάτια...

Μὰ θὰ τὴν δῆς σὲ λίγο. Θὰ ἔρθῃ νὰ φᾶμε ἐδῶ μὲ τὸν πατέρα της. Εἶναι τρελλή ἀπὸ τὴ χαρὰ πού θὰ σὲ ξαναδῇ. Μὰ δὲ μοῦ λές, ξέχασες τὴν συντροφίσσα τῶν παιχιδιῶν σου ;

Ἄντρε, Οὐμπέρ σωριάστηκε σὲ μιὰ πολυθρόνα. Τὰ χέρια του τρέμανε καὶ ἦταν χλωμός. Ἄντρε, Οὐμπέρ τοῦ τὸν ἀνυσύχησε.

— Τί τρέχει, παιδί μου ; Κουράστηκες ἀπὸ τὸ ταξίδι ;

Ἄντρε, Οὐμπέρ σηκώθηκε.

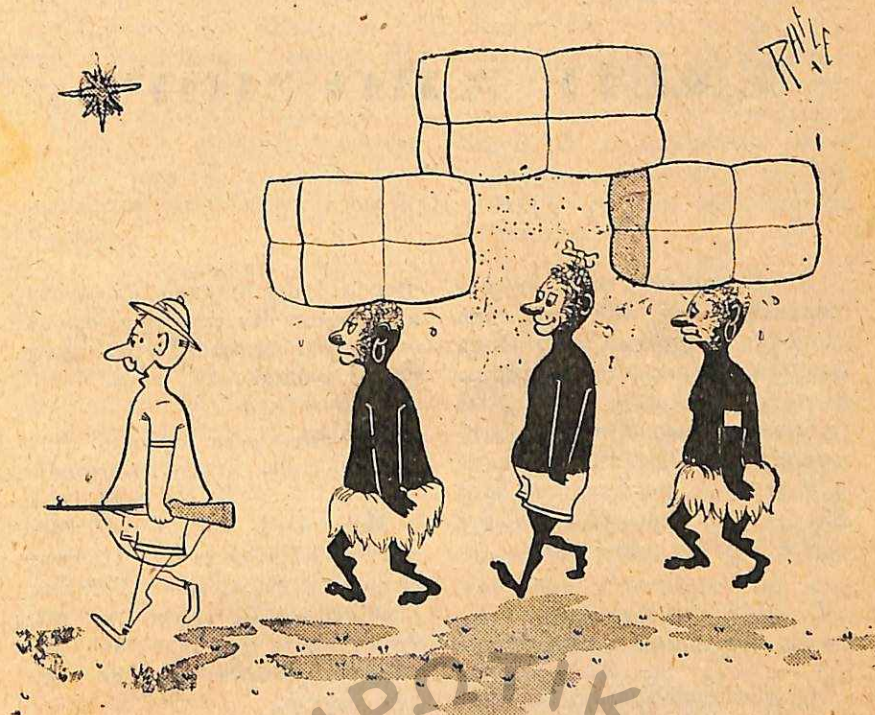
— Ὁχι, μπαμπά, αἰσθάνομαι πολὺ καλά. Ποτὲ δὲν ἤμουνα τόσο καλά. Καὶ ἔχω νὰ σὰς πῶ ἕνα σπουδαῖο νέο : εἶμαι ἐρωτευμένος !

Στὴ Νέα Ὑόρκη, λέει ὁ Ἄρθουρ Μίλλερ, ὑπάρχουν δύο εἰδῶν πεζοί : Οἱ γρήγοροι καὶ οἱ μακαρίτες !

Constellation

ΕΔΩ ΚΙ' ΕΚΕΙ

Ἀλλήλων τὰ βάρη...

Λογική

Εφ' ὅσον θὰ ἔλεγα νὰ ανταλλάξουμε χρήσιμα δῶρα — λέει ἡ σύζυγος. Ἄς πούμε ἐγὼ νὰ σοῦ πάρω γιὰ τὴ γιορτὴ σου μιὰ φορὰ γραβάτα καὶ σύ, γιὰ τὴ δική μου, ἕνα γούνινο παλτό.

A. M.

Σπουδαῖο τὸ πρᾶγμα !

Κάποιος μπαίνει σ' ἕνα καφενεῖο καὶ βλέπει τρεῖς ἀνθρώπους πού παίζουν πόκερ μ' ἕνα σκύλο.

— Μπράβο σκύλος ! εἶπε κατάπληκτος. Πραγματικὰ εἶναι θαῦμα.

— Δὲν βαρύνεσαι, καίμενε ! φράγκο δὲν ἀξίζει, λέει ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς. Ὅλο χάνει. Μόλις ἔχει λίγο καλὸ χαρτί, κουνάει τὴν οὐρά του !

Constellation

EXETE XIOYMON ;

Τοῦ

JOHN GIBSON

Λίγα πράγματα φωτίζουν τὸν χαρακτήρα ἑνὸς ἀνθρώπου τόσο καλὰ ὅσο τὸ αἶσθημα τοῦ χιούμορ του. Τὸ ἀξίωμα αὐτὸ τὸ ξέρουν οἱ ψυχολόγοι ἀπὸ καιρό. Πιὸ πρόσφατη ὁμῶς εἶναι ἡ συστηματικὴ ἐξερεύνησι τῆς προσωπικότητος τοῦ φωτίζεται μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Καὶ ἰδοὺ τὰ πορίσματα τῶν σημερινῶν μας γνώσεων :

Τὸ αἶσθημα τοῦ χιούμορ : δείκτης ψυχολογικῆς ἰσορροπίας.

Οἱ εἰδικοί τὸ θεωροῦν ἕνα ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητο βαρόμετρο. Οἱ ἱατρικὲς ἐρευνες ἐδείξαν πῶς ἕνα πνεῦμα προικισμένο μὲ χιούμορ συνοδεύει συνήθως μιὰ ἰσορροπημένη προσωπικότητα. Ἀντίθετα οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν βρίσκουν ποτὲ ἀστεῖα τὰ καλαμπούρια, τίς γελοιογραφίες ἢ τὰ κωμικὰ ἐπεισόδια τῆς ζωῆς, συχνὰ εἶναι ἀπροσάρμοστοι ψυχολογικά. Μερικοὶ νευροπαθεῖς εἶναι ἀνίκανοι νὰ συλλάβουν τὸ ἀστεῖο μιᾶς ἱστορίας ἢ μιᾶς γελοιογραφίας ἢ τὴν ἐρμηνεύουν στραβά.

Οἱ νευροπαθεῖς, παρατηρεῖ ὁ καθηγητὴς Λεβὶν, βρίσκουν συχνὰ στὰ χιουμοριστικὰ ἀνέκδοτα ἕνα νόημα ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ τὴ σκέψι τοῦ συγγραφέα. Ὅχι

σπάνια ἄνθρωποι ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ ψύχωσι δὲν καταλαβαίνουν τὸ χιούμορ ἢ ἐπηρεάζονται κατὰ τρόπο ἀνώμαλο ἀπ' αὐτό.

Τὸ ἀνεπτυγμένο αἶσθημα τοῦ χιούμορ εἶναι σημεῖο εὐφυΐας.

Μιὰ σειρά ἀπὸ ψυχολογικὰ τέστ ποὺ ἔγιναν σὲ ἕνα Πανεπιστήμιο ἐπιβεβαιώνουν αὐτὴ τὴ διαπίστωσι. Τὰ ὑποκείμενα ποὺ ἤρθαν πρῶτὰ στὰ τέστ τοῦ χιούμορ διακρίθηκαν καὶ στὰ τέστ τῆς εὐφυΐας.

Σὲ ἄλλες παρατηρήσεις ἔγινε ἡ διαπίστωσι πῶς οἱ φοιτηταὶ ποὺ εἶναι προικισμένοι μὲ ἀνεπτυγμένο αἶσθημα τοῦ χιούμορ ἔχουν μεγαλύτερες ἐπιτυχίες ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Τὸ γέλιο δὲν εἶναι πάντα μιὰ ἀπόδειξι.

Πολὺ συχνὰ τὰ ἄτομα ποὺ γελοῦν πολὺ δυνατὰ καὶ πολλὴ ὥρα ἀκούγοντας κάτι ἀστεῖο δὲν ἔχουν πολὺ ὀξύ χιούμορ. Ἐχοντας κρυφὴ συνείδησι τοῦ μειονεκτήματος αὐτοῦ προσπαθοῦν νὰ τὸ καλύψουν μὲ ὑπερβολικὲς ἀντιδράσεις. Ἕνα κοινὸ ἀστεῖο ἢ ἕνα σαχλὸ καλαμπούρι δημιουργεῖ σ' αὐτοὺς τὴν ἴδια ἀντίδρασι μὲ μιὰ πρα-

γματικὰ πνευματώδη κουβέντα.

Παρατηρήθηκε ἀκόμη πῶς οἱ πιὸ πνευματώδεις ἄνθρωποι δὲν ἔχουν τὴν τάσι νὰ γελοῦν πολὺ. Ἐπειδὴ ξέρουν νὰ ἀπολαμβάνουν τὸ ἀληθινὸ χιούμορ, φαίνονται δύσκολοι καὶ δὲν ἀντιδρῶν ποτὲ μὲ τρόπο ἐπιδεικτικὸ ἢ ὑπερβολικό.

Οἱ ἐρασιτέχνες τῶν καλαμποურიῶν.

Ποῖος δὲν θέλει νὰ κάνῃ πότε - πότε κανένα καλαμπούρι; Τίποτα τὸ ἀφύσικο δὲν ὑπάρχει σ' αὐτό. Ὡστόσο οἱ τακτικοὶ ἐρασιτέχνες τῶν καλαμποურიῶν, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἀντισταθοῦν στὴν ἐπιθυμία νὰ παίζουν μὲ τίς λέξεις, συχνὰ παθαίνουν σοβαρὲς διαταραχὲς τῆς προσωπικότητος. Τὸ γοῦστο τῶν καλαμποურიῶν μὲ διπλῇ ἔννοια προδίδει ἀκριβῶς μιὰ ἐσωτερικὴ διαμάχη ποὺ ἐκφράζεται μὲ λόγια.

Ἡ εὐνοούμενη ἱστορία.

Διακεκριμένοι ψυχολόγοι καὶ ψυχίατροι ἀνακάλυψαν ὅτι ἕνα καλὸ μέσον γιὰ νὰ ἔχουν πολυτιμὲς ἐνδείξεις γιὰ τὸν χαρακτήρα ἑνὸς ἀτόμου εἶναι νὰ τὸ βάλουν νὰ τοὺς διηγηθῇ τὴν εὐνοούμενὴν τοῦ ἱστορία ἢ τὸ ἀνέκδοτο ποὺ τοῦ ἀρέσει πιὸ πολὺ. Ἕνας διάσημος Ἀμερικανὸς ψυχαναλυτὴς, ὁ Δρ. Μπρίλ, εἶχε υἱοθετήσῃ αὐτὴ τὴν

τακτικὴν βεβαιώνοντας πῶς τοῦ ἔδινε πάντα τὸ κλειδί τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν τοῦ ἀρρώστου. Κατὰ τὴ γνώμη του, οἱ ἱστορίες ποὺ γελοιοποιοῦν τίς γυναῖκες ἢ διηγοῦνται καταπληκτικὲς καταστάσεις δείχνουν φόβο γιὰ τίς γυναῖκες ἢ φόβο φυσιολογικῆς ἀνεπάρκειας.

Ἡ ἱστορία ποὺ δὲν τὴν θυμοῦνται ποτέ.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν μποροῦν νὰ θυμηθοῦν τὰ καλὰ ἀνέκδοτα (ἀκόμη καὶ αὐτὰ ποὺ τοὺς ἀρέσουν πολὺ) ὑπόκεινται γενικὰ σὲ ψυχολογικὲς διαταραχὲς. Παρατηρήθηκε ὅτι τὰ ἄτομα ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ μιὰ ὠρισμένη ψυχικὴ διαταραχὴ ἔχουν τὴν τάσι νὰ καταπνίγουν ἀσυνείδητα τὴν ἀνάμνησι τῶν ἀστείων τῶν σχετικῶν μ' αὐτὴν τὴ διαταραχὴ καὶ ὅτι καμμιά φορὰ τὰ ξεγνοῦν μέσα σὲ λίγα λεπτά. Ἕνας ψυχαναλυτὴς παρατήρησε πῶς αὐτὸ εἶναι ἕνα φαινόμενο σχετικὸ μὲ τὴν ἀνικανότητά μας νὰ θυμόμαστε τὰ ὄνειρα. Καὶ στίς δύο περιπτώσεις ἀσχεῖται τὸ ἴδιο σύστημα λαγοκρισίας ἀπὸ τὸ ὑποσυνείδητο.

Τίποτα λοιπὸν δὲν μπορεῖ νὰ συνοψίσῃ καλύτερα τίς ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης στὸν τομέα αὐτὸ ἀπὸ τὴν ὠραία παροιμία ποὺ λέει : « Ἀν ξέρης νὰ γελᾷς, ξέρεις καὶ νὰ ζήσης. »

Σ ἕνα πάρτυ μιὰ νεαρὴ φοιτητριάλα ἑνὸς κολλεγίου τῆς Βοστώνης θέλοντας νὰ κάνῃ τὴν ἐξυπνὴν στὸν νεαρό της, τοῦ εἶπε :

— Ἐῆρεῖς πῶς στὴν Νέα Ὑόρκη κάθε λεπτὸ γεννιέται ἕνα παιδί ;
— Τί μὲ κοιτάξεις ἔτσι ; εἶπε ἐκεῖνος. Δὲν εἰμ' ἐγὼ ὑπεύθυνος γι' αὐτό !

Pourquois Pas ?

Πώς ζούν και τί πιστεύουν τα

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΜΕΣΟΥΡΑΝΟΥΝ

ΕΝΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ
ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ

Το κινηματογραφικό λεξικό της «Εκλογής» συνεχίζεται με τρία λαμπρά αστερία της οθόνης. Την *Αλίντα Βάλλι*, τον *Ράφ Βαλλόνε* και τον *Άρντ Βιντάλ*. Το λεξικό αυτό δεν θα εκδοθή σε τόμο, γι' αυτό, όσο ενδιαφέρονται να έχουν τη σειρά, πρέπει να κρατούν όλα τα τεύχη. Το πρώτο κομμάτι δημοσιεύτηκε στο τεύχος *Ιανουαρίου 1957* και αρχίζει με τον *Πέδρο Αρμενταρίθ*, *Φρανσουάζ Αρνούλ*, *Φρέντ Ασταιρ*.

✱

ΑΛΙΝΤΑ ΒΑΛΛΙ

Κάθε χρονιά, ένας καινούργιος γυναικείος τύπος επιβάλλεται, γίνεται παράδειγμα προς μίμηση και βλέπει κανείς όλα τα νέα κορίτσια να κυκλοφορούν τότε με τ' αγορίστικα μαλλιά της *Ωντρεϊ Χέμπωρν*, τότε με την αλογουρά της *Μπριζίτ Μπαρντό*. Σήμερα, η μόδα αντιπροσωπεύεται από την *Κιμ Νόβακ*. Στην κατοχή, το ιδεώδες όλων ήταν η *Αλίντα Βάλλι*. Η χάρι, η φρεσκάδα της, τα μεταξωτά ξανθά μαλλιά και τα γελαστά της μάτια αποτελούσαν κάτι παραπάνω από έναν τύπο: ήταν το σύμβολο μιās ευτυχισμένης εποχής, που δεν ξέραμε αν θα ξαναγύριζε.

Εφέτος, η *Αλίντα Βάλλι* μās ξαναήρθε στο «Σένσο», που παιχτηκε εδώ με τον τίτλο «Πώς τελείωσε ένας μεγάλος έρωτας»,

και χρειάστηκε προσπάθεια για να την αναγνωρίσωμε. Η ψηλή, στεγνή γυναίκα, με τα σκαμμένα μάγουλα και το πονεμένο βλέμμα, έμοιαζε τής *Γκρέτα Γκάρμπο* και ήταν αναμφισβήτητα μιὰ μεγάλη ηθοποιός. Τί είχε όμως μεσολαβήσει για ν' αλλάξει τόσο ριζικά η παλιά μας ευνουμένη; *Άς θυμηθούμε λίγο την ιστορία της:*

Γεννήθηκε στις 31 Μαΐου 1921 με το όνομα *Αλίντα Φόν Αλτεμπούργκερ*, κόρη του καθηγητού *Τζίνιο Φόν Αλτεμπούργκερ*, αυστριακής καταγωγής, και της *Γιουγκοσλαβας Σύλβιας Ομπράκερ*. Δεκαπέντε χρονών, παρά τις έντονες αντιρρήσεις των γονέων της, μπήκε στο περίφημο *Τσέντρο Σπεριμεντάλε*, την ιταλική δραματική σχολή κινηματογράφου. Σε λίγους μήνες την έδωξαν, γιατί, λέει, ήταν τελείως άκα-

τάλληλη για το επάγγελμα της ηθοποιού. Η *Αλίντα* όμως δεν υπέφερε και πολύ, γιατί ήδη, είχε γνωρίσει τον μεγάλο έρωτα της ζωής της, τον αεροπόρο *Κάρλο Κουνιάσκα*. Δεν μπόρεσαν να παντρευτούν, γιατί εκείνος σκοτώθηκε τον *Απρίλιο* του 1941, αλλά η *Αλίντα*, πιστή στην άμνησίν του, βάφτισε *Κάρλο* τον πρώτο της γιό.

Σήμερα η *Αλίντα* υποστηρίζει πώς για χατίρι του *Κάρλο Κουνιάσκα* ήθελε να γίνη στάρ. «Όταν όμως», λέει, «κατάλαβα πως δεν τον ένοιαζαν τα... κατορθώματά μου αλλά με αγαπούσε όπως ήμουν, μιὰ απλή μαθητριά του *Γυμνασίου*, από καλή οικογένεια, που θά μπορούσε να παντρευτή, δέ λυπήθηκα καθόλου για την καλλιτεχνική μου αποτυχία.»

Και ξανάρχισε τις τακτικές της σπουδές. Η μητέρα της χάρηκε τόσο, που της πρόσφερε ένα ταξίδι στη *Ρώμη*, λίγο πριν από τις ημέρες των σχολικών διαγωνισμών. Η *Αλίντα*, χωρίς να έχη τίποτε το καθορισμένο, ύπ' όψι της, αποφάσισε να κάνη ένα γύρο στο «*Τσέντρο*», να ξαναδῇ τους παλιούς της φίλους. Δεν ήξερε πως οι σκηνοθέτες *Μποννάρ* και *Καστελλάτσι* γύριζαν τους διαδρόμους ψάχνοντας για μιὰ νεαρή άγνωστη

για να την «λانسάρουν» ως πρωταγωνίστρια της ταινίας «*Ο άγριος Σαλαδίνος*». Το πρώτο συμβόλαιο της *Αλίντας* ήταν για δώμις χιλιάδες λιρέτες την ημέρα και το επίθετο *Βάλλι* το βρήκε στον τηλεφωνικό κατάλογο, τυχαία.

Από τότε, δεν σταμάτησε το «γύρισμα». Το καλοκαίρι, ο *Κάρλο Κουνιάσκα* πέρασε από τη *Ρώμη* για δύο ώρες και μίλησαν με την *Αλίντα* για τα μελλοντικά τους σχέδια καθισμένοι σ' ένα παγκάκι.

Στις αρχές του *Οκτωβρίου* η *Αλίντα* άρρώστησε. Είχε καιρό να πάρη γράμμα από τον *Κάρλο* και αποφάσισε να πάη να γίνη καλά στο πατρικό της σπίτι, στο *Κόμο*. Τον *Ιανουάριο* έλαβε ένα μεγάλο γράμμα από τον *Κάρλο*. Ήταν στη *Νότιο Αμερική*, όπου έπρεπε να κάνη επιδείξεις ακροβατικών πτήσεων. Γύρισε στην *Ιταλία* το *Μάρτιο*. Τότε η *Αλίντα* με την μητέρα της εγκαταστά-

ΑΛΙΝΤΑ ΒΑΛΛΙ

θηκαν οριστικά στη Ρώμη και άρχισε η σειρά εκείνη των επιτυχημένων ταινιών που την έκαναν διάσημη: «Τό έκανε μία κυρία» του Ματτόλι, «Τό σπίτι τής άμαρτίας» με τόν Νατσάρι, «Χίλιες λιρέτες τó μῆνα», «Χορός στόν πύργο», «Αδικαιολόγητη άπουσία», «Κόκκινη ταβέρνα».

Τό 1939, ό Κάρλο, πού είχε πάει νά πολέμησῃ στήν Ισπανία, γύρισε στή Ρώμη. Τριγύριζαν ὅπως ὅλοι οἱ έρωτευμένοι στό παλιά δρομάκι της, προσπαθώντας τώρα πιά νά άποφεύγουν τά παιδιά πού αναγνώριζαν τήν Άλίντα στό δρόμο καί τήν σταματοῦσαν γιά νά τῆς ζητήσουν αὐτόγραφο.

Κί' άρχισε ό πόλεμος στήν Εὐρώπη. Τότε, τήν έποχῇ δηλαδή πού οἱ Ἰταλοὶ ἠλπίζαν πώς θά έμεναν έξω άπό τήν ρῆξι, άρχισε τó «γύρισμα» τῆς «Μανόν Λεσκώ» με τόν Ντέ Σίκα. Ὁ Κάρλο έφυγε γιά τήν Στοκχόλμη γιά νά ελέγξῃ κινουόργια άεροπλάνα καί, μόλις τελείωσε τó φίλμ, ἡ Άλίντα πῆγε νά τόν βρῇ γιά λίγον καιρό. Τότε μπῆκε καί ἡ Ἰταλία στόν πόλεμο.

Στή Ρώμη, τó πρῶτο έτος τοῦ πολέμου δέν είχε κανέναν αντίκτυπο στήν κινηματογραφική παραγωγή. Ἡ Άλίντα γύρισε τó «Φῶς στό οικοτάδι» με τόν Φόσκο Τζακέττι καί γιά τó «Πίκκολο μόντο άντίκο» πῆρε τó βραβεῖο τῆς καλύτερας ἡθοποιού στήν Βενετία. Τότε ἤρθε ἡ εἰδησι γιά τόν θάνατο τοῦ Κάρλο. Μετά άπό ένα χρόνο φρικτό ἡ Άλίντα επέστρεψε στό στούντιο γιά τó «Ωρα έννέα, μάθημα χημείας», «Οἱ δύο ὀρφανές»,

«Ἐμεῖς οἱ ζωντανοί», «Ἀντίο Κόρα» καί, τó 1943, όταν «γύριζε» τó περίφημο «Ἀπόψε τίποτε τó νεώτερο», άρχισε μία ζωῇ έντονη καί αταίριαστη με τόν χαρακτήρα της. Ἐπινε καί ξενυχτοῦσε κάθε βράδι στό νυκτερινά κέντρα.

Όταν έπεσε ό Μουσολίνι, ἡ Άλίντα βρέθηκε σέ δύσκολη θέσι. Τό κουτσομπολιό εἰδνε κι' έπαιρνε κι' ὅλοι έλεγαν πότε πώς ἦταν εὐνοουμένη τοῦ ἴδιου τοῦ δικτάτορος, πότε τοῦ ενός ἢ τοῦ άλλου γιουῦ του. Τότε, σέ μία στιγμή τρέλλας, ἡ Άλίντα δέχθηκε νά παντρευτῇ τόν μουσικό Ὁσκαρ Ντέ Μέχο, πού έπαιζε σέ μία μικρῇ ὀρχήστρα μαζί με τόν Πιέρο Πιτσιόνι, τόν περίφημο πρωταγωνιστῇ τῆς ὑποθέσεως Μοντέζι.

Με τó τέλος τοῦ πολέμου, ἡ Άλίντα, περισσότερο γιά νά ευχαριστήσῃ τόν σύζυγό της, δέχθηκε ένα συμβόλαιο στό Χόλλυγουντ με τόν Σέλτσνικ καί γνώρισε μεγάλη επιτυχία στήν «Ἵπόθεσι Παρανταίν». Ἡ νοσταλγία όμως δέν τήν άφηνε. Γύρισε στή Ρώμη καί, άπό τότε, έζησε χωριστά άπό τόν Ὁσκαρ. Ἐμφανίσθηκε σ' ένα έπεισόδιο τῆς ταινίας «Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες», στοὺς «Ἐραστές τοῦ Τολέντο» με τόν Πέδρο Ἀρμενταρίθ καί στό μελόδραμα «Ὁ κόσμος τίς καταδικάζει».

Ἡ πιό σπουδαία όμως ταινία τῆς καριέρας της ὑπῆρξε τó «Σένσο». Συγχρόνως, τó ὄνομά της άπασχολοῦσε τόν τύπο στήν δυσάρεστη ὑπόθεσι Μοντέζι. Ἡ Άλίντα ὑπέστη τόσες τρομερές ἐπιθέσεις πού τά νεῦρα της δέν άντεχαν πιά. Γιά νά συνέλθῃ καί γιά νά δημιουργήσῃ μιὰ και-

νούργια έπαφή με τó κοινό της, άποφάσισε, εκείνη πού έτρεμε έμπρός σέ μιὰ γεμάτη πλατεῖα, νά έμφανισθῇ γιά πρώτη φορά στή ζωῇ της στό θέατρο. Δύο χρόνια θεατρικῶν επιτυχιῶν τήν συνέφεραν. Σήμερα ἡ Άλίντα πρωταγωνιστεῖ καί πάλι στόν κινηματογράφο, στήν καινούργια ταινία τοῦ σημαντικοῦ σκηνοθέτη Ἀντονιόνι («Οἱ τέσσερες έρωμένες») με τίτλο «Ἡ κραυγή». Καί ἡ έπομένη ταινία της θά εἶναι με τόν πρύτανη τῶν Γάλλων σκηνοθετῶν Ἀντρέ Κλεμάν.

Με άλλα λόγια, μετά άπό σαραντα μία ταινίες έν ὄλφ, ἡ ἄλλοτε «ένθεν ὑπ' άρθ. 1» τοῦ καποχικού κινηματογράφου κέρδισε σήμερα μιὰ ζήλευτῇ θέσι μεταξύ τῶν μεγάλων πρωταγωνιστριῶν.

ΡΑΦ ΒΑΛΛΟΝΕ

Όπως οἱ περισσότεροὶ άνδρες τοῦ κινηματογράφου, ό Ράφ Βαλλόνε εἶναι πολὺ πιό ὀρατός καί πιό συμπαθητικός στήν πραγματικότητα. Μετροῦ ἀναστήματος, γεροδεμένος, χαλκόχρωμος άπό τόν ἰταλικό ἥλιο, έχει μεγάλα γαλανά μάτια καί φωτεινó χαμόγελο. Ἐχει επίσης καί δυνατῇ μνήμη, πράγμα πού τοῦ εξασφαλίζει πολλοὺς φίλους στόν κόσμο τοῦ κινηματογράφου καί τῆς δημοσιογραφίας. Γιατί ό Ράφ δέν έχει αὐτό πού λέμε «ῥφος». Εἶναι ευγενικός, πρόθυμος καί ποτέ δέν ξεγνᾷ νά χαιρετήσῃ τόν άνθρωπο πού τοῦ σύστησαν μιὰ φορά.

Ἡ θέσι του στόν εὐρωπαϊκό κινηματογράφο εἶναι περίεργη. Γιατί αὐτός πού έχει παίξει με

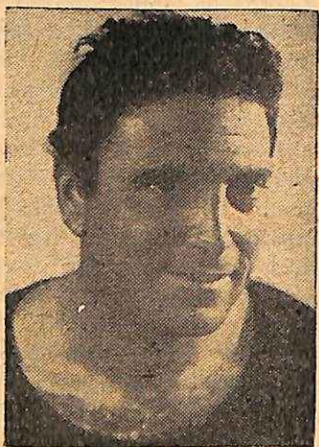
τίς ὀραιότερες «στάρ», πού έχει έμφανιστῇ σέ τόσες ταινίες με αξιώσεις, δέν έχει τήν φήμη «γότης». Ἀπλούστατα, συνεχίζει μιὰ γερῇ καριέρα χωρίς μεγάλες ἐκπλήξεις γιατί ἡ μόνη ἴσως ἐκπληξί, εἶναι τó γεγονός ὅτι οἱ έν λόγω σπουδαῖες «στάρ» επιμένουν νά τόν προτιμοῦν γιά συμπρωταγωνιστῇ τους. Κατά τά άλλα, ἡ ἥρεμη ζωῇ του, μακριά άπό τά συνηθισμένα στόν κύκλο του κουτσομπολιά, φαίνόταν νά μὴν έμπνέῃ τά σκανδαλοθηρικά περιοδικά καί τ' ἄρθρα πού τοῦ ἀφιέρωναν ἦταν λίγο ἄχρωμα. Οἱ καλοὶ οἰκογενειάρχες, οἱ ἀπλοί γι' ευγενικοὶ άνθρωποι, δέν παρυσιάζουν ποτέ δημοσιογραφικό ενδιαφέρον.

Καί νά πού ξαφνικά τά πράγματα άλλαξαν. Τό σκάνδαλο δημιουργήθηκε άπό τó τίποτε καί ἦταν σκάνδαλο με... αξιώσεις. Πρίν όμως φθάσωμε σ' αὐτά, ἄς ρίξωμε μιὰ ματιά στή ζωῇ καί στήν σταδιοδρομία τοῦ Βαλλόνε.

Γεννήθηκε στήν Καλαβρία, μιὰ περιοχή τῆς Νότιας Ἰταλίας πού φημίζεται γιά τόν ἥλιο της, τί ἄλλόγá της καί τοὺς σκληροὺς άντρες της, στίς 17 Φεβρουαρίου 1917. Ὁ πατέρας του, περίφημος δικηγόρος, είχε παντρευτῇ μιὰ ἀριστοκράτισσα Καλαβρέζα καί τó ζευγάρι είχε εγκατασταθῇ στήν πόλι Τροπέα.

Ὁ Ράφ, κανονικά, έπρεπε ν' ακολουθήσῃ τó επαγγελμα τοῦ πατέρα του. Πεισματάρης όμως καθὼς ἦταν, προτίμησε τó ποδόσφαιρο καί τήν δημοσιογραφία. Τό 1945, ό Ράφ ἦταν συντάκτης τῆς τρίτης σελίδας μιᾶς μεγάλης πρωινῆς έφημερίδας τοῦ Τουρίνου. Τό 1946 παρέλαβε τήν

ΡΑΦ ΒΑΛΛΟΝΕ

στήλη της κινηματογραφικής κριτικής, το 1947 την στήλη της θεατρικής κριτικής. Τον Μάρτιο του 1948, ο νεαρός σκηνοθέτης Τζουζέππε ντε Σάντις, κι' αυτός πρώην κριτικός του κινηματογράφου, πήγε να επισκεφθή την έφημερίδα και άρχισε να κουβεντιάσει με τον Ράφ. Σε λίγο έφυγαν μαζί και ο Ντε Σάντις, ένθουσιασμένος με την εμφάνισι και την γενική μόρφωσι του Ράφ, του πρότεινε το ρόλο του λοχία στην ταινία που ετοίμαζε τότε, το « Πόθοι στους βάλτους » με την Σουλβάνα Μάγκανο. « Όπως όλοι ξέρομε, ή ταινία είχε τεράστια επιτυχία. Παίχθηκε σε όλα τα μέρη του κόσμου και τὸ ὄνομα τοῦ Ράφ Βαλλόνε έγινε πασίγνωστο.

Τόσο εύκολο ήταν το ξεκίνημα και ακόμη πιο εύκολη στάθηκε ή συνέχεια. Συμπαθής και συγκρατημένος, ο Ράφ μπορούσε να παίξει μεγάλη ποικιλία ρόλων και σε λίγον καιρό είχε γίνει άνδραπα-

στος. Τὸ « Ματωμένο Πάσχα » υπῆρξε ἐπίσης μία πρώτης τάξεως ταινία, πάλι με σκηνοθέτη τὸν Ντε Σάντις, και ἀκολούθησε τὸ « Λευκή γραμμή » με τὸν Λουίτζι Τσάμπα και τὸ « Μονοπάτι τῆς ἐλπίδας » σοῦ Πιέτρο Τζέρμι πού κέρδισε ἐπτά διεθνῇ βραβεῖα.

Σ' αὐτὸ τὸ τελευταῖο εἶχε πλάι του μιὰ « καινούργια ». Μιὰ μελαχρινή κοπέλλα με έντονη και σοβαρή φυσιογνωμία, μορφωμένη, ἀπὸ καλή οἰκογένεια : τὸ ὄνομά της ἦταν « Έλενα Βάρτσι και δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ γίνη « στάρ ». Τὴν ἐνδιέφερε κυρίως ή ἀμοιβή πού τῆς εἶχαν ὑποσχεθῇ. Δέκα χρόνια μικρότερη ἀπὸ τὸν Ράφ, δὲν ἄργησε νὰ γοητευθῇ ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον πού τῆς ἔδειχνε. Τὸ « φλέρτ » τῶν δύο ἡθοποιῶν ἔγινε « δεσμός », ἀλλὰ ἐμειναν ἀρκετὸν καιρὸν ἀρραβωνιασμένοι ὥσπου νὰ βεβαιωθοῦν γιὰ τὴν σταθερότητα τῶν αἰσθημάτων τους.

Ὁ γάμος ἔγινε τὸν Αὐγούστο τοῦ 1952 και, τὸ 1953, ἀποκτοῦν ἓνα κοριτσάκι. Ὁ Ράφ εἶναι πανευτυχής, ἀλλὰ ή καριέρα του τὸν ὑποχρεώνει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἰταλία, ὅπου, ἐν τούτοις, εἶχε γυρίσει με ἐπιτυχία τὸ « Ἀπηγορευμένος Χριστός » τοῦ Κούρτσιο Μαλαπάρτε και τὴν ἀξέχαστη « Ἄννα », πάλι με τὴν Σουλβάνα Μάγκανο. Μιλᾷ τὰ γαλλικὰ σχεδὸν τέλεια και, με σκηνοθέτη τὸν Μαρσέλ Καρνέ, γυρίζει τὴν « Τερέζα Ραχέν » με τὴν Σιμόν Σινιόρε. Ὅταν ξαναβρέθηκε στὴν Ἰταλία, οἱ δύο ταινίες πού γύρισε με τὴν γυναῖκα του δὲν τὸν εὐχαρίστησαν. Ξανάφυγε λοιπὸν γιὰ τὴν Γαλλία, ὅπου τὸν περιμένε τὸ

« Θύελλα » με τὴν Φρανσουᾶζ Ἀρνούλ, ή « Λυσιστράτη » με τὴν Μαρτὶν Καρόλ και οἱ « Δαιμονισμένες » τοῦ Οὐγκο Μπέττι με τρεῖς πρωταγωνίστριες : τὴν Μαντλὲν Ρομπανσόν, τὴν Μαγκαλι Νοέλ και τὸ νεαρότερο και προκλητικώτερο ἄνθος τοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου, τὴν Ντανὺ Καρέλ.

Ἡ Έλενα ζοῦσε πολὺ μόνη, ἀλλὰ τοῦ εἶχε ἐμπιστοσύνη. Πράγματι με ὅλες αὐτὲς τὶς τολμηρὲς καλλονὲς ὁ Ράφ δὲν σκέφθηκε κἄν τὸ κακό. Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀγνές, τὶς πιὸ παρθενικὲς φυσιογνωμίες τοῦ διεθνούς κινηματογράφου, ή ἀξιολάτρευτη Μαρία Σέλλ, υπῆρξε γι' αὐτὸν ἀφορμὴ τραγικοῦ διλήμματος. Πολλὰ ἐλέχθησαν γιὰ τὸ ξαφνικὸ πάθος πού ἔνωσε τοὺς δύο πρωταγωνιστὰς τῆς ταινίας « Θύελλα στὸν Πάδο ». Ὁ Ράφ ὅμως ἦταν παντρεμένος, με ἀδιάλυτο γάμο, και ή Μαρία ἦταν ἀρραβωνιασμένη με τὸν σκηνοθέτη τῆς ταινίας Χόρστ Χάσλερ. Κανείς δὲν ἔξερε τί ἀκριβὼς συνέβη. Φαίνεται ὅμως ὅτι ή Μαρία ἀρνήθηκε ἓνα θαυμάσιο συμβόλαιο και ἔφυγε κάπου μακριά, στὴν Κεϋλάνη ἴσως, ἐνῶ ὁ Ράφ δὲν ἐμφανίζεται πιά με τὴν γυναῖκα του πούθενά. Ἡ Έλενα ὅμως εἶναι ἐξυπνη, σοβαρή και ἔχει δύο παιδιά. Εἶναι βέβαιο πὼς θὰ δείξῃ κατανόησι...

ANPY BINTAA

Στὴ Γαλλία, ή ἐπαρχία τῆς Ὠβέρν εἶναι λιγάκι σὰν τὴ Σκωτία γιὰ τοὺς Ἑγγλέζους κι' οἱ Ὠβερνιάτες εἶναι, κατὰ κανόνα, καλὰ προσγειωμένοι. Γι' αὐτὸ

και παραξενεύεται ὁποῖος ἀκούσει τὸν Βιντάλ — ναί, τὸν Ἄνρὺ Βιντάλ, τὸν σύζυγο τῆς Μισέλ Μοργκάν — νὰ περιγράψῃ ἀναιδέστατα τὸν ἑαυτὸ του: « Εἶμαι ἓνας Ὠβερνιάτης με καρδιά τσιγγάνου ». Μὰ ὅλα τὰ θέλει αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ; ἀναρωτιέται κανείς. Σφιχτοδεμένο τὸ πουγγί κι' ὅμως βιολιτζής, γυρολόγος, ποιητής... Ἀπὸ τὴν ἐμφάνισί του δὲν θὰ τὸ λέγαμε. Ψηλός, γεροδεμένος, με τεράστιες πλάτες και παραφουσκωμένους μῦς, ὁ Βιντάλ θεωρήθηκε πάντα ἀπὸ τοὺς παραγωγούς και τοὺς σκηνοθέτες ὁ ἀλήτης, ὁ ἐργάτης πού προκαλεῖ τὶς κυρίες τοῦ καλοῦ κόσμου, ἰδιαίτερα ὅταν ἔχουν φθάσει μιὰ ὀρισμένη ἡλικία. Κι' ἴσως νὰ μὴν φταίῃ μονάχα τὸ σῶμα του, οὔτε τὸ μούτρο του τὸ πεισματάρικο, με τὸ χαμηλὸ μέτωπο και τὸν κτηνώδη σβέρκο. Ἴσως και τὸ φέρεσιμό του νὰ δημιουργοῦσε δυσάρεστες ἐντυπώσεις στὴν ἀρχή τῆς καριέρας του.

ANPY BINTAA

Πράγματι ο Βιντάλ γνωρίστηκε χάρις στις γυναίκες. Σιγά-σιγά αλλά σταθερά, δημιούργησε ένα σοβαρό δεσμό με μια παλιά δόξα της δόξης. Η Ρενέ Σαίν-Σύρ δεν είχε πια ούτε νιάτα ούτε όμορφιά. Από παραγωγούς όμως τους ήξερε όλους καλά. Και, όσο κι' αν η δόξα της είχε μαραθῆ, για πρώτο σκαλοπάτι, του φάνηκε αρκετά χρήσιμη. Στις κοσμικές πλάζ και στις επίσημες πρεμιέρες, με σλίπ ή με σμόκιν, οί φωτογράφοι δεν ἄργησαν να προσέξουν το ξανθό θηρίο που την συνόδευε. Η Ρενέ Σαίν-Σύρ, πάντα έρωτευμένη με τον έρωτα, όπως έλεγαν οί συνάδελφοί της, αυτή τη φορά, είχε συγκεντρώσει το πάθος της και για τον Βιντάλ υπήρξε φίλη και δασκάλα, μάνατζερ, μητέρα κι' έρωμένη.

Οί ήθοποιοί που δεν ξέρουν να παίζουν, αν έχουν την τύχη να διαθέτουν σωστές — και μάλιστα υπερβολικές — σωματικές αναλογίες, βρίσκουν πάντα ένα είδος ταινιών στις οποίες είναι απαραίτητοι : τους υπερκολλοσούς. Ο Βιντάλ υπήρξε ιδεώδης έκλογη για την « Φαμπιόλα » που ετοίμαζαν να γυρίσουν στην Ιταλία και όλοι οί χρηματοδότες του έργου συμφώνησαν πώς ο ρωμαϊκός χιτώνας είχε σχεδιασθῆ για την ημέρα που ένα παλληκάρι σαν τον Βιντάλ θα μπορούσε να τον φορέσει.

Οί τεχνικοί και οί ήθοποιοί ξεκίνησαν για τη Ρώμη και, τελευταία, έφθασε στην Τσινετσιτά ή πρωταγωνίστρια. Ήταν ωραία σαν άγαλμα, είχε τεράστια άτσαλένια μάτια σαν τις παγωμένες θάλασσες και μαλλιά σαν

άναλυτο φεγγάρι. Επί πλέον ήταν ή φημισμένη της πατρίδας της.

Ο θρύλος λέει πώς ή πρώτη συνάντησι του Βιντάλ με την Μισέλ Μοργγκάν έγινε τη βραδιά που « γυρίστηκε » και το πρώτο τους φιλί. Στη ζεστή ρωμαϊκή νύχτα, λένε, τὸ ζευγάρι ξέχασε τους προβολείς και φιλήθηκε στ' αλήθεια.

Από κείνη την ημέρα δεν ξαναχώρισαν. Κι' ακόμη σήμερα στὰ καμπαρέ χορεύουν μαζί, ξεχνώντας τον υπόλοιπο κόσμο, ακριβώς όπως τον ξεχνούσαν στὰ ταβερνάκια του Τραστέβερ, όπου έτρωγαν την εποχή της πρώτης τους γνωριμίας.

Ίσως γι' αυτό ν' αγαπά τόσο ο Βιντάλ την Ιταλία. Ράβεται πάντα στη Ρώμη και τ' αυτοκίνητό του είναι ειδικό μοντέλλο της Λάντσια. Ο Ώβερνιάτης όμως με την τσιγγάνικη καρδιά, φαίνεται παραπάνω μέσα στο ίδιο του το σπίτι. Ζει ανάμεσα σε πολύτιμα έπιπλα, σε αντικείμενα που θα στόλιζαν μουσεϊο, σ' ένα περιβάλλον ανθρώπου με λεπτότητα γούστο. "Αν γι' αυτό είναι υπ' ύθυνος ο τσιγγάνος, ο Ώβερνιάτης εγκρίνει : τὰ έπιπλα και τὰ μπιμπελό άποτ' λοῦν καλή τοποθέτησι. Ο τσιγγάνος πάλι όνειρεύεται τον μεγάλο ρόλο που θα του επέτρεψη να δείξη τὸ ταλέντο του. Ο Ώβερνιάτης όμως συμβουλεύεται τὸ χρηματιστήριο των στάρ, τὸ θερμόμετρο που εξαρτάται από τις εισπράξεις των ταμείων, και τριβεί ένθουσιασμένος τὰ χέρια. Ο τσιγγάνος είχε φήμη Δόν Ζουάν. Ο Ώβερνιάτης όμως διάλεξε την ωραία τὼν ωραίων και — υπέρτατη πονηρία — της έμεινε πιστός.

Σαν ήθοποιό, οί κριτικοί μόνον σε μιὰ ταινία τον επάινεσαν : στὰ « Έπτά θανάσιμα άμαρτήματα », στὸ ρόλο του λαίμαργου. Πρέπει όμως να παραδεχθούμε πώς δεν βρήκε ακόμη τον πραγματικό του ρόλο, τον ρόλο που θα είναι για τον έξυπνο αυτό άθλητή ό,τι υπήρξε τὸ « Διάβολος στὸ κορμὶ » για τον Ζεράρ Φιλίπ ή τὸ « Μανὸν » για τον Μισέλ Ώκλαίρ.

Θα τον βρῆ ; Δεν αποκλείεται. Έχεινο όμως πὸν είναι σίγουρο

είναι πὸς δεν θα επαναλάβη τὸ σφάλμα να εμφανισθῆ στην ίδια ταινία με τη γυναίκα του. Και, από την εποχή της καλής του εκείνης δημιουργίας στη « Νεαρή Τρελλή », φαίνεται πὸς έμαθε να διαλέγη τὰ σενάρια και τους σκηνοθέτες του.

Τελευταία δὲ τὸ αστυνομικό φίλμ — ποιὸς δεν τον θυμάται στὸ « Σερι Νουάρ ; » — φαίνεται πὸς του δίνει μιὰ καινούργια και σοβαρώτερη θέσι στὸν γαλλικὸ κινηματογράφο.

Η έσχατη πλάνη.

Ενας πλούσιος Άμερικανὸς που είχε πάει να περάση για άναψυχή λίγες ημέρες στὸ Λονδίνο, είδε μιὰ μέρα στὸ δρόμο τρία παιδάκια τόσο κουρελίδικα που τὰ λυπήθηκε. Τὰ μάζεψε και τὰ τρία και τὰ πήγε σ' ένα μεγάλο κατάστημα όπου τὰ έντυσε από την κορφή ως τὰ νύχια. Παρ' όλ' αυτά, τὸ ένα ήταν άπαρηγόρητο. Δεν μπορούσε να τὸ κάνει να πάψη να κλαίη.

— Μὰ τί έχεις, βρε παιδάκι μου ; του είπε τέλος. Ντύθηκε σαν λόρδος, και κλαίς ; Τι σου συμβαίνει ;

— Μου συμβαίνει πὸς είμαι ή Άλιν και δεν θέλω να γίνω άγόρι, είπε τὸ κοριτσάκι ανάμεσα στους λυγμούς του.

Constellation

Τὸ ρεκόρ

Σέ όλη του τη ζωή ο Άϊνστάϊν δεν έπαψε να κατέχη τὰ σκήπτρα της άφηρημάδας. Όταν μιὰ μέρα συνάντησε στὸ δρόμο έναν φίλο του, του είπε έγκάρδια.

- Έλα αύριο να φάμε μαζί, θα είναι και ο καθηγητής Σμίθσον.
- Μά, εγώ είμαι ο Σμίθσον, είπε ο άλλος,
- Δεν πειράζει. Έλα όπωςσδήποτε.

Constellation

ΤΟ ΒΑΡΥ ΥΔΩΡ

Ένα ζωτικό στοιχείο της πυρηνικής ενέργειας και χωρίς αμφιβολία ή βάσις αναριθμήτων νέων προϊόντων του μέλλοντος.

Του

YVES WATREMEZ

Κατάπληξις στο Έργαστήριον.

Οι λέξεις «βαρύ ύδωρ» δεν θυμίζουν στους πολλούς παρά μιὰ ταινία — «Η μάχη του Βαρέος ύδατος» — που έδειχνε τὸ πιὸ καταπληκτικὸ ἴσως κατόρθωμα τοῦ πολέμου. Κανείς ὅμως δὲν θυμάται ὅτι τὶς ζοφερὲς ἡμέρες τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1940 ἡ Γαλλία ἀποφάσισε νὰ στείλῃ στὴν Ἀγγλία δύο ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἀτομικοὺς τῆς ἐπιστήμης: τὸν Ἀλμπάν καὶ τὸν Κοβάρσκι, συνεργάτες τοῦ καθηγητοῦ Ζολιό - Κιουρί, μετὰ τὶς 165 λίτρες βαρέος ὕδατος, τὶς ὁποῖες μιὰ μυστικὴ ἀποστολὴ εἶχε πᾶν νὰ βρῇ στὴ Νορβηγία καὶ οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦσαν σχεδὸν τὸ μοναδικὸ ἀπόθεμα στὸν κόσμῳ.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Γαλλία εἶχε ἐπιτύχει τὴ σημαντικώτερη πρόοδο στὸ ἀτομικὸ πεδίο. Καὶ ἡ συμβολὴ αὐτὴ ἦταν κεφαλαιώδους σημασίας γιὰ τὶς ἐρευνες ποὺ θὰ ὠδηγοῦσαν στὴ νίκη τοῦ ἀτόμου. Ἴσως δὲν ἔχει γίνῃ ἀκόμη ἀρκετὸς λόγος γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Τὸ νερὸ δὲν εἶναι κάτι τόσο καθαρὸ καὶ τόσο ἀπλό, ὅσο πιστεύαμε ἄλλοτε. Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων Σ. Γιούρη ἔκανε αὐτὴ τὴν παρατήρησι. Τὸ νερὸ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τοὺς κάδους τῶν συμπυκνωτῶν ἢ τὰ δοχεῖα τῆς ἠλεκτρολύσεως ποὺ λειτουργοῦσαν ἐπὶ χρόνιᾳ χωρὶς νὰ κενωθοῦν, παρουσίαζε — ὕστερα ἀπὸ ἐπιμελημένο καθαρισμὸ — ἀξιόλογη διαφορὰ στὴν πυκνότητά ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ «καθαρὸ» νερὸ τῆς πηγῆς.

Ἦταν καταπληκτικὸ... Ἐξανάγιναν μετρήσεις μετ' ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερη ἀκρίβεια. Τὰ δύο «νερά», χωρὶς καμμιά ἀμφιβολία, διέφεραν.

Ἡ ἀνακάλυψις αὐτὴ ἔδειχνε ἐπίσης τὴ βασικὴ σημασία τῶν αὐστηρῶς ἀκριβῶν μετρήσεων τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν. Ὁ Γιούρη συνέχισε τὶς ἐργασίες του. Στὴ χημικὴ ἀνάλυσιν τὸ κανονικὸ νερὸ δὲν ἔδειχνε ὅτι ἦταν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ κλασσικὸ H_2O . Ὁ ὅμως τὸ ἐξέτασε στὸν φασμα-

τογράφο τῆς ὕλης¹, εἶδε νὰ παρουσιάζεται ἀνάμεσα στὶς γραμμὲς τοῦ συνήθους φάσματος, πλάϊ στὴ γραμμὴ ποὺ μαρτυροῦσε τὴν παρουσία τοῦ ὑδρογόνου, μιὰ δέυτερη, ἀπροσδόκητη γραμμὴ.

Ὑπῆρχε λοιπὸν διαφορὰ, καὶ δὲν μποροῦσε κανεὶς παρὰ νὰ καταλήξῃ στὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπῆρχε καὶ ἓνα εἶδος ἀγνώστου ὑδρογόνου. Ἡ ἀποκάλυψις αὐτὴ κατέπληξε τὸν ἐπιστήμονα, γιὰτὶ τὸ ὑδρογόνον (ὕλη ἀτομικῇ...) ἦταν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἢ βάσις ὅλων τοῦ πίνακος τῶν στοιχείων...

Τοῦλάχιστον ἔπρεπε νὰ παραδεχθοῦμε τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς μορφῆς βαρύτερου ὑδρογόνου καὶ ὁ Γιούρη κατάρθωσε νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Τὸ ἄτομον αὐτοῦ τοῦ «βαρέος» ὑδρογόνου — τὸ ὁποῖον ὠνομάσθηκε δέυτεριον — εἶχε σχεδὸν τὸ διπλάσιον βάρος τοῦ συνήθους ὑδρογόνου². Καὶ τελικὰ κατάρθωσε νὰ καθορίσῃ

1. Τὸ ὄργανον αὐτὸ ἐφευρέθηκε ἀπὸ τοὺς Τόμσον καὶ Ἀστον τὸ 1914. Μπορεῖ νὰ διαχωρίσῃ τὰ ἄτομα ἐνὸς σώματος ἀναλόγως τοῦ βάρους τους, καὶ νὰ τὰ παρουσιάσῃ, ὅλα, ἀπὸ τὸ πιὸ ἐλαφρὰ ὡς τὰ πιὸ βαρύνοντα, σὲ ἓνα «φάσμα», ποὺ μπορεῖ νὰ φωτογραφηθῇ, καὶ στὸ ὁποῖον τὰ ἄτομα φαίνονται καθένα στὴ θέσιν τοῦ μετὰ τὴν μορφὴ μικρῶν σκοτεινῶν γραμμῶν, ἀναλογικῶς μετὰ τὴν ἀτομικὴν τοῦ μᾶζα. Ἡ ἀκρίβειά του εἶναι τόση ὥστε σήμερον μποροῦμε νὰ καθορίσωμε μέχρι 1/10.000 τὴ μᾶζαν τῶν ἀτομικῶν σωματιδίων, ποὺ δὲν ξεπερνοῦν τὸ ἐκατομμυριοστὸν τοῦ ἐκατομμυριοστοῦ τοῦ χιλιοστομέτρου.

2. Τὸ ἄτομον τοῦ ὑδρογόνου περιέχει ἓνα ἠλεκτρόνιον καὶ ἓνα πρωτόνιον καὶ τοῦ δευτερίου, ἓνα ἠλεκτρό-

νιον καὶ ἓνα ὑδρογόνον, τὸ ὁποῖον ἐθεωρούσαμε «καθαρὸ», ἦταν ἓνα μίγμα ἀτόμων κανονικοῦ ὑδρογόνου (99,98%) καὶ δευτερίου (0,02). Τὰ ἄτομα τοῦ δευτερίου δὲν εἶχαν παρατηρηθῇ ἕως τότε ἀπλῶς γιὰτὶ ἦταν σπάνια. Ὡστόσο, ἡ παρουσία τους σὲ μεγαλύτερη ἀφθονία ἦταν ποὺ προκαλοῦσε τὴ διαφορὰ τῆς πυκνότητος τῶν δύο ἐξετασθέντων νερῶν.

Ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐρευνῶν τοῦ δρος Γιούρη εἶχε τεραστίαν ἀπήχησιν στοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους καὶ τὸ 1934 τοῦ ἀπονεμήθηκε τὸ Βραβεῖον Νομπέλ τῆς Χημείας σὰν ἀνταμοιβὴ γιὰ τὴν παρατηρητικότητά του.

Ένα ὑπερ-ύδωρ.

Ἐρευνηταὶ σὲ ὅλο σχεδὸν τὸν κόσμον κατάρθωσαν νὰ διαπιστώσουν, μετ' ἐκπληξιν, ὅτι τὸ κοινότερον ὕγρῳ, τὸ νερὸ, εἶχε πυκνότητα ποὺ ἐποικίλλε ἀνάλογα μετὰ τὴν προέλευσίν του. Ἡ διαφορὰ ἦταν ἐλάχιστη, ἀλλὰ μποροῦσε νὰ μετρηθῇ καὶ ἐπέτρεψε νὰ ξεχωριστῇ τὸ νερὸ τῆς πηγῆς ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς θάλασσας σὲ διαφορὰ βάθην, τὸ νερὸ ποὺ συγκεντρώνει κανεὶς στὴν ἀρχὴ ἢ στὸ τέλος τῆς βροχῆς, τὸ νερὸ τὸ προερχόμενο ἀπὸ λυωμένο χιόνιν ἢ ἀπὸ παγετῶνες ἢ ἀκόμη καὶ τὸ νερὸ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τοὺς διάφορους ζωντανούς ὁργανισμούς. Καὶ τοῦτο ἦταν, χωρὶς συζήτησιν, ἔργο τῆς μεγάλης ἀναλογίας ἀ-

νιον, ἓνα πρωτόνιον καὶ ἓνα νετρόνιον, ἀπ' ὅπου προέρχεται καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ βάρους.

τόμων βαρέος υδρογόνου, που περιέχονται στο μίγμα που όνομάζουμε « νερό ».

Τελικά, αν δεχθούμε ότι θα μπορούσαμε να χωρίσουμε όλο το « νερό » στο οποίο τα δύο άτομα κοινού υδρογόνου Η είχαν αντικατασταθῇ με δύο άτομα βαρέος υδρογόνου D, θα είχαμε προφανώς ένα καταπληκτικό « βαρύ ύδωρ », με τον τύπο D_2O αντί H_2O .

Σ' αυτό μπορεί κανείς να φθάσει με την πολύ γνωστή μέθοδο τῆς ηλεκτρολύσεως. Όταν του διασχετεύουμε ηλεκτρικό ρεύμα, το νερό χωρίζεται σιγά - σιγά σε υδρογόνο και οξυγόνο. Το βαρύ υδρογόνο έχει την τάση να μένει στο νερό. Εάν συνεχίσουμε αυτή την εργασία ώσπου να μὴ μένει παρά 1)100.000 περίπου του αρχικού νερού, μπορούμε να αποκτήσουμε βαρύ ύδωρ σχεδόν καθαρό. Χρειάζεται όμως ένας τόννος κοινού νερού για να βγάλουμε 10 γραμμάρια βαρέος ύδατος και τεραστία δαπάνη σὲ ηλεκτρικό ρεύμα.

Ὡστόσο, αν σὰς ἔδιναν ένα ποτήρι με βαρύ ύδωρ, δὲν θα μπορούσατε να τὸ ξεχωρίσετε ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς βρύσης. Τοῦ μοιάζει καταπληκτικά σὰν διδυμὸς ἀδελφός του. Ἐχει τὴν ἴδια ἐμφάνισι, τὴν ἴδια γεῦσι, τὶς ἴδιες χημικὲς ιδιότητες· μόνον οἱ φυσικὲς του ιδιότητες εἶναι διαφορετικὲς.

Ποντίκια καὶ Ἄνθρωποι.

Θὰ μπορούσατε νὰ πλυθῆτε με τὸ νερὸ αὐτό, νὰ βράσετε σ' αὐτὸ ἕνα αὐγὸ ἢ νὰ τὸ βάλετε στὴ μηχανὴ τοῦ αὐτοκινήτου σας.

Τὸ μόνο ἴσως, ποὺ μπορεῖ νὰ κινῶσε τὴν προσοχή σας θὰ ἦταν ὅτι εἶναι λίγο βαρύτερο (10%) ἀπὸ τὸ κοινὸ νερό. Θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ εἴστε φυσικὸς πεπειραμένος, γιὰ νὰ δῆτε πὼς ὁ βαθμὸς πῆξεως εἶναι 3°8 καὶ βρασμοῦ 101°4.

— « Μιλήσατε προηγούμενως γιὰ γεῦσι », θὰ πῇ ὁ ἀπαιτητικὸς ἀναγνώστης, « μπορεῖ λοιπὸν κανεὶς νὰ τὸ πιῇ ; »

Προφανῶς, ναί. Ὁ Γιούρη καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες ἔχουν πιῇ μιὰ μικρὴ ποσότητα. Καὶ ὁ ὀργανισμὸς τους δὲν τὸ δέχθηκε ἄσχημα. Ὡστόσο εἶχαν πάρει τὴν προφύλαξι νὰ τὸ δοκιμάσουν πρῶτα σὲ ποντίκια — γιὰ νὰ δοῦν τί ἀποτέλεσμα θὰ εἶχε.

— « Μπορεῖ, λέει ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων Πιέρ Ρουσώ, μιὰ τέτοια τροφή ν' ἀσκήση βαθιὰ ἐπίδρασι στὴν ἱατρική, καὶ νὰ γνωρίσωμε, ὕστερα ἀπὸ γενεὲς « βαρέων ποντικῶν », γενεὲς « βαρέων ἀνθρώπων ».

Πάντως εἶναι παράξενη ἡ διαπίστωσις ὅτι τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν μέσα στὸ βαρὺ ύδωρ. Τὰ βατράχια πεθαίνουν καὶ οἱ σπόροι δὲν βλασταίνουν. Ὡρισμένοι θέλησαν ἀκόμη νὰ ὑποστηρίξουν τὴ γνώμη ὅτι ἡ μικρὴ ποσότης βαρέος ύδατος ποὺ ἀπορροφῶμε κάθε μέρα εἶναι ἡ αἰτία τοῦ ἐκφυλισμοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ, ποὺ ὁδηγεῖ στὸ γῆρας. . .

Ὅπως δὲποτε καὶ ἂν ἔχουν τὰ πράγματα, τὸ βαρὺ ύδωρ, ποὺ στὴν ἀρχὴ θεωρήθηκε σὰν ἐπιστημονικὸ παράδοξο, ἀναγνωρίσθηκε σὲ λίγο με ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ νικήσουν τὸ ἄτομο.

Ὁ καλύτερος ρυθμιστής.

Ἀντελήφθησαν πράγματι οἱ εἰδικοί ὅτι τὰ οὐδετερόνια ποὺ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸν βομβαρδισμὸ τοῦ οὐρανίου ἐκινούντο πολὺ γρήγορα καὶ δὲν ἐφθάναν με ἀκρίβεια στὸ στόχο. Ἐπρεπε νὰ ἐπιβραδύνουν κάπως τὶς κινήσεις τους ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ « συλληφθοῦν » ἀπὸ τοὺς πυρῆνες, γιὰ νὰ σχηματίσουν ἕνα καινούριο στοιχεῖο ἐπιδεκτικὸ « διασπάσεως » — με ἄλλα λόγια δηλαδὴ ἕνα στοιχεῖο ποὺ θὰ δημιουργοῦσε ἐκρηξί. Καὶ προσδιώρισαν ὅτι δύο σώματα μπορούσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς « ρυθμιστές » : ὁ γραφίτης καὶ τὸ βαρὺ ύδωρ.

Ὁ γραφίτης εἶχε ἕνα μεγάλο πλεονέκτημα : ὅτι ὑπῆρχε σὲ ἀφθονία· ὥστόσο ὅμως εἶχε καὶ πολλὰ μειονεκτήματα : τὴν τάση νὰ ἀπορροφᾷ τὰ οὐδετερόνια καὶ τὸ ὅτι ἦταν πολὺ λιγώτερο ἀποτελεσματικὸς ἐν συγκρίσει με τὸ βαρὺ ύδωρ γιὰ τὴν ἐπιβράδυνσι τῆς πορείας τους.

Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη. Ἦδη πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο εἶχε ἀρχίσει μεταξὺ τῶν μεγάλων δυνάμεων ἕνας ἀγὼν ταχύτητος γιὰ τὴν παραγωγὴ βαρέος ύδατος. Ὡστόσο τὸ προβάδισμα τὸ εἶχε ἡ Νορβηγία, χάρι στὶς ὑδροηλεκτρικὲς τῆς γεννήτριες. Ἀρὰ τὸ βαρὺ ύδωρ ἦταν πολὺ ἀκριβό : κάπου 20.000 φράγκα τὸ γραμμάριο τὸ 1939.

Οἱ ἐχθροπραξίες ἀνοιξαν τὸν δραματικὸ δρόμο πρὸς τὴ γνωστὴ ἀτομικὴ βόμβα. Ἐπρεπε νὰ προχωρήσωμε γρήγορα. Ὁ γραφίτης χρησιμοποιήθηκε ὡς ρυθμιστὴς τῶν πρώτων ἀτομικῶν

στηλῶν. Ὁ Γιούρη ὅμως διατύπωσε παραλλήλως καὶ μιὰ νέα μέθοδο. Με τὴν ἀνάμιξι βαρέος υδρογόνου καὶ κοινοῦ νεροῦ, ὑπὸ ὀρισμένες συνθῆκες, ἡ παραγωγὴ βαρέος ύδατος τελικῶς τριπλασιάζεται ἢ τετραπλασιάζεται.

Στὴ Βρετανικὴ Κολομβία καὶ στὸν Καναδᾶ ἰδρύθηκε ἕνα ἐργοστάσιο καί, στὰ 1944, κατάρθωσαν νὰ κατασκευάσουν μιὰ στήλη με ρυθμιστὴ βαρὺ ύδωρ, ἡ ὁποία ἀποδείχθηκε πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶχαν ὡς ρυθμιστὴ γραφίτη.

Ἡ παραγωγὴ κατόπιν αὐξήθηκε τόσο, ὥστε στὰ 1947 ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας ἀνῆγγειλε ὅτι εἶχε περὶ σσευμα βαρέος ύδατος καὶ τὸ διέθετε πρὸς 15 δολλάρια τὴν οὔγγια — δηλαδὴ 17 περίπου φράγκα τὸ γραμμάριο. Αὐτὸ ἦταν σπουδαία ὑπόθεσις, ποὺ ἀπέβλεπε προφανῶς στὸ νὰ ἐνθαρρυνθοῦν οἱ ἐρευνες σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς.

Τὸ « Βαρὺ » μέλλον.

Εἶναι ἤδη γνωστὸ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ παρουσιάζει τὸ βαρὺ ύδωρ στὴν ἱατρική. Ἄν τὸ ἀναμίσξωμε π.χ. με μιὰ ὀρισμένη τροφή, μπορούμε νὰ παρακολουθήσωμε τὴν ἀπορρόφησι καὶ νὰ προσδιορίσωμε τὸν τελικὸ προορισμὸ τοῦ στὸν ὀργανισμό, τὸ ἴδιο ἀποτελεσματικῶς ὅπως καὶ με τὰ ἐπικίνδυνα καὶ ἀκριβὰ ραδιενεργὰ ἱσότοπα.

Τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον παρουσιάζει καὶ γιὰ τοὺς βιοχημικοὺς. Οἱ ὑδρογονάνθρακες ἀποτελοῦν τὴν

βάσι όλων τών ζωντανών ιστών. Καί έχουν ανακαλύψει περισσότερες από 600.000 ενώσεις του υδρογόνου και του άνθρακος : έλαια, πετρέλαια, αλκοόλ, σάκχαρα, βαφές, φαρμακευτικά προϊόντα κ.λ.π. . . Κανείς δεν είναι σέ θέσι νά ξέρη τί καταπληκτικά καινούργια προϊόντα μπορεί νά δώση ή αντικατάστασι τών άτόμων βαρέος υδρογόνου με κοινό υδρογόνο τών μορίων τους.

Πάντως τὸ βαρὺ ὕδωρ ἔχει πρωταρχική σημασία στην εξέλιξη τῆς ατομικῆς ἐνεργείας, γιατί εἶναι ὁ πιὸ ἀποτελεσματικὸς ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς « ρυθμιστὰς » τῶν ατομικῶν στηλῶν. Καί ἐπίσης, ἐπειδὴ ὁ πυρὴν τοῦ δευτερίου μπορεί νὰ χρησιμοποιηθῇ στὰ κυκλοτρόνια γιὰ νὰ ἀποσπάσῃ καί ἄλλα μυστικά ἀπὸ τὴν ὕλη.

Τὸ βαρὺ ὕδωρ λοιπὸν ἔχει ἀποκτήσει ζωτικὴ σημασία στὸν σημερινὸ κόσμο. Οἱ χώρες οἱ ὁποῖες εἶναι πλούσια ἐφωδιασμένες με πηγὰς βαρέος ὕδατος ἔχουν ἓνα καθαρὸ πλεονέκτημα. Καί ὁποιαδήποτε καί ἔδῃ εἶναι ἡ χρησιμοποιομένη μέθοδος, ἀφοῦ τὸ πρῶτο βῆμα εἶναι πάντοτε τὸ πιὸ δύσκολο, παντοῦ γίνεται προσπάθεια νὰ βρεθοῦν πλουσιότερες πηγές, γιὰ νὰ πέσῃ ἡ τιμὴ κατασκευῆς τοῦ τελικοῦ προϊόντος.

Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ἀναφέρωμε, ἔστω καί με λίγα λόγια, ὅτι τὰ νερά τῶν λιμνῶν καί τῶν κλειστῶν θαλάσσων εἶναι πλούσια σὲ βαρὺ ὕδωρ. Καί εἰδικὰ τῆς Νεκρᾶς Θάλασσας, πού βρίσκεται μεταξύ Ἰσραὴλ καί Ἰορδανίας. . .

ΣΠΙΑΖΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

Καλημέρα, χρυσή μου ! Πῶς εἶσαι σήμερα ; εἶπε ἡ Σάλλυ στὴ γειτόνισσά της ὅταν τὴν συνάντησε στὸν μπακάλη τὸ πρωί.

— Ὅχι καί τόσο καλά, ἀπάντησε ἡ Ἀμαλία ἀκεφα. Ἄν εἶχες τὴν ἡλικία πού αἰσθάνομαι ἐγὼ σήμερα ὅτι ἔχω καί ἂν πρὶν ἀπὸ δέκα χρόνια ἦμουν τόσο νέα ὅσο φαίνομαι ἐσὺ σήμερα, θὰ ἦσουν εἴκοσι χρόνια μεγαλύτερη ἀπὸ μένα.

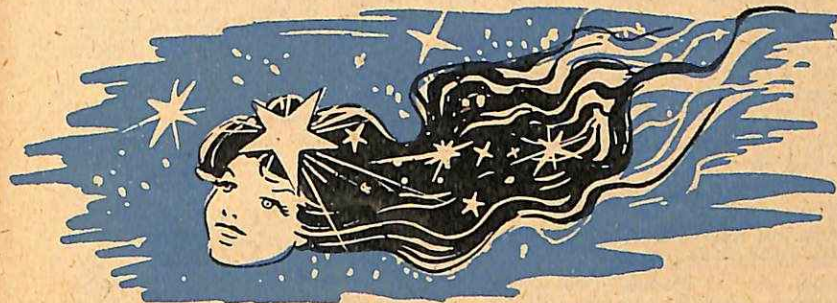
Καί πρὶν ἡ Σάλλυ προφθασῇ νὰ σκεφθῇ ἂν αὐτὸ πού τῆς ἔλεγε ἡ φίλη της ἦταν κομπλιμέντο ἢ τὸ ἀντίθετο, ἡ Ἀμαλία συνέχισε : Πραγματικά, ἀγαπητή μου, φαίνομαι εἴκοσι χρόνια νεώτερή μου.

Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτά, πόσο μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ Σάλλυ ἔλεγε πῶς αἰσθάνοταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ Ἀμαλία ;

Coronet

ἡδονοχρεῖς κληροῦ καὶ

Πέτρες καὶ τσακάλια ἐκεῖ ὅπου ἀνθίζε ἄλλοτε ἡ ζωὴ

Η ΟΥΡΥΣΗ ΒΕΡΕΝΙΚΗ ΤΩΝ ΠΤΟΛΕΜΑΙΩΝ

Τοῦ

JOHN DOODY

Κάπου δέκα μίλια νοτιῶς τῆς Μασσάουα, στὴν πολυσύχναστη ἀκτὴ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, βρίσκεται ἡ εἰσόδος τοῦ μεγάλου κόλπου Ζουλά, πού οἱ Ἀραβες τὸν ξέρουν με τὸ ὄνομα Γκουμπέτ. Ἐς Ζουλά καί στοὺς χάρτες τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ἀναφέρεται με τὸ ὄνομα κόλπος Ἀννεσλν. Ἐχει βάθος σχεδὸν 25 μίλια καί πλάτος 7. Εἰσχωρεῖ βαθιά μέσα στὶς ἄγονες, ἀλμυρὲς ἐρημιές τῶν Ντανάκιλ, τῶν ἄγριων ἀνθρώπων πού κατοικοῦν στὶς χαμηλὲς πεδιάδες ἀνάμεσα στὸ βουνὸ καί στὴ θάλασσα.

Σήμερα τὰ νερά τοῦ κόλπου τὰ ταραίζουν μόνο μερικὰ πλοίαρια πού γυροφέρνουν τὶς ἀκτὲς τοῦ καί λίγα ψαροκάικα πού σχίζουν τὴν ἡρεμὴ ἐπιφάνεια τῶν νερῶν του. Ὡστόσο, σὲ μιὰν ἄλλη ἐποχὴ ὁ κόλπος Ζουλά ἔβλεπε τὰ καράβια ὅλης τῆς Ἀραβίας νὰ περνοῦν μπροστὰ ἀπὸ τὸ νησάκι Ντισσεῖ πού φυλάγει τὴν εἰσόδου τοῦ κόλπου. Στὰ μισὰ τῆς νότιας ἀκτῆς βρισκόταν ὁ μεγαλύτερος σταθμὸς καραβανιῶν τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, τὸ πολυτιμότερο πετράδι τῶν Πτολεμαίων, ἡ περίφημη Χρυσὴ Βερενίκη.

Ἐκεῖ πού σήμερὰ βρίσκεται τὸ χωριὸ Ζουλά ἀπλωνόταν ἡ ἀρχαία Βερενίκη σὲ ὅλη τῆς τῆ δόξα, πάνω στὶς ἄγονες πέτρες κάτω ἀπὸ τὸ ὄρεινὸ τείχος τῆς ἀρχαίας Αἰθιοπίας. Ἀργότερα ὠνομάστηκε Ἀντουλῖς, ἀλλὰ ἐγὼ προτιμῶ νὰ μείνω μ' αὐτοὺς πού ἐξακολουθοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ ὁμορφο ὄνομα « Βερενίκη ». Γιατί τὸ ὄνομα αὐτὸ καί μόνο γεννοῦσε ἀσφαλῶς στοὺς ἀνθρώπους τὴν τρελλὴ ἐπιθυμία νὰ τὴ δοῦν. Καί ὅταν τὴν ἐβλέπαν μιὰ φορὰ, γύριζαν στὸν τόπο τους καί διηγόνταν τοῦ κόσμου τὶς ιστορίες γιὰ τὸ καταπληκτικὸ ἐμπόριο τῶν Πτολεμαίων στὴν καυτερὴ πεδιάδα, κάτω ἀπὸ τὰ γαλάζια βουνά.

Ὁ Πλίνιος γνώρισε αὐτὴ τὴν πολιτεία. Ἐγραψε γιὰ τὰ θαύματα τῆς ἀγορᾶς της καί γιὰ τὴν ἐποχὴ ὅπου ἓνας Ρωμαῖος ἑκατόνταρχος φύλαγε με τὴ φρουρά του τὶς πύλες της.

Αὐτὸ γινόταν τότε πού οἱ ρωμαϊκὲς γαλέρες περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Ἦταν οἱ γαλέρες πού οἱ σκλάβοι τὶς ἐσερναν μέσα ἀπὸ τὸν στενὸ λαιμὸ τοῦ Σουέζ γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ ταξίδι τους πρὸς τὸ νοτιὰ.

Ὁ Ἕλληνας ταξιδιώτης τῆς ἐποχῆς τοῦ Βεσπασιανοῦ περιέγραψε τὴν Χρυσή Βερενίκη σάν τὴν μεγαλύτερη ἀγορά τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκεῖ περιμένανε στὴ σειρά τὰ καράβια γιὰ νὰ παραλάβουν τὰ πλούσια φορτία πού ἔφθαναν πέρα ἀπὸ τὰ ὀρεῖα περάσματα, γιατί ἡ Βερενίκη ἦταν τὸ φυσικὸ ἐπίγειο τῆς Ἀζώμης. Ὁ Πλίνιος λέει πὼς ἔμποροι ἔρχονταν ἀπὸ μακρινούς τόπους γιὰ νὰ κάνουν τὶς συναλλαγές τους στὶς μεγάλες υπαίθριες ἀγορές τῆς πολιτείας.

Ἀνθρώποι πού ἔμπορευόνταν χρυσάφι καὶ ἔλεφαντοστοῦν ταξίδευαν κι' ἓνα μῆνα γιὰ νὰ μπερδευτοῦν μέσα στὸ πλῆθος τῶν ἐμπόρων τῶν σκλάβων. Ἡ βαριά μυρωδιὰ τῶν ἀρωμάτων ἀνακατενόταν μὲ τὴ δυσάρεστη ὁσμὴ τῶν δερμάτων πού στέγνωναν στὸν ἥλιο. Αὐτὴ ἦταν ἡ Ζούλα, ἡ χρυσὴ Βερενίκη τῶν ἀρχαίων, πού τὴν ἔξερε τόσο καλὰ ὁ ἀνώνυμος συγγραφέας τοῦ «Περίπλου».

Συναγωνίζονταν μὲ ἄλλες μακρινές πολιτείες, ὅπως ἡ Γιάφφα καὶ ἡ Δαμασκός, τὸν Ἰσπαχάν καὶ ἡ ἀκόμη πιὸ μακρινὴ Σαμαρκάνδη. Ἦταν ὁ μαγνήτης πού τραβοῦσε τοὺς ἀνθρώπους μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀσφάλεια τῶν σπιτιῶν τους καὶ τοὺς ὥθοῦσε στὴν περιπέτεια τοῦ ταξιδιοῦ.

Ἡ μεγαλύτερη αὐθεντία στὴν ἱστορία τῆς Βερενίκης εἶναι ὁ μοναχὸς Κοσμάς ὁ Ἰνδικοπλεῦστης, πού ἔγραψε γιὰ τὰ θαύματα πού βρίσκονταν σ' αὐτή. Ἐγραψε γιὰ τὰ χρυσοσκαλισμένα ἀφρικανικὰ καράβια πού ἀφηναι τὰ γεμάτα κίνησι ἀγκυροβόλια γιὰ τὰ νερά τῶν Ἰνδιῶν, βαρυφορτωμένα μὲ τὰ πλούσια ἀγαθὰ πού εἶχαν φθάσει ἀπὸ τοὺς μακρινούς καὶ ἐπικινδύνους δρόμους τῶν καραβανίων, ἀπὸ τὴν Ἀζώμην, μέσα ἀπὸ τὴν ἄγρια ὁμορφιὰ τοῦ ὀρεινοῦ τοπίου.

Ἡ πρωτόγονη αὐτὴ χώρα ἦταν ἀκόμη πιὸ ὁμορφὴ, ἐκείνο τὸν μακρινὸ καιρὸ. Οἱ ρισκοκίνδυνοι ἔμποροι δὲν κατέβαιναν ποτὲ ἀπὸ τὸ ὁροπέδιο μὲ τὰ πολυτίμα ἐμπορεύματά τους χωρὶς ἰσχυρὴ συνοδεία καὶ πολὺ σπάνια ἓνα καραβάνι ἔφθανε στὴν Βερενίκη, χωρὶς νὰ ὑποστῇ ἐπίθεσι ἀπὸ τοὺς καβαλλάρηδες πού λυμαίνονταν ὅλη ἐκείνη τὴν ὀρεινὴ περιοχὴ. Ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς ἀπ' εὐθείας

ἀπογόνους τους, τοὺς σημερινούς «σῖφτα», εἰς ληστὲς ἐκείνοι δὲν ἔξεραν τί θὰ πῇ οἴκτος. Ἀλλωστε σ' αὐτοὺς τοὺς τόπους ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει καὶ μεγάλη ἀξία. Καὶ τὰ ἀγαθὰ πού ἔφθαναν στὶς ἀγορές τῆς Βερενίκης εἶχαν πληρωθῇ τὶς περισσότερες φορές μὲ αἷμα.

Στὶς ταβέρνες τοῦ λιμανιοῦ λέγανε πολλὲς ἱστορίες γιὰ κόκκαλα πού ἀσπρίζανε στοὺς δρόμους τῶν καραβανίων, γιὰ πρωινὲς ἐπιθέσεις τῶν ληστῶν πού τρέχανε ὀρμητικὰ πάνω σὰ μικρὰ ἀβησσυνέζικα ἀλογά τους.

Ὁ Κοσμάς ὁ Ἰνδικοπλεῦστης μίλησε πρῶτος στὸν γνωστὸ τότε κόσμο γιὰ τὸ βαρὺ ἄρωμα τοῦ μόσχου πού πλημμύριζε τὴ νύχτα τὸν ἀέρα τῆς κοιμημένης Βερενίκης. Γιὰ τὰ κυνήγια ρινοκέρων καὶ ἵπποποτάμων, γιὰ τὰ θαυμάσια δέρματα τῶν λεοπαρδάλων καὶ τῶν μεγάλων μαύρων λεονταριῶν. Ἐγραψε ἀκόμη γιὰ τὸ ἀσπρὸ χρυσάφι πού ἔφεραν οἱ ἄνθρωποι κρυμμένο στὶς ζώνες πού φοροῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ ροῦχα τους. Μίλησε γιὰ τοὺς κολοσσιαίους χαυλιόδοντες τῶν ἐλεφάντων πού ἔτρεχαν στὶς μακρινὲς περιοχές, πιὸ μακριὰ ἀπὸ κεῖ πού βασιλεύει ὁ ἥλιος. Τὰ ἐλεφαντόδοντα στοιβάζονταν σὲ κατὰλευκούς σωρούς στὶς υπαίθριες πλατείες, ὅπου οἱ πλουσιονιμμένοι ἔμποροι πρίγκιπες περίμεναν τοὺς ἀγοραστές. Μερικοὶ ἔρχονταν ἀπὸ τὸ Ἑλῶθ, στὸν κόλπο Ἀκάμπα, τὸ λιμάνι τῆς Πέτρας, τὸ λιμάνι πού εἶχε γιὰ προορισμὸ τῆς ἡ βασιλίσσα τοῦ Σαβᾶ, ὅταν ξεκίνησε ἀπὸ τὶς ἀφρικανικὲς ἀκτές. Ἴσως νὰ μαρκάρησε ἀπὸ τὶς ἀποβάθρες τῆς Βερενίκης, ἐκεῖ ὅπου οἱ καπετάνιοι τοῦ Σολομώντος τὴν ἔξεραν τόσο καλὰ.

* * *

Ὡστόσο ἡ Χρυσὴ Βερενίκη ἀρχιστὴ νὰ ξεπέφτει ὅταν πῆρε νὰ ἀκμάζει ὁ Μασσάουα. Τὸ λιμάνι τῆς ἔδωσε ἀπὸ τὰ καράβια καί, μὲ τὸ πέρασμα τῶν χρόνων, οἱ ἀποβάθρες τῆς σκεπάστηκαν ἀπὸ τὴν ἄμμο τῆς ἐρήμου καὶ τὶς πέτρες πού κατέβαζαν οἱ χεῖμαρροι.

Ἔτσι ἦρε ἡ λήθη. Ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε ἔκατοντάδες ἄνθρωποι διαλαλοῦσαν τὰ ἐμπορεύματά τους, ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε πουλιόνταν χιλιάδες σκλάβοι, μόνο

τσακάλια, ἀγρίοσκυλοι καὶ ὕαινες τριγυρνοῦν ἐλεύθερα.

Καὶ ὅμως πόσα θαυμάσια πράγματα δὲν θὰ βρίσκονται θαμμένα κάτω ἀπὸ τὴ λάσπη καὶ τὴν ἄμμο τῶν αἰώνων καὶ μαζὺ ὁ ἱερὸς θρόνος τῶν Πτολεμαίων μὲ τὴν ἱερὴ πέτρα ἀπὸ κάτω!

Χαμένες κάτω ἀπὸ τὴν ἄμμο βρίσκονται οἱ πολυτίμες στῆλες τῆς Ἀβυσσηνίας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού οἱ ἄνθρωποι ἔγραφαν ἐπάνω στὴν ἀκατάλυτη πέτρα. Οἱ περίφημες στῆλες τῆς Ἀζώμης εἶχαν τὶς ὁμοίες τους σ' ὅλο τὸ μακρὸ δρόμο τῶν καραβανίων πάνω σὰ ἀπότομα βράχια. Ἦταν στημένες σὲ ὅλους τοὺς σταθμούς, σὰ μικρὰ χάνια ὅπου οἱ ἄνθρωποι ξεκουράζονταν ἀπὸ τὸν ἐπιμοχθο δρόμο.

Ἀπὸ τὰ παλιὰ αὐτὰ χάνια τὸ μεγαλύτερο ἦταν τὸ Ἀντί Κολόε ψηλὰ στὸ βουνό. Στὸν «Περίπλου» τοῦ Κοσμά διαβάζουμε πὼς ὁ μεγαλύτερος σταθμὸς τοῦ Ἀντί Κολόε ἦταν σχεδὸν μιὰ ξεχωριστὴ πολιτεία σὲ ἀπόσταση λίγων ἡμερῶν πορείας ἀπὸ τὴν Χρυσή Βερενίκη. Εἶναι πολὺ πιθανὸ ὅτι ἀποτελοῦσε ἓνα τόπο παραθερισμοῦ γιὰ τοὺς πλούσιους κατοίκους τοῦ λιμανιοῦ, ἓνα καταφύγιο ἀπὸ τὴν καταθλιπτικὴ ζέστη τῆς πεδιάδας. Γιὰ τὸ ἀέρας τοῦ βουνοῦ κατέβαζε πολλὴ δροσιὰ ἐκεῖ ψηλὰ.

Εἶναι κρίμα πού δὲν ἔγινε καμμιά προσπάθεια γιὰ νὰ ἀποκαλυφθοῦν ὅλα τὰ πλούτη πού περιμένουν τὸ χέρι τοῦ ἀρχαιολόγου στὴ θέσι τῆς παλιᾶς Βερενίκης, πού περιμένουν τὸν ἄνθρωπο πού θὰ μπορέσει νὰ

ἀνεθῇ τὶς συνθήκες τοῦ τόπου καὶ νὰ τὰ φέρῃ στὸ φῶς.

Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἔγινε μιὰ προσπάθεια ἀπὸ Βρεττανούς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ φθάσῃ σὲ ἀποτελέσματα, γιατί ἡ δουλειὰ σταμάτησε πρόωρα. Τὸ 1867 μιὰ νέα βρεττανικὴ ἀποστολὴ, στρατιωτικὴ αὐτὴ τὴ φορά, ζωντάνεψε τὴν παλιὰ Βερενίκη μὲ 300 πλοῖα πού ἀγκυροβόλησαν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ Ντανακίλ πού βρίσκεται στὴ θέσι τῆς παλιᾶς Βερενίκης καὶ 60.000 ἄνδρες ἀποβιβάστηκαν ἐκεῖ. Ὅπλα καὶ πολεμοφόδια, σκηνές, ἐλέφαντες, ὑποζύγια, ὅλα περνοῦσαν πάνω ἀπὸ μιὰ χρυσὴ πολιτεία θαμμένη μέσα στὴ γῆ.

Πόσα δὲν θὰ εἶδαν τὰ φαντάσματα τῆς παλιᾶς τῆς δόξας στὴν ἔρημη ἀκτὴ ὅπου σήμερα ψαρεύουν μόνο πελεκάνοι. Οἱ σκιὲς τῶν στρατιωτῶν τοῦ Πτολεμαίου καὶ τὰ φαντάσματα τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν κυνηγῶν θὰ θαύμασαν ἀσφαλῶς τὰ σύγχρονα καραβάνια, πού δὲνμποροῦσαν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰ παλιά.

Ἀπὸ τὴ μέρα πού τὰ πλοῖα ἐκείνα ἔφυγαν, ἡ Βερενίκη κοιμάται πάλι τὸν ἥσυχο ὕπνο της. Μόνο τὰ ἱταλικά ἀεροπλάνα πού εἶχαν μιὰ βάσι ἐκεῖ κοντὰ τάραζαν πότε-πότε τὴ γαλήνη της.

Καὶ μόλις καὶ αὐτὰ σηκώνονταν μέσα στὴ βαριά, ὑγρὴ ἀτμόσφαιρα, κοπάδια ἀπὸ γαζέλες κατέβαιναν γιὰ νὰ βοσκήσουν ὅπως τὸν παλιὸ καιρὸ. Τώρα ὅμως πατοῦν τὰ λεπτά τους πόδια πάνω σ' ἓνα τοπίο ἥσυχο, σὲ μιὰ πολιτεία ξεχασμένη, πού κοίτεται κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, στὴ Χρυσή Βερενίκη.

Εἶναι περίεργο πόσο πολὺ ἀλλάζουν οἱ ἄνδρες!

J. Sloane

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ

'Από 21 'Ιανουαρίου - 19 Φεβρουαρίου

Η ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

«Η 'Εκλογή» συνεχίζει την δημοσίευσή της αστρολογίας, ξέροντας ότι ικανοποιή μια επιθυμία πάρα πολλών αναγνωστών της, ιδίως μετά τα ένθους σάββατα γράμματα που έλαβε.

«... 'Η 'Αστρολογία ήταν κάτι που έλειπε από τις σελίδες της 'Εκλογής», μάς έγραψαν πολλοί αναγνώστες. «Με χαρά είδαμε να εγκαινιάζετε αυτή τη στήλη, που γραμμένη με επιστημονικό πνεύμα, συμπληρώνει ένα κενό.»

Στη σύγχρονη ζωή, φυσικά και μεταφυσικά φαινόμενα, ψυχολογία και παραψυχολογία δεν αντιμετωπίζονται ούτε με φανατική πίστι ούτε με φανατική δυσπιστία. Και τα δύο έχουν το κοινό τους.

Αυτά που δημοσιεύονται είναι γραμμένα από τον σοβαρότερο ειδικό, τον Α. ROY.

Ο 'Υδροχόος, ένδεκατο στοιχείο του Ζωδιακού Κύκλου, τρίτο της τριπλότητος του 'Αέρος, βρίσκεται υπό την πρωταρχική επίδραση του Ουρανού, διατηρώντας ταυτόχρονα μια ελαφρά κρόνια δόση που προέρχεται από το προηγούμενο στοιχείο, του Αιγόκερω. Γενικά ο 'Υδροχόος συμβολίζει τον αέρα, τον ηλεκτρισμό, τους κραδασμούς, τον ρυθμό, τον χορό, τον κινηματογράφο, την πρόοδο στις εφευρέσεις, τις κινήσεις και τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, την ψυχολογία, τις προχωρημένες ιδέες, τις πρωτοποριακές σχολές, την ελευθερία, τον αλτρουισμό, τη φιλία. Είναι το σύμβολο της Δημοκρατίας, των νέων επιστημών, των κοινωνικών τάσεων για την απελευθέρωση του ανθρώπου με την παιδεία.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

'Αστάθεια και επιμονή.

Με εξωτερική εμφάνιση που μαρτυρεί αληθινή ελκικρίνεια, οι 'Υδροχόοι έχουν χαρακτήρα περίπλοκο, καμωμένο από ίσο μίγμα αστάθειας και επιμονής, αυθορμητισμού και πείσματος. Ο κοχλάζων Ουρανός και ο κατηφής Κρόνος συγκρούονται μέσα τους. Ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων των 'Υδροχόικων είναι μια ισχυρή τάση στην πρωτοτυπία και ίσως μάλιστα στην έκκεντρικότητα. Αυτό τους κάνει να μη συμπεριφέρονται όπως όλος ο κόσμος, να αναζητούν τις αντιθέσεις των χρωμάτων, να υψίσουν έκζητημένο, από μανία νεωτερισμού και από την ανάγκη, συνειδητή ή ασυνείδητη, να εκδηλώσουν ένα βαθύ αίσθημα ανεξαρτησίας. Σιχαίνονται τη ρουτίνα και τη συμβατικότητα. Η δεσπόζουσα επίδραση του Ουρανού τους δίνει μια ευφύα έντονη, δημιουργική, περίεργη για το καινούργιο, απληστή για γνώσεις. Μία εξαιρετική επινοητικότητα αντικαθιστά την έλλειψη πρακτικότητας. Άλλο παράδοξο χαρακτηριστικό των ουρανίων του 'Υδροχόου: ενώ γενικά το πνεύμα τους είναι προσηλωμένο στο μέλλον και την πρόοδο, προσκολλώνται στα πράγματα του παρελθόντος κατά τρόπο μόνιμο. Είναι λίγο μοιρολόι, αμέριμνοι, αφιλοκερδείς και ονειροπαρμένοι. Αλλάζουν τόσο απότομα που ξαφνιάζουν το περιβάλλον τους. Είναι ένας τρόπος να σπάζουν τις αλυσίδες που μόνοι τους εσφυρηλάτησαν για τον εαυτό τους. Οι 'Υδροχόοι είναι γενικά προσηνεϊς, γενναίοψυχοι, κοινωνικοί.

ΥΛΙΚΗ ΖΩΗ

*Ερως για την ελευθερία και καλοτυχία.

Έξυπνάδα, επινοητικότητα, πνεύμα πρωτοβουλίας και αγάπη για την ανεξαρτησία τους σπρώχνουν σε ελεύθερα επαγγέλματα, έστω και αν χρειαστεί να αγωνισθούν για την πραγματοποίησή των φιλοδοξιών τους. Το πείσμα

Τί λέει
δ
'Υδροχόος

και η επιμονή τους γίνονται τότε σοβαρά όπλα στα χέρια τους. Όλες αυτές οι αρετές θα τους απέφεραν πρόωρες υλικές επιτυχίες, εάν οι ουρανιακές τους τάσεις δεν τους υποχρέωναν, από ανυπομονησία, ν' ακολουθούν απότομα κατευθύνσεις τελείως αντίθετες από τις προηγούμενες. Είναι γι' αυτό πολύ δύσκολο να τους κατατάξη κανείς στις διαβαθμίσεις των επαγγελματιών. Μεταξύ τους γεννιούνται οι χορευτές, οι άστέρες, οι διακοσμητές, οι μουσικοί, οι αεροπόροι, οι δημοσιογράφοι, οι εξερευνητές, οι διανοούμενοι. Πολλοί γίνονται υπάλληλοι μεγάλων δημοσίων οργανισμών, των οποίων άλλωστε ο Ύδροχόος είναι το ζώδιο. Η τύχη δεν τους αντιστέκεται. Τους έρχεται ξαφνικά σαν άνεμος, κατά Ουράνιο τρόπο, στην ώρα της μεγάλης απελπίσας, δίνοντάς τους κουράγιο. Και αυτό τους συμβαίνει πολλές φορές στη ζωή τους.

ΥΓΕΙΑ

Έλαττωματική λειτουργία του νευρικού και κυκλοφορικού συστήματος.

Ανατομικά, ο Ύδροχόος κυβερνά τις γάμπες και ιδιαίτερα τους άστραγάλους, ενώ ο Ουρανός άσκει την επίδρασή του στα νεύρα και την κυκλοφορία του αίματος. Οι κυκλοφορικές ανωμαλίες προκαλούν συχνά φλεγμονή στις γάμπες, διόγκωση των φλεβών και φλεβίτιδα. Σε περίπτωση δυστυχισμάτων τα πρώτα μέρη είναι: οι άστράγαλοι, ο τارسός, ο καρπός της χειρός. Η ιδιοσυγκρασία τους είναι υπερτονική. Οι κοπώσεις, ή ελαττωματικότητας του νευρικού συστήματος γίνονται αίτια καρδιακών διαταραχών (ταχυπαλμίες) και άπνειας. Η ανάπαυση, ή ησυχία και συχνά τα νέα θεραπευτικά μέσα είναι αποτελεσματικά. Οι ύδροχοικοί πρέπει να επαγρυπνούν για τα άδύνατα μέρη του σώματός τους όταν ο ήλιος διασχίζει τον Ταύρο (21 'Απριλίου - 20 Μαΐου), τον Λέοντα (23 'Ιουλίου - 23 Αύγουστου), τον Σκορπιό (24 'Οκτωβρίου - 22 Νοεμβρίου).

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Γενναιοφροσύνη και έλλειψις κρίσεως.

Οι ύδροχοικοί είναι ανοιχτόκαρδοι και εύκολοι στους θαυμασμούς, αλλά ταυτόχρονα επιφυλακτικοί και συνεσταλμένοι όταν πρόκειται για τα προσωπικά τους αισθήματα. Η έλαφρά αλλά πραγματική επίδραση του Κρόνου εκφράζεται με την τάση για μελαγχολία και ανησυχία. Η φαντασία και η έγκεφαλικότες παίζουν σημαντικό ρόλο στην αισθηματική τους ζωή, αλλά το αισθημα της ανεξαρτησίας τους προφυλάσσει από τα άκρα. Με δυσκολία υποφέρουν τον οικογενειακό ζυγό και πολλές φορές από αντίδραση παντρεύονται από κεραυνοβόλο έρωτα, όπως νομίζουν, ενώ δεν πρόκειται παρά περί πείσματος. Γι' αυτό γρήγορη απογοήτευση και διάλυση του δεσμού. Πάντως με λίγη περίσκεψη και νοημοσύνη και πρό παντός με την διαίσθησι που τους διακρίνει, μπορούν κατ' αρχήν ν' αποφύγουν τις πρόωρες και εϋθραυστες αυτές ενώσεις. Οι γεννημένοι υπό τον Ζυγό, τον Ταύρο, τους Διδύμους και τον Κριό, ταιριάζουν αρμονικά με τους Ύδροχοικούς. Οι του Ζυγού και των Διδύμων λόγω συγγενούς ψυχουσυνθέσεως, οι δε άλλοι χάρι στις όμοιες αντιθέσεις. Η φίλια, τέλος, είναι το πεδίο όπου ή άφιλοκέρδεια και ο αλτρουϊσμός του Ύδροχοικού έκδηλώνονται άφθονα. Πάντως καμιά φορά πέφτουν έξω από έλλειψι κρίσεως στην έκλογή των σχέσεων τους ή άφοσιώνονται σε πράγματα και πρόσωπα που δεν το αξίζουν. Η άχαριστία με την οποία συχνά πληρώνονται δεν τους αποθαρρύνει, γιατί γενικά ενεργούν αυθόρμητα, χωρίς να ζητούν ευγνωμοσύνη και εύχαριστίες.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΜΕΤΑ ΕΥ

21 'Ιανουαρίου και 19 Φεβρουαρίου

ΚΡΙΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου - 20 'Απριλίου.

Πρέπει να ενεργήσετε με πολλή περίσκεψη και φρόνησι σε ό,τι άφορα τα οικονομικά σας μέσα ή την αισθηματική σας ζωή. Μετά τις 6 Φεβρουαρίου μια περίοδος τύχης φαίνεται να σας άνοιγεται για το πρώτο δεκάημερο. Και στα 3 δεκάημερα θα βρήτε αποτελεσματική συμπαράσταση από σημαίνοντα πρόσωπα. Χρώματα μηνός : μπλε μαρέν και άσπρο.

ΤΑΥΡΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου - 20 Μαΐου.

Περίοδος αρκετά δύσκολη για κείνους που δεν θα διατηρήσουν την ψυχραιμία τους, που θα έλαβουν τους πόθους τους για πραγματικότητες και δεν θα φροντίσουν έγκαιρα την υγεία τους. Προσοχή στα αισθηματικά μπλεξίματα, στις συζητήσεις σας, στις άσκοπες δαπάνες. Φυλαχθήτε ιδιαίτερα το πρώτο και δεύτερο δεκάημερο από πιθανά μικρά άτυχήματα. Χρώματα μηνός : άποχρώσεις παστέλ.

ΔΙΔΥΜΟΙ : Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου - 22 'Ιουνίου.

Ο Ύδροχόος επηρεάζει την τύχη και κείνων που γεννήθηκαν σε άλλους άστερισμούς.

Αν και στο δεύτερο δεκάημερο διατηρούνται μερικά κατάλοιπα δυσάρεστων καταστάσεων ή έμποδιών, ή γενική ατμόσφαιρα είναι πολύ καλλίτερη από τον προηγούμενο μήνα. Πολύ πιθανές συναισθηματικές ικανοποιήσεις, εύτυχεις αλλαγές αρκετά άπροσδόκητες. Το τρίτο δεκάημερο θα είναι πολύ εύτυχισμένο για την ψυχική σας κατάσταση. Χρώματα μηνός : ώχρο κίτρινο σε τόνους χαλκού.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ : Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουνίου - 22 'Ιουλίου.

Προσπαθήστε να ζήσετε αρμονικά με το οικογενειακό και το επαγγελματικό σας περιβάλλον, να βάλετε πολύ τάξι, μεθοδικότητα με ό,τι καταπιαστήτε, να άγνοήσετε τις φλυαρίες και τις κακογλώσσίες. Μετά τις 2 Φεβρουαρίου, μια καλλίτερη περίοδος άνοιγεται μπροστά σας που θα σας άποζημιώσει για τις προηγούμενες. Χρώματα μηνός : μώβ, ρόζ πάλ.

ΛΕΩΝ : Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου - 22 Αύγουστου.

Μην παραμελήτε την υγεία σας, μην κουράζεστε άνώφελα και πρό παντός μην επιχειρήτε πράγματα που ξεπερνούν τις οικονομικές σας δυνατότητες και την φυσική σας άντοχή. Στο σύνολό του, ο μήνας αυτός άπαιτεί προσηχή και πρέπει να τον άφιερώσετε στην διατήρησι των εύκαιριών και την έκμετάλλευσί τους παρά στην άναζήτησι αισθηματικών ή επαγγελματικών περιπετειών που θα σας άπογοητεύσουν γρήγορα. Χρώματα μηνός : γκριζα και παρδαλά καφρά.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου.

Από 21 Ιανουαρίου - 6 Φεβρουαρίου, εξαίρετες επιδράσεις θα ευνοήσουν την αισθηματική ζωή σας, θα δημιουργήσουν δυνατότητα για κάτι ευχάριστα καινούργιο, θα βελτιώσουν επίσης την απόδοσι της εργασίας σας. Η υγεία σας και το κέρι σας θα βελτιωθούν και δεν θα πάρετε κατάκαρδα μερικές μικροσκοτούρες. Χρώματα μηνός : μπλέ και κόκκινα.

ΖΥΤΟΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου.

Κατά τη διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους της περιόδου αυτής, φυλαχθήτε από άπερισκεψίες, παραλείψεις, αποφάσεις βιαστικές και αισθηματικές επιπολαιότητες. Ύστερα από τις 7 Φεβρουαρίου θα ανταμειφθήτε με το παραπάνω για τις προσπάθειες που καταβάλατε και θα έχετε ψυχικές ικανοποιήσεις και επαγγελματικές επιτυχίες. Χρώματα μηνός : διαβαθμίσεις βιολέτ και γκριζα.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 24 Οκτωβρίου - 22 Νοεμβρίου.

Παρά τις επαγγελματικές αντιδράσεις, θα κάνετε πολλή δουλειά κατά το πρώτο και δεύτερο δεκαήμερό και θα πραγματοποιήσετε ένα ευτυχές αισθηματικό σχέδιο ή ένα επικερδές ταξίδι. Από την 21η Ιανουαρίου, δυσπιστία σοβαρά στις εκπλήξεις της καρδιάς, μην αποφασίζετε τίποτα υπό την επίδρασι μιάς συγκινήσεως και προσπαθήστε να βρῆτε καιρό για ανάπαυσι. Χρώματα μηνός : ανοικτά πράσινα και σκούρα μπλέ.

ΤΟΞΟΤΗΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου.

Οι βελτιώσεις που άρχισαν τον προηγούμενο μήνα μπορεί να πάρουν έκτασι. Φιλικές επεμβάσεις θα βελτιώσουν αποτελεσματικά τα οικονομικά σας και ευτυχῆ γεγονότα θα σφραγίσουν την ψυχική ζωή σας. Το τρίτο δεκαήμερο θα σᾶς είναι ευνοϊκό σ' αυτό το σημείο. Μπροστά σας ανοίγεται μια καλή περίοδος. Χρώματα μηνός : κίτρινα και πράσινα.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 21 Δεκεμβρίου - 20 Ιανουαρίου.

Καθ' όλη τη διάρκεια του πρώτου δεκαημέρου φυλαχθήτε από άπρονουσίες, από κουραστικά ταξίδια, από ριψοκίνδυνες πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα μάλιστα εάν είσθε του τρίτου δεκαημέρου. Αργότερα θα τα καταφέρετε καλά στη δουλειά σας, θα πάρετε χρήματα και τολμηρές, αλλά ζυγισμένες αποφάσεις που θα σᾶς επιτρέψουν να επιτύχετε ό,τι επιθυμείτε. Χρώματα μηνός : άσπρο, μωβ.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 21 Ιανουαρίου - 19 Φεβρουαρίου.

Το πρώτο δεκαήμερο θα είναι το προσφορώτερο για την δραστηριότητά σας και θα σᾶς φέρη καλά υλικά αποτελέσματα. Μετά, φρονιμώτερο είναι να μην αναλάβετε τίποτα παρακινδυνευμένο, να άρκεσθῆτε στα άποκτημένα, στους υπάρχοντες δεσμούς. Η περίοδος από 4 - 15 Φεβρουαρίου απαιτεί ιδιαίτερη συνέσι σε όλα και ιδιαίτερα στο αισθηματικό πεδίο. Χρώματα μηνός : διαβαθμίσεις μπλέ.

ΙΧΘΕΙΣ :Για όσους γεννήθηκαν από 20 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου.

Μία περίοδος άρκετά δύσκολη τελειώνει. Και όταν άκόμη όλα σᾶς έρχονται βολικά, οι ένεργειές σας θα είναι πιο αποτελεσματικές. Από άπόψεως υγείας θα επιδείξετε άντοχή. Θα μπορέσετε να πραγματοποιήσετε σχέδια

που τα προηγούμενα γεγονότα επιβράδυναν ή έμπόδισαν. Θαυμάσιες αισθηματικές ικανοποιήσεις φαίνονται πιθανές. Χρώματα μηνός : Θερμοί τόνοι και τα κόκκινα.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 21/1 - 19/2

Μπερδεύουν συχνά ανεξαρτησία και άνυπακοή και χάνουν καμιά φορά τους καρπούς των εργασιών και των προσπαθειών τους από άπρότομες άλλαγές αποφάσεων, παράκαιρες, άχρηστες και επιζήμιες. Γίνονται όμως άνθρωποι γενναιόκαρδοι, με ζωντανό και σβέλτο μυαλό, ίκανοί για πιστές φίλιες και θα επιτύχουν φανερές και κρυφές ύποστηρίξεις. Χρειάζονται παρακολούθησι από κοντά για την άμεριμνήσι τους που τους οδηγεί σε δυστυχήματα, την ύπερβολικήν αισθηματική τους πρωιμότητα και τις διαταραχές του νευρικού και κυκλοφορικού συστήματος.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΑ

Εμενα στην έσοχή και η έγγονή μου, δώδεκα έτών, ήρθε να περάση μαζί μου το Σαββατοκύριακο. Βγήκαμε να κάνουμε έναν περίπατο μαζί και κουβεντιάσαμε για διάφορα πράγματα. Ξαφνικά γύρισε και μου είπε :

- Ξέρεις, γιαγιά, πρέπει να παντρευτώ.
- Γιατί τόσο βιασύνη, παιδί μου ; Δεν βλέπω να υπάρχει λόγος.
- Και η άπάντησί της θα μου μείνη άξέχαστη όσα χρόνια ζήσω.
- Βιάζει, γιαγιά, βιάζει. Θέλω τα παιδιά μου να σε γνωρίσουν.

Z. H.

ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Οτέως αντιπρόεδρος των Ήνωμένων Πολιτειών Alben Barkley τρελλανόταν να διηγῆται ανέκδοτα και ήξερε αναρίθμητα άπ' αυτά. Είχε περάσει λίγη ώρα από τότε που ξεψύχησε, όταν ένας οίκογενειακός φίλος, για να παρηγορήση τη χήρα του, της είπε :

- Η ψυχή του θα βρίσκεται τώρα δίπλα στον Κύριο.
- Άποκλείεται, του είπε εκείνη μέσα από τα δάκρυά της. Άμφιβάλλω αν έτελείωσε άκόμη τα άστεία του στον Άγιο Πέτρο.

Newsweek

Ἡ καταστροφή τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ φέρει τὰ γερατειά

Τῆς

MONIQUE BECQUE

Ενα ζωτικό σημείο στην πάλη ἐναντίον τῶν γηρατειῶν εἶναι ἡ διαφύλαξι τῆς στερεότητος τῶν ἱστῶν. Μετὰ τὴν πάροδο μιᾶς ὀρισμένης ἡλικίας, πού ποικίλλει ἀνάλογα μὲ τις περιπτώσεις, οἱ περισσότερες θεραπείες ἀναζωογονήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ἔχουν παρὰ σχετική ἐπιτυχία.

Ἡ ἐπιδερμίδα τοῦ ἀνθρώπου μεταβάλλεται «ἐκ τῶν ἔσω». Συγκεκριμένως, οἱ γραμμὲς τοῦ προσώπου κυρίως γίνονται χαλαρές, ἀσταθεῖς. Κάτω ἀπὸ τὰ μάτια σχηματίζονται σακκοῦλες καὶ τὸ σαγόνι μακραίνει. Μὲ λίγα λόγια τὸ πρόσωπο μοιάζει νὰ χάνη τὸ στήριγμα πού εἶχε ὡς τότε.

Ἐνας Γάλλος ἐπιστήμων ἀνεκάλυψε τελευταίως κάτι πού μορεῖ νὰ ἀνατρέψῃ ριζικὰ τις μεθόδους ἀναζωογονήσεως τῆς καλλονῆς πού ἐφαρμόζονται σὲ γυναῖκες πού πέρασαν τὰ σαράντα.

Ἄς θυμηθοῦμε σχετικά πῶς τὸ δέριμα ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ στρώματα ἢ στιβάδες ἱστῶν πού διαφέρουν στὴ σύνθεσι καὶ τῇ λειτουργίᾳ. Ἡ ὁρατὴ ἐπιφάνεια εἶναι ἡ κερατίνη στιβάς καὶ ἀκρολουθοῦν ἡ διαφανὴς στιβάς, ἡ κοκκινώδης, ἡ βλενωδὴς ἢ μαλπίγειος καὶ τέλος ἡ βασική, ὅπου γίνεται ἡ ἀναπαραγωγή τῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων. Κάτω ἀπ' αὐτὲς τις στιβάδες, πού ἀποτελοῦν τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὸ δέριμα, βρίσκεται τέλος ὁ συνεκτικὸς ἱστός. Ὡς τώρα θεωροῦσαμε τὸν συνεκτικὸν ἱστὸν ὡς ἓν ἓν ὕλιν ὁ συσκευασίας, ἐπιφορτισμένο νὰ παραγεμίζει τὰ κενὰ καὶ νὰ περιβάλλῃ τὰ ὄργανα. Νομίζαμε πῶς ἐπαιξε τὸν ρόλο τῶν ροκανιδιῶν πού περιβάλλουν ἓν εὐθραυστο ἀντικείμενο κατὰ τὴν μεταφορά του.

Οἱ ἱστοβιολόγοι ἐφθασαν σήμερα στὸ ἐξῆς συμπέρασμα: ὁ ἱστός αὐτὸς δὲν εἶναι τόσο ἀδρανὴς ὅσο φαίνεται. Ἐνὸς ἀποτελεῖ τμήμα ἐνὸς νέου ὀργανισμοῦ, ὁ ἱστός αὐτὸς διατηρεῖ μιὰ βιοχημικὴ ἰσορροπία πού τοῦ δίνουν ὀρισμένα ἐνζυμα. Ἄν ἐπέλθῃ μιὰ ἐντονη καὶ παρατεταμένη κόπωση σὲ ἡλικία πού ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πιά πολὺ νέος ἢ ἂν ὁ ὀργανισμὸς περάσῃ μιὰ ἀσθένεια, τότε ἡ ἰσορροπία διαταράσσεται καὶ τὸ ἄτομο παίρνει τὴν ὄψιν «γερασμένου».

Ἀπὸ τὴν ἄποψιν τῆς φυσιολογίας ἡ κατάστασι αὐτὴ ἐκδηλώνεται

μὲ τοπικὰ οἰδήματα πού φουσκώνουν τοὺς ἱστούς. Μετὰ τὸ ὕδατῶδες αὐτὸ φαινόμενο, παρατηρεῖται μιὰ ἀποξήρανσι πού ὀφείλεται στὴν κακὴ κατανομή τῶν ὑγρῶν καὶ στὸ τέλος οἱ ἴνες, πού ἀποτελοῦν τὴν βάσι τῆς στερεότητος, διαλύονται.

Τὰ ἐνζυμα τοῦ ἱστοῦ αὐτοῦ, ὅταν βρίσκονται στὴν κανονικὴ τους ποσότητα, παίζουν πρωτεύοντα ρόλο στὴν ἰσορροπία του καὶ διατηροῦν τὴν στερεότητά του. Ἄν βρεθοῦν σὲ ὑπερβολικὴ ποσότητα, τὰ στοιχεῖα αὐτὰ εἶναι κατὰ ἓν μέρος ὑπεύθυνα γιὰ τὴ δημιουργία τῆς γνωστῆς κυτταρίτιδος.

Πρέπει λοιπὸν νὰ βρεθῇ κάποιος τρόπος γιὰ νὰ ἰσορροπήσῃ ἡ παραγωγή αὐτῶν τῶν ἐνζύμων, ὥστε νὰ σταθεροποιηθῇ κατὰ κάποιον τρόπο ἡ νεότης.

Εἶναι καιρὸς τώρα πού ὁ Ἀλέξιος Καρρέλ, ἐρευνώντας τὰ βιολογικὰ αἷτια πού προκαλοῦν τὴν ἀναπαραγωγή τῶν ζωντανῶν ἱστῶν, εἶχε ἀπομονώσει σὲ ἐμβρυονικοὺς χυμοὺς μερικὲς οὐσίες πού δὲν εἶχαν ἀκόμη καθορισθῇ ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν χημικὴ ἄποψιν. Ἀλλὰ τὰ ἐργαστηριακὰ πειράματα εἶχαν φανερώσει τὴ ζωογόνο τους ἀξία. Ὁ Καρρέλ εἶχε ὀνομάσει τις οὐσίες αὐτὲς «trephones». Προτοῦ μορεῖσουμε νὰ ἐπιδράσωμε μὲ τὰ ἴδια τὰ ἐνζυμα, θὰ μοροῦμε νὰ ἐνεργοῦμε διὰ τῶν trephones, πού ἡ εἰσαγωγή τῆς στὸ δέριμα διὰ ὑποδοριῶν ἐνέσεων ἀναζωογονεῖ πολὺ τοὺς ἱστούς. Ἄς σημειωθῇ ὅτι καὶ οἱ οὐσίες αὐτὲς ἔχουν ἐξαχθῇ ἀπὸ ἐμβρυα ποντικῶν.

Ἄλλωστε ἡ γνωστὴ τώρα δράσις τῶν βιταμινῶν, γενικά, μορεῖ νὰ συνδυασθῇ ἀποτελεσματικὰ μὲ τις παραπάνω παρατηρήσεις.

Ἡ πείρα ἀπέδειξε πῶς, γιὰ νὰ τραφῇ ὁ δερματικὸς ἱστός καὶ τὸ ζωντανὸ ὑπόστρωμά του, δηλαδὴ ὁ συνεκτικὸς ἱστός, ἀπαραίτητες εἶναι οἱ βιταμίνες πού προέρχονται ἀπὸ τὸ λίπος τῶν παχέων ψαριῶν, γιὰτὶ συμβάλλουν στὴν ἰσορροπία τῆς ὁποίας τὴ σημασία τονίσαμε παραπάνω.

Περιμένοντας λοιπὸν νὰ ἀνακαλυφθῇ ἡ οὐσία πού θὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ φέρῃ τὴν ἰσορροπία στὴν ποσότητα τῶν ἐνζύμων τοῦ συνεκτικοῦ ἱστοῦ, οἱ βιταμίνες καὶ οἱ ἐμβρυονικοὶ χυμοὶ (κυρίως ἀπὸ ἐμβρυα ποντικῶν) μοροῦν νὰ δώσουν στὴν ἐπιδερμίδα τις οὐσίες πού δὲν παίρνει μόνη τῆς ἀπὸ τὸν ὀργανισμό. Ὁ ἐμβρυώδης ἱστός δίνει τις οὐσίες πού εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν στοιχείων ἐκείνων πού στηρίζουν τὸν συνεκτικὸν ἱστὸ καὶ τὰ ἐπιθηλιακὰ κύτταρα.

Ὅταν δουλεύς χωρὶς διαφῆμισιν, εἶναι ὡς νὰ κλείνῃς τὸ μάτι σ' ἓν κορίτσι στὰ σκοτεινά. Ἐσὺ ξέρεις τί κάνεις, μὰ κανεὶς ἄλλος δὲν παίρνει χαμπάρι.

A. M.

Πέρα από την ιστορική διάβασι του Καϊμπάρ απλώνονται άγρια όροπέδια, όπου ζή ένας εξαιρετικός λαός, γείτονας της Ρωσίας και φίλος της Δύσεως.

Ἀφγανιστάν

Ἡ χώρα τῶν ἐρεῦθεων καὶ ὑπερήφανων ἀνδρώων

Τοῦ

JAMES MICHENER

Μία μέρα, τὴν περασμένη ἀνοιξί, ἔμπαινα στὸ μαγαζί τοῦ κ. Κ. Γκάι, ἐμπόρου κρασιῶν καὶ μπαχαρικών, στὴν Πεσαβάρ, μιά πόλι πού βρίσκεται στὴν ἀνατολική ἄκρη τῆς διαβάσεως τοῦ Καϊμπάρ. Ἐκεῖ μοῦ ἔδωσαν, γιὰ τὸν μεταφορέα, ἓνα ἔντυπο ὅπου μὲ ἐκπληξί διάβασα :

Κύριε, συμφώνως πρὸς ἐντολήν σας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλω εἰς Ἀφγανιστάν τὸ ἀκόλουθο ἐμπόρευμα τὸν κ. Μίστενερ.

Ἔτσι ἄρχισε τὸ ταξίδι μου, πού εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ὁμορφα τῆς ζωῆς μου,

Πάνω σ' αὐτὰ τ' ἄγρια ὁροπέδια βρίσκει κανεὶς ἓναν τρόπο ζωῆς, πού συνεχίζεται ἐδῶ καὶ πέντε χιλιάδες χρόνια τουλάχιστο, καὶ ἓνα λαὸ συνηθισμένο νὰ βλέπη ξένους. Στὴ διάρκεια τῆς ἱστορίας τῆς ἡ χώρα ἔχρησimeuse σταθερὰ σὰν σημεῖο συγκεντρώσεως τῶν πιὸ διαφορετικῶν φυλῶν. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Τζενγκίς Χάν καὶ ὁ Ταμερλάνος τὴν διατρέξαν. Πιὸ ὕστερα, ἔγινε τὸ ὁρμητήριο τῶν Τούρκων καὶ Περσῶν πριγκίπων, γιὰ τὴν κατάκτησι τῶν δυνατῶν ἰνδικῶν βασιλείων.

Η ΧΩΡΑ

Τὸ Ἀφγανιστάν δὲν ἔχει διέξοδο στὴ θάλασσα καὶ περιβάλλεται ἀπὸ τὴ Σοβιετική Ἐνωση, τὸ Πακιστάν καὶ τὸ Ἰράν. Πέντε φορές πιὸ μεγάλο ἀπὸ

τὴν Ἑλλάδα, δὲν καλλιεργεῖ παρὰ μόνο τὸ 8 % τῆς γῆς του, γιὰ τὴν δὲν βρέχει σχεδὸν ποτέ. Τὸ ἔδαφός του κατεβαίνει μὲ μιά κλίσι ἀρκετὰ ἀπότομη ἀπὸ τὸν ἀπέραντο ὄρεινὸ ὄγκο Χιντοῦ - Κούτς, βορειανατολικά, ὡς τὴν φλεγόμενη « Ἐρημὸ τοῦ θανάτου » στὰ νοτιοδυτικά. Χάρι στοὺς πολλοὺς ποταμούς πού πέφτουν μὲ καταρράκτες ἀπὸ τῆς χιονισμένες κορυφές, γίνεταὶ ἡ χώρα κατοικήσιμη. Τὰ νερά διοχετεύονται σὲ μακρινές ἀποστάσεις καὶ ἡ ἔρημος μεταβάλλεται σὲ γόνιμη γῆ. Μέτρηση σὲ μιά γραμμὴ 1500 μέτρων ἑνὸς χειμάρρου ἔντεκα δίκτυα ὑδρεύσεως πού μεταμόρφωναν τὴν ἄγρια κοιλιά σὲ τόπο ἀφρονίας : πεπόνια, διάφορα φρούτα, καρύδια, ρύζι, σάρι καὶ κοπάδια ζώων. Πιὸ ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ ὑπόγεια κανάλια πού τροφοδοτοῦνται ἀπὸ βουνὰ μὲ πλαγιές κατάξερους. Μὲ πεπειραμένο μάτι οἱ εἰδικοί ἐξετάζουν μιά πλαγιά, γιὰ νὰ βγάλουν τὴν ἀπόφασιν ἂν ὑπάρχουν ὑπόγεια ρεύματα. Σκάβουν ἓνα πηγάδι, καμμιά φορὰ ὡς 20 μέτρα βάθος, καὶ βρίσκουν ἓνα ὑπόγειο χείμαρρο. Τότε γεροὶ σκαφτιάδες κατεβαίνουν στὰ βάθη καὶ σκάβουν πρὸς τὴν κατεύθυνσι τοῦ ρεύματος σήραγγες ὡς τριάντα χιλιόμετρα γιὰ νὰ ὀδηγήσουν τὸ νερὸ στὸ μέρος πού τὸ χρειάζονται. Οἱ σκαφτιάδες παίρνουν συμπληρωματικὸ ἡμερομίσθιο καὶ ἄλλες παροχές σὲ ροῦχα, τρόφιμα καὶ... γυναῖκες. Ὅταν κάποιος σκαφτιάς πεθαίνει ἀπὸ ἀσφυξία ἡ τσακίζεται ἀπὸ βράχο, ἄλλος παίρνει τὴ θέση του, τὰ ροῦχα του, τῆς γυναῖκας του καὶ τὸ πολυτιμὸ στοιχεῖο ἐξακολουθεῖ νὰ κυλᾷ.

Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς Ἀφγανὸς συνεπάγεται προτερήματα : αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔχει γένεια, ὅτι εἶναι ψηλός, καλοφτιαγμένος, σβέλτος, ὅτι βασιτά τουφέκι, ὅτι ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ κυβερνητικὰ προστάγματα καὶ ἀντὶκεῖ σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πιὸ φιλόξενους λαούς τοῦ κόσμου. Μόλις ἓνας ξένος δρασκελίστῃ τὸ κατώφλι τοῦ σπιτιοῦ του, ὁ Ἀφγανὸς σφάζει ἓνα ἀρνί γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ γεγονός. Τέλος, ἀνάμεσα σὲ δύο μάχες, τραγουδᾷ, χορεύει, περὶτρέχει τὸ βουνό. Κοντολογίς ζῇ μιά ἐλεύθερη καὶ θαυμαστὴ ζωή. Ὅταν βάζῃ τὰ γιορτινά του, λαμποκοπᾷ.

Γύρω ἀπὸ τὸ χρυσοστόλιστο φεσάκι του τυλίγει ἓνα τουρμπάνι φῖνο καὶ φορεῖ ποικύμιον σὲ λεπτὰ κεντήματα πού τοῦ κατεβαίνει ὡς τὰ γόνατα. Τὸ παντελόνι ἄσπρο καὶ φουσκωτὸ (σὰν τὰ δικά μας ἡπειρώτικα) εἶναι φτιαγμένο ἀπὸ ἑλαφρὸ ὕφασμα. Ἐνα σακκάκι καὶ ἓνα γιλέκο ἐφαρμοστὸ συμπληρώνουν τὸ ντύσιμό του. Ἄν καὶ ἡ συνειθισμένη θερμοκρασία εἶναι 46° ὑπὸ σκιάν, οἱ περισσότεροὶ Ἀφγανοὶ φοροῦν σχεδὸν πάντα χοντρά ἐπαναφόρια, γιὰ τὸ ἄερας εἶναι τόσο ξερὸς, ὥστε δὲν ἰδρώνουν. Εἶδα ὑπὸ θερμοκρασία 49° ἓναν ἄνθρωπο νὰ φορῇ δύο παλτά, τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο. Ὅταν τὸν ρώτησα, μοῦ ἀπάντησε ὅτι τὸ βράδι πέφτει δροσιά. Καλὰ, μὰ τώρα εἶναι μέρα μεσημέρι, ἐπέμεινα. Μοῦ ἔδωσε τότε τὴν ἐξῆς ἀπρὸςδόκητη ἀπάντησι : « Ἐσὺ δὲν ξέρεις, ἀδελφέ μου. » Καθὼς βασιλεύει ἡ κλεψιά καὶ ἡ ἀρπαγή, κάθε Ἀφγανὸς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παίρνῃ ἐξαιρετικές προφυλάξεις γιὰ νὰ προστατεύσῃ τὸ βίός του. Ἡ πρώτη φροντίδα ὁποιοῦ σπέρνει ἓνα χωράφι πεπόνια εἶναι νὰ φτιάξῃ μιά βίγλα γιὰ νὰ βλέπῃ τριγύρω. Ὅταν οἱ καρποὶ ὠριμάζουν, ὅλη ἡ οἰκογένεια θὰ στήσῃ καρτέρι στὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ χωραφιοῦ, γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς κοινωκῆς ζωῆς εἶναι τὸ τεῖσιπο-τεῖσι. Καὶ τεῖσιποτεῖσι βρίσκονται κατὰ ἑκατοντάδες σ' ὅλους τοὺς δρόμους. Εἶναι δημόσιοι χώροι, κατακάθαροι, ὅπου ὑπερεῖ κανεὶς νὰ πῇ ἓνα τσάι πάμφθην. Πολλοὶ Ἀφγανοὶ ἀδειάζουν ὡς 15 φλιτζάνια σὲ μιά ὥρα. Τὸ τσάι εἰσάγεται ἀπὸ τῆς Ἰνδίας μὲ καμήλες. Σερβίρεται σὲ φλιτζάνια ἀπὸ πορσελάνη μὲ χτυπητὰ χρώματα πού ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἰαπωνία. Θυμᾶμαι ἀκόμη τὸ τεῖσιποτεῖσι τοῦ Γκορμπάντ, σκαρφαλωμένο στὸ βουνό. Κληματαριές μὲ βοριά τσαμπιά δρασκέλιζαν ἓνα μικρὸ χείμαρρο πού στὴν ἄκρη του εἶχαν φτιάξῃ ταρατσὲς ἀπὸ πατημένο χώμα, σκεπασμένες ἀπὸ ὁμορφα περσικὰ χαλιά. Ἐνὰ τεράστιο σαμοβάρι ἔβραζε συνέχεια, ἐνῶ ἀπὸ τὸ φουγάρο του ἔβγαλε ἡ βοριά μυρωδιά τῆς σβουινῆς πού χρῆσιμενε γιὰ καύσιμη ὕλη. Σὲ μιά παράπλευρη φωτιά ἔψηναν κεμπάμπ καὶ λαγάνες. Οἱ θαμώνες μᾶς ὑποδέχτηκαν χαμο-

γελώντας και δεν άργησαν να μās καλέσουν να δειπνήσουμε μαζί τους. Τριάντα στάσεις σε τειοποιεία μās απέδωσαν είκοσι προσκλήσεις σε γεύματα. Όλοι οι ταξιδιώτες έχουν παραπετηρήσει τη θερμή φιλοξενία που βασιλεύει σ' αυτά τα κέντρα. Το μόνο τους ελάττωμα : λείπουν οι γυναίκες.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Εάν είναι πραγματικά ευχάριστο να είναι κανείς Άφγανός, είναι άφορητο να είναι Άφγανή. Από τα δεκατρία της ή γυναίκα δεν εμφανίζεται παρά σκεπασμένη από την κορυφή ως τα νύχια με πέπλο. Μιά μικρή τετράγωνη τρύπα της επιτρέπει να βλέπει, μέσα από ένα άλλο διάφανο και λεπτό μεταξωτό πέπλο. Δεν δείχνει ποτέ τα χέρια της γιατί είναι προσβολή. Γνωρίζω δυτικούς που πέρασαν 18 μήνες, στο Άφγανιστάν χωρίς να δουν ποτέ γυναίκες. Μόνο στην έξοδο των σχολείων μπορεί να δει κανείς κορίτσια. Όσα είναι κάτω από τα δεκατρία ακάλυπτα, όσα είναι πάνω από τα δεκατρία σκεπασμένα με τον φερετζέ. Οι μικρούλες έχουν έντυπωσιακή όμορφιά : πρόσωπα από περσιές μινιατούρες, κατάσπρω δέρμα, υπέροχα δόντια, κατάμαυρα μάτια. Οι γυναίκες δεν συμμετέχουν σε καμιά εκδήλωση της κοινωνικής ζωής. Δεν τις βλέπει ποτέ κανείς στα τειοποιεία, ούτε σ' α σινεμά, τα θέατρα, τις δημόσιες γιορτές, τα παιχνίδια, τις ιππικές επιδείξεις και τα γεύματα. Καμιά φορά προβάλλεται ένα φιλμ μόνο για γυναίκες πελατεία. Τελευταία, κάποιο έτοιμάτοριο αναγκάστηκε να κλείσει, γιατί ο ιδιοκτήτης του είχε καθιερώσει κάθε Τετάρτη να δέχεται μόνο γυναίκες πελατεία. Η άστυνομία το έκλεισε με τη δικαιολογία ότι ένας άνθρωπος που δέχεται γυναίκες στο μαγαζί του, είναι ικανός για όλα. Οι συνέπειες του αποκλεισμού αυτού εύκολα εικάζονται : οι Άφγανοί, που θεωρούνται από τους πιο άρρενωπούς άνδρες του κόσμου, έχουν άσυναισθητα υιοθετήσει συνήθειες που άλλου θεωρούνται γυναικείες. Δεν είναι σπάνιο να δει κανείς δυο άγριους όρσειβίους να περιδιαβάζουν στους δρόμους μιάς πολιτείας κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου.

Συχνά επίσης συναντά κανείς ένα λεπτοκαμωμένο Άφγανό, ντυμένο με γυναικεία ρούχα αγοράσμένα στη Νέα Υόρκη ή στο Παρίσι. Αν προσθέσετε το τουρμπάνι του, το τουφέκι και τα φυσεκλίκια, θα έχετε ένα άμιμτο θέαμα. Φυσικά το Άφγανιστάν πληρώνει ακριβά τον χωρισμό των φύλων, που δεν επιδοκιμάζεται άλλωστε από το Ισλάμ. Δεν υπάρχουν ούτε πωλήτριες, ούτε μαγειρίσες. Τα εργοστάσια χρησιμοποιούν μόνο άνδρες και δεν υπάρχει ούτε μία γυναίκα υπάλληλος του κράτους ή δασκάλα σε σχολείο αγοριών ή βιβλιοθηκάριος. Όταν ένας γιατρός καλείται σε μία άρρωστη γυναίκα, δεν μπορεί να την εξετάσει : περιμένει στο διπλανό δωμάτιο και ο σύζυγος μπαινοβγαίνοντας του ανακοινώνει που πονά ή γυναίκα του. Η παραμικρή έρωτη που μπορεί να πληγώσει την συζυγική αξιοπρέπεια ή το θρησκευτικό συναίσθημα μένει χωρίς απάντησης. Εάν ο γιατρός τα καταφέρει παρ' όλα αυτά να βγάλει συμπέρασμα στη διάγνωσή του και όριση φάρμακα και θεραπεία, ο σύζυγος αρνείται να τα εφαρμόσει αν του φαίνονται ακριβά. Σε πολλές περιοχές οι γυναίκες ούτε καν συμβουλευούνται γιατρό : αρκούνται να πεθαίνουν σιωπηλά.

Ο κομμουνισμός ποτέ δεν είχε πέρασει εδώ και οι Άφγανοί βεβαιώνουν ότι η ΕΣΣΔ είναι τόσο κοντά τους, ώστε ξέρουν τί γίνεται μέσα. Ωστόσο η προπαγάνδα δημιουργήσε ζήτημα για τον φερετζέ των γυναικών, προβάλλοντας το παράδειγμα των μουσουλμανικών πληθυσμών της Ρωσίας, όπου οι περιορισμοί έχουν καταργηθεί.

Η ΕΔΕΜ

Ενας μόνο τόπος στην Άσία θυμίζει τον επίγειο παράδεισο : η μεγαλύτερης κοιλιάς του Μπαμιάν, στο βόρειο μέρος του Άφγανιστάν. Ένας όρμητικός χείμαρρος χύνεται από τις κορυφές για να γονιμοποιήσει μία γη τόσο ήσυχη και χαριτωμένη, που θα έλεγε κανείς ότι την έσχεδιασαν επίτηδες οι θεοί της ευτυχίας. Σειρές από κυπαρίσσια και λευκές σχηματίζουν δροσερές στοές. Μικρά κανάλια ποτίζουν πλούσια χώματα. Ένας καταγάλανος ούρανός σκεπάζει ειρηνικά χω-

ριά και μοναχικές άγροικίες. Και μόνο για τη γενναιοδωρία της φύσεως άξιζε το Μπαμιάν να μείνει χαραγμένο στη μνήμη, αν δεν αντιπροσώπευε ένα από τα μεγαλύτερα μνημεία της ανθρώπινης ιστορίας : από δω ξεκίνησε ο Βουδδισμός. Στα πλευρά ενός απόκρημνου κόκκινου βράχου, οι πρώτοι πιστοί του Βούδδα έσκαψαν, σε διάφορα επίπεδα, χιλιάδες στοές, μικρά κελλιά και άπεραντες σπηλιές. Έτσι ο βράχος έγινε ένας άπεραντος ναός και κάθε σπηλιά είναι στολισμένη με ζωγραφίες και γλυπτά. Η όμορφη του Μπαμιάν είναι ανεξάντλητη. Μία μέρα, ενώ ή παρέα μου εξερευνούσε τις βαθιές σπηλιές, έμεινα καθισμένος σε μία στοά, μεγάλη σαν θέατρο, που έβλεπε σε μία πεδιάδα. Πέρα από το δροσερό πράσινο των δένδρων, μέτρησα 61 κορυφές, όλες πάνω από 4.200 μέτρα, σκεπασμένες με χιόνια. Βαθιά ρουμάνια και καταρράχτες συμπλήρωναν το θέαμα.

Η ΕΡΗΜΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Σ' αντίθεσι με τον όρεινό βορρά, στο νότο απλώνεται άτέλειωτη ή έρημος. Η άμμος σχηματίζει τεράστιους σωρούς που στροβιλίζονται αδιάκοπα από τον άνεμο. Άλλού πάλι απλώνεται σε άπεραντες έκτασεις από άργιλο ψημένη από τον ήλιο. Η πιο γνωστή περιοχή είναι το Ντάχτ - 1 - Μαργκό ή « Έρημος του θανάτου ». Ένας φλογισμένος ώκεανός από άμμο και χαλίκια, που ύψωνεται σε λοφίσκους από τον καυτερό άνεμο που ούρλιάζει στην άπεραντώση. Δυο φορές είχα την ευκαιρία να περάσω αυτό το πένθιμο βασίλειο της πέτρας και της θύελλας. Όταν το φέρνω στο νοῦ μου, μου φαίνεται ότι κανένα άλλο ταξίδι δεν μου έδωσε πιο έντονες συγκινήσεις. Με τη συντροφιά ενός μηχανικού ξεκινήσαμε να επισκεφθούμε τα έρείπια του Κάλα Μπίστ, όπου πριν από δέκα αιώνες άνοθεσε μία αυτοκρατορική πολιτεία με πολλούς κατοίκους. Μέτρησα τον έξωτερικό τοίχο ενός από τα πιο μικρά παλάτια : το μήκος του είναι 14 χιλιόμετρα, το πάχος του 2 μέτρα και το ύψος 6 μέτρα. Κατά τους υπολογισμούς, ο τοίχος περιέχει 65 εκατομμύρια τούβλα και ένα γερό συνεργείο από

κτίστες, θα χρειαζότανε 362 χρόνια για να τον φτιάξει. Και όμως δεν πρόκειται παρά για ένα ελάχιστο μέρος από τα έρείπια, αν τα συγκρίνει κανείς με κείνα που μās περίμεναν στην άλλη άκρη της Έρήμου του Θανάτου.

Κανένας δρόμος δεν διασχίζει αυτήν την άγρια έκταση : χρειάστηκε να ταξιθέσουμε 300 χιλιόμετρα πάνω στην άμμο. Τα μικρά τζιπ σκαρφάλων, κατέβαιναν, βουτούσαν, λοξοδομούσαν και ήταν έκπληκτικό ότι σε μία ώρα δεν θα υπήρχαν καθόλου ίχνη της διαβάσεώς μας. Μόλις βράδιαζε σταματούσαμε κοντά σε κανένα μικρό ύψωμα κι' απλώνουμε τις κουβέρτες μας κάτω απ' τ' άστρα. Στο φώς του φεγγαριού βλέπαμε να περνά καμιά γκαζέλα και άκούγαμε το φρικτό και έπιμονο ούρλιασμα των τσακαλιών, όμοιο με κραυγές ανθρώπων που βασανίζονταν. Όσο πλησιάζαμε σε κατοικημένες περιοχές, βλέπαμε λύκους και άλεπούδες. Όταν δεν φυσούσε άνεμοθύελλα, το τοπίο έπαιρνε μία υπερφυσική όμορφιά. Αν τύχαινε καμιά φορά να βλέπαμε σε άπόσταση φωτά, ή νύχτα μās φαινότανε παραμυθένια. Ο άέρας ήταν άπίστευτα καθαρός. Ένα βράδι, είδα ένα χωριό που φαινότανε λίγα βήματα πιο πέρα : ήταν σε άπόσταση 68 χιλιομέτρων ! Προτιμώ όμως την έρημο καταμεσήμερα, όταν σε άκτίνα 30 χιλιομέτρων δεν υπάρχει κανένα ίχνος ζωής : ούτε ένα πουτίκι, ούτε θάμνος, ούτε ένα χορτάρι, ούτε ένα γυμνό κόκκαλο που να θυμίζει ένα λείψανο ζωής. Εκτός από την κινούμενη άπεραντώση των άρκτικών ώκεανών, δεν είδα ποτέ μου έκτασι τόσο έρημη. Ένας άγέρας σφυρίζοντας και ούρλιάζοντας δεν άφηνε τίποτα όρθιο. Ο ύδρομετρικός βαθμός του ανέμου αυτού των 120 ημερών - φυσά συνέχεια 4 μήνες - ίσοιται με το μηδέν. Μου διηγήθηκαν ότι οι έπιβάτες ενός αυτοκινήτου που χάλασε σ' αυτή την έρημο πέθαναν σε δυο μέρες : μουμοποιήθηκαν κυριολεκτικώς από τη θύελλα. Βουτούσα τα ρούχα μου στο νερό για ν' άνθεξω στη ζέστη : σε 18 λεπτά ήμουν τελείως στεγνός. Και κάτι παράδοξο : οι περισσότεροι θάνατοι στην άφγανική έρημο σημειώνονται από πνιγμούς και όχι από ζέστη. Γιατί τα

βράδια, για να μπορέσει κανείς να κοιμηθεί, πρέπει να βρή μια άπαγγεια πλαγιά. Εκεί όμως, μία ή δύο φορές το χρόνο, ξεσπά μία φοβερή βροχή: μία μάζα ύγρη ύψους 9 μέτρων — την ονομάζουν σεισμό γιατί συμπαρασύρει μαζί της το σύννεφο — χύνεται στις πλαγιές. Στα 325 π.Χ. ο Μέγας Αλέξανδρος έχασε έτσι τους μισούς άνδρες του. Λίγο πιο βορεινά από το μέρος αυτό κατασκηνώσαμε ένα βράδι. Αν εξαιρέσει κανείς τις άστραπαίες αυτές πλημμύρες, ο πιο μεγάλος κίνδυνος στην έρημο είναι το γκότς, ο γύψος. Τα κοιτάσματα του εκτείνονται σχεδόν σ' ολόκληρη την έρημο, αλλά δε φαίνονται, γιατί τα σκεπάζει ή άμμος. Έτσι συχνά παγιδεύονται τα όχηματα και πολλοί επιβάτες ρουφήχτηκαν. Τέλος φθάσαμε στο θαύμα της έρήμου: στα έρειπια του Τσακάν - σουρ. Σ' έκτασι 160 χιλιομέτρων εκτείνονται τα λείψανα των νεκρών πόλεων με τις άκροπόλεις τους που λικνίζει σήμερα το βογγητό του άγέρα. Πάνω από εκατομμύριο ήσαν οι κάτοικοί τους και όταν στα 329 πέρασε ο Μέγας Αλέξανδρος, το Τσακάν - σουρ υπήρχε ήδη πρό πολυλού. Στην αύγη του 13ου αιώνα υπήρχαν ακόμη συγκροτήματα ζωντανών πόλεων σε άκτινα 160 χιλιομέτρων. Γιατί όμως έσβησαν; Οι σοφοί άποδίδουν τα αίτια στο άλάτι, στις κατσίκες και τον Τζενγκίς Χάν. Στρώματα άλατιού σκέπασαν τα χώματα και έκαναν τη γή άκατάλληλη για καλλιέργεια. Οι κατσίκες, πληγή της Άσίας, κατέφαγαν κάθε βλάστηση, έτσι που δεν έμεινε ούτε ένας θάμνος για να έμποδιζε τον άνεμο και την άμμο να θάψουν τα πάντα. Τέλος ο Τζενγκίς Χάν που βρισκόταν στο Χεράτ, 480 χιλιόμετρα βορειότερα, διέταξε τη σφαγή 1.200.000 ανθρώπων. Έτσι έρημώθηκαν οι πολιτείες αυτές, που σήμερα βλέπουμε μόνο τα φαντάσματά τους, και έγκαταλείφθηκαν στη μανία του άνεμου.

Ο ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΣ ΚΥΡΙΟΣ

Η μεγάλη έκπληξι που επιφυλάσσει ή Έρημος του Θανάτου είναι, στη νοτιοδυτική της άκρη, ένα μικρό βασίλειο από ολόδροσες όασις με δασάκια από ροδιές και άφθονα νερά,

σωστός παράδεισος σε μικρογραφία. Έδώ βασιλεύει — σαν να μην είμαστε στον 20 αιώνα — ο σεργάρος Μοχάμετ Άλαμ Χάν. Ο άρχοντας αυτός της Έρήμου έχει ύψος μόλις 1.50 μ. και ζυγίζει 135 κιλά. Γι' αυτό και έχει το παρατσούκλι ο Τετράγωνος. Ο σεργάρος κατέχει τρία παλάτια και παρέχει γενναιοδωρή φιλοξενία στους ξένους. Το ύψ' αριθ. 1 ανάκτορο μοιάζει σαν να βγήκε από τα παραμύθια των « Χιλίων και μιάς νυκτών »: ένα μικρό όχυρο με ψηλές μάντρες, με σταβλούς γύρω - γύρω για 24 άλογα και εκατοντάδες καμήλες. Ο Μοχάμετ Άλαμ Χάν βασιλεύει σαν απόλυτος μονάρχης στο μικρό του βασίλειο. Οι εκπρόσωποι της κεντρικής εξουσίας είναι μακρυνά και δεν άνακατεύονται στις υποθέσεις του. Έχει δικό του στρατό, τελωνεία, φορολογική ύπηρεσία, δικαστήρια και, παρ' όλο που το όδικο του δικτύου δεν υπερβαίνει το έναμιση χιλιόμετρο, διαθέτει τρεις κούρσες αμερικανικές του τελευταίου τύπου. Όταν επιθυμή να μετακινηθή, οι άνθρωποι του κατασκευάζουν άμέσως ένα δρόμο που δεν κρατά παραπάνω από 6 μήνες, γιατί ή άνεμοθύελλα τον σκεπάζει. Ο μονάρχης της άπεραντης έρήμου έθεσε στη διάθεσί μας το ύψ' αριθ. 2 παλάτι του, ένα παλιό ανατολίτικο σπίτι στολισμένο με πολύτιμα περσικά χαλιά και δημοπλουμισμένες διακοσμήσεις. Είκοσι τέσσερες άνθρωποι παράσταν τον ύπνο μας και άλλοι δεκάξι μās ξυπνοῦσαν και μās σέρβιραν το πλούσιο πρόγευμα! Όταν ξεκινήσαμε για να φύγουμε, ο « τετράγωνος άρχοντας » μās έδειξε το βίος του: καραβάνια από καμήλες που θα πήγαιναν στην Περσία, κοπάδια από έλεκτά ζωα. Τιμητική συνοδεία από καβαλάρηδες σε περιήφανα άτια μās συνώδευσε, ενώ τα αυτοκίνητα, έτοιμα, ήσαν στη διάθεσί μας για περίπτωση άνάγκης. Ο σεργάρος Μοχάμετ είναι ένας άληθινός πρίγκιπας της Έρήμου, ένα μυθικό πρόσωπο βγαλμένο από το βάθος των αιώνων.

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

Το Άφγανιστάν κάνει μεγάλες προσπάθειες για να συγχρονισθή. Ύδροηλεκτρικοί σταθμοί τροφοδο-

τούν με ρεύμα τα νηματοουργεία, τα εργοστάσια ζαχαρώς. Καταβάλλεται προσπάθεια στον τομέα της παιδείας, της δημοσίας ύγιαις, άνεγειούνται νοσοκομεία και έλπιζεται ότι πολύ σύντομα θα υπάρχουν ίθαγενείς γιατροί. Ο ποταμός Χιλμέντ, ο πιο περιέργος του κόσμου, που από 5.000 χρόνια έθρεψε τη χώρα, δαμάζεται τώρα από μία αμερικανική εταιρία που φτιάχνει ένα φράγμα ύψους 98 μέτρων. Σ' όλο το μήκος του ρου του ποταμού κατασκευάζονται κανάλια ποτιστικά, πρότυπα χωριά, νέοι δρόμοι, βελτιώνονται τα συστήματα καλλιέργειας. Γενικά σ' όλη τη χώρα βασιλεύει μία άτμόσφαιρα δουλειάς, αλλά ή μεγάλη έλλειψη μέσων συγκοινωνίας επιβραδύνει το ρυθμό της προόδου. Μαζί με το Θιβέτ, το Άφγανιστάν είναι από τις χώρες που δεν έχουν σιδηρόδρομο. Τέσσερες γραμμές φθάνουν ως τα σύνορά του: δύο από το Πακιστάν, μία από τη Ρωσία, μία από την Περσία. Άλλα ή Κυβέρνησις για λόγους στρατηγικής ασφάλειας αντιδρά στην συνέχισι των γραμμών στο εθνικό έδαφος. Φυσικά όλη ή συγκοινωνία διεστέγεται με αυτοκίνητα, αλλά το όδικο δίκτυο είναι κατ' άρχην άνυπαρκτο και σε ύποτυπώδη κατάσταση. Κατά μέσον όρο, σε κάθε 80 χιλιόμετρα θα σπάσουν τα ελατήρια και οι σουστες του αυτοκινήτου. Εύτυχως ότι οι Άφγανοί σωφέρ είναι φοβερά ίκανοί και πολυμήχανοι: με λίγο σπάγγο, σύρμα, λίγα καρφιά, ένα κομμάτι ξύλο, επισκευάζουν οτιδήποτε. Μία φορά, τρέχοντας με 65 χιλιόμετρα την ώρα μέσα στην έκτυφλωτική άνεμοθύελλα, έπεσα πάνω σ' ένα σωρό από βράχους: το τζιπ ήταν εκτός μάχης. Το τιμόνι είχε σφηνωθεί στο μοτέρ, τα υδραυλικά είχαν σπάσει. Το αυτοκίνητο ήταν ένα μάτσο σιδερικά. Ο Άφγανός σωφέρ μου, Σέρ Άχμάντ, 26 χρόνων, που με συνώδευε, άρρηκ' συνήλθε από το κτύπημα, στρώθηκε άμέσως στη δουλειά. Όλα επισκευάσθηκαν, έμειναν όμως οι σπασμένες σωληνώσεις του νερού, της βενζίνης, του λαδιού. Επινοητικώτατος ο Άχμάντ, πήρε μία χούφτα σταφίδες και άκατέργαστο βαμβάκι, τα κοπάνισε σε μία πέτρα, έφτιαξε μία περιέργη μάζα και συγκόλλησε τα πάντα. Το άποτέλεσμα ήταν ότι ξεκινήσαμε. Με χαρά θέλω

να προσθέσω ότι τώρα βρίσκεται στην Άμερική, όπου σπουδάζει υδραυλικός - μηχανικός.

ΚΑΒΟΥΛΗ

Η παράδοση αυτή πρωτεύουσα είναι χτισμένη σε σχήμα πετάλου που το άνοιγμα του άκουμπά στο βουνό. Στη μέση ένα μικρό ύψωμα με χείμαρρο χωρίζει την πόλι στα δύο. Στο ένα σκέλος του πετάλου ή παλιά πόλις, στο άλλο ή νέα, με ευρωπαϊκά σπίτια, κήπους, πάρκα. Γενικά όμως ή χαριτωμένη αυτή πόλις διακρίνεται για τους σκονισμένους δρόμους της, για την έλλειψη κινηματογράφου, συγχρόνων μαγαζιών, έστιατορίων. Οι εύποροι και οι ξένοι πρέπει να συνοδεύονται πάντα από ένα φύλακα, που άνοιγει δίοδο άνάμεσα στο πυκνό πλήθος και προφυλάσσει τα άφεντικά από τούς... κλέφτες. Παρ' όλα αυτά ή ζωή των ξένων είναι έντονη. Όλοι συγκεντρώνονται στα σπίτια, όπου δίνονται μεγάλες χοροεσπερίδες και δείπνα.

Αν και πέντε αεροπορικές εταιρίες εξυπηρετούν την Καβούλη, το αεροπορικό ταξίδι είναι τρέλλα. Προτιμότερο είναι να πάρη κανείς το τραίνο από το Πεσαβάρ του Πακιστάν, για να συνεχίση ύστερα με αυτοκίνητο, πάνω σε άβλήστατο δρόμο, το ταξίδι ως την Καβούλη. Μόνη άποζημίωσις είναι το πανόραμα των βουνών και τα τοπία.

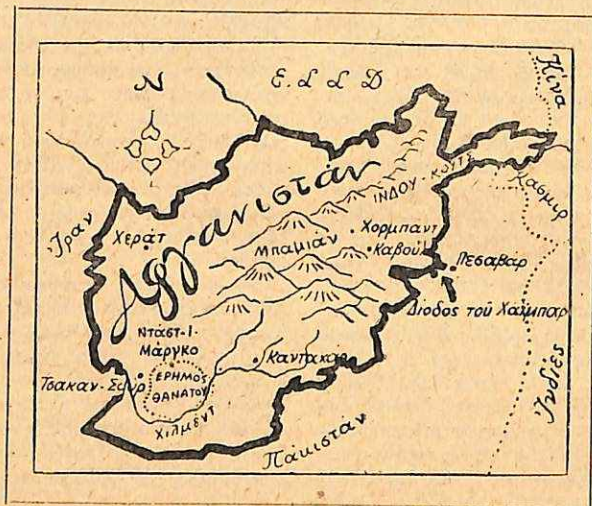
ΟΙ ΚΟΥΤΣΙ

Τίποτα δεν προσφέρει τόσην αισθητική συγκίνησι όσο ένα καραβάνι των Κουτσι. Μέσα σ' ένα σύννεφο σκόνης προβάλλουν οι καμήλες, τα γαϊδούρια, τα άλογα, οι κατσίκες, κανένας έξημερωμένος λυκος, εκατοντάδες σκυλιά, ενώ γύρω - γύρω σπερώνονται χιλιάδες πρόβατα με τεράστιες ουρές — βάρους 18 κιλών — γεμάτες λίπος που χρησιμεύει για μαγείρεμα. Στο μέσο όλων αυτών των ζώων βαδίζουν οι Κουτσι, υπερήφανοι τελευταίοι άπόγονοι των άληθινών νομάδων της κεντρικής Άσίας. Ψηλοί και άδύνατοι, με άρειμάνιο ύψος, όλοι ώπλισμένοι με τουφέκια. Οι γυναίκες έχουν ένα βλέμμα φωτιδας και δεν καταδέχονται τον φερτζέ. Πλήθη από σβέλτα παιδιά, που δεν φοιτούν στα σχολεία, βοή-

θοῦν στήν ὁμαλή πορεία τῶν κοπαδιῶν.

Ξεκινώντας ἀπό τὸ Πακιστάν, ὅπου διαχειμάζουν, οἱ Κουτσί φθάνουν στὸ Ἀφγανιστάν τὴν ἀνοιξί, ἀναζητώντας δροσερὰ βοσκοτόπια. Τὸ φθινόπωρο γίνεται ἡ ἐπιστροφή. 400.000 ἄνθρωποι καὶ ζῶα κατεβαίνουν πρὸς τὶς ζεστές περιοχές. Τίποτα δὲν τοὺς σταματᾷ. Δὲν πληρώνουν φόρους, δὲν λογαριάζουν τὰ σύνορα, ἀγνοοῦν τοὺς νόμους. Περιφρονώντας τὶς πόλεις ὁ ἐλεύθερος αὐτὸς λαὸς, διανυκτε-

τοὺς Ρώσους. Ξέρουν ὅτι οἱ Ρῶσοι εἶναι ἡ κύρια ἀπειλὴ γιὰ τὴν ἐλευθερία τους. Ἄν καὶ ποτὲ δὲν συγκρούστηκαν μὲ τοὺς Ρώσους, ἐνῶ ἔκαμαν τρεῖς αἱματηροὺς πολέμους μὲ τοὺς Βρεττανούς, περισσότερο κλίνουν πρὸς τοὺς δυτικούς. Οἱ Ρῶσοι καταβάλλουν προσπάθειες γιὰ νὰ ἐδραιώσουν τὴν ἐπιρροή τους. Ὑπὸ μορφὴν τεχνικῆς βοήθειας κατασκευάζουν δρόμους καὶ διάφορα ἄλλα ἔργα, διαλέγοντας πάντα τὴν πρωτεύουσα, ἐνῶ ἐπιτίθεται ὠθοῦν τοὺς Ἀμερικανούς στήν

ρεύει κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα. Στὴν ἀγορὰ συζύγων τοῦ Κανταχάρ, μιὰ κοπέλλα Κουτσί (ὅταν μπορέσουν καὶ τὴν ἀρπάξουν) πουλιέται ὡς 15.000 δραχμές.

Δύο πράγματα ἀξίζει νὰ δῇ κανεὶς στὸ Ἀφγανιστάν : τὴν κοιλάδα τοῦ Μπαμιάν καὶ τὰ караβάνια τῶν Κουτσί ὅταν διασχίζουν τὴν ἔρημο.

ΡΩΣΙΑ - ΑΜΕΡΙΚΗ - ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Ἄλλοτε ἡ ἐκ παραδόσεως ρωσικὴ ἐπιρροή ἰσοζυγίζεταν ἀπὸ τὴν ἀγγλική. Τώρα τὴν ὑποκατέστησε ἡ ἀμερικανική. Οἱ Ἀφγανοὶ δὲν ἀγαποῦν

ἐκτέλεσι ἔργων μακριὰ ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ λαοῦ.

Ἄν καὶ δύσκολο καὶ ἐπίπονο, τὸ ταξίδι ἀξίζει τὸν κόπο, κυρίως γιὰ τὴν θερμὴ φιλοξενία τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἐμφυτὴ ἐμπιστοσύνη τους στοὺς ξένους. Μοῦ συνέβη νὰ κοιτάζω μιὰ μέρα κάτι περίφημα χαλιά. Δὲν εἶχα πρόθεσι ν' ἀγοράσω, γιατί δὲν εἶχα χρήματα. Ὡστόσο ὁ γέρος πού τὰ πουλοῦσε ἐπέμενε νὰ τὰ πάρω καὶ τελικὰ μοῦ τὰ ἔδωσε μὲ μιὰ ἀπλὴ ἀπόδειξι γιὰ τὴν ἀξία τους ἀπὸ 400 δολλάρια. Ἔτσι, χάρι στὴν τυφλὴ ἐμπιστοσύνη, ἔφυγα μὲ τέσσερα ὡραία ὀτατα χαλιά.

Ἦστερα ἀπὸ τὰ περίεργα πού συμβαίνουν ἡ ἐρώτησις δικαιολογεῖται.

Μήπως εἶμαι ἀόρατος;

ρωτάει ὁ COREY FORD

Μήπως κατὰ τύχη ἄρχισα νὰ μετατρέπωμαι σὲ ρεῦμα ἀέρος; Εἶναι μέρες πού μοῦ γεννιέται αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, ὅταν εἶμαι π.χ. στὸ ἐστιατόριο. Ἐγὼ βλέπω τὰ γκαρσόνια, ἐκεῖνα ὅμως φαίνεται πὼς δὲν με βλέπουν. Ὅταν πηγαίνω στὸ ταμεῖο, τὸ βλέμμα τοῦ ταμῆ σταματᾷ πάντα σὲ κείνον πού βρίσκεται ἀκριβῶς ἀπὸ πίσω μου. Τὴν ἴδια ἐντύπωσι ἔχω ὅταν προσπαθῶ μάταια νὰ τραβήξω τὴν προσοχὴ τῶν πωλητῶν, τῶν ἀχθοφόρων ἢ τῶν σωφέρ.

Καὶ ὅμως πάντα βρίσκομαι ἐκεῖ, καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα. Ἄν βλέπατε ὅταν μπαίνω στὸ ἐστιατόριο μὲ τί σπουδαῖο ὕφος φτιάχνω τὴ γραβάτα μου καὶ κάνω νόημα στὸν μαίτρ ν' ὀτέλ! Τὸ βλέμμα του κατευθύνεται σὲ μένα καὶ ὕστερα σταματᾷ στὴν ταπετσαρία τοῦ τοίχου πού βρίσκεται πίσω μου. Ὁ μαίτρ κοιτάζει τὸν τοῖχο καὶ ὕστερα γυρίζει τὸ κεφάλι του ἄλλου. Πρέπει νὰ περάσουν τουλάχιστον πέντε λεπτά γιὰ νὰ καταφέρω νὰ συλλάβω τὸ ἀσύλληπτο βλέμμα του. Ὁ μαίτρ ν' ὀτέλ προχωρεῖ βιαστικὰ πρὸς τὸ μέρος μου, παίρνει ἓναν κατόλογο ἀπὸ τὸ διπλανό μου τραπέζι καὶ φεύγει στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς σάλλας. Περνοῦν δέκα λεπτά. Μετὰ πολὰ οἱ ματιές μας διασταυρώνονται. Τὸ πρόσωπό του φωτίζεται : ἐπιτέλους με εἶδε καὶ με ἀνα-

γνώρισε σὰν πελάτη πού εἶμαι. Τρέχει κοντά μου μὲ τὰ χέρια ἐνωμένα γιὰ νὰ ζητήσῃ συγγνώμη... καὶ ἐν τῷ μεταξύ λέει στὸ ζευγάρι πού στέκεται ἀκριβῶς δίπλα μου :

— Ἀπὸ δῶ, παρακαλῶ!

Ὅταν ζητῶ τὸν λογαριασμὸ γίνομαι ἀκόμη περισσότερο ἀόρατος. Ἐκεῖνη τὴν ὥρα τὸ γκαρσόνι χάνεται ἀνάμεσα σὲ ἄλλα γκαρσόνια κάπου στὸ βάθος τοῦ μαγαζιοῦ. Κοιτάζω, κουνῶ τὸ μαχαίρι μου, χτυπῶ τὸ ποτήρι μὲ τὸ μαχαίρι μου. Τίποτα. Ἐνα γκαρσόνι περνᾷ μὲ ἓνα δίσκο γεμάτο ἄδεια πιάτα. Μὰ δὲν προλαβαίνω νὰ τοῦ πῶ νὰ εἰδοποιήσῃ μέσα. Περιμένω. Ἄν ἔδινε μιὰ καὶ τραβοῦσα τὸ τραπεζομάντηλο; Ἰσὼς νὰ μοῦ ἔδειχναν κάποιον ἐνδιαφέρον. Ἡ ἂν ἔβαζα γυαλιὰ ἢ τὴ μάσκα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας; Μοῦ μένει μιὰ μοναδικὴ λύσι : νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ φύγω χωρὶς νὰ πληρώσω, καὶ τότε ἀσφαλῶς θὰ με προσέξουν ὅλοι, γκαρσόνια καὶ ιδιοκτῆτες καὶ κανέναν ἀστυνομικὸς μὲ πολιτικά.

Στὰ ξενοδοχεῖα, κυριολεκτικὰ διαλύομαι κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ὑπαλλήλου ὑποδοχῆς. Στὰ ποδοσφαιρικὰ μάτς, τὸ παιδί πού πουλάει σάντουιτς με κοιτάζει χωρὶς νὰ με βλέπῃ ὅταν τοῦ κάνω νόημα καὶ πετάει ἓνα σάντουιτς πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου

σέ κάποιον που κάθεται πίσω μου. Όταν ταξιδεύω, πάντα τελευταίος παίρνω τις αποσκευές μου. Οί άλλοι ταξιδιώτες έχουν ήδη φύγει από το σταθμό, ενώ εγώ εξακολουθώ να φωνάζω στον υπάλληλο, πώς ή βαλίτσα μου είναι εκείνη ή μικρή μαύρη που συνεχώς σκουντουφλά επάνω της.

Τό άστεϊο είναι ότι οί άνθρωποι δέν δυσκολεύονται καθόλου νά μέ δοῦν ἀκριβῶς ὅταν θέλω νά μή μέ δοῦν. Στό βαριετέ τό βλέμμα τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ σταματᾷ πάντα σέ μένα ὅταν ζητᾷ κάποιον θεατῆ ν' ἀνέβη στή σκηνή, ὅπου θά δῇ τό ... παντελόνι του νά « ἐξαερώνεται ». Στά καμπαρέ πάλι οί ντιζέζ ὅλες ἐμένα βάζουν στόχο γιά τὰ σκέρτσα τους καί οί κονφερανσιέ σέ μένα ἀπευθύνουν τὰ ἀστεῖα τους.

Ἄν κανένας φίλος μου χάση στίς ἵπποδρομίες καί γυρεύη νά δανειστή τίποτα παραδάκια, νά εἶστε βέβαιος πῶς δέν θά γλυτώσω. Τόν βλέπω ἀπό μακριά.

Διασχίζω τό πλῆθος, τό διασχίζει καί αὐτός. Στρίβω δεξιά, ἐκεῖνος ἐπιταχύνει τό βῆμα. Σταματῶ σέ μιᾷ βιτρίνα καί περιμένω νά περάσῃ. Ἀλλά τό βλέμμα του συναντᾷ τό δικό μου μέσα στό τζάμι τῆς βιτρίνας. Τοῦ δανείζω τὰ λεπτά που θέλει καί ἀπό κείνη τῇ στιγμή συμβαίνει κάποιο παράξενο φαινόμενο: γίνομαι ἀόρατος γι' αὐτόν.

Ἀναρωτιέμαι καμμιᾷ φορά ἄν πραγματικά ὑπάρχω. Μοῦ συνιστοῦν ἄνθρώπους που τοὺς βλέπω ὕστερα καί δέν μέ ἀναγνωρίζουν. Κάθε φορά που πηγαίνω στήν Τράπεζα, πρέπει νά δείξω τήν ταυτότητά μου.

Προχθές ἐμείνα μιᾷ ὥρα στό δρόμο, στή βροχή, προσπαθώντας νά βρῶ ταξί. Οἱ σωφὲρ δέν μ' ἐβλεπαν. Καί θά βρισκόμουν ἀκόμη ἐκεῖ, ἄν δέν ἐρχόταν ἡ γυναίκα μου κοντά μου. Μόλις σήκωσε τό δαχτυλάκι της, ἀμέσως τρία ταξί σταμάτησαν μπροστά μας!

Δύο πετρελαιοπαραγωγοί ἀπό τό Τέξας συναντῶνται στή Νέα Ὑόρκη.
— Πῶς πᾶνε οἱ δουλειές; ρωτᾷ ὁ ἕνας.
— Δόξα τῷ Θεῷ! λέει ὁ ἄλλος. Ἡ δουλειά μας εἶναι σάν τόν ἔρωτα. Ὅταν πάη καλά, εἶναι θαῦμα. Ὅταν τὰ χαλάη, πάλι καλά εἶναι!

Coronet

Τί θάπρεπε νά σοῦ δώσω γιά νά σοῦ πάρω ἕνα φίλι; ρώτησε τῇ νοσοκόμῳ ἕνας γέρος που νοσηλευόταν στήν κλινική.
— Χλωροφόρμιο! τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη.

Constellation

Ἔνα αὐτοτελές ἀστυνομικό διήγημα κάθε μήνα

ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Τοῦ

C. PATRICK

Γρήγορα, παρακαλῶ... Πέστε μου ἕναν ἀριθμό... Ἀχ! μήν ἀργήτε... Ὅποιος κι' ἂν εἴστε, ἔχετε τόση τύχη ἀπόψε, ὥστε πρέπει νά μοῦ πῆτε ἕναν ἀριθμό!...

Ἡ νεαρή κι' ὁμορφὴ γυναίκα που ξαφνικά βρέθηκε στό πλευρό τοῦ Τράντ, μπροστά στό τραπέζι τῆς ρουλέττας, τόν κοίταξε παρακλητικά, ἐνῶ τοῦ εἰδειχνε τῇ « φίσσα » τῶν χιλίων φράγκων που κρατοῦσε. Ἦταν Ἀγγλίδα, ὁ Τράντ τό κατάλαβε ἀμέσως, ὅχι τόσο ἀπό τῇ φωνή της, ὅσο ἀπό τῇ φυσιογνωμία της, που θυμίζει φθινοπωρινό δάσος μέ τίς τρίλλες τῶν ἀηδονιῶν. Αὐτὰ τὰ παρατήρησε ἐπειδὴ ἦταν... ἄνδρας. Σάν ἀστυνομικός ὅμως, πρόσεξε ὅτι ἡ συνομιλήτριά του ἦταν πάρα πολύ ταραγμένη, περίπου στὰ πρόθυρα μιᾶς νευρικής κρίσεως.

Ὁ λοχαγὸς Τράντ τῆς ἔγκληματολογικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἀστυνομίας τῆς Νέας Ὑόρκης, εἶχε ἔρθει στό Παρίσι, μέ μιᾷ ὁμάδα συναδελφών του, γιά νά μελετήσουν τίς μεθόδους τῆς Γαλλικῆς Ἀστυνομίας. Καί τώρα, μετὰ ἀπό τόσες ἡμέρες κοπιαστικῆς δουλειᾶς, εἶχε βρῇ καιρὸ νά « πεταχτῇ » γιά τό Σαββατοκύριακο ὡς τίς Κάννες καί τό Καζίνο τους. Ἦταν κεφάτος, ξεκούραστος πιά, καί πρόθυμος γιά κάθε περιπέτεια. Γι' αὐτό, χαμογέλασε στήν ἄγνωστη, καί ὑπολογίζοντας τήν ἡλικία της, τῆς εἶπε:

— Ποντάρετέ στοῦ 26.

Ὁ κρουπιέρης, ἄρχισε νά φωνάζη τό κλασσικό: « Τίποτα δέν πηγαίνει πιά », ἡ νέα γυναίκα πέταξε μέ μιᾷ ἐπιδέξια κίνησι τήν « φίσσα » στό 26, καί ἐνῶ ἡ μπίλλια κροτάλιζε καθὼς γύριζε μέσα στόν κινούμενο δίσκο, ἄρπαξε καί μέ δύναμι ἐσφίξε

τό χέρι τοῦ Τράντ, ἔως ὅτου ἡ τύχη σταμάτησε στό 13.

— Δέν ξέρετε πόσο λυπούμαι γιά τήν κακή συμβουλή μου. Ἐλπίζω ὅτι δέν ἐπρόκειτο γιά θέμα ζωῆς ἢ θανάτου...!

— Ἀσφαλῶς ὄχι γιά ζωή, εἶπε ἡ γυναίκα γελώντας νευρικά.

— Μήπως λοιπὸν γιά θάνατο;

— Ἴσως ναι, καί τὰ μάτια της ἔλαμψαν παράξενα.

— Σᾶς ἀκούω, εἶπε, καί ὁ λοχαγὸς σοβαρεύτηκε μέ μιᾶς.

— Μάθετε λοιπὸν ὅτι μπορεῖ νά εἶμαι καμμιᾷ ἀπὸ τίς μοιραῖες γυναῖκες τῶν καζίνων που παρασύρουν τοὺς ἄνδρες στό χαμό τους.

— Ἐγὼ πάντως εὐχαρίστως δέχομαι νά παρασυρθῶ, προσφέροντάς σας ἕνα ποτήρι κρασί!

Πρὶν τελειώσῃ τῇ φράσι του, προσπάθησε νά τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τό τραπέζι τῆς ρουλέττας πρὸς τό βάθος, ὅπου βρισκόταν τό μπάρ, ἀλλὰ ἡ ἄγνωστη τὸν συνεκράτησε.

— Ὅχι ἐδῶ, εἶπε. Δέν ἔχει ἄλλη ἐξοδὸ. Αἰσθάνομαι σάν τὸν ποντικό στή φάκα. Ἄς πᾶμε κάπου ἄλλου.

Προχώρησαν ὡς τό τεράστιο χῶλ, ἀνάμεσα ἀπὸ ζευγάρια που χόρευαν μιᾷ ἐξαλλῇ, ἀλλὰ πάντως ἐξευρωπαϊσμένην σάμπα, καί διόλεξαν — ἡ ἄγνωστη διόλεξε — ἕνα ἀπόγερο τραπέζακι, ὥστε νά βλέπουν τὴν εἴσοδο στίς διάφορες αἰθουσες, ὅπως καί στήν ἐξοδὸ τοῦ καζίνου.

Εἶστε Ἀμερικανός; ρώτησε. Δέν ξέρω γιατί, ἀλλὰ πάντα αἰσθάνονται ὅλοι πολὺ καλύτερα, ὅταν βρίσκονται μέ Ἀμερικανούς... Εἶναι τόσο εὐχάριστοι, ἄπλοϊ, ἐγκάρδιοι θά ἔλεγα...

Μιλώντας στριφογύριζε τό μακρὸ ποτήρι τοῦ « μπράντυ » που μόλις

είχε φέρι το γκαρσόνι. Ήταν μικροκαμωμένη, με λεπτά χαρακτηριστικά και ωραιότατα χέρια, σε μπρούντζινο χρώμα από την ηλιοθεραπεία. Τα μάτια της... αυτή πιά, όπως κι' όλο της το κορμί, την έκαναν τόν τύπο της γυναίκας που άρεσε στον Τράντ.

— Ίσως, ψιθύρισε, ίσως να μπορήτε να με βοηθήσετε.

— Χρήματα;

— Όχι... Εύτυχώς όχι! Για κάτι άλλο... Νά, έλεγα... Με συγχωρείτε αν μοιάζω ανόητη, μα ποτέ δεν βρέθηκα σε τόσο δύσκολη και περίεργη θέση... Ο άνδρας μου...

— Ο σύζυγός σας, τί;

— Πώς να σας το πω... Προσπάθησε να με σκοτώσει.

Καθώς μιλούσε, έμοιαζε όλο και πιο στενοχωρημένη, όλο και περισσότερο "Αγγλίδα!"

— Είναι ίσως άπίστευτο, μα αληθινό. Είναι Βραζιλιάνος, βαθύπλουτος, από καλή οικογένεια... καταλαβαίνετε δηλαδή το είδος... Είναι καλός, δεν λέω, αλλά όταν πιή, έ, τότε γίνεται έντελώς πρωτόγονος. Νά, σήμερα, απλώς γιατί πήγα βαρκάδα μ' ένα νεαρό "Αγγλο, έχασε, με την ζήλεια του, κάθε μέτρο. Ζούμε στο κόττερό μας, στο λιμάνι. Με κυνήγησε σ' όλο το κατάστρωμα, ούρλιαζοντας, κι όταν τρύπωνε στις καμπίνες, άρπαζε το περιστροφικό του και με πυροβόλησε. Εύτυχώς δεν ήταν γεμάτο... Θά με σκότωνε. Τότε, ώσπου να βρής τις σφαίρες, πήδηξα στην παραλία και πρόλαβα να φύγω.

— Και τότε συνέβησαν αυτά;

— Μα δεν είναι παραπάνω από ένα τέταρτο της ώρας. Έτρεξα ως εδώ, γιατί μέσα σε τόσο κόσμο αίσθάνομαι πιο άσφαλισμένη.

— Και ή «φίσσα» των χιλίων φράγκων;

— "Ω! αυτή! κι' εσήκωσε τους ώμους της. Νομίζω ότι θα πρέπει να φύγω από τις Κάννες. Είχα μόνο 1000 φράγκα στην τσάντα μου. Ήταν λίγα για όποιοδήποτε. Τα έπαιξα λοιπόν, ώστε αν κέρδιζα...

Κοίταξε, πάνω από τον ώμο του Τράντ, προς την αίθουσα της ρουλέτας. Ξαφνικά, ένας πρόμος έντονος ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό της.

— Σηκωθήτε, είπε με φοβισμένη φωνή.

νή. Γρήγορα... Κάνετε ότι μου μιλάτε... πείτε ότιδήποτε.

Ο Τράντ, μ' ένα πήδημα σηκώθηκε. Η άγνωστη τον μιμήθηκε. Περνώντας πλάι, σφίχθηκε πάνω στο λοχαγό, έτσι ώστε το αθλητικό του σώμα να την κρύβει.

— Είναι εδώ...

Ο Τράντ ένοιωσε την καρδιά της να χτυπά σαν τρελή στο στήθος της. Την έσφιξε στην άγκαλιά του, ώστε να την κρύψει έντελώς.

— Είναι... Θεέ μου, Θεέ μου αυτός είναι... Εύτυχώς δεν με είδε... Πήγε κατ'εύθειαν στην αίθουσα του παιχνιδιού. Έλατε γρήγορα.

Τραβώντας από το χέρι τον Τράντ, τον παρέσυρε, ανάμεσα από τα ζευγάρια που χόρευαν. Σε λίγα λεπτά βρισκόντουσαν έξω από το καζίνο, στην δροσερή Απριλιτική νύχτα, τη λουσμένη από το σεληνόφως.

— Και τώρα, αν θέλετε, μπορώ να με βοηθήσετε. Θά γυρίσω στο κόττερο, θα πάρω λίγα χρήματα και μερικά ρούχα, αν βέβαια δεχθήτε να φυλάξετε απ' έξω, μήπως και γυρίσει ο άνδρας μου.

Το βλέμμα της ήταν τόσο τρυφερό, τόσο παρακλητική ή φωνή της, ώστε ο αστυνομικός την ακολουθούσε, χωρίς να πη λείει. Κρατημένοι από το χέρι πέρασαν τα λίγα μέτρα που τους χώριζαν από το παλιό λιμάνι. Τα άπλωμένα δίχτυα των ψαράδων έμοιαζαν με τεράστια κεντήματα άραχνης· δάσος δλόκληρο από γυμνούς κορμούς θυμίζαν τα κατάρτια των μικρών πλεούμενων. Προσπέρασαν τις ψαρόβαρκες, τις άτμακάτους, τα μικρά κόττερα. Πίσω από ένα έντονα κατάλευκο πλοιαίο με πανιά, που έλαμπε στη νύχτα, υπήρχε ένα μεγαλύτερο γκριζό πλεούμενο. Ένα διπλό σανίδι ένωνε το κατάστρωμά του με την παραλία.

— Αυτό είναι, ψιθύρισε η γυναίκα.

Αν φανή ο άνδρας μου, σας παρακαλώ να τον εμποδίσετε ν' ανέβει ή να μου φωνάξετε...

— Σύμφωνα.

— Όταν μπώ στην καμπίνα, θα κλειδώσω την πόρτα της. Έτσι θα είμαι πιο άσφαλισμένη... Δεν ξέρετε πόσο σας ευχαριστώ... Ό,τι και να πω είναι λίγο...

Του άρπαξε το χέρι, το έσφιξε

με πάθος και μετά, μ' έναν πήδο, βρέθηκε στο κατάστρωμα, το πέρασε και μπήκε σε μια καμπίνα. Η πόρτα έκλεισε. Ένα κλειδί άκούστηκε να γυρίζει.

Ευχαριστημένος από την περιπέτεια και την όμορφη της νύχτας, ο Τράντ, άκούμπησε την παλάμη του στην κουπαστή του πλαινού μικρού ιστιοφόρου. Άργούσε όμως και, τραβώντας το χέρι του, έβγαλε από την τσέπη του τα τσιγάρα του κι άναψε ένα. Ο ρόλος του νυκτοφύλακα μιάς τόσο γοητευτικής γυναίκας δεν παρυσιάζει καμιά δυσκολία. Άριστερά του, το τοιχογύρισμα του παλιού λιμανιού τελείωνε λίγο πιο πέρα, μέσα στη θάλασσα. Δεξιά του, στο τέλος της προκυμιάς, δλόφωτο φάνταζε το Καζίνο. Και ανάμεσά τους το σεληνόφως αποκάλυπτε κάθε κίνηση, όποιον θα προσπαθούσε να πλησιάσει το κόττερο από την ξηρά.

Για λίγα λεπτά, ο Τράντ νόμισε ότι μόνος του δέσποζε σ' δλόκληρο το τοπίο. Ξαφνικά όμως, επάνω στο μικρό ιστιοφόρο, ακριβώς πίσω από την πλάτη του, άκουσε ένα γρήγορο ήχο βημάτων. Ο αστυνομικός γύρισε και μόλις πρόλαβε να διακρίνη τη σκιά ενός ανθρώπου, που σκυμμένος πηδούσε από την πλώρη του ιστιοφόρου στο κατάστρωμα του πλαινού κόττερου. Ανησυχος ο Τράντ κατάλαβε ότι ο σύζυγός στάθηκε πιο έξυπνος. Αντί να προχωρήσει κατά μήκος της προκυμιάς, έφθασε στο πλοιαίο του πηδώντας από κατάστρωμα σε κατάστρωμα, αφού όλα τα πλεούμενα ήσαν το ένα κοντά στο άλλο. Ο λοχαγός δεν δίστασε. Πηδώντας κι' αυτός στα σανίδια, ανέβηκε στο κόττερο και τρέχοντας έφθασε έξω από την καμπίνα. Βρήκε την πόρτα της, όπως περίμενε, κλειδωμένη, και κτυπώντας την δυνατά φώναξε:

— Προσοχή. Φυλαχθήτε. Έρχεται από μπροστά.

Μια ύστερική γυναικεία φωνή τον διέκοψε. Ένας πυροβολισμός άκούστηκε. Μέσα στην καμπίνα πυροβολισμός πάλευαν. Ένας ακόμη πυροβολισμός έπεσε σαν καμτσικιά. Ο Τράντ, πέφτοντας με όλη του την δύναμη πάνω στα ξύλα, πρόλαβε ν' άκούση, πριν

σπάσει την πόρτα, ένα έλαφρό μουγκρισμα πόνου και ένα ρόγχο.

Στο άνοιγμα φάνηκε η νέα γυναίκα, αναμαλλιασμένη, ώχρη, τρέμοντας. Με σκισμένη μπλούζα, γυμνό τον ένα ώμο, κρατούσε στο δεξί χέρι ένα περιστροφικό, ενώ από το άριστερό, κόκκινο το αίμα, στάζοντας, κυλούσε στο πάτωμα.

— Μπήκε από το παράθυρο και χύμψε πάνω μου... ψιθύρισε μ' ένα λυγμό. Κρατούσε το περιστροφικό... Μεί!... με πλήγωσε... Κι' εγώ δεν ξέρω πώς του το πήρα από τα χέρια... καί...

Με λυγμούς έπεσε στην άγκαλιά του Τράντ. Πάνω από τον ώμο της, ο λοχαγός έβλεπε την ακαταστασία της καμπίνας. Ένα τετράγωνο παράθυρο ήταν ανοιχτό στο επάνω μέρος μιάς κουσέττας. Στην άλλη κουσέττα βρισκόταν μια άνοιχτη βαλίτσα μισογεμάτη με γυναικεία φορέματα. Σ' ένα τραπέζακι υπήρχε μια άδεια μπουκάλ ούισκυ, και κάτω, στο πάτωμα, ξαπλωμένος ένας μελαχроινός άνθρωπος, με τα χέρια επάνω από το κεφάλι του. Φορούσε ένα γκριζό σπορ κοστούμι, πράσινο πουκάμισο άνοιχτό στο στήθος κι' από το σημείο αυτό, κατακόκκινο κυλούσε το αίμα.

Με ήρεμία και τρυφερότητα, ο Τράντ, δόνησε την νέα γυναίκα στο πλαινό λουτρό, κι' άρχισε να καθαρίζει την πληγή της. Όταν την έδεσε, έβαλε το όπλο στην τσέπη του, έβγαλε τη βαλίτσα από την κουσέττα και ξάπλωσε στη τραυματισμένη γυναίκα. Μετά, έσκυψε να εξετάσει τον σύζυγο. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι μόλις είχε ξεφυγίσει. Η σφαίρα τον βρήκε στην καρδιά.

— Πέθανε, είπε άπλα στη γυναίκα που άνασχηκωμένη τον κοίταζε από το κρεβάτι.

Πλησίασε πάλι, κι' άπλωσε το χέρι του να της χαϊδέει τα μαλλιά. Τότε μόνο πρόσεξε ότι η παλάμη του ήταν κάτασπρη από φρέσκια λαδομπογιά. Στο αντίκρουσμά της, ο αστυνομικός σά να ζύπνησε. Γονάτισε στο πάτωμα κι' εξέτασε τον νεκρό από όλες τις πλευρές. Μετά, άρπάζοντας ένα κλεφτοφάνaro από το τραπέζι, ανέβηκε στην κουσέττα και, περνώντας από το παράθυρο

πήδησε έξω στο κατάστρωμα. Στα γκρίζα του σανίδα υπήρχαν λευκά ίχνη βημάτων. Πλαϊί, λικνιζόταν το κατάστρωμα μικρό Ιστιοφόρο που λαμποκοπούσε. Ο Τράντ ανακάλυψε τέσσερα ζευγάρια πατημασιές. Τα δύο πήγαιναν ως στο παράθυρο της καμπίνας. Τα άλλα κατευθύνονταν προς την απέναντι κουπαστή κι' από εκεί πάλι προς το Ιστιοφόρο.

— Ένας σύζυγος Βραζιλιάνος, πολύ πλούσιος, και που δεν αγαπούν, ψιθύρισε ο λοχαγός της Αστυνομίας καθώς ξανάμπαινε στην καμπίνα. Και ασφαλώς ένας νεαρός Άγγλος, απένταρος, που όμως τον αγαπούν. Ίδου το πρόβλημα: Πώς θα αντι-κατασταθί ο ανεπιθύμητος με τον επιθυμητό χωρίς να χαθούν τα χρήματα;

Η νέα γυναίκα τον κοίταξε σά χαμένη.

— Πέστε μου, αλήθεια, εξακολούθησε να της λέει ο Τράντ, γνωρίζετε άραγε τί σημαίνει η γαλλική λέξη « jobard »; Ένας τέτοιος άνθρωπος είναι εκείνος που τον διπλωάρουν σ' ένα καζίνο, που του διηγούνται ότι ο σύζυγος προσπάθησε να μās σκοτώσει, και που του ζητάν να κρατήσει « τσί-λιες » μπροστά στο κόττερο, όσο καιρό χρειάζονται να ετοιμάσουν μια βαλίτσα. Ένας « jobard » είναι το κορόϊδο που πιστεύει ότι ο έξαλλος και ζηλότυπος σύζυγος φτάνει στο πλοίο του όχι από την προκυμαία, αλλά πεδώντας από κατάστρωμα σε κατάστρωμα. Και τέλος, έτσι ακριβώς λέγεται όποιος όρμα έναντίον μιας κλειστής πόρτας, την σπάζει και γίνεται μάρτυς υπερασπίσεως μιας χαριτωμένης συζύγου που έν άμύνη εύρισκομένη μόλις έχει σκοτώσει τον άνδρα της.

— Ναι, φέλλισε η γυναίκα, αυτή είναι η μόνη αλήθεια.

— Πολύ έξυπνο, είπε ο Τράντ. Πολύ, μά πάρα πολύ έξυπνο κόλπο, αν δεν υπήρχε νωπή άκόμη ή λαδό-μπογιά.

Έδειξε την παλάμη του και συνέ-χισε:

— Άγγιξα την κουπαστή του μικρού Ιστιοφόρου, και να το αποτέλεσμα. Το χέρι μου, από μέσα, έμεινε άσπρο. Στο κατάστρωμα υπάρχουν ίχνη βημάτων λευκά. Βεβαίως κά-

ποιος πήδηξε από το φρεσκοβαμμένο Ιστιοφόρο στο κατάστρωμά σας. Τον είδα έξ' άλλου και σās φώναξα. Άλλά γιά προσέξτε τις σιόλές κάτω από τα κομψά παπούτσια του συζύ-γου σας! Δεν υπάρχει ίχνος μπογιάς. Άρα, όχι ο σύζυγος, αλλά ο συνένο-χος πήδηξε από το ένα κατάστρωμα στο άλλο. Ίσως αυτός ο νεαρός Άγγλος που μου λέγατε ότι τον ζηλεύει ο άνδρας σας. Μόλις βεβαιώθηκε ότι τον είδα, πεδώντας πάλι γύρισε πίσω, τρέχοντας από την άλλη πλευρά της κουπαστής, στο Ιστιοφόρο. Εκεί σί-γουρα κρύβεται.

Ο Τράντ κάθησε στην κουσέττα πλαϊί στη νέα γυναίκα που έμοιαζε σά χαμένη.

— Μπορώ να σās πώ, συνέχισε, πώς ακριβώς έγιναν τα πράγματα. Πρώτα είπατε στον Άγγλο φιλαράκο σας να κρυφτεί στο Ιστιοφόρο. Μετά μεθύσατε με ούίσκυ τον άνδρα σας. Όταν έγινε « τάπα » τον ξαπλώσατε και κάνατε άνω-κάτω την καμπίνα, σά να έγινε καυγās. Τότε πήγατε στο Καζίνο γιά να βρήτε έναν χαζό! Μό-λις με πετύχατε, με φέρατε στο χώλ, σε μια καλοδιαλεγμένη θέσι, που τί-ποτα δεν έβλεπα, πέσατε στην άγκα-λιά μου φωνάζοντας « ο άνδρας μου » και με αναγκάσατε να σās βγάλω από το κήτριο χωρίς να προλάβω να δώ τίποτε. Τα υπόλοιπα είναι πιο άπλα. Όταν έμεινα έξω από το κόττερο, έσεις μπήκατε μέσα. Τότε ο φιλαράκος σας πήδηξε από το Ιστιοφόρο και από την άλλη πλευρά του καταστρώ-ματος ξαναγύρισε πάλι στην κρυψώ-να του. Έσεις τραβήξατε μια πιστολιά στον άνδρα σας, τον σκοτώσατε, με μια δεύτερη ψευδοτραυματιστήκατε στο χέρι και « χόπ » ή ταχυδακτυ-λουργία τελείωσε...

— Ο άνδρας μου ήταν στο Καζί-νο... Σίγουρα θα τον είδαν πολλοί...

— Έτσι έντελώς παρεμπιπτόντως σās λέω, ότι δεν θα έπρεπε στο Κα-κουργοδικείο να έπικαλεσθήτε αυτό το έπιχείρημα. Κανείς ένορκος δεν θα σās πίστευε. Και ξέρετε γιατί; Υπάρχει ένας άγραφος, αλλά πολύ αυστηρός κανών, που ισχύει σ' όλα τα καζίνα της Γαλλίας. Κανένας άν-δρας δεν έχει το δικαίωμα να μπαίνει εκεί αν δεν φορή « ένδυμα έπσημο!»

Ο Τράντ σήκωσε τους ώμους.

— Φαντάζομαι ότι ή Αστυνομία δεν θα δυσκολευθί ν' ανακαλύψη τον συνένοχό σας.

Την κοίταξε πολλήν ώρα με προ-σοχή, καθώς σκεπτόταν γιατί άραγε τόσο όμορφες γυναίκες κάνουν πάν-τοτε τόσο μεγάλες άνοησιές. Βγαί-

νοντας από την καμπίνα της ψιθύρι-λυπημένος:

— Την άλλη φορά που θα ψάξετε γιά κορόϊδο — αν φυσικά υπάρξη γιά σās άλλη φορά — προς Θεού, μη διαλέξετε άστυνομικό! Φέρνουμε... γρουσουζιά...

Η μητέρα του Μωρίς Σεβαλιέ, την εποχή που άρχιζε την ένδοξη σταδιο-δρομία του, δέχθηκε την επίσκεψι ενός φωτογράφου, που της έδωσε μια μεγάλη φωτογραφία του γιου της.

Κατασυγκινημένη την κοίταξε και μονολογοϋσε:

— Όλόιδιος, Θεέ μου, ολόιδιος!

— Ξέρετε, δεν μου την έχει πληρώσει, την διέκοψε ο φωτογράφος δειλά.

— Όλόιδιος και σ' αυτό, ψιθύρισε ή γρηούλα σηκώνοντας τα μάτια της στον ούρανό.

S. Adams

Ένας τυπογράφος έμπλεξε δύο διαφορετικά κείμενα, με άποτέλεσμα να γρα-φί το εξής σε μια έφημερίδα της προεπαναστατικής Ίσπανίας: «Ο Βασι-λεύς τριγυρισμένος από τούς αϋλικούς και τούς φίλους του έπεσκέφθη διάφορα καταστήματα. Σε μια στιγμή το λυσσαλέο ζώον έπέπεσε σ' ένα ζαχαροπλαστέιο και κατεβρόχθισε τα πάντα».

Newsweek

Αφού έγκατέστησε ένα αυτόματο και έξαιρετικό σύστημα έναντίον του κινδύ-νου της πυρκαϊάς, ένα μεγάλο ξενοδοχείο του Τέξας κρέμασε σε όλα τα δω-μάτια πινακίδες που έλεγαν: « Μην καπνίζετε στο κρεβάτι σας! Διατρέχετε τον κίνδυνο να πνιγίτε! »

Boston Star

Χθες το βράδυ, έλεγε ο Μπαλζάκ αναγγέλλοντας τον θάνατο του θείου του που κληρονομούσε, και ο θεός μου και εγώ άρχίσαμε μια καινούργια, καλύτερη ζωή!

Coronet

ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ Η ΕΥΤΥΧΙΑ

Σ' ένα χαμόγελο υπάρχει πάντα ευτυχία. Όταν ήμουν μικρός μου λέγανε : Νά είσαι καλός και θάσαι ευτυχισμένος. Αυτό δεν μπόρεσα ποτέ νά τò καταλάβω, ένω πάντα καταλάβαινα τò άλλο : Νά είσαι ευτυχισμένος και θά είσαι καλός.

Οί άνθρωποι που άκτινοβολούν αυτό τò έσωτερικό φώς, κάνουν τή ζωή πιο ευτυχισμένη γιά όσους βρίσκονται γύρω τους. Οί πράξεις τους είναι αυτές που πρέπει. Οί σκέψεις τους είναι σωστές, θαρρείς πώς έχουν τις ρίζες τους σέ κάποια βαθιά, φωτεινή πίστι.

Και όταν ή τύχη γελάη, καθένas, μπορεί νά είναι ευτυχής. Μα ευτυχία δέ θά πη πάντα μόνο τύχη· είναι μιá άρετή. Ευτυχία θά πη νά δέχεσαι τή ζωή ευχάριστα και νά παίρνης ό,τι καλό σου δίνει.

"Ετσι πολλοί σοφοί μίλησαν γιά « τò μεγάλο χρέος μας νά είμαστε ευτυχισμένοι ». Οί μεμψίμοιροι και οί γκρινιάρηδες είναι οί πιο δυσάρεστοι άνθρωποι. Σκεφθήτε τους άλλους, τους ευχάριστους, τους γελαστούς ανθρώπους. Δεν είναι μόνον γενναίοι. "Εχουν τò προνόμιο νά ευχαριστιούνται πιο πολύ από τή ζωή. Αυτοί, μου φαίνεται, είναι οί άνθρωποι που κάνουν καλλίτερο τò κλίμα αυτού τού κόσμου. Δίνουν καρδιά στους άλλους γιά νά σηκώσουν τò χρέος τής ευτυχίας.

"Ετσι, βοηθώντας ό ένας τόν άλλο, μπορούμε νά νικήσουμε τις δυσκολίες τής έποχής μας. Ποτέ άς μñν χάνωμε τήν ευχαρίστησι που δίνει ένα ήλιοβασίλεμα ή ή παρουσία ενός φίλου στο κατώφλι μας.

Στους πιστούς στο καθημερινό χρέος τής ευτυχίας μπορεί ή Θεία Πρόνοια νά επιφυλάσση μιάν άπροσδόκητη στιγμή άληθινού ένθουσιασμού !

"Ενα σαπούνι που σκοτώνει τὰ μικρόβια

Τού

J. RATCLIFF

Από τόν καιρό που άνακαλύφθηκε ή ύπαρξι των μικροβίων οί επιστήμονες ζητούν νά βρούν ένα σαπούνι μικροβιοκτόνο. Τò συνηθισμένο σαπούνι δέν σκοτώνει τὰ μικρόβια. Βοηθεϊ άπλως νά παρasyρωνται με τò νερό. Τά έκατομμύρια των μικροβίων που ξεφεύγουν μ' αυτό τò « πλύσιμο » πολλαπλασιάζονται γρήγορα και είναι πάντα έτοιμα νά εισχωρήσουν στην παραμικρή λύσι τής συνεχείας τού δέρματος γιά νά προκαλέσουν μόλυνσι ή κάποια δερματίτιδα.

"Ως τώρα όλα τὰ αντισηπτικά που περιέχονταν στο σαπούνι παρoυσίαζαν μιá δυσκολία : ήταν ένοχλητικά, δύσoσma ή τοξικά.

"Υστερα, τήν έποχή τού πολέμου, ένας επιστήμονας γερμανικής καταγωγής, ό Δρ. Ουίλλιαμ Γκάμπ, άρχισε νά κάνη έρευνες στην ομάδα των χημικών σωμάτων που είναι γνωστά με τò όνομα χλωρική φαινόλη. Οί έργασίες που έκανε στα έργαστήρια τής εταιρίας Ζιβοντάν (Givaudan) τόν ώδήγησαν σέ δύο σημαντικές άνακαλύψεις. Βρήκε πρώτα μιá σύνθεσι πολύ δραστική εναντίον τής μούχλας που προσβάλλει τὰ ύφασματα. Η σύνθεσι αυτή ονομάστηκε Z - 4 (G - 4). Σε τελευταίες δοκιμές

τò Z - 4 χρησιμοποιήθηκε γιά τήν διατήρησι σκημών, καλυμάτων αυτοκινήτων και άμαξιών, διχτυών και άλλων ειδών από ύφασμα, που τὰ χρησιμοποιεί ό άμερικανικός στρατός και τò ναυτικό. "Όσο γιά τò δεύτερο προϊόν είναι μιá σκόνη λευκή, ή έξαχλωροφώνη, που στο έμπόριο ονομάζεται Z - 11 (G - 11). Γρήγορα έγινε άντιληπτό πώς οί επιστήμονες βρίσκονταν μπροστά σέ ένα από τὰ καλύτερα γνωστά αντισηπτικά. Άλλά οί συνθήκες τότε δέν επέτρεπαν νά γίνουν βαθύτερες έρευνες.

Τò ζήτημα κίνησε και τò ενδιαφέρον των χειρουργών. Τά λαστιχένια τους γάντια είναι πολύ λεπτά και σχίζονται συχνά. "Ετσι, πριν από κάθε χειρουργική επέμβασι, τò προσωπικό που λαμβάνει μέρος στην έγχειρησι υποβάλλεται σέ άυστηρά μέτρα υγιεινής : καθένas πρέπει νά τρίβη τὰ χέρια, τὰ μπράτσα και τὰ νύχια επί δέκα ή δεκαπέντε λεπτά τής ώρας με μιá βούρτσα σκληρή και ύστερα νά τὰ βουτά σέ οινόπνευμα 70°. Τò δέρμα έρεθίζεται, κοκκινίζει και πονεί. "Ο καθαρισμός αυτός είναι ιδιαιτέρως άδυνηρός γιά τους έσωτερικούς γιατρούς και τις νοσοκόμες, που πρέπει νά τόν κάνουν πολλές φορές τή μέρα.

Ένα σαπούνι με Z - 11 δέν θα μπορούσε παρά να έχει καλή υποδοχή στα νοσοκομεία. Σε καμιά δεκαριά ιατρικές σχολές ανέλαβαν να ελέγξουν την αποτελεσματικότητά του. Έτσι παρατήρησαν, σε πειράματα που έγιναν σε μια ομάδα χειρουργών, πώς ύστερα από το συνηθισμένο βούρτσισμα των δέκα λεπτών έμεναν στα χέρια τους έπτά φορές περισσότερα μικρόβια παρά ύστερα από ένα πλύσιμο έξι λεπτών — χωρίς βούρτσα — με ένα σαπούνι Z-11. Κατόπι έκαναν μια μέτρησι των μικροβίων που βρέθηκαν στα χέρια των χειρουργών που φορούσαν γάντια καουτσούκ επί μια ώρα. Έγστερα από το συνηθισμένο καθάρισμα με κοινό σαπούνι ο αριθμός των μικροβίων, στο χρονικό αυτό διάστημα, είχε διπλασιασθή. Αντιθέτως μετά τη χρησιμοποίησι του Z - 11 ο αριθμός αυτός είχε ελαττωθῇ κατά το ήμισυ : ο φλοιός του σαπουνιού είχε συνείσχεσι στο δέρμα την μικροβιοκτόνο δράσι του.

Έγστερα από αυτές τις δοκιμές σε πολλά νοσοκομεία αντικαταστήσανε το καθάρισμα με τη βούρτσα με ένα πλύσιμο τριών λεπτών με το καινούριο σαπούνι. Μια ομάδα χειρουργοί αποσπασμένοι σε ένα πανεπιστήμιο αποφάνθηκε μάλιστα πώς ένα πλύσιμο ενός λεπτού ήταν αρκετό, με την προϋπόθεσι όμως ότι τα μέλη του προσωπικού θα χρησιμοποιούν το ίδιο σαπούνι και έξω από το νοσοκομείο, ώστε να γίνονται φορείς όσο το δυνατόν ολιγωτέρων μικροβίων. Πραγματικά περισσότερα από τα μισά αμερικανικά νοσοκομεία χρησιμοποιούν τώρα χειρουργικό σα-

πούνι Z - 11 που το κατασκευάζουν διάφορες εταιρίες.

Για να επεκτείνη την κλίμακα των προϊόντων της ἡ εταιρία « Sindar Co » ζητούσε να βρῇ ένα σαπούνι που να εξαλείφει τις όσμες. Κανονικά ο ιδρώς είναι άοσμος. Δυσάρεστη όσμη έχει μόνο κάτω από την επίδρασι όρισμένων μικροβίων. Διαπιστώθηκε λοιπόν πώς ένα σαπούνι που δέν περιείχε παρά 1 % από Z-11 δροῦσε πολύ αποτελεσματικά έναντιόν των βακτηριδίων. Μια δλόκληρη τειρά από πειράματα, στα όποια λάβανε μέρος πολλοί έθελονταί, απέδειξε πώς το σαπούνι αυτό κατέστρεφε περίπου το 95 % των μικροβίων που είχε επάνω του κάθε ύποκείμενο, ενώ κατέστρεφε σε ίση αναλογία την δυσάρεστη όσμη του ιδρώτα. Πρέπει να σημειωθῇ πώς το Z - 11 δέν φράζει τους πόρους κι' αυτό είναι σημαντικό, γιατί χάρι στην επίδρασι ο όργανισμός εξασφαλίζει την θερμική του ίσορροπία. Ένθαρρυμένη από τα αποτελέσματα που είχε, ἡ εταιρία "Αρμουρ έβγαλε στην αγορά ένα σαπούνι με Z-11 και άλλες βιομηχανίες ακολουθήσαν το παράδειγμα της.

Το Z-11 έπαιξε ένα λαμπρό ρόλο και σε έναν άλλο τομέα.

Ἡ λεπτή επιδερμίδα του νεογνήτου είναι εκτεθειμένη σε πλήθος έρεθισμούς με μικροβιακή προσέλευσι, όπως οί λειχήνες και ο έρεθισμός που προκαλείται από τον τοκετό. Ο Δρ. Τζών Χέντερσον σκέφθηκε πώς αν το Z-11 περιληφθῇ σε μια λοσιόν για μωρά θα μπορούσε να εξαλείφει την αίτια του κακού. Δέκα μεγάλα νοσοκομεία δέχτηκαν να κάνουν

την δοκιμή. Τα αποτελέσματα που καταγράφηκαν ύστερα από σύνολο 30.000 « ἡμερών θεραπείας » δέν μπορεί παρά να ενδιαφέρουν όλες τις νεαρές μητέρες.

Ανάμεσα στα νήπια που δέχθηκαν αυτή την περιποίηση σημειώθηκαν μόνο 2 % περιπτώσεις δερματικών μολύνσεων έναντι 55 % στα άλλα μωρά.

Ἡ θεραπευτική δράσι της καινούργιας λοσιόν βρήκε και μια ακόμη σημαντική επιβεβαίωσι. Παρ' όλες τις προσπάθειες των γιατρών και των νοσοκόμων σε ένα μεγάλο νοσοκομείο, συνεχιζόταν από πολλούς μήνες επιδημία λειχήνας στα παιδάκια. Χρησιμοποίησαν λοιπόν τότε την νέα λοσιόν σε 96 νεογνά και μόνο 17 απ' αυτά έπαθαν λειχήνες καλής μορφῆς που θεραπεύτηκαν σε δύο μέρες. Αντιθέτως από τα 100 νεογνά που δέν είχαν την ίδια θεραπεία τα 48 έπαθαν λειχήνες σε σοβαρή και επώδυνη μορφή και δέν θεραπεύτηκαν παρά σε 7 - 10 μέρες αφού τους έδωσαν πενικιλίνη. Έγστερα από αυτή την διαπίστωσι σε όλα τα μωρά του νοσοκομείου χρησιμοποίησαν την νέα λοσιόν. Σε δέκα μέρες ἡ επιδημία είχε εξαλειφθῇ.

Σε ένα άλλο ίδρυμα έκαναν σύγκρισι της αποτελεσματικότητας της λοσιόν που περιέχει εξαχλωροφῆνη με εκείνη που παρασκευάζεται με έζημα λευκού χλωριούχου ύδραργύρου και που χρησιμοποιείται συνήθως για να προστατευθῇ τα μωρά από τα λαμβάνονται και να θεραπεύονται οί δερματίτιδες της παιδικῆς ηλικίας. Παρατηρήθηκε πώς ἡ αναλογία νεογνών που πάθαιναν δερματικές μολύνσεις ήταν περί-

που τέσσερες φορές μεγαλύτερη στην ομάδα που γινόταν ἡ θεραπεία με την λοσιόν.

Ο Δρ. Εὐγένιος Τράουμπ του Νοσοκομείου 'Αποφίτων 'Ιατρών της Νέας Υόρκης διερωτήθηκε τί επίδρασι θα μπορούσε να έχει το σαπούνι με Z-11 στην δοθιήνωσι. Μελέτησε σε ένα νοσοκομείο με την βοήθεια τριών άλλων γιατρών τις ατομικές καρτέλες 389 ψυχιατρικών ασθενών, για να μετρήσει τις περιπτώσεις εμφάνισης δοθιήνων και ἄνθρακος στους δώδεκα τελευταίους μήνες. Έγστερα έφωδιάσανε τους λουτήρες του νοσοκομείου με σαπούνι Z-11. Σε ένα χρόνο διαπιστώθηκε πώς ο αριθμός περιπτώσεων ἄνθρακος είχε μειωθῇ κατά 89 % και δοθιήνων κατά 78 %.

Άραγε το Z-11 θα αποδειχθῇ αποτελεσματικό έναντιόν της ἀμῆς που δηλητηριάζει τη ζωή τόσων νέων ; Δέν το ξέρουμε ακόμη, αν και ώρισμένες ένδείξεις μας επιτρέπουν να το ελπίζουμε. Οί σχετικές έρευνες, τώρα που δημοσιεύεται το άρθρο αυτό, έχουν αρχίσει. Αλλά τα αποτελέσματα θα γίνουν γνωστά σε ένα χρόνο.

Μήπως ἡ εξαχλωροφῆνη παρουσιάζει καμιά νοσηρότητα για το δέρμα ; Οί χειρουργοί που το χρησιμοποιούν κάθε μέρα από πολλά χρόνια τώρα βεβαιώνουν πώς όχι. Δοκίμασαν το προϊόν αυτό σε επιδέσεις έκατοντάδων ασθενών. Δέν σημειώθηκε κανένα ατύχημα. Όταν χρησιμοποιῆται σε δόσεις λογικές το Z-11 δέν είναι τοξικό. Θα μπορούσε μάλιστα κανείς να φῆ κάποια ποσότητα χωρίς καμιά βλάβη.

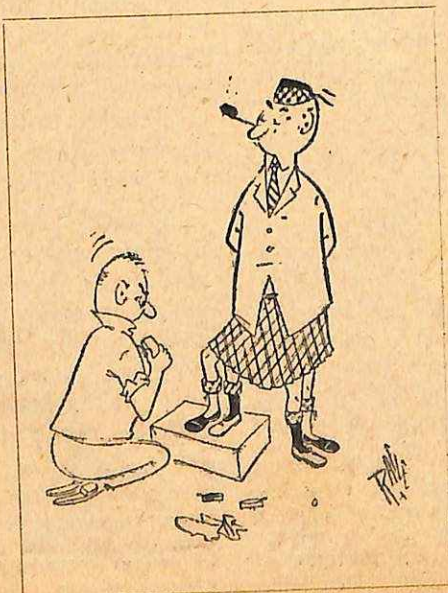
Το Z-11 επιδέχεται πολλές χρησιμοποίησεις. Ήδη τὸ βάζουν σὲ κολώνιες, πούδρες καὶ κρέμες ξυρίσματος. Οἱ ὀδοντογιατροί, οἱ ἄνθρωποι ποὺ πιάνουν εἶδη τροφίμων θὰ εἶχαν κάθε συμφέρον νὰ τὸ χρησιμοποιοῦσαν. Ἡ χρῆσις του θὰ ἦταν πολὺ κατὰλληλη γιὰ τὰ κομμωτήρια καὶ τὰ ἰνστιτοῦτα καλλονῆς. Ὅταν τὸ ἐμπόριο τὸ παράγη μὲ μορφὴ σκόνης σαπουνιοῦ, θὰ χρησιμοποιοῦνται στὰ καφενεῖα καὶ τὰ ἐστιατόρια γιὰ νὰ πλένουν τὰ

ποτήρια καὶ τὰ πιάτα. Γενικὰ τὸ Z-11 θὰ βρῇ τὴ θέσι του παντοῦ ὅπου τὰ βακτηρίδια ποὺ ζοῦν πάνω στὴν ἐπιδερμίδα παρουσιάζουν κίνδυνο μολύνσεως.

Ἡ σωματικὴ ὑγιεινὴ ἔχει συντελέσει στὴν ἐξαφάνισι πολλῶν ἀσθενειῶν καὶ γι' αὐτὸ ἔχει λεχθῇ πὼς ἡ ἐφεύρεσι τοῦ λουτροῦ σημείωσε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα βήματα προόδου τῆς ἱατρικῆς. Τὸ καινούργιο σαποῦνι τουαλέττας ἀποτελεῖ ἴσως μιὰ ἀνακάλυψι ἐξ ἴσου σημαντικῇ.

Μ' ΕΝΑ ΣΜΠΑΡΟ ΔΥΟ ΤΡΙΓΟΝΙΑ

Ένας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους σκιτσογράφους.

ΕΝΑ ΑΓΟΡΙ, ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ ΚΙ' ΕΝΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

κρύβουν τὴν αἰσιοδοξία τοῦ Τζέιμς Θέρμπερ

Τοῦ

JEAN-PAUL FREYSS

Σ' ἐ μιὰ ἀπὸ τὶς καινούργιες του ἱστορίες ὁ Τζέιμς Θέρμπερ, ὁ γνωστὸς Ἀμερικανὸς χιουμορίστας, παρατηρεῖ μὲ κάποια εἰρωνεία πὼς οἱ ἄνθρωποι λένε ὅτι « τὸ εὐγενέστερο θέμα μελέτης ποὺ μπορεῖ νὰ παρουσιαστῇ στὴν ἀνθρωπότητα εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος ». Ὁ Θέρμπερ εἰρωνεύεται βέβαια αὐτὴ τὴν αὐταρέσκεια τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ κείνος δὲν ἐγκαταλείπει τὴν μελέτη του ποὺ τὸν γοητεύει ἀπὸ τὰ νεανικά του χρόνια.

Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς ἀντιφάσεις ποὺ χαρακτηρίζουν τὴ ζωὴ καὶ τὴν καριέρα τοῦ Θέρμπερ, ποὺ οἱ γελοιογραφίες του δίνουν τὴ χαρὰ σὲ τόσα ἑκατομμύρια κόσμο, ἐνῶ ἓνα κοινὸ ἀρκετὰ πρὸ περιορισμένο ἀπολαμβάνει τὸ λογοτεχνικὸ του ἔργο ποὺ εἶναι καὶ πολὺ πρὸ σημαντικὸ.

Ὁ Τζέιμς Θέρμπερ γεννήθηκε τὸ 1894 στὸ Κολόμπους τοῦ Ὀχάιο. Οἱ χρονικογράφοι δὲν θὰ μπορούσαν νὰ βροῦν τὴν ἀλήθεια γιὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς του, γιατί ἤδη ἡ ἀγάπη τῆς φαντασίας καὶ τοῦ φανταστικοῦ ἔδωσαν στὶς παιδικὲς του ἀναμνήσεις μιὰ ἀτμόσφαιρα ποὺ ἀπελτίζει τοὺς σοβαροὺς βιογράφους.

Τὸ 1918 τὸν βρῖσκουμε 24 ἐτῶν ὑπάλληλο τῆς Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας στὸ Παρίσι στὸ τμήμα τῶν κωδικῶν, μιὰ δουλειὰ μᾶλλον ἀκατάλληλη βέβαια γιὰ νὰ τὴν ἐμπιστευθῇ κανεὶς σὲ ἓναν χιουμορίστα.

Μετὰ τὸν πόλεμο ἐπιστρέφει στὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, ἀσχολεῖται μὲ τὴν δημοσιογραφία καὶ ὑστερὰ ἀναλαμβάνει τὴν διεύθυνσι τῆς συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ « Νιού - Γιόρκερ ». Στὸ περιοδικὸ αὐτὸ καὶ σὲ ἄλλα ὁ Θέρμπερ δημοσιεύει πολλὰ σκίτσα, ἀναμνήσεις, ἱστορίες καὶ σύντομες με-

λέτες ποῦ, συγκεντρωμένα ὅλα μαζί, γεμίζουν δώδεκα τόμους.

Ὁ Τζέιμς Θέρμπερ ἄρχισε νὰ σχεδιάζῃ ἀπὸ δέκα ἐτῶν. Πολὺ νέος ἔπαψε νὰ χρησιμοποιοῖ τὸ ἓνα του μάτι ὑστερὰ ἀπὸ κάποιο ἀτύχημα καὶ ἡ ὄρασι του τὰ τελευταῖα χρόνια χειρότερη. Ὁ Θέρμπερ χαίρεται πὼς θὰ ἀναγκασθῇ νὰ θέσῃ τέρμα στὴν καριέρα του ὡς σκιτσογράφου. Ἰσχυρίζεται πὼς μέσα του πάντα ὁ συγγραφέας ζήλευε τὸν καλλιτέχνη.

Ὅταν διαβάσῃ κανεὶς τὴν τελευταία του συλλογὴ, θὰ παρατηρήσῃ πὼς ἡ προφορικὴ διόρθωσι τῶν κειμένων του, ποὺ τὰ ὑπαγορεύει καὶ τοῦ τὰ διαβάζουν ὑστερὰ, τοῦ ἔδωκε τὴν εὐκαιρία νὰ δουλέψῃ ἀκόμη πρὸ σφιχτὰ τὸ σπύλ του. Παίζει μὲ τὶς λέξεις καὶ τὶς ιδέες, φτιάχνει ἓνα καλεῖδοσκοπιο ἀπὸ μιὰ ἑκφρασι, ξαφνιάζει τὸν ἀναγνώστη του μὲ μιὰ ἀπροσδόκητη κατάταξι συνηθισμένων ἐννοιῶν. Οἱ σκέψεις του, συχνὰ σοβαρὲς μὰ πάντα σὲ ἐλαφρὸ τόνο, ἔχουν καθολικὴ ἀπήχησι. Ἀναφέρουμε γιὰ παράδειγμα τὰ λόγια ποὺ λέει μιὰ στρουθοκάμηλος σ' ἓνα μῦθο του: « Ὁ ἄνθρωπος πετᾷ πολὺ γρήγορα γιὰ νὰ κατοικήσῃ σὲ στρογγυλὸ πλανήτη. Θάρρῃ μιὰ μέρα ποὺ θὰ βρεθῇ πιασμένος σὲ μιὰ τρομερὴ συγκρούσι καὶ δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ πὼς ἐκεῖνο ποὺ τὸν χτύπησε ἀπὸ πίσω δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. »

Τὰ σκίτσα του ἀνήκουν συνήθως σὲ ἓναν κόσμον ἀστεῖο καὶ χαριτωμένο, ὅπου τὸ ἀδύνατο φαίνεται φυσικὸ. Τὸ ζῶο ποὺ ἀγαπᾷ πολὺ ὁ Θέρμπερ εἶναι ὁ σκύλος. Δὲν χρειάζεται νὰ ὀρίσουμε τὴ ράτσα του. Ὁ σκύλος τοῦ Θέρμπερ εἶναι ἓνα καλόκαρδο ζώακι μὲ μακρὰ αυτιά, γεμάτο ἐπιεικεία γιὰ

Ὁ Ρασκόλνικωφ τότε ἔχασε τὴν ψυχραιμία του καὶ θάκανε ἓνα μεγάλο λάθος.

Μὲ τὴ σκέψι πὼς ἡ γριὰ θὰ φοβόταν γιατί βρισκόντουσαν μόνοι κι' ὅτι ἡ ἐμφάνισί του θὰ τὴ γέμιζε ὑποψίες, ἔπιασε τὴν πόρτα καὶ τὴν τράβηξε κατὰ τὸ μέρος του, γιὰ νὰ μὴν μετανοιώσῃ ἡ γριὰ καὶ τὴν κλείσῃ ξανά.

Τότε ἐκείνη δὲν τράβηξε τὴν πόρτα πίσω κατὰ μέσα, μὰ οὔτε ἄφησε τὸ πόμολο ἀπὸ τὰ χέρια της. Ἔτσι ὁ Ρασκόλνικωφ λίγο ἀκόμα καὶ θὰ τὴν ἔσερνε ἔξω στὴ σκάλα μαζὺ μὲ τὴν πόρτα.

Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὴ στεκόταν πλάϊ, μπροστὰ στὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας, καὶ τοῦφραζε τὴν εἴσοδο, προχώρησε ἴσια πάνω της.

Ἡ γριὰ παραμέρισε τρομαγμένη καὶ θέλησε κάτι νὰ πῇ. Μὰ κόμπιασε καὶ γούρλωσε τὰ μάτια της.

— Καλημέρα, Ἀλιόνα Ἰβάνοβνα, ἔκανε ὁ Ρασκόλνικωφ τάχα ἀδιάφορα, μ' ὅσο πιὸ φυσικὸ ὕφος μπορούσε. (Ὡστόσο ἡ φωνὴ του ἔτρεμε λίγο, κοβόταν, δὲν τὸν ὑπάκουε.) Σὰς φέρνω κάτι... κάτι γιὰ ἐνέχυρο... Εἶναι πράγμα ἀξίας... Μὰ δὲν ἐρχόσαστε καλύτερα αὐτοῦ... στὸ φῶς;

Καὶ δίχως νὰ περιμένῃ, τὴν παράτησε καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιο, ἀπρόσκλητος. Ἡ γριὰ τὸν πῆρε τὸ κατόπι. Βρῆκε πάλι τὴ λαλιά της.

— Θεέ μου, τί θέλετε; Ποιὸς εἴσαστε; Τί ζητᾶτε;

— Μὰ μὲ γνωρίζετε, πρέπει νὰ μὲ γνωρίζετε, Ἀλιόνα Ἰβάνοβνα. Μὲ εἶδατε κι ἄλλες φορές. Εἶμαι ὁ Ρασκόλνικωφ... Σὰς φέρνω τρίτο ἐνέχυρο... Σὰς μι-

λησα γι' αὐτὸ στὴν τελευταία μου ἐπίσκεψι...

Κι ἄπλωσε τὸ χέρι μὲ τὸ ἐνέχυρο.

Ἡ γριὰ ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸ ἐνέχυρο, κατόπι ὅμως κοίταξε ἐπίμονα στὰ μάτια τὸν ἀπρόσκλητο ἐπισκέπτη. Τὸν κοίταξε ἐξεταστικά, μὲ δυσπιστία κι' ἀγωνία.

Θὰ πέρασε ἓνα λεπτό. Νόμισε μάλιστα γιὰ μιὰ στιγμή πὼς τσάκωσε στὰ μάτια της μιὰ ἔκφρασι κοροϊδίας, σὰ νὰ τὰ κατάλαβε ὅλα.

Αἰσθανόταν πὼς τᾶχανε κι ἄρχισε νὰ φοβᾶται. Τόσο πολὺ φοβήθηκε, ὥστε δὲ μπορούσε ν' ἀντέξῃ ἄλλο στὸ ἐπίμονο βλέμμα τῆς γριᾶς, στὴν ἀπειλητικὴ — τάχα — βουβαμάρα της, καὶ μὲ δυσκολία συγκρατιόταν γιὰ νὰ μὴν τὸ βάλῃ στὰ πόδια.

— Μὰ γιατί μὲ κοιτᾶτε ἔτσι, σὰν νὰ σᾶς εἶμαι ἄγνωστος; ἔκανε ξαφνικὰ καὶ τὸν ἐπνίξε ὁ θυμός. Τὸ παίρνετε ἀν σᾶς ἀρέσῃ. Ἀλλιῶς πηγαίνω ἄλλου. Ὁ καιρός μου εἶναι πολὺτιμος.

Ὅλ' αὐτὰ τᾶπε χωρὶς νὰ τὰ σκεφτῇ καθόλου. Τοῦ ξέφυγαν μέσα σὲ μιὰ ἀπροσδιόριστι στιγμή.

Ἡ γριὰ βρῆκε ἀμέσως τὴν ψυχραιμία της. Φαίνεται πὼς ἡ τελευταία κουβέντα τοῦ ἐπισκέπτη ἔφερε καλὸ ἀποτέλεσμα.

— Ὅμως ἔτσι ξαφνικὰ... κύριε... Τί εἶναι, λοιπόν; ρώτησε ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ ἐνέχυρο.

— Ἀσημένια ταμπακέρα. Σὰς μίλησα τὴν περασμένη φορὰ γι' αὐτήν.

— Μὰ γιατί γίνετε ἔτσι χλωμός; Καὶ τρέμουν τόσο πολὺ τὰ χέρια σας! Εἴσαστε ἄρρωστος;

— Ἐχω πυρετό, ἀποκρίθηκε μὲ φωνὴ κομμένη... Ἐπειτα πὼς νὰ μὴν εἶναι χλωμός κανεὶς ὅταν δὲν ἔχῃ νὰ φάῃ; πρόσθεσε μὲ μεγάλη δυσκολία.

Ἀρχισε νὰ χάνῃ πάλι τὶς δυνάμεις του. Μὰ ἡ ἀπάντησι φάνηκε πιστευτή. Πῆρε τὸ ἐνέχυρο ἡ γριὰ.

— Τί εἶναι; ρώτησε κοιτώντας ξανά μὲ τὸ διαπεραστικὸ της βλέμμα τὸν Ρασκόλνικωφ καὶ ζυγίζοντας στὸ χέρι της τὸ ἐνέχυρο.

— Ταμπακέρα... ἀσημένια... ἀξίας... κοιτάχτε...

— Δὲν μοῦ φαίνεται γι' ἀσήμι... Μὰ τί σᾶς ἔπιασε καὶ τὴ δέσατ' ἔτσι;

Ἐνῶ ἐκείνη προσπαθοῦσε νὰ λύσῃ τὸ κορδόνι κι' ἔστριψε κατὰ τὸ παράθυρο γιὰ νὰ δῇ καλύτερα (μ' ὅλη τὴ ζέστη τὰ παράθυρά της ἦταν κατὰκλειστα), τὸν παράτησε γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα δίχως νὰ τὸν προσέχῃ καὶ τοῦ γύρισε τὴν πλάτη.

Ὁ Ρασκόλνικωφ ξεκούμπωσε τὸ παλτό του καὶ τράβηξε τὸ τσεκούρι ἀπὸ τὴν θηλιά, δὲν τῷ βγαλε ὅμως ἀκόμα, μὰ τὸ κράταγε μὲ τὸ δεξιὸ χέρι.

Ἐνοιθε τὰ χέρια του πολὺ βαριά. Τοῦ φαινόταν πὼς ὥρα τὴν ὥρα γινόντουσαν πιὸ ἀνάσθητα — σὰ νὰ νέκρωναν. Τὸ κορμί του πάγωνε κι' αὐτὰ, ξύλιαζε... Σίγουρα θὰ τοῦ γλίλιαζε... Σίγουρα θὰ τὸ τσεκούρι, στραγε ἀπὸ τὰ χέρια τὸ τσεκούρι, καὶ θάπεφτε χάμω...

Μιὰ ζάλη ξαφνικὴ τὸν συνεπῆρε στὸν ἑλιγμό της.

— Μὰ πὼς τὸ τύλιξες ἔτσι; φώναξε θυμωμένη ἡ γριὰ κι' ἔκανε νὰ τὸν πλησιάσῃ.

Δὲν ἦταν πιά ὥρα γιὰ χασομέρια.

Ἐβγαλε ὁλότελα τὸ τσεκούρι, τὸ σήκωσε σχεδὸν ἀσυναίσθητα μὲ τὰ δύο του χέρια ψηλά καὶ τ' ἄφησε, χωρὶς ἰδιαίτερη προσπάθεια καὶ πιότερο μηχανικά, νὰ πέσῃ πάνω στὸ κεφάλι τῆς γριᾶς μὲ τὸ πίσω μέρος.

Λὲς κι ὅλα αὐτὰ ἔγιναν χωρὶς δική του δύναμι. Μὰ μὲ τὴν πρώτην τσεκουριά, ἡ δύναμι ξεπετάχθηκε ἀμέσως ἀπὸ μέσα του.

Ἡ γριὰ, ὅπως συνήθιζε, δὲν φοροῦσε τίποτα στὸ κεφάλι.

Τ' ἀσπρόξανθα ἀριά μαλλιά της, πασαλειμμένα μὲ πολὺ λάδι, τᾶχε πλεγμένα κοτσίδα πούμοιαζε ποντικοουρά.

Τὴν κουλούριαζε χαμηλὰ στὸ σβέρκο της καὶ σχηματίζε μικρὸ κότσο πού τὸν στερέωνε μ' ἓνα κοκκάλινο χτενάκι.

Τὸ κομτὸ της ἀνάστημα βοήθησε ὥστε τὸ χτύπημα νὰ τὴ βρῇ ἴσια στὴν κορφή. Ἐβγαλε μιὰ φωνή, ἀλλὰ πολὺ ἀσθενική, κι ἔπεσε ἀπότομα στὰ γόνατα σηκώνοντας ὡστόσο τὰ χέρια στὸ κεφάλι της.

Στὸ ἓνα της χέρι κρατοῦσε τὸ ἐνέχυρο.

Τότε αὐτὸς ξαναχτύπησε μ' ὅλη του τὴ δύναμι ἄλλες δύο φορές, τὴ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη, πάλι μὲ τὸ πίσω μέρος τοῦ τσεκουριοῦ καὶ στὴν κορφή τοῦ κεφαλιοῦ πάντα.

Τὸ αἷμα ἔτρεξε σὰν ἀναποδογυρισμένο ποτήρι, καὶ τὸ σῶμα τῆς γριᾶς σωριάστηκε μπρούμυτα πάνω στὶς γάμπες του. Ὁ Ρασκόλνικωφ ἔκανε ὀλόγο πίσω, τ' ἄφησε νὰ πέσῃ ὁλότελα καὶ κατόπιν ἔσκυψε πάνω

ἀπὸ τὸ πρόσωπό της. Εἶχε πε-
θάνει κιόλας.

Τὰ μάτια της ἦταν γουρλω-
μένα, λὲς κι ἤθελαν νὰ πεταχτοῦν
ἀπὸ τὶς κόχες τους, τὸ μέτωπο
κι ὁλόκληρο τὸ πρόσωπό ζαρω-
μένα καὶ παραμορφωμένα ἀπὸ
τοὺς σπασμούς.

Ἔβαλε τὸ τσεκούρι στὸ πά-
τωμα, κοντὰ στὴ νεκρή, κι' ἔψαξε
τὴ δεξιὰ τσέπη της, ἀπ' ὅπου
αὐτὴ ἔβγαλε τὴν προηγούμενη
φορὰ τὰ κλειδιά. Σύγκαιρα πρό-
σεχε νὰ μὴ πασαλειφτῇ ἀπὸ τὸ
αἷμα ποῦ τρεχε. . .

Τὸ μυαλό του δούλευε κανονι-
κὰ κι' οἱ δυνάμεις του ἦταν
ἀκμαῖες. Μόνο ποῦ τὰ χέρια του
ἔτρεμαν ἀκόμα.

Θυμόταν ἀργότερα πὼς ἔδειξε
μεγάλῃ προσοχῇ, προσπαθώντας
ὁλοένα νὰ μὴ λερωθῇ.

Βρῆκε στὴ στιγμή τὰ κλειδιά
καὶ τὰ βγαλε. Ἔτρεξε ἀμέσως
κρατώντας τα στὸ χέρι κατὰ τὴν
κρεβατοκάμαρα καὶ μπῆκε μέ-
σα. Ἦταν ἓνα δωμάτιο τόσο
δά, μὲ τεράστιο εἰκονοστάσι στὸν
ἓνα τοῖχο. Στὸν ἀπέναντι τοῖχο
ἔβλεπες ἓνα μεγάλο κρεβάτι, πο-
λὺ καθαρὸ, ποῦχε πάπλωμα φτια-
γμένο μὲ μικρὰ πολύχρωμα με-
ταξωτὰ κομμάτια.

Στὸν τρίτο τοῖχο ἀκουμποῦσε
τὸ κομὸ.

Τί περίεργο ! Μόλις ἄρχισε νὰ
δοκιμάζῃ τὰ κλειδιά στὸ κομὸ
κι' ἄκουσε τὸν ἤχο τους, ρίγησε
σύγκορμος.

Μὲ δυσκολία συγκρατήθηκε
γιὰ νὰ μὴν τὸ βάλλῃ στὰ πόδια.
Αὐτὸ ὅμως κράτησε μονάχα μιὰ
στιγμὴ. Ἐπειτα ἦταν καὶ πολὺ
ἀργά γιὰ νὰ φύγῃ. Γέλασε κιόλας,
σ' αὐτὴ τὴ σκέψι.

Ὡστόσο ἀνησύχησε γιὰ κάτι
ἄλλο τότε.

Φαντάστηκε ξαφνικὰ πὼς ἡ
γριά μποροῦσε νὰ ζῇ ἀκόμα καὶ
νὰ ζαναποχτήσῃ τὶς αἰσθήσεις
της.

Ἄφησε τὰ κλειδιά στὸ κομὸ,
ἔτρεξε στὸ ἄλλο δωμάτιο, πλη-
σίασε τὸ ξαπλωμένο κορμί, πῆρε
τὸ τσεκούρι καὶ ἐτοιμάστηκε
νὰ χτυπήσῃ πάλι. Μὰ δὲν τὸ κα-
τέβασε. Ἦταν πεθαμένη — φαι-
νόταν.

Ἐσκυψε λίγο καὶ τὴν ἐξέτασε.
Τὸ κρανίον εἶχε ἀνοίξει, στράβωσε
μάλιστα λίγο πλάι, ἀπὸ τὸ δεξι-
μέρος.

Θέλησε ν' ἀγγίξῃ τὸ ἀνοιγμα
μὲ τὸ δάχτυλο, μὰ τράβηξε ἀμέ-
σως τὸ χέρι του. Ὁχι, δὲν χρεια-
ζόταν νὰ τ' ἀγγίξῃ. Καὶ τὸ αἷμα
γύρω της ἄπλωσε, ἄπλωσε, ἔ-
γινε σῶστή λιμνούλα.

Ξαφνικὰ εἶδε στὸ λαιμὸ τῆς
νεκρῆς ἓνα κορδόνι.

Προσπάθησε νὰ τὸ κόψῃ, μὰ
ἦταν γερὸ καὶ ματωμένο. Τότε
προσπάθησε νὰ τὸ βγάλῃ. Κά-
ποιο ἐμπόδιο ὅμως στὸ στῆθος
δὲν τὸ ἄφηνε νὰ βγῇ.

Εἶχε σκαλώσει αὐτοῦ τὸ κορ-
δόνι.

Ἀνυπομονώντας νὰ τελειώσῃ,
σκέφτηκε νὰ τὸ κόψῃ μὲ τὸ τσε-
κούρι, βαρώντας πάνω στὸ κορμί.
Δὲν τόλμησε νὰ τὸ κάνῃ. Καὶ
βάλλθηκε ἐπίμονα, ὅχι χωρὶς νὰ
λερωθοῦν τὰ χέρια του μ' αἷμα,
νὰ τὸ πριονίσῃ μὲ τὴν κόψι τοῦ
τσεκουρίου.

Τὸ τσεκούρι ὅμως λερώθηκε
κι' αὐτό.

Τράβηξε τὸ κορδόνι, κι' εἶδε
πὼς ὁ κόπος του δὲν πῆγε χα-
μένος : τὴν ἄκρη ἦταν δεμένη
ἐνὰ μικρὸ πορτοφόλι, δυὸ σταυ-

ροί, ἓνας ἀπὸ κυπαρισσόφυλο
κι' ἄλλος ἀπὸ χαλκὸ, κι' ἓνα εἰ-
κονισματάκι ἀπὸ σμάλτο.

Τὸ πορτοφολάκι πέτσινο, λιγ-
διασμένο, μὲ σιδερένιο ἀνοιγμα
καὶ κόπιτσα, ἦταν ὁλότελα γε-
μάτο, σκληρὸ ἀπὸ τὸ παραφού-
σκωμα.

Δίχως νὰ τὸ προσέξῃ περισ-
σότερο ὁ Ρασκόλνικωφ, τὄρριξε
στὴν τσέπη του, ἐνῶ τοὺς σταυ-
ροὺς καὶ τὸ εἰκονισματάκι τὰ-
φησε πάνω στὸ στῆθος τῆς νεκρῆς.
Ἐπειτα ἔτρεξε πάλι στὴν κρεβα-
τοκάμαρα παίρνοντας μαζὺ του
τὸ τσεκούρι.

Τὸν ἔπιασε μιὰ τρομερὴ βια-
σύνη.

Ἀρπάξε τὰ κλειδιά καὶ προσ-
πάθησε ν' ἀνοίξῃ πάλι τὸ κομὸ.
Μὰ δὲν ταίριαζε κανένα στὴν
κλειδωνιά, κι' ἔτσι τίποτε δὲν κα-
τάφερε. Κι' αὐτὸ ὅχι γιατί ἔ-
τρεμαν πολὺ τὰ χέρια του, μὰ
ἐπειδὴ ἔκανε ὁλοένα λάθος.

Ὅσο κι' ἂν ἔβλεπε πὼς ἓνα
κλειδί δὲν ταίριαζε σ' ἐκεῖνη τὴν
κλειδαριά, ἐπέμενε νὰ τὸ δοκι-
μάσῃ.

Ξαφνικὰ σκέφτηκε πὼς τὸ με-
γάλο κλειδί μὲ τὰ πολλὰ δόντια,
ποῦταν περασμένο μαζὺ μὲ τὰ
μικρὰ στὸν κρίκο, δὲν μποροῦσε
νὰ ναι τοῦ κομοῦ (τὸ σκέφτηκε καὶ
στὴν τελευταία ἐπίσκεψί του
αὐτό), μὰ κάποιου μπαούλου, ὅ-
που θὰ βρισκόντουσαν ἔλα τὰ
πολύτιμα πράγματά της.

Ἐσκυψε ἀμέσως τότε κάτω
ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ἐπειδὴ ἤξερε
πὼς τὰ μικρὰ μπαούλα οἱ γριεὲς
τὰ βάζουν κάτω ἀπὸ τὰ κρεβά-
τια. Καὶ δὲν ἔπεσε ἔξω.

Ἦταν ἐκεῖ ἓνα σεντουκάκι με-
γαλοῦτσικο, ὡς μιὰ πῆχνη, μὲ
θολωτὸ σκέπασμα, ντυμένο μὲ

κόκκινο μαροκινὸ, γάρνιρισμένο
μὲ πλατυκέφαλα σιδερένια μι-
κρὰ καρφιά. Τὸ κλειδί μὲ τὰ δόν-
τια ταίριαζε στὴν κλειδωνιά, ποῦ
ἀνοίξε ἀμέσως.

Κάτω ἀπὸ ἓνα ἄσπρο σεντόνι
βρισκόταν μιὰ λαγίσια γούνα
μὲ φόδρα κόκκινη, ὕστερα ἓνα
μεταξωτὸ φουστάνι, κατόπι κά-
ποιο σάλι, καὶ πὺδ κάτω διάφορα
κουρέλια. Σκουπίσε πρῶτα τὰ μα-
τωμένα του χέρια στὴν κόκκινη
φόδρα.

« Σὰν κόκκινη ποῦναι, δὲν
φαίνονται πολὺ οἱ λεκέδες ἀπὸ
τὸ αἷμα », συλλογίστηκε.

Στὴ στιγμή ὅμως βρῆκε τὴ
σκέψι του τρομερὰ ἀπλοϊκὴ καὶ
φώναξε ἀνατριχιάζοντας :

— Ἀλήθεια, μήπως μούρχεται
τρέλλα ;

Μὰ μόλις ἀνασῆκωσε τὰ κου-
ρέλια, γλίστρησε κάτω ἀπὸ τὴ
γούνα ἓνα χρυσὸ ρολόι. Ἀρχισε
τότε, ἀνακατεύοντάς τα, νὰ ψά-
χνῃ. Πραγματικά, ἀνάμεσα στὰ
κουρέλια ἦταν κρυμμένα διάφορα
χρυσάκινα — σίγουρα ἐνέχυρα,
ποῦ ἡ προθεσμία τους ἦ ὅλ' ἀπέ-
ρασε ἢ ὅχι ἀκόμα.

Ἐβλεπε τώρα μπροστά του
βραχιόλια, σκουλαρίκια, ἀλυσί-
δες, καρφίτσες καὶ τέτοια. Μερι-
κὰ ἀπὸ αὐτὰ ἦταν σὲ κουτάκια,
ἄλλα τυλιγμένα σὲ κομμάτια ἐ-
φημερίδας, προσεχτικὰ πολὺ, σὲ
φύλλα διπλὰ καὶ δεμένα μὲ
σπάγγο.

Δίχως κανένα δισταγμὸ ἄρ-
χισε νὰ γερμίζῃ τὶς τσέπες τοῦ
καλτοῦ καὶ τοῦ πανταλονιοῦ του,
χωρὶς ν' ἀνοίγῃ τὰ χαρτιά καὶ
τὰ κουτάκια.

Ὅμως δὲν πρόλαβε νὰ πάρῃ
πολλά, γιατί ἄκουσε ξαφνικὰ βή-

ματα στο διπλανό δωμάτιο, όπου ήταν ξαπλωμένη ή γριά.

Σταμάτησε κι' άφουγκράστηκε άκίνητος σάν πετρωμένος. Άλλά τώρα δέν άκουσε τίποτε—μπορεί έτσι νά τοῦ φάνηκε.

Ώστόσο την ίδια στιγμή αντίληφθηκε πολύ καθαρά κάποια αδύνατη φωνή, ή κάτι σά στεναγμό. Κατόπιν άπλώθηκε πάλι για λίγο ή ίδια νεκρική σιγή.

Έκατσε δίπλα - δίπλα στο σεντουκάκι και περίμενε κρατώντας την ανάσα του. Έπειτα πετάχτηκε πάνω απότομα, άρπαξε το τσεκούρι και βγήκε από την κρεβατοκάμαρα τρέχοντας.

Στή μέση τής μικρής κάμαρας στεκόταν ή Λιζαβέτα κρατώντας μεγάλο μπόγο στα χέρια κι' έβλεπε τή σκοτωμένη άδελφή της. Το πρόσωπό της είχε πανιάσει και σά νά τής κόπηκε ή λαλιά.

Μόλις τόν είδε νά όρμα μέσα στο δωμάτιο, άρχισε νά τρέμη σάν καλάμι, ενώ ένας σπασμός στράβωσε το στόμα της. Έκείνος σήκωσε το τσεκούρι πάνω από το κεφάλι της. Τότε το πρόσωπο τής Λιζαβέτας πήρε μιάν εκ-

φρασι περίεργα παραπονιάρικη, όπως τών μικρών παιδιών, που όταν αρχίζουν νά τρομάζουν κοιτάν επίμονα αυτό που τά τρομάζει κι' έτοιμάζονται νά μπήξουν τά κλάματα.

Και τούτη ή Λιζαβέτα, που ποτέ, μέσα στην παθητική άπλοϊκότητά της, δέν δοκίμασε το αίσθημα τής ενεργητικής άμυνας, ούτε τά χέρια της σήκωσε νά προφυλαχτή, κι' άς στεκόταν άπειλητικά πάνω από το κεφάλι της το τσεκούρι. Στο κάτω - κάτω μιá τέτοια κίνησι θάταν ένστικτώδης, φυσική. Μά ούτε αυτό έγινε. Έδειξε πάλι τή μοιρολατρική της ύποταγή.

Άνοιξε μονάχα λίγο το στόμα και τέντωσε κάπως το έλεύθερο άριστερό της χέρι κατά το μέρος του, σάν νάθελε νά τόν σπρώξη άπαλά. Χύθηκε πάνω της και το τσεκούρι έπεσε με την κόψι στο μέτωπο τής γυναίκας που τάνοιξε πέρα για πέρα. Μονομιás ξαπλώθηκε χάμω ξερή.

Ό Ρασκόλνικωφ δέν ήξερε πιά τί τοῦ γινόταν. Άρπαξε τόν μπόγο της, μά τόν πέταξε άμέσως. Κατόπιν έτρεξε στο χώλ.

Το άπόσπασμα αυτό δημοσιεύεται κατ' έκλογήν τοῦ άναγνώστη μας Άνδρέα Ρικάκη.

Τό νά άποκτᾷ κανείς τή συνήθεια τοῦ διαβάσματος είναι σά νά κτίζη ένα καταφύγιο έναντίον όλων τών αντίξοοτήτων τής ζωής.

Η ζωή ξεπηδᾷ όπως οί θερμοπίδακες μέσα από τή γή γι' αυτούς που ξέρουν νά σπάζουν τόν βράχο τής άπραξίας.

B. Shaw

Ἡ προθεσμία γιά τήν ΣΥΝΔΡΟΜΗ—ΔΩΡΟ

Έπειδή πολλοί συνδρομηται τής «Έκλογής» θέλουν νά έπωφεληθοῦν από τήν εύκαιρία που τοὺς προσφέρεται, δηλαδή νά παίρνουν

Τή νέα «Έκλογή»

(Έγχρωμη - 144 σελίδες)

με τήν παλαιά τιμή

τῶν 72 Δραχμῶν.

Ἡ προθεσμία
άνανεώσεως τής συνδρομῆς
παταίνεται
μέχρι τῆς 10^{ης} Φεβρουαρίου.

Μετά από τήν 10^{ην} Φεβρουαρίου οί συνδρομές θά γίνονται
με τή νέα τιμή, δηλαδή με δρχ. 8 κατά τεῦχος.

ΕΓΓΡΑΦΗΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ
ΩΣ ΤΗΝ 10^Η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Είναι μιá εύκαιρία μοναδική.

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

Ζητώ ἀλληλογραφία

Με νέους καὶ νέες ἀπὸ τὴν Ἀμερική
καὶ τὴν Ἀγγλία γιὰ διάφορα θέματα.
Ἀκης Γεωργιάδης
Ταχ. Θυρὲς 220
Ἀθῆναι

Με νέους καὶ νέες ἀπὸ ὅλο τὸν
κόσμο στὴν ἀγγλικὴ ἢ ἑλληνικὴ.
Γεώργιος Γιαννούσης
Πρίγκηπος Νικολάου 34
Θεσσαλονίκη

Με νέους καὶ νέες πού νά ἀγαποῦν
τὴν ποίησι τοῦ Λαμαρτίνου καὶ τοῦ
Χάινε, τίς μελωδίες τοῦ Σοπέν, τοὺς
πίνακες τοῦ Ρέμπραντ.

Γ. Μουτσατσᾶς
Διαμαντοπούλου 12
Μακρυγιάννη-Ἀθῆναι

Γιὰ τὴν ζωγραφικὴ καὶ τὰ σπόρ.
Μάριος Λιδόσκακ
καὶ Χρῆστος Ξενάκης
Poste Restante
Χανιά
Κρήτη

Με νέους καὶ νέες γιὰ διάφορα θέ-
ματα.

Λογίας Κακαγιάς Νικόλαος
155 Μ. Μ. Πυροβολικοῦ
ΣΤΓ 914γ

Με νέους καὶ νέες τοῦ Ἑξωτερικοῦ
γιὰ νά ἀνταλλάξουμε φιλοξενία, στὴν
ἀγγλική, ἰταλική, ἐσπεράντο.

Γιάννης Γιαννικόπουλος
Ἀμφικλέους 8
Ἀθῆναι Τ. 7

Γιὰ μιὰ εὐχάριστη πνευματικὴ ἐπι-
κοινωνία με ἀνθρώπους ἐξυπνοὺς καὶ
μορφωμένους.

Μίμης Γαρυφαλλός
Εὐπόλιδος 14
Ἀθῆναι

Με νέους καὶ νέες γιὰ θέματα μουσι-
κῆς, ποιήσεως καὶ λογοτεχνίας.

Ἀντώνιος Κ. Δρούγκας
Βασ. Παύλου 56
Νίκαια
Πειραιεύς

Με νέους καὶ νέες ἀπὸ ὅλο τὸν
κόσμο στὴ γαλλικὴ ἢ ἑλληνικὴ γιὰ τὰ
σπόρ, τὴ λογοτεχνία, τὸν κινηματο-
γράφο καὶ πρὸ παντὸς τὴν θάλασσα.

Μ. Σολιδάκης
Δόκιμος Πλοίαρχος
Ἅγιος Νικόλαος Κρήτης

Με νέους καὶ νέες γύρω ἀπὸ τὴ
φιλολογία καὶ τίς καλὰς τέχνες.

Γ. Γεωργίου
καὶ Γ. Τσάτσος
Λιουσιών 51
Ἀθῆναι

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ τοὺς λό-
για καὶ τὴ συνεργασία τοὺς τοὺς ἀνα-
γνώστες μας : Ἀσκραῖο,

Ἀλληλογραφία ἀναγνωστῶν

Σχετικὰ μετὰ τὸ « Be taller ».

Γιὰ ὅσους ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν
ἀγγελία πού δημοσιεύτηκε στὴν «Ἐκ-
λογή» μετὰ τὸν τίτλο « Be taller », τοὺς
πληροφοροῦμε ὅτι εἶναι μιὰ ἀπλὴ ρε-
κλάμα καὶ δὲν γνωρίζουμε τίποτε πε-
ρισσότερο ἀπὸ ὅσα γράφονται. Ὅσοι
ἐνδιαφέρονται, δὲν ἔχουν παρὰ νά γρά-
ψουν στὴ διεύθυνσι πού ἀναγράφεται
καὶ νά ζητήσουν σχετικὰς πληροφο-
ρίες.

Τζίνα Βαλσαμάκη : Λόγοι τεχνικοὶ
καθυστεροῦν τὴν πραγματοποίησι τῆς
ἐπιθυμίας σας. Ἐλπίζουμε σὲ λίγο
καιρὸ νά ἔχουμε τὴν εὐχαρίστησι νά
ἐγκαινιάσουμε τὴ στήλη πού ζητᾶτε.

ΛΥΣΕΙΣ

« ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ » ἀπὸ σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΣΚΟΝΤΑ — ΑΤΑ. 2) ΙΑΓΟΥΑ-
ΡΟΙ — ΠΙ. 3) ΔΙΑ — ΑΡ — ΜΑΙΤΡ.
4) ΕΡΜΗΝ — ΠΙΑ — ΤΗ. 5) ΡΟΒΙΑ —
ΕΣΝΑ. 6) ΟΝΕ — ΑΡΤΟΥΑ. 7) ΜΟ-
ΛΙΣ — ΒΑ. 8) ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ — ΦΑ. —
9) ΦΡΑ (ΝΤΙΑΒΟΛΟ) — ΑΠΟΧΩΡΩ.
10) ΑΡΣΙΝ — ΕΓΡΑΝ. 11) ΛΑ —
Ο « ΑΙΣΙΟΣ ». 12) ΟΛΜΟΥΣ — ΑΣΣΟΣ

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΣΙΔΕΡΟΚΕΦΑΛΟ. 2) ΚΑΪΡΟΝ
— ΛΑΡΡΥ. 3) Ο « ΓΑΜΒΕΤΤΑΣ ». 4)
ΝΟ(ΤΑ) — ΙΗ' — ΙΣΟ. 5) ΤΥΑΝΑ
— ΣΑ — ΝΟΥ. 6) ΑΑΡ — ΑΠΙΑ — ΙΣ.
7) ΠΕΡΛΕΠΕΣ. 8) ΑΟΡΙΣΤΟΛΟΓΙΑ.
9) ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑΣ. 10) ΑΥ — ΡΩΣ.
11) ΠΑΤ — ΑΒΑΡΑ. 12) ΜΙΜΗΣ —
ΑΦΩΝΟΣ.

« ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ ; » ἀπὸ
σελίδα 60.

1) ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙ : Α. Καινοῦργια
διαμόρφωσι, ριζικὴ βελτίωσι : ἀνα-
μόρφωσι τῆς Πλατείας Ὀ-
μονοίας — τοῦ δημοσίου
προϋπολογισμοῦ.

2) ΑΝΑΨΗΛΑΦΗΣΙ : Γ. Ἐκτακτο
ἐνδικο μέσον ἐναντίον τελεσιδικίας ἀπο-
φάσεως, « ἐπανάληψι διαδικασίας » :
Διετάχθη ἀναψηλάφησις
τῆς δίκης.

3) ΑΠΕΓΝΩΣΜΕΝΟΣ : Γ. (μετοχή
τοῦ ρ. ἀπογινώσκω), ἀπελ-
πισμένος, πού γίνεται σὲ ἐσχατὴ ἀπελ-
πισία : καταβάλλονται ἀπε-
γνωσμένες προσπαθεῖες
γιὰ τὴν διάσωσι τοῦ Κα-
ραολῆ.

4) ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΟΣ : Β. (ἀπὸ τὴ
λ. γαστήρ καὶ μάργος = ἄ-
πληστος). Ἀχόρταγος, λαίμαργος.

5) ΔΙΟΣΗΜΙΑ : Α. (ἀπὸ τὸ Ζεὺς
γεν. Διὸς καὶ σημεῖο). Στοὺς
ἀρχ., κάθε μετεωρολογικὸ ἢ οὐράνιο
φαινόμενο (ἀστραπή, ἀπροσδόκητη
βροχή κλπ.) πού τὸ θεωροῦσαν σάν

θεῖο σημάδι, προφητικό. Σήμερα, με-
ταφ., κάθε γεγονός πού θεωρεῖται σάν
θεῖα ὑπόδειξι γιὰ τὴν ἐξέλιξι μιᾶς
ὕποθέσεως.

6) ΕΞΟΝΥΧΙΩ : Β. Ἐξετάζω με
μεγάλῃ προσοχή, σάν νά ξύνω κάτι
μετὰ τὰ νύχια τῶν χερσιῶν. Ἐξο-
νυχίζω τὴν ὑπόθεσιν — τὰ
λεγόμενά του. (Ἀρχικά, ἐσή-
μαινε ἀποκόβω κατάλληλα τὰ νύχια
ζώου γιὰ νά τὸ πεταλώσω).

7) ΕΠΙΓΟΝΟΣ : Γ. Ἀρχικά, ἐκεῖνος
πού γεννιέται ὕστερα κατόπιν ἢ
ἐννοία περιορίσθηκε στοὺς στρατη-
γούς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου πού μετὰ
τὸν θάνατό του μοιράσθηκαν τὴν
αὐτοκρατορίαν του. Σήμερα, γίνεται
λόγος γιὰ ἐξοντωτικὸ ἀγῶ-
να μεταξὺ τῶν ἐπιγόνων
τοῦ Στάλιν.

8) ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ : Β. Ὅ,τι ἐπιτη-
δεύεται κανεὶς στὴ ζωὴ του, ἐπάγγελ-
μα. Συνεκδ., ὁ φόρος πού πληρώνομε
γιὰ τὴν ἀσκήσι τοῦ ἐπαγγέλματος.
Ἔτσι, λέμε φόρος ἐπιτηδεύ-
ματος ἀλλὰ καὶ θὰ πληρώσω
τὸ ἐπιτήδευμα.

9) ΕΧΕΦΡΩΝ : Γ. Ἐκεῖνος πού ἔχει
σῶες τίς φρένες, γνωστικός, μυαλο-
μένος, ἀντίθ. τοῦ ἄφρων.

10) ΜΠΟΕΜ : Α. Ἐκεῖνος πού ζῇ
εὐθυμῇ καὶ λιτῇ ζωῇ χωρὶς νά νοιά-
ζεται γιὰ τὴν ἐπαύριον — συνήθως
καλλιτέχνης (ζωγράφος κλπ.) : Διὰ-
γει βίον μποέμ ἢ μποέ-
μικη ζωὴ.

11) ΞΕΝΑΓΟΣ : Α. Ἐκεῖνος πού
ἀγει = ὀδηγεῖ τοὺς ξένους καί, εἰδι-
κώτερα, ὁ διορισμένος ἀπὸ τίς ἀρχὲς
ἢ ἄλλῃ ὀργάνωσι, γιὰ τὴν καθοδή-
γησι καὶ παροχὴ διευκολύνσεων σὲ
ἐπίσημο ξένο.

12) ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΣ : Β. Ἐκλεκτός,
ἀγαπητὸς συνήθ. στὴ φρ. ὁ πε-
ριούσιος λαὸς τοῦ Κυρίου
(τὸ Ἰσραήλ).

13) ΤΑΡΤΑΡΙΝΟΣ : Β. Ὄνομα ἡ-
ρώα ἔργου τοῦ Γάλλου μυθιστοριο-
γράφου Ἀλφόνσου Ντωντέ, προσω-

ποποίησι τοῦ τύπου τοῦ καυχησιά-
ρη, ψευτοπαλληκαρά.

14) ΤΟΥΡΝΟΥΑ : Γ. Ἡ Γαλλ. λ.
tournois πού ἐσήμαινε ἀρχικά πολε-
μική γιορτή ὅπου γίνονταν φιλικές
μονομαχίες ἐφίππων. Σήμερα, συνα-
γωνισμός ἀθλητικῶν ὁμάδων : πο-
δοσφαιρικό τουρνουά.

« ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟ-
ΤΕΡΑ ; » ἀπὸ σελίδα 36.

1) ΚΩΡΥΚΕΙΟΝ = 37. 2) ΤΑΞΙΑΡ-
ΧΟΣ = 35. 3) ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ = 44.
4) ΣΦΥΡΙΧΤΟΣ = 41. 5) ΠΟΛΥΧΩ-
ΡΟΣ = 35. 6) ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ = 42.

Σύνολον = 234 βαθμοί.

« ΣΚΑΚΙ » ἀπὸ σελίδα 124.

Ἀρ. 614. 1) Π88+ !, Π×Π. 2)
Ι×88, Α85. 3) Ιε6 ! καὶ τὰ Λευκὰ
πρέπει νὰ κερδίσουν.

Ἀρ. 615. 1) Π×Αζ4!! (Ἐάν τώρα
Ι×ζ4 τότε Β×Β ἐάν πάλιν 1)... Β×ζ4
τότε 2) Βζ8+ μέ Β×Π). Δι' αὐτὸ
λοιπὸν « φορσέ » 1)... Β×γ5. 2) δ4×
γ5. Τώρα ὅμως τὰ Μαῦρα ἀντελήφθη-
σαν ὅτι ἐάν 2)... Ι×ζ4 ἀκολουθεῖ
3) Ιβ6+ καὶ μάτ αἱ μερικαὶ κινήσεις.
Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ των τὰ Μαῦρα
ἐπαιξαν 2)... β5 καὶ ἐγκατέλειψαν
μετὰ τὸ 3) Ιβ6+ ἀφοῦ τὰ Λευκὰ

μένουν μὲ ἓναν Πύργον ἐπὶ πλέον ὃ τὸ
φινάλε.

Ἀρ. 616. 1)... β5 ! Παίζεται πολὺ
καλὰ διότι ἐάν 2) Β×γ5 ; ὑπάρχει ἡ
ἀληθῶς « διαβολεμένη » ἀπάντησις 2).
Π86 !!! πού κερδίζει τὸν Ἴππο ὁ
ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ φύγῃ λόγῳ τῆς
ἀπειλῆς 3)... Π81+ μέ κέρδος τῆς
Ντάμας.

Ἀρ. 617. Ὅχι ! οὔτε τὸ ἓνα οὔτε
τὸ ἄλλο ! Διότι παίζουν 1) Βε5+ Ρζ8
(ἢ Ρη8 ; ὁπότε Πε8+). Ἐάν πάλι
Ρθ6 τότε Βζ4+ κλπ. 2) Βζ6 !! καὶ ὁ
Πύργος δὲν παίρνεται τώρα λόγῳ
Βθ8+ μάτ. Συγχρόνως ἀπειλεῖται μάτ
στο ζ7 πού μόνο θυσία τῆς Βασιλίσσης
μπορεῖ ν' ἀποτρέψῃ.

Ἀρ. 618. 1) Πθ8+ ! Α×Π. 2) η7 !
καὶ τὰ Μαῦρα πρέπει νὰ ἐγκαταλεί-
ψουν.

Ἀρ. 619. Περιέργως πῶς ἐδῶ ὁ
Ἀξιωματικὸς εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ
ἓνα Πύργο. 1)... Αγ5 !! 2) Ββ7 (ἢ
ἄλλο ;) 2)... Β×ζ2+ !! 3) Π×Β,
Πγ1+. 4) Πζ1, Αε3+ μέ ἀκόλουθον
μάτ.

Ἀρ. 620. 1)... Βε1+ ! 2) Π×Β,
Ιζ2+ ! 3) Ρη1, Ι×θ3+. 4) η×θ3,
θ7×Β ! καὶ τὰ Μαῦρα ἐκέρδισαν τὴν
διαφορὰν « QUALITÉ » καὶ τελικῶς
τὴν παρτίδα.

Ἀρ. 621. 1) Βα4-ε4 ἀπειλή 2)
Β×Π+ μάτ.

Στὸ τεῦχος αὐτὸ τῆς « ΕΚΛΟΓΗΣ »

δημοσιεύεται ἡ 2^η συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος

τοῦ Κνουτ Χάρισον

« ΒΙΚΤΟΡΙΑ »